

ከመር

ዘኢርቶዶክስ ተዋሕዶ

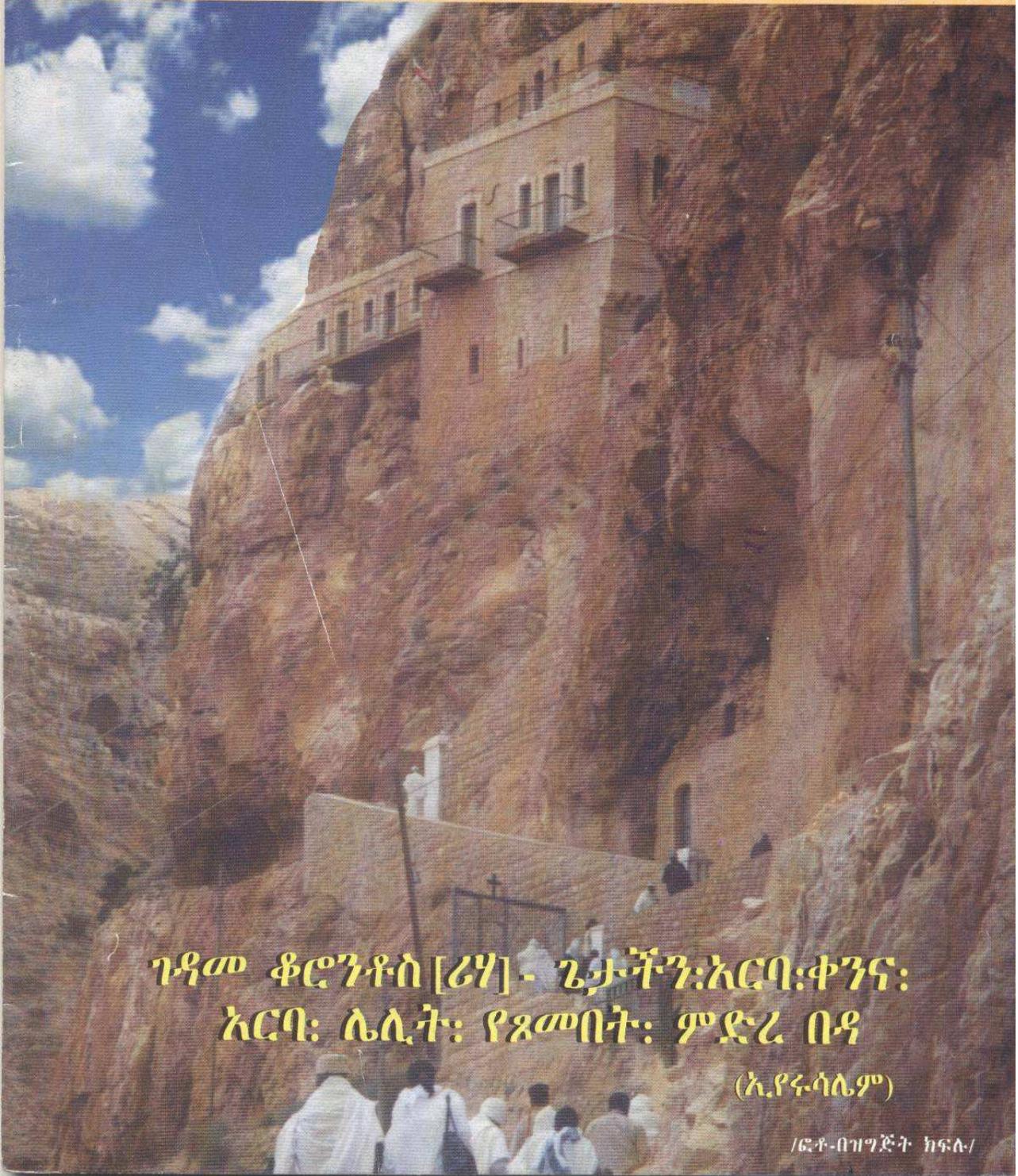

ከመር ፲፫ ዓመት

ቁጥር ፪

መጋቢት-ሚያዝያ

፲፱፻፺፯ ዓ.ም

ገዳመ ቆይንቶስ [ሪዮ] - ጌታችን፡አርባ፡ቀንና፡
አርባ፡ ሌሊት፡ የጸመባት፡ ምድረ በዳ

(አ.የሩሳሌም)

/ፎቶ-በዝግጅት ክፍለ/

ስኢንባብያን ለኢንባብያን

ትኩረት ለፍልፍል ሕንጻ አብያተ ክርስቲያናት

እገታችን በዙ፥ ወንድሞች ጥቂት ገኙ

ወደ ቤተ መቅደስ ሲገቡ የሞባይል ስልክዎን ይዘጉ !!

አገራችን ኢትዮጵያ ከሌላው ዓለም በተለየ መልኩ ከምትታወቅባቸው ነገሮች አንዱ በመንፈስ ብርቱ ደገኛ አባቶች የታነጹልን ከአንድ ቋጥኝ /አለት/ ተፈልፍለው የተሠሩ ሕንጻ አብያተ ክርስቲያናት ባለቤት በመሆኗ ነው።

ይሁንና በተለያዩ ስፍራዎች የሚገኙ ፍልፍል ሕንጻ አብያተ ክርስቲያናት ከዘመን ብዛት የተነሣ በውስጥና በውጭ ገጽታዎቻቸው እየተነጹ ናቸው። በዚህ ሁኔታ ውስጥ ከሚገኙት መካከል በደቡብ ወሎ ሀገረ ስብከት በወግዳ ወረዳ በቀበሌ 01 እና 02 አዋሳኝ በአባ ያዕቆብ የተፈለፈለው የድብረ ክርቤ ሕንጻ ቤተ ክርስቲያን ነው። የሕንጻው አካባቢ ም ገን ውስጡ ክረምት ሲገኝ በዛፍ ሥራ ሥር ውስጥ በሚገባ የዝናብ ውኃ እየራሰ በመፈራረስ ላይ ነው። በመገኘትም በታውን የሚያውቁ ምእመናንና ሌሎችም ገባርያነ ሠርይ አካላት ዐቅማቸው በፈቀደ መጠን ጥገናና ክብካቤ በማድረግ እንዲተባበሩ ጥሪዬን አስተላልፋልኝ።

ካሣው ሞላልኝ ወግዳ ወረዳ

እየተስተዋለ

እኔ የማገለገለው በአቡዳቢ ደብረ ሰላም መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ነው። የጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ልደት በዓል ምክንያት በማድረግ በሥነ ጽሑፍ ክፍል ድራማ ቅርብ ነበር። በዚህ ድራማ ላይ አይቼም ሰምቼም የማላውቀው ነገር ዐየሁ። አንዲት እንታችን እንደ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ሆና፣ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ደግሞ በአሻንጉሊት መስለው አቅርበዋል። ምእመናንን በተለያዩ መንገድ ማስተማር የሚገባ ነው። ነገር ግን በድምፅ፣ በመብራትና በሌሎች ማሳያዎች ብቻ ተጠቅመን መልእክት ማስተላለፍ ስንችል እንዲህ ባለው መንገድ ማቅረብ ስሕተትና ጥፋት መሆኑ እጠያይቄ አይደለም። ስለዚህ ለወደፊቱ መስለ ጥፋቶች እየታረሙ ትምህርት ሊወሰድባቸው ይገባል እላለሁ።

እጌታችሁ አቡዳቢ

በጋሞነፋ ሀገረ ስብከት በጨንቻና ዶርቤ አካባቢ አብያተ ክርስቲያናት በመስፋፋት ላይ ይገኛሉ። የሰንበት ት/ቤቶች ቁጥርም እንዲሁ። ችግሩ ግን የአብዛኞቹ ሰንበት ት/ቤቶች አገልግሎት ለእገታችን ብቻ የተፈቀዱ እስኪመስሉ ድረስ የወንድሞች ቁጥር ውስን ነው። በአንዳንዶቹም ዘንድ ፈጽሞ የሌሎች ለማለት ይቻላል። በዚህም ላይ መምህራንን በመመደብ ረገድ ከሚመለከተው አካል በኩል በቂ ክትትል ባለመኖሩ ሰንበት ት/ቤቶቹ በራሳቸው መንገድ የሚሄዱበት ሁኔታ ይታያል። ስለዚህም ክፍተቱን ለማስወገድ ሰንበት ት/ቤቱ የወጣቶች ሙሉ ተሳትፎ ቢኖርና እንደ አስፈላጊነቱ የመምህራን ምደባ ቢከናወን መልካም ነው እላለሁ።

ወልደ ጊዮርጊስ መለሰ ጫቻ

ቤተ ክርስቲያን የጸጥታ ወደብ፣ መካከ ሰላም ናት። ይሁንና በቤተ መቅደሱ ውስጥ በኪዳኑ፣ በቅዳሴውና በገባኤው ወቅት ድምጻቸውን ከፍ አድርገው በመነጋገር የሚያውኩን እንዳሉ ከዚህ ቀደም እያነሣን መታረም እንዳለበት ተነጋግረናል። ዛሬ ደግሞ ይባሉት የቆምንበትን አስረስቶ በቢርው ጭቅጭቅ፣ በገበያው ትርፍና ኪሳራ በቤታችን ጣጣ ሳንወድ በግድ የሚዘፍቀን መፈተኛ መጥቶ ብናል። ሠቂቅ ገሊናን፣ አንቃዕዶ ልቡናን አሳጥቶናል። ይኸውም «የተንቀሳቃሽ ስልክ /Mobile/» ነው። እንደ ቤተ መጻሕፍት፣ እንደ ስብሰባ አጻጻፎች ወይም እንደ ነጻጅ ማደያ ጣቢያዎች ሁሉ «ፀጥታ ይከበር» እንበል ይሆን? እባክዎን፣ ወደ ቤተ መቅደስ ሲገቡ የሞባይል ስልክዎን ይዘጉ።

ዘኪያስ - ባ.4

ዜና ጳጳሳት ኢትዮጵያውያን

በክህነታቸው ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያውያንን አገልግለው ያረፉ

- ⇒ 3 ቅዱሳን ፓትርያርኮችን
- ⇒ 50 ብዑዓን አበው ጳጳሳትንና ሊቃነ ጳጳሳትን

ዜና ሕይወት በሰፊው አትቶ በፎቶ ግራፍ በማስደገፍ ያቀረበ፣ ኢትዮጵያውያን ለ1600 ዓመታት ተነፍረው የነበረውን የጳጳስና የፕትርካና ሥልጣን ከግብፃውያን ለመረከብ ነገሥታት በቤተ መንግሥታቸው፣ ካህናት በቤተ ክህነታቸው ለ1600 ዓመታት ያደረጉትን የትግል ታሪክ በማስረጃዎች አስደግፎ ያቀረበ ጠቃሚ መጽሐፍ በገበያ ላይ ውሏል። ይግዙ፡- ታሪክዎንና አባቶችዎን ይወቁ! ለልጆችዎም ያሳውቁ።

አዘጋጅ፡- ዲ/ን መርሻ አለሽኝ
አከፋፋይ፡- በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን

በሁሉም የሐመር መጽሔትና የሰምዐ ጽድቅ ጋዜጣ ማክፋፊያዎች ውስጥ ያገኙታል !!

ስልክ፡- 22-86-01/23-45-29/13-81-30
 E-mail: mk_distribution@yahoo.com

የሐመር መጽሔትና የሰምዐ ጽድቅ ጋዜጣ ደንበኛ ይሁኑ	ሰምዐ ጽድቅ ጋዜጣ		ሐመር መጽሔት	
	የ6 እትም	12 እትም	የ6 እትም	12 እትም
ለአዲስ አበባ	12.00	24.00	25.00	50.00
ለክፍለ ሀገር	12.00	24.00	25.00	50.00
አፍሪካ	9 ዶላር	18 ዶላር	12 ዶላር	24 ዶላር
አውሮፓና ማክላንድ ምሥራቅ	12 ዶላር	24 ዶላር	15 ዶላር	30 ዶላር
አሜሪካና ፍቅ ምሥራቅ	15 ዶላር	30 ዶላር	18 ዶላር	36 ዶላር

ለማሰራት ቅዱሳን ልማት ተቋማት የባንክ ሂሳብ ቁጥር 81164 ሥላሴ ትርጉሚና Mahibere kidusan Lemate Tequammat
 አድራሻዎን የክፈለባትን ደረሰኝ ኮፒ በመልእክት ግጥን ቁጥር 80078 ይላኩልን
 ወይም በ E-mail Mk_distribution@yahoo.com

በሕዝብ ፊት ባሕረ ኤርትራን የከፈለ ማዕ በሉንም ጸጥ ያደረገ ከእግዚአብሔር ጋርም የተነጋገረ ሙሴ ወይም ስለ ስለላቱ ቤት ልጁን ለእግዚአብሔር የሠዋ የፍታሔ አንተ ነህን?

በትንቢቱ ጌታን መንክር ብሎ የሰየመው /የጠራው/ ነቢዩ ኢሳይያስ ወይም እግዚአብሔርን በሰረገላው ሁኖ ያየው ሕዝቅኤል አንተ ነህን?

የአንበሶችን አፍ የዘጋ ዳንኤል ወይም በእሳት ወላፊን ያልነካቸው ሠለስቱ ደቂቅ አንተ ነህን?

በረከተ ወንጌል

የቅዳሴ አገልግሎት ከሌላው አገልግሎት የሚለየው የምስጢራተ ቤተ ክርስቲያን መፈጸሚያ በመሆኑ ነው። በዚህም መሠረት ከላይ ለመግለጥ እንደ ሞክርነው በአዲስ ኪዳን የቀርባን ምስጢር፡- ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኩት፣ ወይኑም ተለውጦ ደመ መለኩት የሚሆነው በቅዳሴ ነው። ይህም ነገረ ድንኳን ትን ያመለክታል። ምክንያቱም በቅዳሴ ላይ የሚፈተተው ለድንኳን ምእመናን በመልዕልተ መስቀል የተሰጠ አማናዊ የክርስቶስ ሥጋና ደም ነው። ይኸንንም ታላቁ ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ ላይ ገልጦታል። 1ኛ. ቆሮ. 11፥26-32።

ትምህርተ ሃይማኖት

አይደለም። በጃማይካ በዓመቱ ውስጥ በተለያዩ ጊዜያት የሙዚቃ ኮንሰርቶች ይዘጋጃሉ። በሁሉም ዝግጅቶች ላይ መንፈሳውያን አባቶችን ጋብዞ ማስባረክ በጃማይካውያን ዘንድ ልማድ ነው። ይህን በማድረግ የዝግጅታቸው ተልእኮና ግብ እንደ ሚሳካ ያምናሉ። ቤተ ክርስቲያንም ለምታካሂዳቸው የአገልግሎትና የግንባታ እንቅስቃሴዎች /የካቴድራል ሥራ/ የገንዘብ ድጋፎችን ታገኝቦ ታለች። ከዚህም በላይ ለሙዚቃ ኮንሰርቱ ብሎ የመጣውን ሕዝብ ለማስተማር ከእነርሱም ጋር ለመወያየት የምትጠቀምበት አጋጣሚ ነው።

ቃስ መጠይቅ

- ዋና አዘጋጅ - ዲ.ን መርሻ አለኸኝ
- ም/ዋና አዘጋጅ - አሉላ ጥላሁን
- ክፍተኛ ሪፖርተር - መ/ር ኃይለ ማርያም ላቀው
- መ/ ሪፖርተር - ዲ.ን ፋሲል አስረስ
- ኮምፒዩተር ዲዛይን - ወይንሽት ወጉ
- ኮምፒዩተር ጸሐፊዎች - ፍቅርተ ኃይሌ
- ጸዳሉ ሁንዴሳ

ስልክ 556328
ፖስታ 80078
አዲስ አበባ

E-mail: Hamer@EOTC-Mkidusan.org
Website: - www.EOTC-Mkidusan.org

«ማኅበረ ቅዱሳን»

እግዚአብሔር የከበራቸው የነቢያት፣የሐዋርያት፣የጸድቃን፣ የሰማዕታት በእጠቃላይ የቅዱሳን ገድል፣ትሩፋትና አማላጅነት የሚከክርበት በመሆኑ ይህን ስያሜውን አግኝቷል።

ሐመር
፲፫ኛ ዓመት ቁጥር ፪
መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

ይዘት

የማኅበሩ መልእክት

- ትምህርተ ወንጌል ለሁሉም..... ፮
- ደብዳቤዎች ፬
- ከሰሞኑ በረከት
 - በአንቀጸ ገነት የተደረገ ቃለ ምልልስ..... ፮
 - ትምህርተ ሃይማኖት
 - ምስጢረ ሥጋዌ በውዳሴ ማርያም..... ፱
 - የክርስቶስ ሕማሙ ፥ ሞቱ ፥ ትንሣኤውም በፈቃዱ ፲፩
 - ነገረ ድንኳን በመጽሐፈ ቅዳሴ ፲፫
- የጥያቄዎቻችሁ መልስ
 - ተአምራ ማርያም ፲፮
- ኪነ ጥበብ
 - አርነት ፲፱
- እናስተዋውቃችሁ
 - መካነ ሱባኤ ወተመስጦ ጀር ቅድስት ሥላሴ..... ፳፩
 - ለንጊኖስ ሰማዕት..... ፳፬
- ቃለ መጠይቅ
 - ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የረጅምና አድካሚ ፳፭
- ሐመረ ሕይወት
 - የጠባይ ለውጥ እንዴት..... ፳፱
- ክርስትና በማኅበራዊ ኑሮ
 - በሃይማኖት ከማይመስሉን ጋር እንዴት እንኑር?..... ፴፩
- ቤተ ክርስቲያንህን ዕውቅ
 - አርባ ቁጥር..... ፴፬
- ወቅታዊ ጉዳዮች
 - አሜሪካ የኢትዮጵያ ካህናት የፈተና ቦታ ፴፭
 - አቡ-ጊዳ - የገእዝ ቋንቋ ትምህርት
 - ዐቢይ አንቀጽ..... ፴፰

በኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ በማኅበረ ቅዱሳን የጎትመት ዝግጅት ማስተባበርያ ክፍል የሚዘጋጅ ትምህርታዊ መጽሔት።
የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ትምህርተ ሃይማኖት፣ ሥርዓተ እምነትና ክርስቲያናዊ ትውፊት ጠብቆ የሚወጣ።

የማኅበሩ መልእክት

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ።

«ምድርንም የሚሠራባት ሰው አልነበረም»

ዘፍ.2÷6

እግዚአብሔር ከፍጥረቱ ጋር ያለው ግንኙነት የተገለጸው በሥራ /በመፍጠር/ ነው። ሙሴም ስለ እግዚአብሔር መናገር የጀመረው ከሥራው በመነሣት ነው። ዘፍ.1÷1። እግዚአብሔር ሃያ አንዱን ፍጥረታት ፈጥሮ ከፈጸመ በኋላ ምድርን ሲመለከታት የሚሠራባት ፍጥረት አልነበረም። ሙሴም ይህን ቃል የገለጸው እግዚአብሔር አዳምን ከመፍጠሩ በፊት የሚሠራውንና የሚሠራበትን መሬት አስቀድሞ ማዘጋጀቱን ለመግለጽ ነው። ይህንም «እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው።» የሚለውን በማስከተል ሰው በምድር እንዲሠራባት ሥልጣን ያለው መሆኑን አስረድቷል።

እግዚአብሔር መሬትንና መሬታውን ፍጥረታትን ወይም ይህን የመሰሉትን ብቻ ፈጥሮ በመስጠት አልተቆጠበም። ሊቀ ነቢያት ሙሴ «እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው፤ በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፤ ሰውም ሕይወት ነፍስ ያለው ሆነ።» ብሎ እንደ መሰከረው «እፍ» በማለት አእምሮ፣ ለብዎን እውቀትንና ማስተዋልን አሳድሮበታል። ዘፍ.2÷7። ይህም እግዚአብሔር የሰው ልጅ ይሠራ፤ ይራቀቅና ይመጥቅ ዘንድ የሚያስችለውን ጥበብ /Intellect/ እንደ ሰጠው ያስረዳል። ሙሴ ከላይ እንደ ተገለጸው ስለ ሥራ ከአስቀደመ በኋላ ነበር ስለ ሰባተኛው ቀን ስለ ዕረፍትም የጻፈው። ዕረፍትና በሰዓት ያለ ሥራ ሊገለጹ አይችሉምና። ዘፍ.2÷3።

በመጽሐፍ ቅዱስም ከመጀመሪያው መጽሐፍ ከአሪት ዘፍጥረት ጀምሮ በአሥራውም ሆነ በአዋልድ የሥራ አስፈላጊነትና ጠቀሜታ በሰፊው ተነግሯል። ይህም ብቻ ሳይሆን ሥራ ስለሚወዱት ትጉሃንና ሥራን ስለ ሚጠሉት አብዳንም /ሰነድችም/ በሰፊው ተናግረዋል። ጥበበኛው ሲራክ «... የሥራንም ነገር ከሰነፍ ሰው ጋር አትማከር። ጨክኖ የመሥራትንም ነገር ከምንደኛ ጋር አትማከር።» እያለ የሚመክረው ሥራን በሠራተኛው የሥራ ፍቅር ለመግለጽ ነው። ሲራ.37÷11።

ጠቢቡ ንግግር በማላመር ጠንካራ መስለው ስለሚኖሩት ሰነድችም «የሰነድች ዕውቀታቸው በአፋቸው ነው» በማለት ተናግሯል። ሲራ.22÷6። አንድ ቦታ ላይ በመቀመጡ፤ ወይንም ወርታዊ ገቢን በሚያስገኝ ቦታ በመቀጠሩ ብቻ እንደ ሠራና እንደ ሚሠራም የሚያስብም አይጠፋም። ከዚህም አልፎ ትጉሃንን እንዳይሠሩ በማድረግ ለነገራቸው እንቅፋት፣ ለሥራቸው መሰናክል የሚሆኑ የሠራተኞችንም ሥራ ስለ ተቸኛ ስለ ነቀፉ የሠሩ የሚመስላቸው ሰነድችንም ቢሮ ይቁጠራቸው። ጥበበኛው ሲራክ «ሰነፍ ሰው በተቀመጠበት ቦታ እንደ ዋሻ ደንጊያ ነው፤ በጽኑ ስንፍናው ሁሉን ያባዝናል።» በማለት የተናገረው ለእነዚህና መሳሰል አካላት ነው።

ቤተ ክርስቲያን ሥራንና ሠራውን ለይታ ስለ ምታውቃቸው በሚታወቁበት ግብር ትጠራቸዋለች። በመሆኑም ሥራን እንደ ሚከተለው ትገልጻለች።

1. ሥራ ትእዛዝ እግዚአብሔር ነው። አዳም የእግዚአብሔርን ስሙን ቀድሶ ክብሩን ወርሶ እንዲኖር ሲፈጠር የኑሮውን መሠረት ሥራ አድርጎ ሰጥቶታል። ሊቀ ነቢያት ሙሴ ይህን ነገር ሲያስረዳ የሥነ ፍጥረትን ነገር ከዘረዘረ በኋላ «ምድርንም የሚሠራባት ሰው አልነበረም፤... እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው» ብሏል። ዘፍ.2÷6። ይህ የሚያመለክተው ሰው የተፈጠረው ለክብረ ሥጋ፣ ለክብረ ነፍስ ብቻ ሳይሆን ምድርን ይሠራ ባትም ዘንድ ነው። ሥራ ለሕይወት ሥጋው መሠረት ሆኖ የተዘጋጀለት ነውና። በኋላም «ወደ መጣህበት መሬት እስክትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራን ትበላለህ» ተብሎ የታዘዘው ካልሠራ ሊበላ አለመቻሉን ካልበላም በሕይወተ ሥጋ መኖር የማይቻለው መሆኑን ለማስረዳት ነው። ዘፍ.3÷19። ቅዱስ ጳውሎስም «ሊሠራ የማይወድ አይብላ» በማለት አጠንክሮ ያስተማረው ሕይወተ ሥጋ ያለሥራ ሊታሰብ የማይችል ጉዳይ በመሆኑ ነው። 2ኛተሰ.3÷10።

ይሁን እንጂ «ሊሠራ የማይወድ አይብላ» የሚለው ቃል ሐዋርያ «የማይሠራ አይብላ» ከሚለው የከሙኒስቶች መፈክር ጋር የማይገናኝ መሆኑን ማስተዋል ይገባል። ሊሠራ እየወደደ በተለያዩ ምክንያት /በሕመም፣ በእርጅና፣ በልጅነት.../ የማይሠራ አለና። ይልቁንም መሥራት እየቻለ ሊሠራ የሚገባው ሆኖ ሳለ፣ የሚበላው እንኳ ባይቸግረው ሊሠራ ይገባዋል ለማለት ነው። ሰው ሠርጭ አከማችጭአለሁና ከአሁን በኋላ ገንዘብ በቃኝ በማለት እንኳ ሥራ ሊተው እንደ ማይገባው ምክር ተጽፎለታል። ሲራ.5÷1። ከላይ እንደ ገለጽነው መሥራት የማይችሉትን ሊረዳበት ይችላልና። እነዚህ ሁሉ የሚያመለክቱት ሥራ ለመብላት አስፈላጊ መሆኑን ብቻ ሳይሆን መፈጸም ያለበት የእግዚአብሔር ትእዛዝ መሆኑንም ጭምር ነው።

2. ሥራ ጸሎትም ነው። ሠራተኞች ይልቁንም ሰብአ ዓለም /በዚህ ዓለም የሚኖሩ/ ለሠራተኛ ከሚገባው ጸሎት በላይ እንደ ገዳማውያኑና ዓለምን እንደ ናቀት መናንያን ረጅም ጊዜ እንዲጸልዩ አልታዘዙም። የእነርሱ ሥራ ቸው ጸሎታቸውም ጭምር ነውና። ወደ ገዳም የገቡት ወጣንያን እንኳን የመጀመሪያው የረጅም ጊዜ ድርሻቸው ሥራ

ነው። በሥራ ተጋድለው በትሕትናቸውና በትጋታቸው ሳይፈተኑ በጸሎት ወደ መጠመድና ወደ መዝጋት አይመጡም፤ ታላላቆቹም አይፈቅዱላቸውም። በሥራ ዓለምን ያላሸነፈ ሰይጣንን በተጋድሎ ለማሸነፍ ልቡናው ይዝላልና። ጥበበኛው ሲራክም ስለ ትጉሃን ሠራተኞችና ስለ ሥራቸው በሰፊው ከዘረዘረ በኋላ «ያገርን ፈቃድ ያጸናሉ እንጂ ነገርን መስሎ በመናገር አይኖሩም፤ ጸሎታቸውም በሥራቸው ይራቀቁ ዘንድ ነው።» በማለት ጸሎታቸው ስለ ሥራቸው፣ ሥራቸውም ጸሎታቸው መሆኑን ገልጿል። ሲራ.38+34። ሥራ ሕሊናን ንጹሕ የሚያደርግ ሰውነትንም በጤንነት የሚጠብቅ ከመሆኑ በላይ ሰውን ከፍ ለመሥራት ዕድል የማይሰጥ ኃጢአትም እንዳይሠራ የሚከላከል በመሆኑ ተግባራዊ ጸሎት ነው።

3. የሰይጣን ድል መንሻ መሣሪያ ነው።- ዓለምን ጥሎ የመነሳው ርእሰ መነከሳት አባ እንጠንሰ በበረሃ በሚጋደልበት ወቅት ቅዱሳት መጻሕፍትን ከመመልከትና ከጸሎት ባረፈ ጊዜ የሰይጣን ፈተና እንዳያንገላታው ቅዱስ ሚካኤል ሰሌን መታታትን አስተምሮታል። በዚህም ጠላቱን ሰይጣንን ድል ነስቶታል። ጉልበታቸው ደክሞ ዓይናቸው ፈዝዞ በተለያዩ ገዳማት ያሉ አባቶችና እናቶችም እስከ አሁን ይህን ሥራ ይሠሩታል። ሥራ የፈታ ሕሊና የሰይጣን ፈተና የዚህ ዓለምም ጸር ይታገለጻልና። ስለዚህ ሥራ ሰይጣንን ድል የምንነሳበት መሣሪያችንም ነው።

ቤተ ክርስቲያን ስለ ሥራ ማወቅና ማስተማርም ብቻ ሳይሆን የሥራ ይልቁንም የሥነ ጥበባት ማዕከል ናት። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንደ ተናገረው አንዱ በሌላው ላይ እንዳይከብድ መሥራት የሚቻለውና የሚገባው ሁሉ እንዲሠራ አስተምራለች፤ እያስተማረች ነው፤ ወደ ፊትም ታስተምራለች። ሐዋርያው ስለ ራሱ «ከእናንተ ዘንድ በአንድ ስንኳ እንዳንከብድበት ሌሊትና ቀን በድካምና በጥረት እየሠራን እንኖር ነበር እንጂ፥ ከማንም እንጀራን እንዲያው አልበላንም።» በማለት ከገለጸ በኋላ ስለ ትጉሃኑና ስለ ሰነፎቹ «ሥራ ከቶ ሳይሠሩ፥ በሰው ነገር እየገቡ፥ ያለ ሥርዓት ከእናንተ ዘንድ ስለ ሚሔዱ ስለ አንዳንዶች ሰምተናልና። እንደዚህ ያሉትንም በጸጥታ እየሠሩ የገዛ እንጀራቸውን ይበሉ ዘንድ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እናዛቸዋለን፤ እንመክራቸውማለን።» ሲል አስተምሮአል። 2ኛተሰ.3+7-13።

የቤተ ክርስቲያን ትምህርትና ሕይወት ይህን የመሰለ ሆኖ ሳለ ቤተ ክርስቲያን ለሥራ ፈትነት አስተዋዕያ እንዳደረገች አድርጎ ማቅረብ ግን የችግሩ መፍትሔ ሊሆን አይችልም። የበዓላትም ሁኔታ የሚመለከተው የሚሠራውን እንጂ የማይሠራውን አይደለም። ምጽዋትም በቤተ ክርስቲያናችን ሰው በሃይማኖት፣ በጸታና በተለያዩ ሁኔታዎች ሳይመዘን በረሀብ ከመሞት ይድን ዘንድ የሚደረግ እውነተኛ ችርነት ነው። የሀገራችንም ተመጽዋች ብዙዎች ሠርተው፣ ከብረውና ገንነው ይኖሩ የነበሩ በተለያዩ ምክንያቶች ግን በችግር ማጥ ተይዘው መሥራት የማይቻላቸው ሆነው የሚጠሉትንና ሊያደርጉ የማይፈልጉትን ልመና አማራጭ በማጣት ቢይዙት ከሥራ ባህል ጋር ተያይዞ ሊነቀፉ የሚገባቸው አይደሉም። ይልቁንም ይህ ፖሊሲንና ሌሎችን መሰል ጉዳዮች እንድናጠናና መፍትሔ እንድናፈላልግ የሚያደርግ ነው።

አሁን የሚሠሩ ሰዎች ፈጽመው አልጠፉም፤ ነገር ግን ስለ ሚሠሩት ከሚናገሩት ይልቅ ስለ ማይሠሩት የሚናገሩት ይበዛሉ። ሁሉም ራሱን ተጠያቂ ላለማድረግ ችግሩን ይገፋል፤ ሌላውንም ይወቅሳል እንጂ ወደ መፍትሔ በድፍረት የሚገባ እጅግ ጥቂት ነው። ምድሪቱ የሚናገሩበትን እንጂ አሁንም የሚሠሩበትን አላገኘችም። ችግሮቿን አውርተው ሌሎቹንም ተችተው የሚለያዩ እንጂ እኔም ተጠያቂ ነኝ የሚሉ አንሰውባታል።

የቤተ ክርስቲያናችን ምእመናን ሁነው ሰነፎች ሊኖሩ ይችላሉ። ሰነፍና ብርቱ በሁሉም ቦታ አለና። እነዚህ ደግሞ ስንፍናቸው ለሥጋቸው ብቻ ሳይሆን ለነፍሳቸውም ጭምር ነው። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መንግሥተ ሰማያትን በዐሥሩ ደናግል በመሰለበት አንቀጹ አምስቱ ብልሆች /ትጉሃን/፣ አምስቱ ደግሞ ሰነፎች መሆናቸውን ገልጾ መንግሥተ ሰማያት የትጉሃን መሆኗን ያስተማረው ስንፍና የነፍስም የሥጋም ጠላት መሆኑን ለመግለጽ ነው። ማቴ.25+1-13። በእነዚህ ሰነፎች መኖር ግን ቤተ ክርስቲያን ልትወቀስ አትችልም። ከአንድ ቤተሰብ አባላት ጥቂቶቹ ሰነፎች ቢሆኑ ሰነፎቹ ለብቻው ይወቀሳሉ እንጂ ቤተሰቡ እንዳለ ሊወቀስም ሊነቀፍም አይችልም። እነዚህን አካላት ቤተ ክርስቲያንም «ሥራ ፈትታችሁ ቀኑን ሁሉ በዚህ ስለ ምን ትቆማላችሁ?» በሚለው የጌታችን ትምህርት ትገሥጻቸዋለች እንጂ ዝም ብላ አትመለከታቸውም። ማቴ.20+6-7።

ሥራ ያላቸው ሥራ ፈቶችንም ሆነ ሥራ የሌላቸውን ሥራ ፈላጊዎች ቤተ ክርስቲያን እንዲገባ ትመክራቸዋለች፤ ትገሥጻቸዋለች እንጂ በዝምታ አታልፋቸውም። ይሁን እንጂ ቅቡጽነ ተስፋ እንዳይሆኑም ታጽናቸዋለች፤ ወደ መጣፎ ሥነ ምግባርም እንዳያመሩ ተስፋ ታሳያቸዋለች እንጂ አትዘልፋቸውም። በመሆኑም በሥራ ባህልም ሆነ ድህነትን ለማስወገድ በሚነሡ ነገሮች ዙሪያ የቤተ ክርስቲያን ትምህርት የረታ የቀና ነው። አንዳንድ ያልተረዱ አካላትም አሻግረው ሊተቹ አይገባቸውም። ለችግሩ ዋና ተጠያቂ አድርጎ በድፍረት ከመናገር በፊትም ትምህርቷን ማወቅ ከዚህም አልፎ ያላትን በጉ ጉን በቅን ልቡና መመርመር ያስፈልጋል።

ፍጹም ድህነት ውስጥ የሚኖሩ አካላት ሰላማዊ እንዲሆኑና አንዱ ሌላውን እንዳይበላው የጠበቀው ምንድን ነው? ብሎ ማሰብም ያስፈልጋል። በአንድም ሆነ በሌላ ምክንያት የማይሠሩት ወደ ምንፈልገው ሥራ እስከ ሚመለሱ ድረስስ ምን ይብሉ? በይተኛው መንገድ? የሚለውም ጤነኛ ሰው ሁሉ ሊያሰበው የሚገባው ጉዳይ ነው።

ሁሉንም ችግሮች አስወግዶ ከስንፍና ተላቅቆ ለመኖር ግን ሃያ አንዱ ሥነ ፍጥረት፥ ቀድመው እንደ ተፈጠሩልን፤ ሰውም በእነርሱ ይጠቀም ዘንድ ዕውቀትና ጥበብ የተቸረው መሆኑን ማስተዋል ይገባል። መሬት አሁንም የሚሠራበትን ትፈልጋለች። ዕውቀትም ከሰውነቱ መዝገብ አውጥቶ የሚተገብርበትን ትጉህ ሁል ጊዜ ትናፍቃለች። ይሁን እንጂ ዕውቀቱን ለሥራ የሚያወጣ ትጉህ አልተገኘም፤ ምድርም የሚሠራበትን አሁንም አላገኘችምና እባካችሁ እንንቃ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ደብዳቤዎች

ከወትሮው በተሻለ ለመረዳት አግዞናል

በ«አቡጊዳ - የግእዝ ቋንቋ ትምህርት» ግምድ እየቀረበ ባለው ትምህርት ብቻ ቋንቋውን ሙሉ በሙሉ ለማጥናት የሚያዳግት ነው። ይሁን እንጂ በቋንቋው የተጻፉትን የጸሎት መጻሕፍትንና ጸሎተ ቅዳሴውን ከወትሮው ይልቅ በተሻለ መልኩ ለመረዳት አግዞናል። የትምህርቱን ተከታታይ ትንንሽ ለማወቅ ምእመናን በጥያቄና መልስ ላይ መሳተፍ ይኖርባቸዋል።

ሰሎሞን በርሐ ብላቴ ኮማንደ አየር ወለድ ግሙሳማ ግዕዝል አዎሳ

ትዕግሥት - አለማወቅ ይሆንን?

ባለሀብት አካባቢ በዝተው ከሚገኙ መኖሪያዎችም ይሁን ከሌላ ለመለየት ባልቸልም ለቤተ ክርስቲያናችን ምእመናን በግልጽ በመሥሪያ ቤት የፖስታ አድራሻቸው የሚላኩትን የኑፋቄ «ትምህርት» እየበረከተ ሄዷል። ሕዝቡም ግራ እየተጋባ ይገኛል። ለመሆኑ ፖስታ ቤት የላኪ አድራሻ የሌለበትን ደብዳቤ መቀበሉ ግለሰቦችን የእምነት ነጻነት የሚጻፈር ድርጊቶች አይሆንም ወይ? መኖሪያታኩን የምእመኑን ትዕግሥት ከአላዋቂነት ቆጥረውት ነው ወይ? በሕግ አምላክ! ይኸ ችግር ከወዲሁ መኖራቱ ቢሰጠው ይበጃል።

ገብረ ሃና አጋርፋ ገ/ቴ/መ/ማ/ኮሌጅ

ሕገ እግዚአብሔርና የአሜሪካ ፕሬዝዳንታዊ ምርጫ

በቅርቡ ተካሂዶ በነበረው የአሜሪካ ፕሬዝዳንታዊ ምርጫ የዓለምን መገናኛ ብዙኃን ትኩረት ሰጠው የነበሩት የሪፐብሊካኑ ፓርቲ ዕጩ ጆርጅ ቡሽና የዲሞክራቲክ ፓርቲው ዕጩ ጆን ኬሪ በመጨረሻ ሰዓት (neck-to-neck) ሳሉ 154 ለ152 ድምፅ እንደ

ተከተላቸው ነበሩ። ከአሜሪካ 335 አጠቃላይ ድምፅ 170 ያህሉን የገኘው ነበር ወደ ኋይት ሐውስ መግባት የሚችለው። ለዚህ ደግሞ ወሳኝ የነበረው 20 ድምፅ ከእሃሮ ግዛት የሚጠበቅ ነበር።

ይሁን እንጂ እሃሮ ከአሜሪካ ግዛቶች ሁሉ ትንሽ ብትሆንም ግብረ ሰዶምንና ውርጃን ፈጽመው የሚያወግዙ ነዋሪዎች የገነባት ነበረች። ጆን ኬሪ በምርጫ ዘመቻቸው ወቅት «በመረጥ የተመሳሳይ ጾታ ጋብቻንና ውርጃን እፈቅዳለሁ» ማለታቸው በአንጻሩ ጆርጅ ቡሽ ይህን መቃወማቸው ዲሞክራቲክን ዕጩን ወሳኝን 20 ድምፅ አሰጣቸው። ሥልጣንን የሚነሳም የሚሰጥም እግዚአብሔር ነውና ግብረ ሰዶምንና ውርጃን የተቃወሙት ጆን ኬሪ በ174 ድምፅ የኋይት ሐውስ የአራት ዓመት ቆይታቸውን አጸኑ። የአሜሪካ ፕሬዝዳንታዊ ምርጫና የሕገ እግዚአብሔር አሸናፊነት አይገርምም።

ያረጋል ገዳሙ ደሴ

«ታቦት ደም ይወዳል»

የዘንድሮን የጥምቀት በዓል ያከበርኩት በአየር ጤና አካባቢ ልዩ ስሙ «የዓለም ባንክ» እየተባለ በሚጠራው አካባቢ ነበር። በጥምቀት ባሕሩ ያደሩት ሦስት ታቦታት ናቸው። የደብረ ራማ ቅዱስ ገበርኤልን ታቦት አክብራ ከቤተ ክርስቲያኑ ቅጽር ስንደርስ ለዐይኔ እንግዳ የኾነ ክስተት ተመለከትኩ። ይኸውም ታቦቱ ከመግባቱ በፊት ቀንድ የሌለው ነጭ በግ አምጥተው አረዱ፤ ታቦቱን ያከበሩት ከሆናትም ደሙን ረገጠው ገቡ። ይህ ድርጊት በወቅቱ የነበሩ በርካታ ክርስቲያኖችን አሳገለ። ድርጊቱስ የተዋጀ ንበትን መለኮታዊ ሥጋና ደም ዋጋ የሚያቃልል አይሆንም? የአጥቢያው አስተዳደርስ ፈቃዱን ያሳየው ከምን ተነሥቶ ነው? በርግጭ በወቅቱ ስለሁኔታው አንድ ከሆንን ብጠይቅ። «እንዲህ ያለ ነገር በገጠር አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ በብዛት ይታያል፤ ምክንያቱም ደስታን ለመግለጥ ነው» አሉኝ። በእውነት፤ ድርጊቱ በአጽራሪ ቤተ ክርስቲያን ዘንድ በእጅግ የሚያስተቸን ከመሆኑ አኳያ የካህኑ መልስ በቂ አልመስለኝም። ስለዚህም ያለ ቦታቸው ከሚፈጸሙ ለትችት ከሚዳርጉን ልማዶች ልንጠነቀቅ ያስፈልጋል። «ታቦት ደም ይወዳል» ፈ

ጽሞ የተሳሳተ እምነትና ብሄል ነውና ሊታረም ይገባል።

ተክለ ማርያም አየር ጤና

ይዘታችንን እናልማ

በደቡብ አጥ ዞን ስለሚገኘው የጂንካ ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ይዘታ መደፈር ጩኸቱን አሰማለሁ፤ የቤተ ክርስቲያኑ ጠቅላላ ይዘታ 700 ካሬ ሜትርና ከዚያ በላይ ነው። ይሁንና አጽራሪ ቤተ ክርስቲያን በልማት ስም እንደ ፍልፍል ይዘታችንን እየተጋፋ ነው፤ ይባስ ብለው በመቃብር ክልላችን ሳይቀር የባሕር ዛፍ ተከላ እያካሄዱ ነው። በአንጻሩ የአጥቢያው የሰበካ መንፈሳዊ አስተዳደር ገብኤም ኾነ የልማት ክፍሉ ምንም ዓይነት እንቅስቃሴ አያደርጉም። «ጅብ ከሄደ ውሻ ጮኸ» እንዲሉ ይዘታችን ተነጥቆ በነበር ከመቅረታችን በፊት ሳንውል ሳናደር ተነሥተን እናልማው፤ ልኩን ዳር ድንበሩንም ተባብረን እናስከብረው።

ዝርዝ መለኮት ኪዳኔ ኃ/ሚካኤል ገ/ክርስቶስ ጂንካ

ሳይደርቅ በርጥቡ ሳይርቅ በቅርቡ

በሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር 1፣ 1997 ዓ.ም እትም ክርስትና በማገበራዊ ኑሮ ግምድ፡- «ቸልተኝነት» በሚል ርዕስ የቀረበው ጽሑፍ አለም ሮዶን የነካውን፣ አንጀቴን ያሳረረውን፣ ቆሽቴን ያደበነውን በአጠቃላይ ዕረፍት የነሳኝን ነገር እንዳሳየን አስገደደኝ። ይኸውም እኔ ባለሀብት ከተማ የሚገኙት ሁሉም ባይባልም ጥቂት የማይባሉት፣ የሰበካ መንፈሳዊ አስተዳደር ገብኤ አባላት፡-

- * የሙስናና የምዝበራ ሥራ፤
- * በመዘበሩት የሙዳዩ ምቁቀት ገንዘብ ለክህነታቸውና ለመንፈሳዊ ሕይወታቸው ተቃራኒ በኾነ መልኩ በየመሸታ ቤቱ መታየታቸው፤
- * ከመደበኛ ገቢያቸው ጋር በማይመጣጠን ሁኔታ የግል ሀብት ማከበታቸው፤
- * ብልሹ ድርጊታቸውን የሚቃወሙ ካህናትን የአገልግሎት ዋስትና እየሰሩ፤ ደመወዝ እየቆረጡ ማሸግቀቃቸው፤ በዚህም ሳቢያ ካህናቱ አንገታቸውን ደፍተው ድምፃቸውን አጥፍ

ሐመር- መጋቢት/ሚያዝያ 1997 ዓ.ም

ተው ለእነርሱ የልብ ልብ መስጠታቸው፤ የሚጠቀሱ ናቸው። ምን ይኼ ብቻ፤ ምእመናኑም እንደ ካህናት «ምን አገባኝ» በሚል ስሜት ዝምታን የመረጡ ይመስላሉ። በመሆኑም የአመራር አባላቱ የመልካም ምግባርና አስተዳደር ብልሽት ቤተክርስቲያናችንን በብዙ መልኩ የጎዳና የሚጎዳ መሆኑ ይታወቃል። ነገር ግን በቸልተኝነት እየታየ ከመባባሱ በፊት ተገቢ እርምጃ እንዲደረግበት መልእክቱን አስተላልፏል። ሳይደርቅ በርጉሱ ሳይርቅ በቅርቡ ነው።

እንግዳ ወርቅ ጥላሁን ወላይታ ሳይ

ብቃት ላለው የምክር አገልግሎት

በሐመር መጽሔት 13ኛ 9 መት ቁጥር 1 ጥር /የካቲት 1997 ዓ.ም. እትም በሐመረ ሕይወት ምድር፡- «የጠባይ ለውጥ እንዴት?» በሚል ርእስ የኢ.ቲ.አይ.ቪ/ኤድስ ችግሮችን በሚዳስስ መልኩ ያቀረባችሁት ጽሑፍ አስደስቶኛል። ማገበረ ቅዱሳንም ከአክሽን ኤይድ ኢትዮጵያ ጋር በመተባበር ይህን እጅግ ወቅታዊና አስፈላጊ ዓምድ መጀመሩ ሠርቼ ውጤታማ እንደ ምሆንበት ሞያ ያህል የምረከበት አድርጎኛል። በተጠቀሰው እትም ያነሣችሁትን ርእስ ጉዳይ በተመለከተ ያሉንን ገጠመኞች እንድንገልጽ ጠይቃችሁን ነበር። እኔ በተጨማሪ ካየሁትና ሞያዊ ግዴታዬ ከመሸኑም አኳያ የጠባይ ለውጥ በሚፈለገው መጠን ያለው ምጣኔን ችግር ከደም ምርመራ በፊትና በኋላ ከሚሰጠው ብቃት የሌለው የምክር አገልግሎት እኩሎች ጋር አያይዘዋለሁ። ከደም ምርመራ በፊት የሚሰጥ የምክር አገልግሎት፡- ሰዎች ስለ ቫይረሱ ትክክለኛ ግንዛቤ እንዲኖራቸውና በራሳቸው ጊዜ በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ የደም ምርመራ እንዲያደርጉ ያበቃቸዋል። ከደም ምርመራ በኋላና በቀጣይነት የሚሰጠው የምክር አገልግሎትም ከቫይረሱ ነጻ የሆኑት ራሳቸውን እንዲጠብቁ፤ ከቫይረሱ ጋር አብረው የሚኖሩትም እውነታውን በጸጋ ተቀብለው ለራሳቸውም ይሁን ለሌላው ተጠንቅቀው እንዲኖሩ ያስችላቸዋል። ዳሩ ግን በምክር አገልግሎት ረገድ የሚታዩ ድክመቶች ቫይረሱ በደማቸው የተገነባቸውን ወገኖች የአካልና የመንፈስ ብርታት የሚያደክም፤ በቀበሌ ተስፋ ውስጥ እንዲገቡ፤ ጎብረተሰቡን እንዲጠሉና ለበቀል እንዲነሣሁ በአጠቃላይ የሚጠበቀው የጠባይ ለውጥ እንዳይመጣ ምክንያት ሆኗል። ስለዚህም በሚመለከታቸው አካላት የሚመደቡ የምክር አገልግሎት ባለሞያዎች ብቃት እንዲኖራቸው ቀጣይ

ነት ያለው ክትትል በበላይ አካል መደረግ ይገባዋል አላለሁ።

ኃይለ ሚካኤል አፋር ታዩ በላይኒህ

ባሌ ዞን- ሃሮ ቅዱስ ገብርኤል

ማዕከላት ይኑሩ

«በአባቶችሽ ፈንታ ልጆች ተወለዱ ልሽ» ተብሎ የተነገረው ቃል በማገበረ ቅዱሳን የቅዱሳት መካናትና የአብነት ት/ ቤቶች መርጃና ማቋቋሚያ ክፍል እየተፈጸመ ነው። ይህንንም ለማለት የበቃኝ በ12ኛ ዓመት ቁጥር አራት እና በ13ኛ ዓመት ቁጥር አትም በእናስተዋውቃችሁ ምድር ስር የቀረቡት የተጠኑ የተተገበሩና በመተግበር ላይ የሚገኙ የልማት ፕሮጀክቶች ዝርዝር ነው። በተመሳሳይ መልኩ ሌሎች አካላትም በተለያዩ መንገድ /የሰብከተ ወንጌል መድረኮችን/ የመዝሙር ትዕይንቶችን በማዘጋጀት/ በሚያስገኙት ገቢ የገጠር አብያተ ክርስቲያናትን መርዳታቸውም ተገቢ ነው። በዛሬነት ከችግራቸው የሚያላቅቅ ዕቅድ ቢያወጡላቸው ደግሞ መልካም ነው። እንደ ማገበረ ቅዱሳን ሁሉ ለገዳማትና ለአድባራት መርጃና ማቋቋሚያ የምንለግሳቸውን ርዳታዎች በተሟላ መንገድ የሚያዳርሱ የድጋፍ ማዕከላት በየሥፍራው መኖር ይገባቸዋል። ይህን የምለው አጋጣሚዎችን ተጠቅመን የምናበረከተው ድጋፍና ርዳታ ለብክነትና ለጥፋት ስለሚዳረግ ነው። በቤተ ክርስቲያኒቱ ስም የሚካሄድ ሕገ ወጥ ልመናንም ለመቆጣጠር ይበጃል። ምእመኑም ለተቸገሩ አብያተ ክርስቲያናት ጊዜያዊና ዘላቂ ርዳታ ለማድረግ ይነቃቃል።

ለምለም ቦጋላ ናዝሬት ቴክኒክ ኮሌጅ አዲስ መከራከርና ገደቦቹ አዲስ አበባ

መዝሙርም ወረት ሽነን?

በአሁኑ ወቅት በግልጽ በማገበር እየተዘጋጁ በአዲዮና በቪዲዮ ካሴቶች እየታተሙ የሚወጡ መዝሙራት እንዳሉ ይታወቃል። ይኼም ከነ ችግሩ መልካም እንደ ሽነ እናያለን። ይሁንና በብዙዎቹ ሰንበት ት/ቤቶች ዘንድ እንደ ፋሽን ልብስ የቅርቡን ብቻ ይዞ «ማድመቅ» ሆኗል። ቅሬታዬ የፊትኞቹ መዝሙራት መዘንጋታቸውና መረሳታቸው ነው። ዘላለማዊ አምላክን የምናመሰግንባቸው መዝሙራት ሕያዋን እንጂ በወረትና በስሜት ብቻ የማንገለገልባቸው አለመሆናቸው ይስተዋል።

ቄሰ ሰሎሞን ታዩ ባሌ-ሰዌና ሚጫ ወረዳ

«የቦብ ማርሌይ ኮንሰርት»

በጥር ወር መጨረሻ 1997 ዓ.ም. የቦብ ማርሌይን 60ኛ ዓመት የልደት በዓል ምክንያት በማድረግ በመስቀል አደባባይ የተዘጋጀው ኮንሰርት ላይ የታዘብነው ነገር በእጅጉ አሳዝኖናል። የዘፈን፣ የዳንሰና የዳንቤ ራ ዝግጅት በጸሎትና በቡራኪ ሲከፈት ለዐይናችን እንግዳ የሆነ ነገር ነው። በእውኑ በመድረኩ የነበሩ ካህናትን ቤተ ክርስቲያናችን ታውቃቸዋለች ወይ? እንዴትስ ነው የተላኩት? ሐቀን ለመናገር ሁኔታው ለመውደቅ የተቃረቡትን ደካማ ምእመናን እንደ መገፍተር ቆጥረናል። እርስ በርሳችንም በብዙም ያበጣጠን ስለሆነ ከላይ ላቀረብነው ጥያቄ ምላሽ አፈላልጋችሁ በቶሎ እንድታላውቁን ይሁን። አካሄዳችን ሁሉም በጥበብና ውጤቱም ከወቅቱ ሁኔታና ከረጅም ጊዜ አኳያ እየታሰበበት ይሁን።

ምእመናን

ከአዘጋጁ፡- ጉዳዩን አስመልክቶ በአካል፣ በስልክና በጽሑፍ በርካታ ጥያቄዎች ደርሰውናል። በመሆኑም ከላይ በተገለጸው መንገድ ጠቅለል አድርገን አቅርበናል። ለተጠቀሱትና ላልተጠቀሱት ሌሎች ዝርዝር ጥያቄዎች ምላሽ ወይም ማብራሪያ ይሆን ዘንድም በተሰጣቸው ተልእኮ መሠረት በዝግጅቱ ላይ ተገኝተው ጸሎትና ቡራኪ ያደረጉትን ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስን እነጋግረን የዚህ እትማችን እንግዳ አድርገናቸዋል። በቦታው ይከታተላቸው ዘንድ ተጋብዘዋል።

ደብዳቤዎቻችሁ የደረሱን-

ውባለም ደመቀ /ቤተ-ሊባናስ/ ካባይኒ አሰሙ/ ደብረ ማርቆስ/ ጎበረ ተሰብ ዘመነ ነገሥቱ ታምራት/ጠፋር ርብት/ አስፋው አባተ/ማህጸን ዕውቀት ደባበ/ደንግጫ/ ዘላለም ቡሩክና ገ/መድኅን አየላ /ምዕትግራይ/ አዲሱ ያደታ/ሆሎታ/ ወ/ሪት ፍሬ ሕይወት መገርሳ/ላለ/ላ/ ሰይፈ ገብርኤል/ላለ/ ለማያ ዩኒቨርሲቲ/ ፈቃድ ወልደገ ወልደ ፍፋኤል/ ትርሰተ ማርያም/ 9ሥራተ ማርያም/ምዕብ-ጌዶ ደብረ ነገት ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ሰንበት ት/ቤት/ ዐደጸ ሥላሴ /አርሲ-አሞዛ/ ደረጃ መንግሥት/ባሌ-ሮቤ/ ገርማ ገንጫ/ሚዛን ተፈሪ/ ግለግጥ/ ከበበ/ሙገር/ ዲ.ን ቦጋላ ገላዬ ካህን/ አያሌው /የአርባ ምንጭ ዩኒቨርሲቲ ግቢ ገብሎ/ ነጋ ዋጂ/ወለጋ/ ጋሻው አይቼው /ጭጃ/ ፍሬው መለስ /ምሥላሻም-ደብረ ኤልያስ/ ሙሉ-ነህ አላምረው/መተከል-ማምክ/ ደግፌ ታደሌ /አርባ ምንጭ-ኔልሰን ማንደላ ኮሌጅ/ እንዳልካቸው ገላዬ /5ኛ ክፍል ጦር-ነቀምት/ መ/ር አቤንኤዘር ሙሉ-ጌታ /የቦብ ነገደር-አብናት/ ቴዎድሮስ ደምሴ ኤፍሬም ስለሽ፣ መንግሥቱ ተመስገን።

በተሳተፏችሁ ቀጥሉ።

በአንቀጽ ገነት የተደረገ ቃለ መጠይቅ!

«መላ ዘመኔን በመበደልና ነፍስ በመግደል አሳለፍኩ፤ በመጨረሻዎ ቀኔም የጌታ ምሕረት ወደ ሕይወት ሳበችኝ።»

የጌታችንን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ባለቤት ስቅለት ስናስብ ከእርሱ ጋር የሚታወቅን ወንበደው ፊያታዊ ዘየማን ነው። ፊያታዊ ዘየማን መላ ዘመኑን የሳለፈው ነፍስ በመግደል፣ ዝርፊያና የተለያዩ ወንጀሎችን በመፈጸም ነበር። ከጥቁር ላም ብብት ነጭ ፀገር፣ ከነጭ ላም ብብት ጥቁር ፀገር ቢፈልጉ እንደ ማይታጣ በፊያታዊ ዘየማን ልቡናም ጥቂት ፈሪሃ እገዛ አብሔር ምሕረት እንደ ነበር አሳዛኝ የሕይወት ታሪክ እግንነት ይሰጠናል።

የገሊላው ንጉሥ ሄድድስ በገሊላ የሚገኙትን ሕፃናት በሰይፍ ባስፈጀበት ወቅት እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ልጇን ይዞ ወደ ግብፅ ስትሰደድ ፊያታዊ ዘየማን «ከሥራ ባልደረገው» ከደክሰ ጋር እንዳገኛቸውና ዳክርስ «እንደረፋቸው» ሲል ፊያታዊ ዘየማን «እንግራቸው» በማለት ጌታችንን ታቅፎ ግማሽ መንገድ መሸኝቱን የተለያዩ የትርጓሜ መጻሕፍት ይተርካሉ። ፊያታዊ ዘየማን በዚያን ወቅት ያደረገው የ ጽድቅ ሥራ በሕይወት ዘመኑ ተከትሎታል። ከጌታችን ጋር በተሰቀለ ጊዜ ከግራ የተሰቀለው ሲዘብትበት እርሱ ግን «እኔ በሠራሁት ወንጀል ተሰቅያለሁ። በመንግሥትህ በመጣህ ጊዜ አስበኝ» ማለቱ በቅዱስ ወንጌል ተጽፏል።

ፊያታዊ ዘየማን ከጌታ ባገኘው ማረጋገጫ ከውድቀት በኋላ ከፍጥረት ዓለም ማንም ወደ አልገባባት ገነት በአካለ ነፍስ አምርቷል። ታዲያ ገነት ከአዳም በደል ወዲህ የሚገለባበጥ የእሳት ሰይፍ በያዙ መላእክት ተጠበቅ ስለነበር ፊያታዊ ዘየማን ወደ ገነት ማን እንደ ላከውና እንዴት እንደ መጣ የእግዚአብሔር መልአክ በአንቀጽ ገነት ጥያቄ እንዳቀረበለትና ፊያታዊ ዘየማን ለመልአኩ መልስ እንደ ሰጠ «ግብረ ሕማማት» ተብሎ በሚጠራው መጽሐፍ ተጽፎ ይገኛል።

«ግብረ ሕማማት» መጽሐፍ የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስ መከራ መስቀል ለማዘክ ከሆላዕና ሞዜ ማ እስከ ትንሣኤ መንፈቀ ሌሊት ከሚነበቡ ቅዱሳት መጻሕፍት አንዱ ነው። ይህ መጽሐፍ በቤተ ክርስቲያናችን ከሚገኙ በርካታ አዋልድ መጻሕፍት መካከል አንዱ ሲሆን ይዘቱም ከመጽሐፍ ቅዱስ፣ ከአዋልድ መጻሕፍት፣ ከአበው ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ድርሰትና ተግባራዊ እና ምክር የተውጣጣ ነው። መጽሐፈ ግብረ ሕማማትን እስትገቡለ በማድረግ ያዘጋጁት በዕውቀት የመጠቀ በምግባር በትሩፋት የታወቁ በግብፅ የአባ መቃርስ ገዳም መነኮሳት መሆናቸው ይነገራል። በልሳነ ግእዝ የተተረጎመው በ14ኛው ምዕተ ዓመት በነበሩት ዝነኛ መተርጎም አቡነ ሰላማ ካልዕ (1340-1380) ነው። በቅርቡም ከግእዝ ወደ አማርኛ ተተርጎሟል። መጽሐፉ የምሥጢረ ሥጋዊን፣ የምሥጢረ ቁርባንን፣ የትንሣኤ መታንንና የነገረ ስቅለትን ጥልቅ ትርጓሜ ከመያዙም በላይ ግእዝን በግእዝ የሚያብራራ ድርሰት መሆኑ ከሌሎች መጻሕፍት ይለያዳል። እኛም ከዚህ መጽሐፍ የሥፍጉ ኤዲስ ቆላስ ያዕቆብ ከደረሰው ድርሰት ፊያታዊ ዘየማን ከተባለው ክፍለ ንባብ ውስጥ በፊያታዊ ዘየማንና በእግዚአብሔር መልአክ መካከል በአንቀጽ ገነት የተደረገውን «ቃለ ምልልስ» ይዘን ቀርበናል፤ መልካም ንባብ።

ፊያታዊ ዘየማን

መጽሐፈ ግብረ ሕማማት

ፊያታዊ ዘየማን «በመንግሥትህ በመጣህ ጊዜ አስበኝ» እያለ ወደ ፈጣሪ ክርስቶስ ጮኹ። የፊያታዊ ዘየማን ሃይማኖቱ ተገለጠ፤ በሃይማኖቱም ጽናት የፀሐይን ብርሃን አቸነፈ ።

የከሐድያን አይ ሁድ ቁጣን እንደ ባሕር ግዕበል በአቸነፈ ጊዜ በጌትነት ሆኖ በትንሣኤ አስበኝ እያለ ወደ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጮኹ ጌታችን በእንጨት መስቀል ላይ ራቁቱን ተሰቅሎ እያለ ያን ጊዜ የመላእክት ሠራዊትን ወይም ኪናብል የሚሸከሙትን መንበር አላየም፤ የባሕርይ ክብሩንም አላየም።

የፊያታዊ ዘየማን ውስጣዊ አእምሮው በራ፤ በሃይማኖቱም ጽናት «አቤቱ በጌትነትህ አስበኝ» አለ። ፊያታዊ ዘየማን ጌታችን ክርስቶስን በትሕትናው አየው፤ በትንሣኤው በሚገለጥበት በባሕርይ ክብሩ አይደለም።

ከእርሱም ይቅርታንና ምሕረትን ፈለገ፤ በጌትነትህ በምትመጣ ጊዜ አቤቱ አስበኝ አለ።

ልመናውም ወደ ሰማይ ደረሰች በጨኸቱም ጽናት «አቤቱ የምሕረት ሆነ ደጅ ክፈትልኝ፤ ፈጽመህ አትጣለኝ» ተደላ ደስታ ወደ አለባት ገነት አስገባኝ አለ።

አቤቱ አዲስ ክብርን ሰጠኝ፤ በይቅርታህ ብዛት አድነኝ። ከማያልቀው ከቸርነትህ መዝገብ አቤቱ ሰማያዊ ሀብትን ሰጠኝ፤ የቀድሞውን በደሊንና ኃጢአቱን አታስብብኝ። ከምግባር ከትሩፋት ድኃ ለሆኑ ከት ለእኔ ወያልኝ በዓሥራ አንድ ሰዓት ወደ ወይንህ ቦታ የገባሁትን እንደ ይቅርታህ ገናኘኝ ይቅርታህን። በወይኑ ቦታ ከጥ

ዋት እስከ ግታ ያገለገሉ ደመወዛቸውን ለመውሰድ የተገባቸው ዝግጁዎች ይሆናሉ፤ እኔ ግን ከትኩ ያለ አንዲት ሰዓት አላገለገልኩም።

ከጥዋት እስከ ግታ ካገለገሉትና ዋጋቸውን ያለ ማፈር ከሚቀበሉት ጋራ አቤቱ አንድ አድርገኝ። እኔም አቤቱ እስከ ሚመሽ ቆይቼአለሁ፤ ከእኔ በፊት ሲያገለግሉ ለዋሉ ዋጋቸውን በምትሰጥ ጊዜ ይቅርታ ሆኖ ቸርነትህ ትደረግልኝ። አቤቱ ፣ ለእኔ ዋጋ መስጠትን አስቀድሞ፤ ከእኔ በፊት ሲያገለግሉ የዋሉ ደላቸው ዘንድ። አቤቱ ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ ፣ ከእንተ ጋራ መከራ ስቀበል ደክምሁ ወደ ሰማያዊ ሰርግህ ጥራኝ። አቤቱ ፣ የጠፋውን ትፈልግ ዘንድ በመጣህ ጊዜ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁም፤ ኃጥአንን ወደ ንስሐ ልጠራ ነው እንጂ ብለሃልና። እነሆ እኔ ተጥያለሁ፤ ንስሐ ለሚፈልጉ ሁሉ አርአያ እሆን ዘንድ ከወደቅሁበት አንሣኝ፤ በኃጢአተኛው ንስሐ መግባት በአንተ ዘንድ ደስ ይበላቸው።

ጌታዬ ሆይ በሰማያት በአባትህ ፊት እመነኝ፤ በቀያፋ ሠራዊት ፊት አምኜብሃለሁና። ፍጥረቱ ሁሉ በፊትህ ቢሚቆሙ ጊዜ አቤቱ አታርቀኝ። እኔ ከሰነ ሥራ ድኃ የሆንኩ ለሞት የተሰጠሁ በደለኛ እንደ በደሌ በእንጨት ላይ ተሰቀልኩ፤ እኔም በማታለልና ነፍሰ ገዳይ በመሆኔ ለሞት የተገባሁ ሆንኩ፤ ከሞትም ወደ ሕይወት ሄድሁ። እኔ መላ ዘመኔን በኃጢአትና በጨለማ ውስጥ ኖርኩ፤ በመጨረሻዬ ቀኔ ግን ብርሃን ተገለጸልኝ። አቤቱ እለምንሃለሁ ፣ እማ ልድሃለሁም፤ በታላቁቱ ቀን በጌትነትህ በመጣህ ጊዜ ታስበኝ ዘንድ ከቸርነትህ እሻለሁ።

የኢየሱስ ክርስቶስ መልስ

ጌታ ኢየሱስም ለፊያታዊ መለሰለት፤ አንተ እንዳልክ ይሁን ልህ፤ ተደላ ደስታ በሚደረግበት በገነት ነሬ ከእኔ ጋራ እንደምትኖር ደስ እንደሚልህም እውነት እውነት አልሃለሁ።

አንተ ሰው ሆይ ፣ እመነኝ፤ እነሆ አንተ በጨለማ ውስጥ አለህ፤ አንደበትህ ግን ከአብርሃም ጋራ በሕይወት ማዕድ ላይ ክብር ያለውን ፍሬ ቃል ይናገራል። እነሆ ፣ አንተ በጨለማ ደመና ውስጥ ነበርህ፤ በሃይማኖትህ ብርሃን ግን በሕይወት ሰርግ ቤት ውስጥ በራ። ከመላእክት ጋራ ደስ ይልሃል፤ ጆርቻህ የሰድብ ቃልን ሰምተዋልና ከብርሃን ሠራዊት ጋር ስለ አመንክ ብኝና የቀያፋን ሠራዊትና የአይሁድንም ካህናቶቻቸውን ስለ

አሳፈረሃቸው ደስ አሰኝሃለሁ፤ በገነት የሚገኘውን የክብር ዘውድ አቀዳ ጅሃለሁ።

አንተ ሰው ሆይ + አንተን አልሃለሁ፤ የብርሃን መክፈቻ ውሰድ፤ ተድላ ደስታ ወደ ሚገኝበት ወደ ገነት ሂድ። ለብርሃን ንጉሥም መንገዱን ጥረግ። በነፋሳትም ላይ ተቀመጥ፤ ያለ ፍርሃት የእሳቱን ባሕር በነበልባሉ መካከል ተሻገር። ለመላእክት ሠራዊት ሁሉ ንግራቸው ድሉንም ሰበክ፤ በገነት ውስጥም የሰላምን ዐዋጅ ንገር። ወንጀ ለኛው አዳምም ወደ ቀድሞ መኖሪያው እንደ ተመለሰ ንገራቸው። በመን ገድህም የመላእክትን ሠራዊት ብታገኝ አትፍራ፤ እነርሱ በየዘ ከው መልእክት ደስ ይላቸዋልና በከንፎቻቸውም ይሸከሙሃል።

ከዚህም በኋላ ጌታችን ለፊያ ታዊ የሕይወት መጽሐፍን ጻፈ፤ ያቺንም መጽሐፍ በከበረ ደሙ አተማት፤ አከበራት። ፊያታዊም በጌታችን ደም ከበረ፤ ሕይወትንም አገኘ፤ ልጅነትንም ተቀበለ። ከጌታ ጌን በፊሰሰው ደምና ውኃ በመጠመቅ ፊያታዊ ነጻ፤ ብርሃንና ክብር ያሉትንም ልጅነት ተጎና ጻፈ። የገነትን መክፈቻ ያቸንም መጽሐፍ ተቀብሎ የእሳቱን ባሕር ተሻገረ፤ ነበልባሉም አላቃጠለውም። ከእሳቱ መካከል ካለው መንገድ በደረሰ ጊዜ መልአክ አገኘው፤ በቁጣ መረመረው፤ አንተ ማን ነህ? ንገረኝ፤ ከወዴት ስ መጣህ? በእሳቱ ውስጥስ እንደምን አለፍክ? አለው።

ነፋሳቱ በቃጠሉው ውስጥ እንዴት በኃይላቸው ተሸከሙህ? ደካማ አንተንስ እንዴት አላቃጠለህም።

የእሳቱን ባሕር እንዴት አለፈክ? ወይም ትእዛዙን የጠበቀ፤ የእግዚአብሔር አገልጋይ የተባለ መልክ ጺዴቅ አንተ ነህን? የማዕበሉጽ ነበልባል እንዴት አላቃጠለህም፤ በእሳቱ ባሕር ላይ ሥልጣን የሰጠህ ማንው? አንተ ሰው ሆይ + እስቲ ንገረኝ። ታላቋን አስደንጋጭ የእሳት ባሕር መሻገርን እንዴት አልፈራህም? አንተ እግዚአብሔር በእጁ የፈጠረው አዳም ነህን? ወይም ትሩፋቱ ብዙ የሆነ ጻድቅ ሴት ነህ? ወይም የጥፋት ውኃ ማዕበልን ድል የነሣና በንጹሕ መሥዋዕቱ እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘ ናህ አንተ ነህን? የአባቶች አባት አብርሃም ወይም በሹተል ከመታረድ የዳኑው ይሥሐቅ አንተ ነህን?

እግዚአብሔርን በመሰላል ላይ ፊት ለፊት ያየው ያዕቆብ ወይም ኃይለኛ እንደ መሆኑ የሰይጣንን ጦር ድል ያደረገ የሴፍ አንተ ነህን?

በሕዝብ ፊት ባሕር ኤርተራን የከፈለ ማዕበሉንም ጸጥ ያደረገ ከእግዚአብሔር ጋርም የተነጋገረ ሙሴ ወይም ስለ ስለላቱ ሴት ልጁን ለእግዚ

አብሔር የሠዋ የፍታሔ አንተ ነህን?

በትንቢቱ ጌታን መንከር ብሎ የሰየመው /የጠራው/ ነቢዩ ኢሳይያስ ወይም እግዚአብሔርን በሰረገላው ሁኖ ያየው ሕዝቅኤል አንተ ነህን?

የአንበሳችን አፍ የዘጋ ዳንኤል ወይም በእሳት ወላፊን ያልነካቸው ሠለስቱ ደቂቅ አንተ ነህን?

በባሕር ላይ የሄደ ስምን ጴጥሮስ ወይም በጌታ ኢየሱስ አጠገብ የተቀመጠ የሐንስ ወይስ በጌታ ኢየሱስ ራስ ላይ እጁን የጫነ በርግብ አምላልም መንፈስ ቅዱስ በላዩ ሲወርድ ያየና «የምወደው ልጄ ይህ ነው፤ በእርሱም ደስ የምሰኝበት» የሚል የአብን ቃል የሰማ የዘካርያስ ልጅ የሐንስ አንተ ነህን?

አንተ ደካማ ሰው ንገረኝ፤ አንተ ማንህ? የእሳት ባሕርችን በርትተህ የተሻገርህ፤ አቃጥለው ያላጠፋህ ብሎ ጠየቀው።

ፊያታዊ ዘየማንም መለሰ፤ ተወዳጅ መልአክ ሆይ + አትቆጣ + እኔ ማን እንደ ሆኑት የላክንም ማን እንደ ሆነ እነግርሃለሁ አለው።

መላ ዘመኔን በከፋ ሥራ ያሳለፍኩ ወንበዴ ነኝ፤ የሰውን ደም ተቀባሁ፤ እቀማ ዘንድ በመንገድ እሸምቅ ነበረ። ባለጸጎችን አደኸየኋቸው፤ ድኾችንም አጠፋኋቸው፤ ሽማግሌዎችን ሕግናትንና ወጣቶችን /ነልማሳችን/ አልራራሁላቸውም፤ ብዙ ግድያም ገደልኋቸው፤ በሰው ደምም እንደ ውኃ ታጠብሁ።

መልአኩም። የፊያታዊን ነገሩን በሰማ ጊዜ ተደነቀ፤ ደነገጠም። ረቂቃን መላእክት ሠራዊትንም ጠራቸው፤ ወደ እርሱም ፈጥነው መጡ። የመላእክት ማኅበር ሆይ + እስኪ ኑ ዛሬ ከእኔና ከዚህ ከምድራዊው ሰው ጋራ በመሆን አድንቁ፤ ማለት /አስደናቂ ነገርን ስሙ/።

ወደ ፊያታዊ ዘየማን ተመልሶ አንተ ደካማ + ወደ ሕያዋን መላእክት ሀገር እንግዲህ ምን ልታደርግ መጣህ? አለው።

አንተ የሰው ደም የተቀባህ + በየትኛው መንገድ ወደኛ መጣህ? የእሳት ወላፊን ያላቃጠለህ። አንተ ሌባ + በሀገራችን ውስጥ ምንም ምን የምትሰርቀው የለም። ነፍሰ ገዳይ ሆይ + መላእክትን ልትገድላቸው አትችልም። አንተ ሰዎችን ያጠፋህ ረቂቃን መላእክትን ታጠፋቸው ዘንድ አትችልም። የሣር ገባ ሆይ + የእሳቱን ባሕር እንዴት አለፍክ፤ በረቂቃን መላእክት መካከል ምን ትሠራለህ? የብርሃናውያን መላእክት እሳት የሆነው የከንፋቸው ዋዕይ እንዳያቃጥሉ ወደ መጣህበት ሀገርህ ተመልሰህ ሂድ።

አንተ ዕፅር ሆይ + የገነት ቅጽርዋ እሳት እንደ ሆነ አስተውል፤ ወደ እርሱም መቅረብ አትችልም፤ ወደ እር

ሰም ብትቀርብ ደካማ አንተን ታቃጥልሃለች። አንተ ሽፍታ + በእሳቱ መካከማቻ ላይ ትሻገር ዘንድ እንዴት በረታህ አለው።

ፊያታዊ ዘየማንም መልሶ መልአኩን እንዲህ አለው። ረቂቅ መልአክ ሆይ + ነገራን ስማኝ፤ ምንም በከፋ ሥራ ሁሉ ብናር ነገር ግን የጌታ ምሕረት ከጥፋት ወደ ሕይወት እነሣኝ ከበደሌ ሁሉም አነጻኝ። መላ ዘመኔን በመበደልና ነፍስ በመግደል አሳለፍኩ፤ በመጨረሻዎ ቀኔም የጌታ ምሕረት ወደ ሕይወት ላበኛኝ።

መልአክ ሆይ + ቃሌን ስማኝ፤ እነሆ ሰማያዊ ንጉሥ ጌታህ ሕይወትን የሰጠኝ እርሱ ነህ! አምኜበታለሁና በአመንኩበት ጊዜ ወደ ሕያዋን ሀገር እገባ ዘንድ የይቅርታውን በር ከፈተልኝ። መልአክ ሆይ + ኃጥኡ ንስሐ በገባ ጊዜ ደስ ይልህ ዘንድ ይገባሃል፤ ጌታህም እንደ እኔ ያለው ወደ እርሱ በንስሐ በተመለሰ ጊዜ ደስ ይለዋልና። ዳግመኛም ንስሐ በሚገባ ጊዜ ስለ አንድ ኃጥእ መላእክት ሁሉ ደስ ይላቸዋል አለው።

መልአኩም ለሽፍታው መለሰ፤ መንገዱን ይጠርግ ዘንድ ከመላእክት አንዱን ያልላክ እንዴት ነው፤ የአባቶች አለቃ አብርሃምን ትቶ እንግዲህ አንተን ለምን ላክ አለው። ሙሴንስ እንዴት አልላከም? የጭ ልጅ ኢየሱስን ወይም አልያስን ወይም ደቀ መዝሙሩ አልሳዕን እኒህ ሙታንን ያነሡ መንፈሳውያን ነቢያት ሳሉ አንተን እንዴት ላክ? ልድቱን ሕግምን ሞቱን ትንሣኤውን ወደ ሰማይ ማረገን አይቶ ትንቢት የተናገረ ነቢዩ ዳዊትን ለምን አልላከም? በሠረገላው ላይ ሁኖ ሳለ እግዚአብሔርን ያየው ሕዝቅኤልን ለምን አልላከም? የዕለቲቱን የድካሚን ክብደት የተሸከሙ፤ የፀሐየም ትኩሳት የቻሉ ከመጣቱ በፊት በትንቢታቸው እንደ ነጋሪት ድምፅ አሰምተው የተናገሩትን ትቶ አንተን እንዴት ላክ?

ጻድቁን አቤል የበሳ ሥራ ተመልካች የነበረ ሴት + የተመረጠ ኖላና ወዳጁ አብርሃም ልጁ ይስሐቅና እስራኤል የተባለው የከበረ ያዕቆብስ ወዴት አሉ? እነዚህ የተመረጡ የመንግሥት ልጆች ናቸው፤ እርሳቸውን ትቶ የሰው ደም የተቀባህ አንተን መንገዱን ትጠርግ ዘንድ አንዴት ላክህ? አለው።

ፊያታዊ ዘየማንም ለመልአኩ መለሰለት፤ መንፈሳዊ ሆይ + ቃሌን ስማኝ፤ ከመላእክት ጋራ ለመከራከር ሳይሆን ጌታህ ወደ ገነት ስለ ላክኝ ነው እንጂ። ከወደቅሁበት የጌታ ምሕረት አንሥታኛለችና፤ ስለዚህም አንተ ያልነካቸውን ጻድቃን ትቶ እኔን ላክኝ እነዚህ ደጋጎች በታላቅ ክብር ከጌታ ጋራ ይመጣሉና። እኔን ግን በመስቀል ላይ ሳለ ወደ ገነት ላክኝ፤ በሸተ

ኞች ባለ መድኃኒትን ይሹታል፤ ፊው ስ የሚሹ ጤነኞች አይደሉም። እኔን ፈጽሞ ይቅ አለኝ፤ የእኔንም ወደ ንት መላክ አስቀደሞ ከዕለጅም ያለ አንዲት ሰዓት አላገለገልኩም ነበር። አሁንም የጌታ መልአክ ሆይ ፥ የእግዚአብሔርን ቃል ስማ የእሳቱንም መከፈቻ አንሣ፤ ንጉሠ ጌታህ በእን ጨት መስቀል ላይ ሳለ መከፈቻ ሰጥቶ ለኮኖልና።

መልአኩም መለሰ ፈያታይ ሆይ ፥ አንተን እናገራለሁ፤ ጌታህ እስከ ሚመጣ ድረስ ከቶ ከሕያዋን ሀገር አትገባም፤ በእርሱ ዘንድ እስካይ ድረስ ያችን ጸጋ አታያትም። የአዳም ጌታው እስከ ሚመጣና እስከ ሚከፍት በአዳም ምክንያት የተዘጋውን በር አልከፍትም። አንተ ፈያታዊ ስማ፤ መላእክት ስንኳ ከብርዋን ያዩ ዘንድ አይቸሉም፤ የሰውን ደም የተቀባኸውን አንተን ወደ ንት ይልካልን? አለው።

ሽፍታውም ለመልአኩ መለሰሰ ስት፤ ሰማይ ሲታወቅ ምድርም ጸጥ ብላ ሳለች ወልድ ፍቁርም በእንጨት ላይ ተቅሰሎ ሳለ በጌታ እኔ አመንኩበት አለው፤ በአመሰገንሁትም ጊዜ ፍጥረቱ ሁሉ አደንቁ፤ ይህንንም መጽሐፍ ጻፈልኝ።

አንተ ሰው ሆይ ፥ አመነኝ፤ ዛሬ ከእኔ ጋር በካት እንደ ምትኖር እውነት እውነት እልሃለሁ አለኝ። የሰ ማይ መላእክትም በእኔ ደስ ተሰ ችብኝ።

ጌታህ መከራ በተቀበለበት ቦታ ምእመናን በዚያ አልነበሩም፤ ፍጥረት ሁሉ በድንጋጤዋ ጸጥ ባለ ጊዜ የሰማይ ሠራዊት በመፍራትና በመንቀጥቀ ፊታቸውን በሸፈኑ ጊዜ ገብርኤል አንገቱን ሲደፋ ሚካኤልም ወደ እርሱ ሲመለከት ከእኔ ከብቻዬ በቀር ማንም የለም ነበር። የእሾህ አክሊልን በራሱ ላይ ነው፤ ረቂቃን የመላእክት ሠራ ዊት በመደንገጥ ቁመው ነበር። ከመፍ ራት የተነሣ ሐዋርያት ሰገ፤ እናቱ ማርያምም ከሩቅ ቁማ ታለቅስ ነበር። የከህድያን አይሁድ ሁከትም እንደ ባሕር ማዕበል ሆነ፤ ቀኑንም ጨለማ ሸፈነው።

የቀያፋም ሠራዊት ፈጥነው ሸሹ፤ ከዚህም ሁሉ ጋር እኔ ዝም አላልኩም፤ በጽኑዕ ሃይማኖት ብቻዬን እግዚአብሔርን አመሰገንሁት እንጂ።

ሕዝቡም እየሙኹ የሰድብ ቃል ይና ገሩ ነበር። እኔ ግን የክብር ባለቤት የሆነ የእግዚአብሔርን በግ በእንጨት መስቀል በተሰቀለ ጊዜ አመሰገንሁት፤ የቀያፋ ሠራዊትም በእርሱ ላይ ይዘ ባበቱ ነበር። ያን ጊዜ አንተ ወዴት ነበርክ? መላው መላእክትስ ሰማይና ምድር ፍጥረት ሁሉ ጸድንጋጂ ጸጥ ባለ ጊዜ ዓለሙንም ጨለማ በዋጠው ጊዜ ያን ጊዜ አንተ ወዴት ነበርክ? የኃይልህን ብርታት በኔ ላይ

ነውን የምትገልጽ፤ ጌታችሁን በቸነከሩ ት ጊዜ ለምን ዝም አላችሁ፤ ፊቱን በ ጸፋትስ ጊዜ አንዲት አልተናገራ ችሁም፤ ምራቃቸውን በተፋበት ጊዜ ከእርሱ ለምን ራቃችሁ፤ ራሱን አድን በአሉት ጊዜስ ለምን ተንቀጠቀጣችሁ፤ ከእርሱ ጋር የሚኖር የሐዋርያት አሉቃ ስምንን ጴጥርስ ካደ ፤ እንደ ማያውቀውም ማለ። በግምጃ ቤቱ ላይም አምና የሾመው ይሁዳ አሳልር ሸጠው፤ የሸያጨንም ዋጋ ወሰደ፤ ከአጠገቡ የሚቀመጠው ግን በመከራ ው ጊዜ ከእርሱ ጋር በመታገሥ አልተለየም። በበረሀ ውስጥ በአምስት እንጆራና በሁለት ዓሣ አምስት ሺህ ሰው በአጠገብ ጊዜ እኔ ከእርሱ ጋር አልነበርሁም። ውኃውን ጣፋጭ ጠጅ ባደረገው ጊዜ ከጠጁ አልጠጣሁም። ባሕሩንና ነፋሱን በገሠጸና እነሱም በታዘዙላት ጊዜ፤ ከእርሱ ጋር አልነበር ከኩም። ከእራት ቀን በኋላ የሞተውን ከመቃብር ባስነሣ ጊዜ አላየሁም። ክፋዎች ሰዎች የቄሣርን ግብር ከእርሱ በፊላጉ ጊዜ ከእርሱ ጋር አልነበር ኩም፤ ክፋዎች አጋንንትን ከሰዎች ላይ አስወጥቶ በሰደዳቸው ጊዜ አላየሁም። ከአሰደናቂዎች ተአምራት ምንም ምን ያየሁት አልነበረም። ደግሞም አላየ ሁትም፤ በእንጨት መስቀል ላይ ተሰ ቅሎ አይቼ አመንሁበት እንጂ።

የድንግልን ማንፀን ድንግልናዋ ሳይለወጥ ጠብቆ ሲወለድ አላውቅም ነበር። በበረት ውስጥ እንደ ሕፃን በጨርቅ ተጠቅልሎ ሳለ አላየሁም። ሰብአ ሰገል ወርቅ ይዘው መጥተው በአዩት ጊዜ አላየሁም። ደግሞም በደብረ ታቦር ላይ መልኩ በተለወጠና ለደቀ መዛሙርቱ ክብር በገለጠ ጊዜ አላየሁም። የአብ ቃል ከሰማይ የምወ ደው ልጅ ይህ ነው ፤ በእርሱም ደስ ይለኛል ባለ ጊዜ አልሰማሁም። በስም ያን ዘለምጽ ቤትም ሳለ ሲቲቱን «ኃጢ አትሽ ተሰረዋልሽ» በአላት ጊዜ ከእርሱ ጋር አልነበርሁም። የኢያሊርስን ልጅ ከሞት በዳናት ጊዜ ከእርሱ ጋር አል ነበርሁም። መገራገሪያን በአስነሣውና «አል ጋህን ተሸክመህ ወደ ቤትህ ግባ» በአ ለው ጊዜ አላየሁም።

ደንቆርዎችን እንዲሰሙ ዲዳዎ ችን እንዲናገሩ ባደረገ ጊዜ ከእርሱ ጋ ራ አልነበርኩም። ነገር ግን በእንጨት መስቀል ላይ ተሰቅሎ ሰለ አመንሁት እንጅ።

አይሁድ ልብሱን በተካፈሉና በቀሚሱ ላይ ዕጣ በተጣጣሉ ጊዜ ሐ ዋርያት በሩቅ ቁመው ሲመለከቱ መላ እክትም ከፍርሃት ብዛት የተነሣ ዝም ባሉ ጊዜ ከእርሱ ጋር ነበርኩ፤ ያን ጊዜም አየሁት። ጎኑን በከር በተወጋ ጊዜ ያቺም እንጨት በከበረ ደሙ በተቀባች ጊዜ ፍጥረት ሁሉ በመፍራ ትና በመንቀጥቀጥ ሁኖ ሳለ ከዚህ ሁሉ መከራ ውስጥ ሁኖ ወልድን አየሁት። መልአክ ሆይ ፥ እነግርሃ

ለሁ፤ እኔ ዝም አላልኩም፤ በጌትነቱ በሚመጣ ጊዜ እንዲያሰበኝ ያን ጊዜ ለመንሁት፤ ለመናዩንም ወዲያውኑ ተቀ ብሎ ወደ አንተ ላክኝ። አሁንም የተላክ ሁበትን ጽሑፍ ተቀበል፤ እንብባትም፤ የታላቁንም ንጉሥ ማንተም ተመልከት።

መልአክ ሆይ ፥ የእሳቱ መዝጊያ የሚከፈትበትንም የእሳቱን መከፈቻ ያዝ አለ። በጌታችን ደም የታተመ ያችን መጽሐፍ በአያት ጊዜ በፊቱ ሰገደ፤ አከበረው፤ አቀፈውም በረቂቃን ከገፎቹ ም ጋረደው።

ፈያታዊ ዘየማንንም መሬታዊ ሆይ ፥ በጌታህ ትእዛዝ መጥተሃልና ሰላ ምታ ይገባሃል አለው፤ በረቂቃን መላእ ክት ማደሪያ ውስጥ ግባ፤ በዚያም ደስ ይበልህ። አዳም ከወጣባት ተድላ ደስታ ከሚፈጸምባት ንት ውስጥ ግባ። በሰ ማያት ካለ የመላእክት ሠራዊት ጋር ወደ ሰማያዊ መንግሥት ገብተህ አንድ ሁን፤ ፈያታዊ ሆይ ገብተህም ከቀስልህ ተፈወስ፤ ለዚህች ክብር ጌታህ ዝግጁ አድርጎሃልና። እነሆ ሰማያዊያንና ምድ ሬውያን በየገዳቸው ስለ አንተ ያደን ቃሉ። በምድር ወንበዴ ቀማኛ ሁነህ ኑረህ በኋለኛዬቱ ቀን የመንግሥተ ሰ ማይ ወራሽ ሁነህልና።

በዚያች ምድር ነፊስ ገዳዩ ነበር ከ፤ በኋላኛዬቱ ቀን ረቂቁን የኋለኛ ይቱ ክብር ለመቅበል በቃህ። ፈያታዊ ሆይ ፥ የላከህ ንጉሥ ወዴት አለ? ምን ይሠራል መምጣቱስ እንዴት ዘዋየ? ይፈ ልገው ዘንድ ከከፍተኛ ማደሪያው ወር ዶ የነበረው ጌታ እነሆ አዳምን አድኖ ታልና።

ፈያታይም ለመልአኩ መለሰ፡- ሲላ ልን ይበዘብዝ ዘንድ በዚያም ተማር ከው የሚኖሩትን ነፍሳት ያወጣ ዘንድ ንጉሠ ወደ ሲኤል ወረደ አለው። ሙታ ንን ሕያዋን የሚያደርግበት ታላቅ ጥበብ አለው፤ ሞትን ያጠፋ ዘንድ ወደአልና። እነሆ ንጉሡም የታሰሩ ነፍሳትን ያወጣ ዘንድ ወደ ምውታን አገር ገባ፤ ነፍረቱ ን ይሸፍንለት ዘንድ ለአዳም የሕይወት ልብስ አዘጋጅቶለታል።

ንጉሥ ሙታን ወደ አሉበት ገባ፤ እነርሱም ስለ ድንገታቸው አመሰገኑት፤ ዘር ዝናምን በተሰፋ እንደ ሚጠብቅ፤ እነርሱ በተሰፋ ይጠብቁት ነበርና። መላእክት ሆይ ፥ ወደ ሲኤል ትወርዱ ዘንድ በዚያም የኃይላችሁን ጽናት ታላቁ ዘንድ ለእናንተ ተገቢ ነው። ገብርኤል ሆይ ፥ ቀድሞ ለቅድስት ድንግል ማር ያም ልደቱን እንደ አበሠርሃት አስቀድ መህ በዚያም እንደ ሰው ሲተኛ ታየው ዘንድ ይገባሃል። አንተም ጽኑዕ ኃያል የሆንክ ሚካኤል ሆይ ፥ ጽኑዕ የሆነውን ኃይልህን በግብጻውያን ላይ ገልጸህ

/ወደ ገጽ ፲፪ ዞሯል/

ባለፈው እትማችን ሊቀ ቅዱስ ኤፍሬም በውዳሴ ማርያም ድርሰቱ እመቤታችንን እየመሰለ የመሰጠንባቸውን ቃላትና ሐረጎች ከነምሳሌያቸውና ትርጉማቸው ዐይተናል። ተከታዩን ክፍል ደግሞ እንደ ማከተለው አቅርበናል። መልካም ንባብ።

የመሥጢረ ሥጋዎ በውዳሴ ማርያም

መምህር ኃይለ ማርያም ላቀው/

የመጨረሻ ክፍል/

ከጸኑ የጸናች

ከሌሎች አንጻር ስንመለከተው ጽኑ ሲባል በአንድ በኩል ጉድለት የለለበት በሌላው ዘንድ አይገኝም። እመቤታችን ከመጸናሷ በፊት፣ በጸናሳችን ጊዜ፣ ከጸናሳችን በኋላ ከመውለጃ በፊት፣ በወለደች ጊዜ፣ ከወለደችው በኋላ፣ ማኅተሙ ድንግልዋ ያልተለወጠ ጽንዕት ነች። የብሉይ ኪዳን ቅድስተ ቅዱሳን፡- ከሊቀ ካህናቱ በስተቀር ወደ እርሷ ሌላ ባለመግባቱ፣ ድምፅ ሰምቶ በመውጣቱ፣ ቅድስተ ቅዱሳን ተብላ ተጠርታለች። ይኸውም የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህን ብቻ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን እንደ ሚገባ ሁሉ በእመቤታችን ማኅወን ያደረገው የሐዲስ ኪዳን ሊቀ ካህናት ተብሎ የተጠራ፣ ራሱን መጠቀሙ አድርጎ ያቀረበ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት ከሐዲስ ኪዳን ሊቀ ካህናት /ኢየሱስ ክርስቶስ/ ልዩ የሚያደርጉት ነጥቦች አሉ። የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት ለመጠቀም ይዘት የሚገባው የእንስሳትን መጠቀሙ ነው። ሥጋው ቃል ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ራሱን መጠቀም አድርጎ አቅርቧል።

የወርቅ ማዕጠንት

ሊቀ የመለኮትንና ትስብእትን ተዋሕዶ በመንፈሳዊ ዘዴ ለማስተማር እመቤታችንን በወርቅ ማዕጠንት ይመሰላታል። «አንቲ ውእቱ ማዕጠንት ዘወርቅ እንተ ጸርኪ ፍሕመ እሳት፣ እሳትነት ያለውን ፍሕም የተሸከምሽ የወርቅ ማዕጠንት አንቺ ነሽ።» ይላል። «በሰማያዊው ዮሀንስ ላይ አለቆች እጆች ውስጥ ባለ የወርቅ ማዕጠንት እንመስልሻለን» ይላል። /አንቀጽ ብርሃን/። እግዚአብሔር ባሪያውን ሙሴን የወርቅ ማዕጠንት ሠርቶ በውስጡም ፍሕምና ዕጣን እንዲጨምርበት አዝዞታል። ዘጸ. 30፥1-10። ይህን ለሊቀ ነቢያት ሙሴ ከብዙ ዓመታት በፊት የተሠራውን

ምሳሌያዊ ሥርዓት ሊቀ በማገናዘብ የመለኮትንና የትስብእትን ተዋሕዶ ያሳየናል። እመቤታችን በወርቅ ማዕጠንት ትመሰላለች። ወርቅ የንጹሕና የቅድስና ምሳሌ ነው። የሙሴ መሰበ ወርቅ ከሞት የሚያደኘውን መና ስትይዝ እመቤታችንም ከሞት የሚያደኘውን መና ኢየሱስ ክርስቶስን ይዛ ተገኘች ታለች።

ፍሕም፡- የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ የመለኮቱ ምሳሌ ሲሆን ዕጣን ደግሞ የሰውነቱ ምሳሌ ነው። ዕጣንና ፍሕም በሚገናኙበት ጊዜ ከማዕጠንት ውስጥ መልካም መግባት ይወጣል። በእመቤታችን ሥጋና መለኮት በተዋሐዱ ጊዜ ዓለም በትምህርቱ የሚማረከበት፣ የሚደንበት የሚለወጥበት የሥነ ምግባር መግባት የደንበት መግባት ኢየሱስ ክርስቶስ ተገኝቷል። ማዕጠንት እመቤታችን ነች። የብሉይ ኪዳን ማዕጠንት ፍሕምና ዕጣን ይዛ እንደ ተገኘች እመቤታችን ድንግል ማርያምም መለኮቱን ትስብእት /መለኮትና ሰውነት/ ተዋሕዶውባታል። ሊቀ በእመቤታችን ማዕጠንትነት መድኃኒታችን ራሱን መጠቀም አድርጎ እንደ ቀረበ ሲገልጥ፡- «ዘአዕረገ ለአቡሁርአስ ዕጣን ወመጠቀሙ ሥሙረ፣ ለአባቱ ራሱን የማረ የተወደደ መጠቀሞት አድርጎ ያቀረበ» ይላል። ይኸውም የእግዚአብሔር ወልድ መጠቀሙን የተወደደ የማረ መጠቀሞት ሆኖ በቀረበ ጊዜ በመጠቀሙን የእግዚአብሔር አብ እንደ ተደነቀ የሚገልጥ ኃይለ ቃል ነው። እንግዲህ ሊቀ በመለኮትና በትስብእት መዋሐድ የተገኘውን ድኅነት ገልጿልና።

የኪዳን ታቦት

ሊቀ ቃል እግዚአብሔር ሥጋ መሆኑን ከድንግል ሥጋና ደምን መዋሐዱን በታቦቱና ታቦቱ ላይ በሚጻፈው ቃል መሰሉ ሲያስተምር፡- «ከማይነቅዝ እንጨት የተቀረጸ በውስጥና በውጭ በወርቅ የተለበጠ ታቦት ያለመለወጥ ሰው የሆነን የእግዚአብሔርን ቃል ይመስልልናል። የአሥራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን ብቻ እንዲከተሉ

ከእርሱ ሌላ ባዕድ አምላክ እንዳያመልኩ ይህም ፍላጎቱ ከትውልድ ወደ ትውልድ ሕግ ሆኖ እንዲኖር በሙሴ አማካይነት ትእዛዝ የተጻፈባቸውን ጽላት ሰጥቷል። ዘጸ. 33፥10-18። ለጽላቱም ታቦት እንዲዘጋጅ ተደረገ። ጽላት ሕጉ የተጻፈባቸው ሰሊዳዎች ሲሆኑ ታቦት ደግሞ ጽላት የሚቀመጥ በት ማኅደረ እግዚአብሔር ነው። በብሉይ ኪዳን የነበረው ሥርዓት ይህን ይመስላል።

«ታቦትን ደግሞ ከማይነቅዝ እንጨት ሥራ፣ በዚያም ተገልጾ አነጋግርሃለሁ» ሲል ልዑል እግዚአብሔር የሰጠውን ተስፋ የተመላበትን ትዕዛዝ አናነባለን። ዘጸ.25፥5፣ ዘጸ.33፥10። ሙሴም እንደታዘዘ አድርጓል። ከዚህ በኋላ ጽላትን ለብቻው ታቦትን ለብቻ ለይቶ የሚጠራ አናገኝም። በጠቅላላ አጠራፍ ስሙ ታቦተ እግዚአብሔር፣ ታቦተ ሕግ፣ ታቦተ ኪዳን፣ ታቦተ ሰምዕ የሚልና ይህን የመሳሰሉ ስያሜዎች አለው። ትርጓሜው እግዚአብሔር ያደረገበት አድርጎት የሚኖር ሕጉ የሚጠበቅበት ኪዳን የሚጸናበት አምልኮቱ የሚመሰክርበት ነው። ሕዝብ እሥራኤል በዚህ ታቦት አማካኝነት ሁሉን ቻይ የሆነውን ኃይል አምላክ እግዚአብሔርን ሲያመልኩ ሥርዓተ አምልኮትን ሲፈጽሙ ኑረዋል።

በጽላቱ የተጻፈው /የተጻፈበት ሕግ /ቃል/ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ሲሆን ሕጉ የተቀረጸበት ጽላት የእመቤታችን የድንግል ማርያም ተምሳሌት ነው። ሊቀ በግልጽ «ሰው የሆነ የእግዚአብሔር ቃል ይመስልልናል።» በማለት «መጀመሪያ ቃል ነበር፣ ቃል በእግዚአብሔር ዘንድ ነበር፣ ቃልም እግዚአብሔር ነበር» ዮሐ.1፥1፣ የሚለውን አምላካዊ ቃል ያጠናክራል።

ሕጉ በጽላቱ ላይ በግብር አምላካዊ ወይም በአምላክ ጣቶች እንደ ተጻፈ ቅድስና የተጻፈባት፣ የአምላክ ሰውነት የተቀረጸበት መለኮት ሰውነትን የቀረጸበት እውነተኛይቱ ጽሁፍ እመቤታችን ድንግል

ግርድም ናት። የሙሴ ጽላት እሥራኤል ሊጠብቁት የሚገባ ሕግ እንደ ተጻፈባቸው እኛም ልንከተለው የሚገባ አካላዊ ቃል የመልእክት ብሥራት «ይሁንልኝ፣ ይደረገልኝ» ባለች ጊዜ የዕለት ጽንሰ ሆኖ ተቀርጸባታል። መለኮት ከሥጋ ጋር የተዋሐደባት እመቤታችን ነች። ሊቁ ኤራቅሊስ «ሥጋን በማገፀድ ፈጥሮ ተዋሐደው» ይላል። ሃይማኖተ አበው ዘኤራቅሊስ። በማገፀድ ሥጋን ፈጠረ፤ ሆኖን ተዋሐደው፤ አንድ አምላክ አንድ ባሕርይ በመሆኑ አንድ አምላክ ተባለ።

እንግዲህ እውነተኛ የእግዚአብሔር ማሪያ ታሪክ ምሳሌዎ የሆነ ሳት እመቤታችን ድንግል ግርድም ናት። ይኸውም እግዚአብሔር ለእሥራኤል ምድረ ርስትን እንደሚያወርሳቸው ቃል እንደ ገባ ሁሉ እኛንም መንግሥተ ሰማያትን እንደ ሚያወርስን ቃል ገብቶ ልናል። በታላቁ የደረ እግዚአብሔር ለእሥራኤል ጠላቶቻቸውን እንደ ረታላቸው ሁሉ በድንገል ግርድም አድሮ ሰው የሆነ እግዚአብሔር ቃል እግዚአብሔር ወልድ ጠላቶቻችንን አጋንንትን ድል እንደ ምናደርግ ቃል ገብቶ ልናል።

የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት ከታላቁ ሳይ በመነጋገር ድምፅ ይሰማ እንደ ነበር ከእመቤታችን ሰው የሆነ ሊዮስስ ክርስቶስ ለምእመናን የይቅርታ ድምፅን ማለትም «ኃጢአትህ ተሰረደህ፤ ኃጢአትሽ ተሰረደህ» በማለት አሰምቷል። ያ ታላቁ የይቅርታ መገኛ እንደ ሾነ ሁሉ ከእመቤታችን ሥግው ቃል እየሰሰ ክርስቶስ ሰው በሆነ ጊዜ ምሕረትና ይቅርታ ተገኝቷል።

መና ያለባት የወርቅ መሶብ

ከሳይ ሊቁ ቅዱስ ኤፍሬም እመቤታችንን በማዕጠንተ ወርቅ፣ ልጇን ከፍሕም ጋር በተዋሐደ ዕጣን በማሰከ ተልም እርሷን በታላቁ፣ ልጇን በታላቁ ሳይ በተጻፈው ቃል መስሎ የሰበከውን ምሥጢረ ሥጋዌ ተመልክተናል። ዳግ መኛ ሊቁ እመቤታችንን በወርቅ መሶብ ልጇን በመና በእንጀራ/ መስሎ ያመሰገነ ነውን ምስጋናና ትምህርት እንመለከታለን። ይህን ትምህርት ሊቁ እንዲህ በማለት ያስተምረናል። «የተሰወረ መና ያለብሽ ገጽሕ የወርቅ መሶብ አንቺ ነሽ» ይላል። እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ገጠራ በሚያርስበት፣ ዝናም በሌለበት፣ ዘር በማይበቅልበት በረሃማ ሥፍራ መግባቱን ለመግለጽ መና ከሰማይ አውርዶ መግባቸዋል። ዘጸ.16÷16። ይህን መና ትውልድ አልፎ ትውልድ ሲተካ ትምህርት፣ አርአያ አድርገው የእግዚአብሔርን ቸርነት እንዲያስታውሱበት መናውን በወርቅ መሶብ አድርጎ በመገናኛው ድንኳን ውስጥ እንዲያስቀምጥ ሥርዓት ሠርቷል። ዘጸ.16÷33።

እንግዲህ በወርቅ መሶብ እንዲቀመጥ የታዘዘው መና የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ሲሆን መናው የተቀመጠባት የወርቅ መሶብ ደግሞ የእመቤታችን የድንገል ግርድም ምሳሌ ናት። ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ሕይወት እንጀራ ሲያስተምር እስራኤል በበረሃ ከተመገቡት መና የእርሱ መናነት እንደሚከብር ሲያስተምር፡- «አባቶቻችሁ በምድረ በጻ መና በሉ፤ ሞቱም ሰው ከእርሱ በልቶ እንዳይሞት ከሰማይ አሁን የወረደ እንጀራ ይህ ነው» ብሏል። ዮሐ. 6÷45-51። የእርሱን እንጀራነት አምና የሚመገብ የዘላለም ሕይወት እንዳለውና በመጨረሻውም ቀን እርሱ እንደሚያስነሳው አስተምረናል። ዮሐ. 6÷55። ያ እስራኤል በበረሃ የተመገቡት ግን ምሳሌ እንጂ ዘላለማዊ ሕይወት የሚሰጥ አይደለም። ምክንያቱ በበረሃ ያገኘ የተመገቡ ሁሉ የዘላለማዊ ሕይወትን አላገኙምና ነው።

ነቢዩ ኤልያስ ከኤልሳቤል ፊት በሸሸ ጊዜ «መና በወርቅ መሶብ አግኝቶ ተመግቧል። ይህንም አስመልክቶ አባ ሕርያቆስ እመቤታችንን፡- «የኤልያስ የወርቅ መሶብ አንቺ ነሽ» ቢል አመሰግኗታል። እመቤታችንም በመሶብ ብነቷ ይዛው የተገኘችው መና ዘላለማዊ፣ ቀዳማዊና ደኃራዊ ነው። ደኃራዊነቱ ከቅድስት ድንግል ሰው በመሆኑ ፈተኛው ልደቱ ዘመን ሳይወሰንለት በዚህ ጊዜ በዚህም ሰዓት በማይባልበት ወራት ከአብ መወለዱን ያመለክተናል። ስለዚህ እመቤታችን «የከበረች፣ የሕይወት መና የተገኘባት» ተብላ ትኖራለች። ነቢዩ ኤልያስ ከመሶብ ወርቅ ያገኘውን መና ተመግቦ በዚያ ምግብ ኃይል አርባ ሌሊትና አርባ መዓልት ተጉዞ ወደ ብሔረ ሕዋዎን ሞት ከለለበት ሥፍራ ገብቷል። መጽ. ነገ.ቀዳ. 19÷8።

እኛም በእርሷ መሶብነት የተገኘውን ምግብ ተመግቦን ሁለተኛ ሞት በማንሞትበት ሕዘንና ለቅሶ ጥርስ ማፋጨት የዚህ ዓለም ስቃይ በሌለበት ሥፍራ የመኖራችንን ምሥጢር የሚያመለክት ነው።

የአሮን በትር

የአሮን በትር የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት እመቤታችን በድንገልና ጸንሳ በድንገልና መውለዳን ያስተማሩ በትና ያመሠጠሩት ነው። የእመቤታችንን ድንገልና በአሮን በትር ምሳሌ ነገረ ሥጋዌን ቅዱስ ኤፍሬም ሲናገር «ሳይተከሏትና ውኃ ሳያጠጧት የለመለመች የአሮን በትር ነበረች» ይላል። እግዚአብሔር የሙሴን ክህነት መምረጡን ለማሳወቅ «የዐሥራ ሁለቱን ነገድ በትር ሰብሰቡህ ከቤተ መቅደስ

አኑረው። እኔ ምልክት አሳይሁለሁ» ቢል አንዝታል። ሊቀ ነቢያት ሙሴም እግዚአብሔር ያዘዘውን አድርጓል።

የዐሥራ ሁለት ነገድ እስራኤል በትርች ተሰብሰበው በቤተ መቅደስ ውስጥ ገብተው ሲጸለይባቸው ታደረፈና የሌሎቹ በትር ከበትርነታቸው አልተለወጡም። የአሮን በትር ግን ሊቀ እንደ ነገረን ውኃ ሳያጠጧት ለምልማ አብባና አፍርታ ተገኝታለች። እንግዲህ የአሮን በትር ሰው ሳይተክላትና ውኃ ሳትጠግ ለምልማ አብባ ፍሬ ይዛ ተገኝታለች። ይህ ለእመቤታችን ምሳሌ ነው። ያቺ በትር እግዚአብሔር የአሮንን ክህነት ለመምረጡ ምልክት ሆና ተገኝታለች። ይቺ በትር አብባ ለምልማ እንደ ተገኘች እመቤታችን ከተፈጥሮአዊ ሕግ ውጭ በሆነ መንገድ ያለ ወንድ ዘር አምላክን በድንገልና ጸንሳ በድንገልና ወልዳለች። ያች በትር ወደ ቤተ መቅደስ ገብታ 12 ሰዓት ከቆየች በኋላ እንደ ለመለመች እመቤታችን ቤተ መቅደስ በገባች በ12 ዓመቷ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ጸንሳለች። የአሮን በትር ለአሮን ክህነት ምልክት እንደ ሆነች ለእኛም እመቤታችን ለደገንነታችን ምልክት ነች። ምክንያቱም መድኃኒታችን ሰውን ያዳው የሰውን ባሕርይ ተዋሕዶ ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ክርስቶስ የሰውን ባሕርይ እንደ ተዋሕዶ ሲያሰረዳ «የአብርሃምን ዘር ይዟል እንጂ የያዘው የመላእክትን አይደለም።» ይላል። ዕብ.2÷14። ስለዚህ በደለኛ የነበረ ሥጋ መለኮትን በመዋሐዱ ዓለምን አድኗል።

ሌላው በትር የጠላት መቅጫ መሣሪያ ሲሆን ይኸውም «በአንተና በሴቲቱ መካከል በዘርህና በዘርዋም መካከል ጠላትነትን አደርጋለሁ፤ እርሱ ራሱን ይቀጠቅጣል፤ አንተም ሰኩና ውን ትቀጠቅጣለህ።» ዘፍ.3÷16 ተብሎ የተነገረው ትንቢታዊ ምሳሌ ለጊዜው ለሌሎች ቢነገርም ፍጻሜው ግን የአሮን በትር ምሳሌዎ በሆነ በድንገል ግርድም ተከናውኗል። የተቀጠቀጠው ጠላት ዲያብሎስ ከድንገል ሰው በሆነው አምላክ ፍጻሜውን አግኝቷል። ኤር.2÷14-15። እንግዲህ ሰርያዊው ቅዱስ ኤፍሬም በመንፈስ ቅዱስ ገላጭነት ከደረሰው የምስጋና መጽሐፍ በጥቂቱ ጨልፈን ያቀረብነውን ትምህርተ ሃይማኖት በዚህ እንጃጫለን።

አነሳሳቶ ሳስጀመርን አስጀምሮ ሳስጀመርን አምላክ ምስጋና ይሁን። አሜን።

የክርስቶስ ሕግ ምቹ ፡ ቅጥፍ ፡ ትንሣኤውም በፈቃዱ

ውድ አገላለጽን ላለፉት ጠቅላይ አገግነት ስር የሚገኘው ለቅ አባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫ በዘመኑ ለተገባላት መኖሩን መልስ የሰጠባቸውን ምንጫት ማቅረባችን ይታወቃል። በአሁኑ አገግነት ላይ ለቅ አባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫ የአስከሬናዎች ታወቀው የሆነውን ጸላት ላይ ለቅ «የእግዚአብሔር ልጅ ታሞ የሞተው በፈቃዱ ሳይሆን የሰፈቃዱ ነው» ሲሉ ሳስተማሩት የክርስቶስ ትምህርት ለቅ-ክርስቶስ ታሞ የሞተው ተገዶ ሳይሆን በፈቃዱ መሆኑንና በፈቃዱ ከሞት መንሣኤን ከቅዱሳት መጻሕፍት እያጣቀሰ የሰጠውን መልስ ይዘን ቀርባናል። መልካም ንባብ።

በሰማይና በምድር በባሕርና በውቅያኖስ ለዘላለም ምስጋና ይገባውና በቅድስና መንግሥቱ ንጹሕ በሚሆን አኗኗር በልዕልና ከፍ ያለ፣ በሌሎች የማይታወቅ፣ በገላና የማይገኝ፣ ያለጥፋት ለዘላለም በሚኖር፣ በክብር የመለኮት ዘውግ በሆነ፣ በአኗኗሩ ሥልጣን ያለው፣ በአካል ሦስት በሚሆን ቅዱስ ፣ ቅዱስ ፣ ቅዱስ ተብሎ በሚመሰገን በእግዚአብሔር ስም እንጀምራለን።

«የእግዚአብሔር ልጅ ያለ ፈቃዱ ሞተ» የሚሉ የዝንጋላን የእስክንድርያው ታወቀው የሆነውን ጸላት የሳዊርስን ዘለፋ እንጀምራለን። «የእግዚአብሔርን ልጅ ያለ ፈቃዱ ታሞ ሞተ» እንዴት ይሉታል? እንደ ዚህ ያለ ዝንጋላንና ሰንፍናን ምን ሲል አመጣ?

ሳዊርስና ታወቀው የሆነውን ጸላት ላይ ስድብን ተናገሩ። ከወንጌል ቃል ም በሐሙስ ሌሊት ስለ ሕግ ስሜ «አባት ሆይ፣ ይህችን ሰዓት ከእኔ አላፋት» የሚለውን ምክንያት አደረጉ። በዚህ ቃል አትዘኑ። ነገር ግን ስለዚህ መግቢያ፣ ደረሰኩባትም። ይታወቃል። ዘንድ በመምጣቱ ግን በፈቃዱ ታመመ፣ በፈቃዱም ሞተ። «አባት ሆይ ቢቻልህ ይህችን ሰዓት ከእኔ አላፋት» ስላለው ልንገራችሁ ስሙ። አድምጡ።

ዝንጋላን ሆይ፣ እንግዲህ ሰይጣን አይሁድ ልቡናቸው በእግዚአብሔር ልጅ ላይ ይከፉ ዘንድ አወከ። ነገር ግን የክርስቶስን ተአምራት የአያሌ ርስን ልጅ ከሞተች በኋላ «ጣቢታ ተነክ» ብሎ በጠራት ጊዜ እንደ ተነሣች ሲያስቡ በልቡናቸው ውስጥ ትዝብት አለ። ጸግመኛም ናይን በሚባል አገር የመበላቲቱን ልጅ ጉኑን በጸሐፊ ጊዜ ከሞተ በኋላ እንሥቶታል። አስነሥቶታል። እንደ ገናም በሀገረ ቢታንያ ከተቀበረ አራት ቀን የሆነው አልጻዛርን በታላቅ ድምፅ «አልጻዛር ሆይ፣ ወደ ውጭ ና» ብሎ ጠራው።

የሞተውም እጆቹና እግሮቹ በመግንዘብ እንደ ተገነዙ ወጣ። ፊቱም በጨርቅ እንደ ተጠመመ ነበር። ጸግመኛም መድኃኒታችን በውራንና በስቡራን፣ በእግራቸው መሄድ በተሳናቸውና በሽባዎች፣ በወረሐዎችና ርኩሳን መናፍስት በሚያስቃዩአቸው፣ በለምጻዎች በኃጢአተኞች ያደረገውን ተአምራት አሰቡ። እንግዲህ ሰይጣን ከጌታ ተአምራት ፈርቶ ለከፋት ሲተጋ ይህን አሰቡ። ከዚህ በኋላ የእግዚአብሔር ልጅ በምሥጢር አነጋገር «አባት ሆይ፣ ይህችን ሰዓት ከእኔ አላፋት» ሳለ ጊዜ ሰይጣንን አበረታው። ሰይጣንም ሊቃነ ካህናትን ሰይፍ፣ ገመድና በትር የያዙ ወታደሮችን ለከው መድኃኒ ዓለምን ይይዙት ዘንድ አበረታቸው። በኃጢአተኞች እጅ ተላልፎ ተሰጥቶ የርኩሳንን ምራቅ ተቀበለ። እንደ ሊባ አሰረው እንደ ክፉ አድራጊ አስቃዩት። በነጋ ጊዜም ወስደው በፍርድ አደባባይ በጸላጠስ ፊት አቆሙት። ይሰቅለው ዘንድ አላልፈው ሰውት። እንደ ገድለውም ከሰቡት፣ ጸላጠስ «ንጉሣችሁን ልስቀለውን?» አላቸው። «ከፍላገር በስተቀር ንጉሥ የለንም» አሉት። ራሱን የሚያገግሥ ሁሉ ንጉሥን የሚተላለፍ ነውና የጻዊትን ልጅ ከደው ለርም መንግሥት ዘመናለት። በአፋቸው የይሁዳን መንግሥት አስቀርተው ለአሕዛብ መንግሥት ራሳቸውን አሰገዙ። በእሥራኤል ቅዱስ ፊት ላይ ርኩስ ምራቃቸውን ተፋ። የአራት ካህናትና የእሥራኤል ነገሥታት የሚቀበሉትን የጸዮን ቀንድ ቅባትን ቅድስናን አሰወገዱ። ሊቀ ካህናቱም ልብሱን ቀደደ። የአርንን ልጆች ከህነትን ሻረ። ለርንና ልጆቹ ናዳብና አብዩድ በሞቱ ጊዜ «ለብላችሁን አትቅዱ። ጸጉራችሁንም አትላጩ። የእግዚአብሔር ኃይል በእናንተ ላይ አለና፣ ዘይት ተቀቡ» እንዳላቸው በአራት ዘለቀውን ተጽፏልና የቤተ መንግሥት መጋረጃ ከላይ እስከ ታች ተቀደደ። የያዕቆብ በትረ መንግሥት ከይሁዳ አይጠፋም። የገዢውም ዘንግ ከእግሮቹ መካከል ገዢ የሆነ እስኪመጣ ድረስ ያለው ቃል በእነርሱ

ላይ ተፈጸመ። እርሱ ለአሕዛብ ተሰፋቸው ነው። ዕፁ መስቀል በአይሁድ እጅ ተተክሎ ቤተ ክርስቲያን በኢየሱስ ክርስቶስ እጅ ታነጸች፣ በሰቃይያን እጅ በዕፁ መስቀል ላይ የእግዚአብሔር በግታር ለምእመናን የበረከት ማዕድ ተሠራ። መድኃኒታችን ጉኑን ተወግቶ የቤተ ክርስቲያን ደጃፍ በሙሽራዋ ደም ተቀባ።

«የእግዚአብሔር ልጅ ያለ ፈቃድ ታሞ ሞተ» ወደ ሚሉ የታወደሰ የሰና የሳዊርስ ዘለፋ እንግዳ። ጸግመኛ መድኃኒታችን «ኤሎሄ ኤሎሄ ሳግ ሰበቅታኒ ፣ አምላክ አምላክ ስለምን ተውኸኝ?» ያለው ምክንያት ሆኗቸው የደከመ (ሽባ) ልብ ያላችሁ ሆይ፣ በዚህ ስሜት ስይጣን አሳልፎ ስለ አሰጠው እንዳይታል ይሸነገለው ዘንድ «አባት ሆይ፣ ይህችን ሰዓት ከእኔ አላፋት» የሚል ቃል አሰማው። እንዲሁም ለመልአክ ሞት መቅረብ እንዳይፈራ የሸንገላ ቃል አሰማው። እሱም አስቀድመን ያስታወሰውን የጌታን ተአምራት ያፈራ ዘንድ አሰባል። ከዚህም በኋላ ጌታችን «አምላክ አምላክ ስለምን ተውኸኝ?» ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኸ። ከዚህ በኋላ የጥፋት መልአክ ሞትን በመፍራት እንደ ሚጮኸ አሰቡ። መልአክ ሞት አፋን ከፍተ መዋጥ እንደ ለመደ ለዘላለም ሕያዋ ሁኖ የሚናገረው ነፍስ ይቀበል ዘንድ ወደ ተሰቀለበት መስቀል ቀረበ። ነፍሱን ይነጥቃት ዘንድ ጨከነ። ለሆዱ የሚላላ ሰይጣን ትስብ እትን እንደ ምግብ በጉረሰ ጊዜ የሚሰነቅ የመለኮት ወጥመድ አስተፋው። ባላመጣት ጊዜም ጥርሱን የሚሰብር አለት። በሞጣትም ጊዜ ሆዱን የሚሰነጥቅ ሰይፍ አገኘ። «የሚያሰገብረው እንዴት ተሻረ? የሚወኔኛለው እንዴት ተሻረ?» ያለው የኢሳይያስ ቃል በእርሱ ላይ ተፈጸመ። «ሞት ድል መንሳትህ ወዴት አለ? መቃብርስ ይዞ ማስቀረትህ ወዴት አለ?» የተባለውም ተፈጸመ።

ለቡናችሁ በቀሙ የጠፋ ሆይ፣ እንግዲህ ስሙ። አስተውሉም። ሰይጣንና ሞትን ስለ መሸንገል እነዚያን ቃላት የተናገረ ሕግምና ሞትን ስለፈራ አይደለም። ሰነፍች ሆይ፣ ያለፈቃድ አለመታመሙን፣ ያለፈቃድ አለመሞቱን አስተውሉ። የእግዚአብሔር ልጅ አምላክ መሆንን ትክለኛታችሁን? ከልቡናችሁ አምላክቱን ታስታጉሉ ዘንድ ትፈቅዳላችሁ? እርሱ አምላክ ከሆነ ይታመም ዘንድ ማን ያስገድደዋል? ማንን ይሞት ዘንድ ያዘዋል? ስለእኛ ፍቅር ይታመም ዘንድ ቸርነቱ አሰገደ ደቸው። ስለ እኛ ኃጢአት የሞት ጸዋን ይጠጣ ዘንድ የሰው ልጅ ፍቅር ሳበቸው። ደቀ መዛሙርቱን የሰው ልጅ በጻፎችም እንደ ሚጣል፣ እንደ ሚገደልም፣ ከሦስት ቀን በኋላም እንደ ሚነሣ ለደቀ መዛሙርቱ የተናገረውን አምላክ እንዴት ያለ እግዚአብሔር ፈቃ

ድ ሞተ ትሉታላችሁ?

ጳጳሮችም ወደ እርሱ ወስዶ ይገሥጻው ጀመር። እርሱ ግን ዘመር አለ። ደቀ መዛሙርቱንም አይቶ ጴጥ ሮስን ገሠጸውና። «ወደ ጳላዬ ሂድ፤ አንተ ሰይጣን የሰውን እንጂ የእግዚአብሔርን ነገር አታስብምና» ያለውን ልቦ ሰነፍች ሆይ፤ ስለ እርሱ ሞት ገና ሕግምን ያልፈቀደውን ጴጥሮስን እንደ ተቆጣው አትሰሙም? ዳግመኛም «ጴጥሮስ፤ ሰይፍህን ወደ ሰገባው ከተተው፤ አብ የሰጠኝን ጽዋ አልጠጣትምን?» አለው። ዳግመኛም ለደቀ መዛሙርቱ «ስለ ወዳጆቼ ነፍሱን አሳልፎ፤ ከመስጠት የሚበልጥ ፍቅር የለም» አለ። ዳግመኛ አይሁድን «ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱት፤ ሦስት ቀንም አነሣቸው» አላቸው። ስለዚህ አይሁድ «ይህ ቤተ መቅደስ ከዓርባ ስድስት ዓመት ጀምሮ ይሠራ ነበር። አንተስ በሦስት ቀን ታነሣቸው?» አሉት። እርሱ ግን ስለ ሰውነቱ ቤተ መቅደስ ይል ነበር። እነሆ ለአይሁድ ሥጋውን ለማፍረስ አሳልፎ ሰጣቸው። ያለ ፈቃድ ቢሞት ግን ይገድሉት ዘንድ ተላልፎ ባልተሰጣቸው ነበር። «ዳግመኛም ነፍሴን ደግሞ አነሣት ዘንድ እኛ ራሳችን ስለዚህ አብ ይወደዳል። እኔ በፈቃድ አኖራታለሁ እንጂ ከእኔ ማንም አይወስዳትም። ላኖራት ሥልጣን አለኝ። ደግሞም ልነሳት ሥልጣን አለኝ። ይህችን ትእዛዝ ከአባቴ ተቀባለሁ» አለ። እንግዲህ ራሱ በመፍቀዱ እንገላቱት፤ ራሱ በመውደዱ ገደሉት። ራሱ በፈቀደበት ቦታ በሥጋ ሞትን ቀመሰ። ራሱ በመፍቀዱ መራራ ሐሞት አጠጡት። በእርሱ በፈቃዱ ነፍሱን ወደ አባቱ አማገኘ። ራሱ በመፍቀዱ በወታደር ጦር ተወጋ። ራሱ በመፍቀዱ ደምና ውኃ ከኑኑ ፈሰሰ። ራሱ በመፍቀዱ ያለመንቀሳቀስ ሦስት መዓልትና ሦስት ሌሊት በከርጫ መቃብር አደረገ። ራሱ በመፍቀዱ ነፍሱን ወደ ሥጋው መልሷት በመለኩቱ ኃይል ተነሣ። የክብር መብረቅ ብልጭ ብሎ የመቃብር ጠባቂዎችን አስደነገጣቸው። ስድስቱ ከየክብት ለየራሳቸው በሁለት በሁለት ተከፍለው ታዩ። ሰባ ተኛው ግን ዘወትር በቅዱሳን ላይ የሚያበራ የጽድቅ ፀሐይ ነው።

የሲፍና ኒቆዲሞስ ጌጽሐ በሆነ በፍታ ሥጋውን ጠቀለሉት (ከፈኑት)። እነሆ አንዱ ሥርዓት ነው። ዳግመኛ ሚካኤልና ገብርኤል የሚያንጸባርቅ ልብስ ለብሰው የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ካረፈበት አንዱ ክትራሱ አንዱ ከግርጌው ተቀምጠው ታዩ። የመቃብር በር በቤተ ክርስቲያን ተመሰሉት። የሲፍና ኒቆዲሞስ መሥዋዕት ለማሳረግ እንደኛው በክህነት እንደኛው በተለክ በተዘጋጁ ቀላውስት አምሳል ተመሰሉ (ይመስላሉ)። ዳግመኛ ጴጥሮስና ዮሐንስ በፓትርያርክና በቄስ ይመሰላሉ። እነርሱም

የጳላትንና የኤጲስ ቆላትን ሹመት በመከተል በቤተ ክርስቲያን በመሾም የሰለጠኑ ናቸው። ግርም መግደላዊት በዲያቆናዊ ስትመሰል ከእርሷ ጋር ያሉት በምእመናን ተመስለዋል (ይመሰላሉ)። የጎበኑት ቁርባንና የመድኃኒት ጽዋ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በምሳሌ አይደለም። በተግባር እንጂ። ሥጋው የተከፈነበት ከፈን (በፍታ) ሥርዓተ ቁርባን (ሕብስት) የሚከፈንበት ሞጣህት ይመሰላል። ለብቻው በአንድ ሥፍራ ተጠቅልሎ የነበረው ጨርቅ የመለኮት ደም ጽዋ በሚከደንበት ይመሰላል። ዕፅ መስቀሉም የቤተ ክርስቲያን መብራት በሚሸከም የወርቅ መቅረብ ተመስሏል። (ይመስላል)። ቀራገዩ በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ተቀደሰች። ጎልጎታም ገጽሕና ነውር በሌለበት በቤደን ሥጋው ተቀደሰች። በቀራገዩ የሕግም አልጋ ተተክሎ ጎልጎታ የመኝታው ሥፍራ ሆነች። ቀራገዩ የመብራው ዐጽድ፤ ጎልጎታ ደጃፍ ነው። ቤተ ክርስቲያን ስለ ቀራገዩ «ወንድሜ ቀትር በሆነ ጊዜ የት ትተኛለህ? ወደ የት ትመስከታለህ?» ትላለች። ስለ ጎልጎታም «እነሆ የሰሎሞን አልጋ ናት፤ ከእሥራኤል ኃያላን ስድሳ ኃያላን በዙሪያው ናቸው» አለ። ስለ ቀራገዩ ምሥጢር ዳዊት «እጆቼንና እግራዬን ቸክኩኝ፤ አጥንቶቼን ቆጠሩ፤ ልብሰቴን ለራሳቸው ተከፋፈሉ። በቀሚ ሴም ዕጣ ተጣጣሉ» አለ። ስለ ጎልጎታም «እኔ ተኛሁ፤ አንቀላፋሁም፤ እግዚአብሔርም ደግፎኛልና ነቃሁ» ይላል።

ከዛሬ ጀምሮ ግን በፈቃዱ ታሞ፤ በፈቃዱም ለሞተ በመለኩም ኃይል ለተነሣ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን እንበል፤ እንደዚህ እናምናለን፤ እንደዚህም እንታመናለን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

በአንቀጸ ገነት...

ከገጽ ፳ የቦረ/ የእስራኤልን ሕዝብ በባሕር መካከል እንዳላለፍካቸው ወደ ጌታህ ፈጥነህ ግባ።

እናንተ የብርሃን ሠራዊት ሁላችሁም ከምስጋናና ከማሕሌት ጋራ ጌታችሁን ለመቀበል ውረዱ፤ በሲኦልም ውስጥ ብቻውን ይህን ዘንድ አይገባም፤ እንግዲህስ በክብር፤ በማሕሌት፤ በመዝሙርና በምስጋና ተቀበሉት። በመስቀል ላይ ብትተውትም በሲኦል ውስጥ ከእርሱ ትርቁ ዘንድ አይገባችሁም።

መልአኩም ለፊያታዊው እንዲህ ብሎ መለሰ። አንተ ድኩም፤ በእርሱ ላይ ሞት ሥልጣን የለውምና ዝም በል፤ ጭላት አንበሳን ያድነው ዘንድ ይችላልን፤ ደካማ ዝንጀሮስ በርቱውን ነብር ይነጥቀው ዘንድ እንዴት ይችላል? ድል አድራጊነት ለጌታ ብቻ ነውና አለው። ተአምራት አድርጎ መታገን በአይወት

ያስነሣቸው ገብርኤል አይደለም። የኢያሊሮስንም ሴት ልጅ ከሞተች በኋላ ያስነሣት ሚካኤል አይደለም። ከመላእክትም አንዱ ለዓለም መድኃኒት ውኃና ደምን ያፈሰሰ የለም።

አዳምንና ልጆቹን ያድን ዘንድ ከቅድስት ድንግል በነሳው ሥጋ የእግዚአብሔር ልጅ በዚህ ሁሉ መከራታገሥ እንጂ። በእርሱ ላይ የሞት ፍርድ እስከ ሚያመጡበት አይሁድን እስከ አነሣጠት ድረስ ዲያብሎስን የእግዚአብሔር ልጅ ሽነገለው። አስቀድሞ በእርሱ ድል በተነሣው በዚህ ሥጋ ድል ያደርገው ዘንድ ወደደ እንጅ፤ በመለኩቱ ኃይል ድል አድርጎት ቢሆን ባልተደነቀም ነበር።

ፊያታዊ ሆይ ፣ አንተን እናገርሃለሁ እነሆ የንጉሥን ቃል ሰምተን ለክብሩ ሰግደናል፤ ለመልአክቱም ታዝዘናል።

ከዚህ በኋላ መልአኩ የእሳቱን መውገድ አንሥቶ የነትን መዝጊያዎች ደቃ፤ መዝጊያዎቹም ተከፈቱ።

ፊያታዊውንም አባት። «አዳም ከወጣበት የእያዋን ሀገር ወደ ሆነች ገነት ገብቶ ከመላእክት ጋራ ደስ ይበልህ፤ የክብር ባለቤት ጌታ አንተን ለማዳን ሰው ሁኖአልና» አለው።

ደሙን በማፍሰሱም ለአባቱ ያማራ መሥዋዕት ሆነ፤ በእኛና በእናንተ መካከል የነበረውን የጥል ግድግዳ ምንም አፈረሰ።

ፊያታዊውም መልሶ መልአኩን እንዲህ አለው፤ እንግዲህስ ወደ ቦታህ ተመልሰህ ወደ ሥራህ ግባ፤ እነሆ እኛ ወደ ሀገራችን ተመልሰን ወደ ቀድሞውም ርስተኝንም እንኖር ዘንድ ዝግጁዎች ሁኖናልና፤ በዚያም ፈጽሞ ደስ ይሰናል።

በውኑ የሰማያዊ ገገጥ ቀን በሩ ጫንቃህን አቀሰሉታልን? ስለዚህ የገነት ጠባቂ ትሆን ዘንድ ትወዳለህ? እንዲህ አይደለም፤ በኃጢአታችን ምክንያት ገነት ማረፊያ አልሆነችም ነበር።

እንዲህ ግን ገነትን ከመጠበቅ ይሻልሃልና ወደ ተግባርህ ተመልሰህ ግባ። ገነትን እንድትጠበቅ አዞህ የነበረ ቃል ይህን ደብዳቤ የጻፈልኝ እርሱ እንደ ሆነ አስተውል። ሰማያዊ መንግሥቱን ያወረሰን ጌታህ በሩክ ምስጋና ነው።

ምስጋናና ክብር ገዢነትና ኃይል ለእርሱ ገንዘብ የሆነ ዛሬም ዘወትርም ለዘላለሙ አሜን በእውነት ይሁን ይሁን።

ርገቱ ውስተ ሰማይ እምድገረ ትንሣ ኢሁ እሙታን። ጌታችን መድኃኒ ታችን አያሱስ ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ ወደ ሰማይ ከ ማረገ በፊት ለሐዋርያት ከነገረቸው ከመጽሐፈ ኪዳን።» ተብሎ ተገል ጧል።

3- ቅዱሴ ማርያም- ይኸንን ቅዱሴ ያደረሰው አባ ሕርያቆስ ነው። ከዚያ በ ፊት «ያልተማረ ነው» ብለው ይንቀት ነበር። እርሱ ግን እንደ ጠሉኝ ልጥላ ችው ሳይል በትሕትና ጸንቶ ይኖር ነበር። ኤጲስ ቆጶስ አድርገው የሾ ሙት በጸሎቱ ይጠብቃል ። በትናፋቱ ያጸደቃል ። ትምህርቱን ውሎ አድሮ ያደርገዋል ብለው ነው። ያልተማረ ግብረ ገብ ነበር። በዕለታት አንድ ቀን በመሾሙ የቀኑበት ሰዎች፡ - «ቀድሰህ አቀርቦን እንበለውና ሲ ያቅተው ይህን ምክንያት አድርገን እንሸረዋለን።» ብለው ቅዱሴ ግባ አሉት። እርሱም ፈቃደኛ ሆኖ ሥርዓ ቱን ጨርሶ ከፍሬ ቅዱሴ ሲደርስ «ከለቃውንት ቅዱሴ» የሚያስቸግር ማ ንን እናውጣለት» እያሉ ተማከሩበት ። እርሱ ግን አድርጎት የሚኖር መንፈስ ቅዱስ ገልጦለት «ጌሥዕ ልብዩ ቃለ ሠናዩ። ወአነ አየድዕ ቅዱሴሃ ለ ማርያም።» ከሚለሙ አንሥቶ «ወይእ ዜኒ ንሰብሐ ለአብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፤» እስከሚለው ድረስ ስተት አድርጎ ተናግሮታል። ጥንቱንም ተም ኔቱ። «እንደ ቅዱስ ኤፍሬም የእመ ቤቱ ምስጋና እንደ ባሕር አሸዋ እንደ ሰማይ ከዋክብት በዝቶልኝ። እንደ ምግብ በልቼው። እንደ ውኃ ጠጥቼው። እንደ ልብስ ለብሼው።» የሚል ነበር።

4- ቅዱሴ ዘቅዱስ ወልደ ነጉደ-3ድ- ይኸ ንን በስሙ የተጠራ ቅዱሴ የጻፈው ወንጌላዊው ቅዱስ ዮሐንስ ነው። ሥርዓቱ እንደ ቅዱሴ ሐዋርያት ነው። ታሪኩም እንደ ወንጌል ነው። ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌሉን በምሥጢረ ሥላሴ በጀመረ ጊዜ መልአክ እግዚአብሔር አጀማመሩ ውቅያኖስን በጭልፋ ዓ ይነት መሆኑን በምሳሌ ስለ ነገረው «ወሀሎ አሐዱ ብእሲ» በማለት የጽሑ ፉን አካሄድ ለውጦ ቀጥሏል። ዮሐ.1፥ 6። ሲጀምር «ቀዳ ሚ ቃል» ዮሐ.1፥1 ብሎ ነበር። ከዚህ በኋላ «ቀዳሚሁ ቃል» ባለውና «ወሀሎ አሐዱ ብእሲ ዘስሙ ዮሐንስ» በሚለው መካከል ይህን ቅዱሴ አገብቶ ተናግሮታል።

5- ቅዱሴ ዘሠለስቱ ምእት- ይኸንን ቅዱሴ በኒቂያ የተሰበሰቡ ሦስት መቶ ዐሥራ ስምንት ሊቃውንት በአ ፍም በመጽሐፍም ተከራክረው አርዮ ስን መልስ አሳጥተው ከረቱት በኋላ የጻፉት ነው። እኒህ ሊቃውንት አር የሰን በእነርሱ ውግዘት በንጉሡ ዐዋጅ ከለዩት በኋላ ብዙ ድርሰት ደርሰዋል። ብዙ ተግሣጽ ጽፈዋል። ከብዙው ጥቂቱ

ን ብንመለከት፡- ጸሎተ ሃይማኖትን ለምእመናን፣ ሕንፃ መክላትን ለመን ኩላት ፣ ግሩም ቅዱሴን ለቀሳውስት ተናግረዋል።

6. ቅዱሴ ዘአትናቴዎስ- ይኸንን ቅዱሴ ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ ጽፎታል። የተናገረበትም ዕለት ዕለተ ሰንበት ነው። አንድም ስለ ክብረ ሰንበት ተናግሮታል። ከዚህም ሌላ ብዙ ድርሰት ብዙ ተግሣጽ ጽፏል።

7. ቅዱሴ ዘባስልዮስ- ይኸንን ቅዱሴ ቅዱስ ባስልዮስ ጽፎታል። ከዚህም ሌላ ብዙ ድርሰት ደርሷል። ብዙ ተግሣ ጽ ጽፏል።

8. ቅዱሴ ዘኅርኅርዮስ- ይኸንን ቅዱሴ ቅዱስ ኅርኅርዮስ ጽፎታል። የቅዱስ ባስልዮስ ወንድም ነው። «መንፈስ ቅዱ ስ ሕጹጽ ነው፤» ያለ መቅደንዮስን ለ ማውገዝ በቀስጥጥንያ ከተሰበሰቡ አን ድ መቶ ጎምሳ ሊቃውንት መካከል አንዱ ነው። በሹመቱ ጊዜ ብዙ ድር ሳን ደርሷል። ብዙ ተግሣጽ ጽፏል።

9. ቅዱሴ ዘቅዱስ ኤጲፋንዮስ- ይኸ ንን ቅዱሴ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ጽፎ ታል። በዘመኑም ብዙ ድርሳን ደር ሷል ፣ ብዙ ተግሣጽ ጽፏል።

10. ቅዱሴ ዘዮሐንስ አፈወርቅ- ይኸ ንን ቅዱሴ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ጽፎታል። በዘመኑም ብዙ ድርሳን ደርሷል። ብዙ ተግሣጽ ጽፏል።

11. ቅዱሴ ዘቄርሎስ- ይኸንን ቅዱሴ ቅዱስ ቄርሎስ ጽፎታል። ቅዱስ ቄር ሎስ የቅዱስ ቴዎፍሎስ የእጎት ልጅ ነው። ትምህርት በጀመረ በአምስ ት ዓመት ውስጥ ብሉይ ከሐዲስ አጥንቷል። ብዙ ድርሰት ደርሷል። ከብዙውም አንዱ ይህ ቅዱሴ ነው።

12. ቅዱሴ ዘቅዱስ ያዕቆብ- ይኸንን ቅዱሴ ቅዱስ ያዕቆብ ዘሥሩግ ጽፎ ታል። በተወለደ በሦስት ዓመቱ ከእና ቱ ጭን ወርዶ ወደ ቤተ መቅደስ ገብ ቷል። ሊቀ ጳጳሱም ጸጋ እግዚአብሔር እንደ ጠራቸው ዐውቆ ደሙን በጽዋው ሦስት ጊዜ ግታታል። መልአክ እግዚ አብሔርም ለዕዝራ ሱቱኤል እንደዳረ ገው ጽውዓ እሳት አጠጥቶታል። በሰ ባት ዓመቱ ብሉይና ሐዲስን አጥን ቷል። በዐሥራ ሁለት ዓመቱ ደግሞ ድርሰት መድረስ ጀምሯል። ብዙ ድር ሰት ደርሷል። ብዙ ተግሣጽ ጽፏል።

13. ቅዱሴ ዘቅዱስ ዲዮስቆሮስ- ይኸ ንን ቅዱሴ ቅዱስ ዲዮስቆሮስ ጽፎታል። ይህ ቅዱስ ጉባኤ ከለባት በሚባለው በኬልቄዶን ጉባኤ ላይ የተወሰነውን «አንድ አካል ሁለት ባሕርይ» የሚለ ውን ክሕደት አልቀበልም በማለቱ ብዙ መከራ ደርሶበታል። ቅዱስ ዲ ዮስቆሮስ ብዙ ድርሳን ደርሷል። ብዙ ተግሣጽ ጽፏል።

14. ቅዱሴ ዘቅዱስ ኅርኅርዮስ ካልዕ-

ይኸንን ቅዱሴ ቅዱስ ኅርኅርዮስ ጽፎ ታል። ይህም ገባሬ ተአምራት ወመን ክራት ተብሎ የሚታወቀው ነው። ብዙ ድርሳን ደርሷል። ብዙ ተግሣ ጽ ጽፏል።

2:1 ትርጉሙ፡-

ቅዱሴ ማለት ምስጋና ማለት ነው። የሚመሰገነውም በባሕርዩ ምስገን የሆነ እግዚአብሔር ነው። ጥንቱንም ቢሆን የሰው ልጅ እና ቅዱሳን መላእክት የተ ፈጠሩት ስሙን ለመቀደስ ክብሩን ለመውረስ ነው። በመሆኑም በቅዱሴ ክብረ ሥጋ ክብረ ነፍስ፣ በረከተ ሥጋ በረከተ ነፍስ ይገኛል። በሰማይ ካሉ ከቅዱሳን መላእክት ቅዱሴም ጋር አንድ ነው። ነቢዩ አሳይያስ ሰማይ ተከፍቶለት /ምሥጢር ተገልጦለት/ በሰማይ ባለ ቤተ መቅደስ የሚፈ ጸመውን ሥርዓተ ቅዱሴ አይቷል። «እግዚአብሔርን በረጅምና ከፍ ባለ ዙፋን ላይ ተቀምጦ አየሁት፣ የልብ ሱም ዘርፍ መቅደሱን ሞልቶት ነበር። ሱራፊልም ከእርሱ በላይ ቆመው ነበር ፣ ለእያንዳንዱም ስድስት ክንፍ ነበረው፤ በሁለት ክንፍ ፊቱን ይሸፍን ነበር ፣ በሁለቱም ክንፍ አግሮቹን ይሸፍን ነበር። በሁለቱም ክንፍ ይበር ነበር። አንዱም ለአንዱ፡- ቅዱስ ፣ ቅዱስ ፣ ቅዱስ ፣ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች እያለ ይሞኽ ነበር።» እንዳለ። ኢሳ.6፥1-3። ነቢዩ አሳይያስ በዚህ ዓይነት ሁኔታ ያየውን ቅዱሴ ማለትም ስለ ዐጠንጎ መንበሩ ሱራ ፊል ሲናገር፡- ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ ደግሞ ስለ ጸወርተ መንበሩ ኪሩቤል ተናግሯል። እነዚህም አርባዕቱ እንስሳ በመባል የሚታወቁት ናቸው። «በዙፋ ኑም በመካከል በዙፋኑም ዙሪያ በፊ ትና በኋላ ዐይኖች የሞሏቸው አራት እንስሶች ነበሩ። ፊተኛውም እንስሳ አንበሳን ይመስላል፣ ሁለተኛውም እን ስሳ ጥጃን ይመስላል፣ ሦስተኛውም እንስሳ እንደ ሰው ፊት ነበረው፣ አራ ተኛውም እንስሳ የሚበረውን ንስር ይመስላል። አራቱም እንስሳች ስድስት ክንፎች አሏቸው። በዙሪያቸውና በውስ ጣቸው ዐይኖች ሞልቶባቸዋል። ቅዱ ስ ፣ ቅዱስ ፣ ቅዱስ ፣ የነበረውና የሚ መጣውም /ጥንትና ፍጻሜ የለለው/ ሁሉንም የሚገዛ አምላክ፤ እያሉ፡ ቀንና ሌሊት አያርፉም።» እንዳለ። ራእ. 4፥7-8። ለዚህም ነው፣ ቀሳውስቱ፡ - «አሐዱ አብ ቅዱስ፣ አሐዱ ወልድ ቅዱስ፣ አሐዱ ውእቱ መንፈስ ቅዱስ» እያሉ የሚቀድሱት። ሕዝቡም፡- «በአ ማን አብ ቅዱስ፣ በአማን ወልድ ቅዱስ ፣ በአማን ውእቱ መንፈስ ቅዱ ስ፤» እያለ በተሰጥሞ ይመልሳሉ።

2.2 አገልግሎቱ፡-

የቅዱሴ አገልግሎት ብርቱ ጥንቃ ቄ የሚጠይቅ አገልግሎት ነው። ዐሥ

ራ ስምንት ሰዓት መጸምን ይጠይቃል። ጸም ካልሆነና በዕለተ ሰንበት ከማለዳው ዐሥራ ሁለት ሰዓት ጀምሮ ጸም ከሆነ ደግሞ ከቀኑ ሰዓት ሰዓት ጀምሮ ይፈጸማል። ከላይ እንደ ተገለጠው አገልግሎቱ ሰማያዊ ነው። በመሆኑም አገልግሎቱን ከሚፈጽሙት ቀዳሲያን በስተቀር መንቀሳቀስ፣ መግባት መውጣት አይፈቀድም። እንደ ዓምድ ተተክሎ አገልግሎቱን መከታተል ብቻ ነው። ይኸውም ስለ እግዚአብሔር ክብር ነው። እኛም እግዚአብሔርን በማክበር ክብረ ሥጋ ክብረ ነፍስ እናገኛለን። ካህን እስካልጠፋ ድረስ አገልግሎቱ አይታገድም። «የሺፍልጥ ማሰሪያው ልጥ» እንዲሉ የአገልግሎቶች ሁሉ ማሰሪያው ቅዳሴ ነው። በመሆኑም ቅዳሴ ሥልጣን ከህገ ነት ባላቸው ካህናት የሚፈጸም የአገልግሎቶች ሁሉ ራስ ነው። በአጠቃላይ የሰባቱ ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን መፈጸሚያ ቅዳሴ ነው። በቅዳሴው ፍሱና ዲያቆኑ ብቻ ሳይሆኑ ምእመናኑም ድርሻ አላቸው። መጽሐፈ ቅዳሴው፡- ይዲ /ይበል፡ ዲያቆን/፣ ይካ /ይበል፡ ካህን/፣ ይሕ /ይበል፡ ሕዝብ/ እያለ የሚያዘዘው ለዚህ ነው። ቅዳቁ የቅዳሴ አገልግሎት ዓላማ የክርስቶስን ቅዱስ ሥጋና ክብር ደም ለምእመናን ማቀበል ነው። ምክንያቱም ያለ ሥጋ ወደሙ የዘለዓለም ሕይወት የለምና። «እውነት እውነት እሳችኋለሁ፣ የወልድ ዕገል እመሕያው ክርስቶስን ሥጋ ካልበላችሁ ደሙንም ካልጠጣችሁ በራሳችሁ ሕይወት የላችሁም። ሥጋዬን የሚበላ ደሜን የሚጠጣ የዘለዓለም ሕይወት አለው።» እንዲል። ዮሐ.6፥53።

ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዓርብ ሊሰቀል ሐሙስ ማታ በቤተ አልጻዛር ኅብስቱንና ወይንን ለውጡ። «ይህ ሥጋዬ ነው። ... ይህ ደግሞ ስለ ብዙዎች ለጋጠኤት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ /የአዲስ ሕግ የወንጌል/ የአዲስ ርስት የመንግሥተ ሰማያት መጽኛ/ ነው።» በማለት የአዲስ ኪዳንን ቁርባን ለደቀ መዛሙርቱ ሠርቶ እንዳሳየ። ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኩት ወይንም ተለውጦ ደመ መለኩት የሚሆነው በቅዳሴ ነው። በመሆኑም ቅዳሴ የድኅነታችን መሠረት የሆነ የጌታችንን ሥጋና ደም ለሕይወት የምንቀ በልበት አገልግሎት ነው።

2:3 ከሌሎች አገልግሎቶች በምን ይለያል?

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ አገልግሎት ከሥጋ ይልቅ ለነፍስ ያደላ ነው። «በመንፈስ ተመላለሱ፣ /የነፍስን ሥራ ሥሩ/፣ የሥጋና ምኞት ከቶ አትፈጸሙ።» እንዲል። ገላ. 5፥16 በመሆ

ኑም ከመጻሕፍተ ብሉይት፣ ከመጻሕፍተ አዲሳትና ከመጻሕፍተ ሊቃውንት በተውጣጣ ንባብና ምሥጢር በማገሌት፣ በሰዓታት፣ በመዝሙርና በቅዳሴ፣ እግዚአብሔር ይመሰገናል። ምስጋናውም ለቅዱስ ያሬድ በተገለጠ የቅዱሳን መላእክት ዜማ እንደ ቅዱሳን መላእክት ያለ ዕረፍት ነው። «ቅዱሳን መላእክት ምስጋናቸው ዕረፍታቸው ነው። ዕረፍታቸውም ምስጋናቸው ነው።» እንዲል።

ቅዳሴ በንባብም በምሥጢርም ከሌሎች ምስጋናዎች ጋር አንድ ነው። ዓላማውም ለተፈጠሩበት ዓላማ የእግዚአብሔርን ስም ለመቀደስ፣ እግዚአብሔርም የሚያወርደንን ክብር ለመውረስ ነው። ምክንያቱም ሰውና መላእክት የተፈጠሩት ስሙን ለመቀደስ ክብሩን ለመውረስ ነው።

የቅዳሴ አገልግሎት ከሌላው አገልግሎት የሚለየው የምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን መፈጸሚያ በመሆኑ ነው። በዚህም መሠረት ከላይ ለመግለጥ እንደ ሞክርነው በአዲስ ኪዳን የቀርባን ምሥጢር፡- ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኩት፣ ወይንም ተለውጦ ደመ መለኩት የሚሆነው በቅዳሴ ነው። ይህም ነገረ ድኅነትን ያመለክታል። ምክንያቱም በቅዳሴ ላይ የሚፈተተው ለድኅነት ምእመናን በመልዕክት መስቀል የተሰጠ አማናዊ የክርስቶስ ሥጋና ደም ነው። ይኸንንም ታላቁ ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ለቆሮ 7ቱ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ ላይ ገልጦታል። 1ኛ. ቆሮ.11፥26-32

በሌላ በኩል ደግሞ የቅዳሴውን አገልግሎት መፈጸም የሚችሉት ሥልጣን ከህገት ያላቸው ዲያቆና ትና ቀሳውስት ብቻ ናቸው። ከዚህ ውጭ ሥልጣን የሌላቸው ወይም ሥልጣናቸውን በተለያየ ምክንያት ያፈረሱ ሰዎች መቀደስ አይችሉም። በማሳሉትና በሰዓታት ግን ሞያው እስካላቸው ድረስ ማገልገል ይችላሉ። በሌላ በኩል ደግሞ የማገሌቱንም ሆነ የሰዓታቱን አገልግሎት በጸሎት የሚጀምሩትም ሆነ የሚፈጽሙት ሥልጣን ከህገት ያላቸው ብቻ ናቸው። በአጭሩ ያለው ልዩነት ይህ ነው።

የተወደዳችሁ እንባብያን፡- ስለ ቅዳሴ በአጭሩ ይኸንን ያህል ከተረዳን በሚቀጥለው እትማችን ደግሞ ለቅዳሴ ከሚደረገው ዝግጅት ጀምሮ እስከ ፍሬ ቅዳሴ ድረስ ያለውን ከነገረ ድኅነት አንጻር በዝርዝር ለመመልከት እንሞክራለን።

የእግዚአብሔር ችርነት የድንገል ማርያም አማላጅነት አይለያን።

አርነት

/ከገጽ ፳ የሀረ/ በሞክርም አልተሳካለትም። ባለችበት ፀጉሯን በእጆቹ እየደባበሰ ሊያጽናናት ሞከረ። ያልጠበቀው ሁኔታ ዋና የሰውን ትኩረት መሰባሰብ እያስጨነቀው «ምነው ማሪ ደስ አላለሽም?» ብሎ ጠየቃት።

ላለመናገር የማለች ይመስል ምንም ሳትናገር አቀፈችው። ከእቅፋ አውጥቶ ዐያት። ጉንጮቿ ላይ እርጥበት ቢኖርም ፊቷ በብርሃን ደምቋል።

«ሚሪ ደስ ብሎኻል?» አሳት ፊቷን ለማጥናት እየሞከረ።

«ብጣም!» ብቻ ነው ማለት የቻለችው።

«ታዲያ ለምን አሰቀስሽ?»

«ይኼ የምሥራች እኮ የዕለት ከዕለት ናፍቆቴ ነው። እንደ ገጋት ጮራ የሚናፈቅ ተስፋ፣ ሕይወቴን ከጨለማ ወደ ብርሃን የሚመራ... አሰግድ እግዚአብሔር ለዘላለም መልካም ነው። የልብን መሻት ያዳም ጣልና አመሰግንዋለሁ።»

«እኔንስ?» አለ በቀልድ መልክ ወደ ሐዘን እንዳትመለስ እየፈራ።

«አንተንም አመሰግናለሁ። በእንተ ልብ አድርጎ ለበጎ ነገር ያሳጣ ማህን እግዚአብሔርን ሳስቀድም ብዬ ነው።» አለችው።

አስተዋይነቷ የሁልጊዜ ግርምቱ ነው። አመለካከቷን፣ ፍላጎቷን፣ ተስፋዋን ለማወቅ ረጅም ጊዜ ማጥናት አላ ስፈለገውም። ልቡ ከውጫዊ ውበቷ ይልቅ ለነዚህ ስንቁቿ ሰፊ ቦታ ሰጥቶታል።

በዚህ ሕይወት ውስጥ ሆና እግዚአብሔርን መፍራቷና ጽድቁን መሻቷን እርሱ ካለ በት የተደላደለ ኑሮና ከቅብጠቱ ጋር ሲያስበው በሥራው ከወዲሁ መጸጸት ጀመረ።

ልዑል ግራ ገብቶታል። አክስቱ ከመግባቷ ጊጣጊጦቿን ሁሉ ሰብስባ ስትወረወራቸው ደረት የሚያጋልጡ ልብሰቶችን አጫጭር ቀሚሶቿን በአንድ ስትሰበስብና በቁጥር ጥቂት የሆኑትን ረጅም ቀሚሶቿን በክብር ስታስቀምጥ ዝም በሎ ያያታል። ለወትሮው በዚህ ሰዓት ከተጠቀሱት አጫጭር ቀሚሶች አንዱን ለብሳ፣ በማጫወቻቸው በተከተተው መዝሙር ፋንታ መዜቃ ተከቶ፣ እርሱ ወደ ጓዳ ማር ፍራሹ ላይ እርሷ ውጭ ብርድ ላይ ነበሩ። ዛሬ ግን ሁሉ ነገሯ ግራ አጋብቶታል። እየመሽ ቢሆንም አትለብስም። አትኳኳም።

/ወደ ገጽ ፲፰ ዞሯል/

ተክምረ ማርያም

ታሪኩ * ምንጩ * ይዘቱ * ተአማኒ

ባለፈው እትማችን የተክምረ ማርያምን ምንነት፣ የተክምረን መገለጫዎች፣ መፈጸሚያዎችንና የሚፈጸሙባቸውን ምክንያቶች የተመለከቱ ዝግጅቶችን ማቅረባችን ይታወሳል። በዚህ እትማችን ደግሞ ተክምራትና ቅዱሳን፣ የተክምረ ማርያም መጽሐፍን ታሪክና ምንጮችን የተመለከተ ዝግጅት ይዘን ቀርባለን።

ተክምራትና ቅዱሳን

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡- «በእኔ የሚያምን እኔ የማደርገውን ሥራ እርሱ ደግሞ ያደርጋል። ከዚህም የሚበልጥ ያደርጋል።» /ዮሐ.14፡12/ በማለት በሰጣቸው ቃል ኪዳን መሠረት የእግዚአብሔር ሰዎች የሆኑት ቅዱሳን ልዩ ልዩ ተክምራትን ያደርጋሉ። በቅዱሳን የሚፈጸመው ተክምር ሦስት ነገሮችን መሠረት ያደረገ ነው።

የመጀመሪያው የእግዚአብሔርን መግባት፣ ትርጉም፣ መልእክት፣ ቅጣት ወዘተ መግለጥ ነው። ሁለተኛው ደግሞ የቅዱሳን ክብር፣ ቃል ኪዳን፣ ጸጋ መግለጥ ሲሆን የመጨረሻውም የምእመናንን ወይም የሕዝቡን ልመና መፈጸም፣ እምነትን ማጽናት ወይም ዋጋ መክፈል ነው።

ቅዱሳን ሐዋርያትን ወደ ዓለም ሲልካቸው ስብከታቸውን በተክምራት እንደሚያጸናላቸው ቃል ገብተላቸዋል። /ማር.16፡15/። ሐዋርያው ናትናኤል በተጠራ ጊዜ፡- «ከበለስ በታች አየሁህ ስላልሁህ አመንክን፣ እውነት እውነት እላችኋለሁ። ሰማይ ሲከፈት የእግዚአብሔር መላእክት በሰው ልጅ ላይ ሲወጠና ሲወርዱ ታያላችሁ» ብሎታል። /ዮሐ.1፡51-52/። በዚህም መሠረት ድውይ ፈውሰዋል፣ ሙት አስነሥተዋል፣ ጎብስት አበርክተዋል። እነ ቅዱስ እስጢፋኖስ ምስጢረ ሥላሴን አይተዋል። /ዮሐ.፱.7፡54-60/። እነ ቅዱስ ጳውሎስ እስከ ሦስተኛው ሰማይ ተነጥተዋል። /2ቆሮ.2፡2/። እነ ታዮሎጎስ ዮሐንስ ሰባቱ ሰማያትን አይተዋል። /ራእይ ዮሐ. /።

ከእነርሱም በኋላ የተነሡ ቅዱሳን ተክምራት እያደረጉና እያዩ ኖረዋል። ፓፕያስ የተባለው በሁለተኛው መክ/ዘ ዩኒቨርሲቲ ሐዋርያዊ አባት በእርሱ ዘመን የሞተ ሰው በጸሎት ሲነሣ ማየቱን ጽፏል። የስጦስ የተባለው ክርስቲያን የሚገድል መርዝ በልቶ እንዴት ላይሞት እንደ ጻነም ጽፎልናል። (Eusebius, Citiny Papias 1.154). በሁለተኛው መክ/ዘ ዩኒቨርሲቲ የሰሜን አፍሪካ ሊቅ ጠርጦላድ «የክርስቲያን ቤተሰብ ልጅ የሆነች አንዲት ወጣት ዐውቃለሁ፤ በአባባነቷ ጊዜ በሰላም ዐረፈች። ወደ መቃብርም ከማስገባታቸው

በፊት ካሁኑ ጸሎት ማድረግ ጀመረ። ልክ ጸሎቱን ሲጀምር እጆቿን ከታሰሩ በት አውጥታ በጸሎት ስልት ዘረጋቻቸው። ልክ ጸሎቱ ሲጠናቀቅም ወደ ቦታቸው ተመለሱ። በእኛ ሰዎች ዘንድ ሌላም የታወቀ ታሪክ አለ። ከተቀበረ ብዙ ዘመን የሆነው ዐዕም ሌላ ዐዕም በመጣ ጊዜ፣ ዘመነ ሰማዕ ታት በመሆኑ ለክርስቲያኖች የመቀበሪያ ቦታ ጥበት ነበር። ማንም ላይነካው በፈቃዱ ከቦታው ፈቀቅ ብሎ መላውን አስከሬ አስቀብሯል።» (Tertullian, 3.228).

የተክምረ ማርያም መጽሐፍ ታሪክና ምንጮች

እንደ ፕሮፌሰር ሥርግው ሀብለ ሥላሴ፡- ተክምረ ማርያም በመጽሐፍ መልክ የተዘጋጀው በአውሮፓ ሆኖ ከዚያም ወደ ሶርያ፣ ኢየሱሳሌምና ግብፅ ደረሰ፤ በዐረብኛ ተተረጎመ፤ ከዚያም በ14ኛው መክ/ዘ ወደ ግእዝ ተመለሰ።

ለመጀመሪያ ጊዜ በግእዝ ተክምረ ማርያምን ያስተረጎሙት ዐፄ ጳዊት ናቸው። ከግሸን ደብረ ክርቤ ማርያም ተወስዶ በማይክሮ ፊልም የተቀረጸው ተክምረ ማርያም እንደሚገልጠው፡- «ዐፄ ጳዊት /1365-1395 ዓ.ም/ በ1892 ዓ.ም ተክምረ ማርያምን ከዐረብኛ ወደ ግእዝ አስተረጎሙት። በዚያ ትርጉም ላይ የእመቤታችንን ስም በወርቅ ቀለም እያደረጉ አስጸፈው አንድ ቅጅ ለግሸን ደብረ ክርቤ ማርያም ሰጡ።»

በዐፄ ዘርዐ ያዕቆብ ዘመን ተክምረ ማርያምን በተመለከተ ሁለት ነገሮች ተሠርተዋል። የመጀመሪያው ቀድሞ በተተረጎመው ላይ መጨመር ወይም አዲስ መተርጎም እና መጽሐፉን በሥርዓተ ጸሎት መደንገግ (Canonization) ነው። ይህም በነገሡ በስምንተኛው ዓመት /1433 ዓ.ም/ አቡነ ሚካኤልና አቡነ ገብርኤል የተባሉት ግብፃውያን ጳጳሳት በመጡ በሦስተኛው ዓመት ነው። /መቅድመ ተክምረ ማርያም/።

ተክምረ ማርያም እንደ ተጠቃለለ መጽሐፍ ይህን የመሰለ ታሪክ ይኑረው እንጂ በውስጡ ያሉት ታሪኮች ግን በየዘመናቱ የነበሩ የቤተ ክርስቲያን አበው /ኤጲፋንዮስ፣ ዮሐንስ አፈ ወርቅ፣ ሄሮኒሙስ፣ አውሳብዮስ፣ አትናቴዎስ፣ ቴዎፍሎስ፣ ጢዋቴዎስ፣ ቄርሎስ ዘኢየሱሳ፣ ድሚጥሮስ ዘአንጾኪያ/ ተጽፈው የነበሩ ናቸው።

ዲያቆን ዳንኤል ክብረት

የተክምረ ማርያም ታሪኮች ምንጮች

ስለ ተክምረ ማርያም ታሪኮች ምንጮች ከመግለጻችን በፊት ስለ ቅዱሳት መጻሕፍት ታሪኮች ምን ጮች መግለጡ ጠለቅ ያለ ግንዛቤ ይሰጠናል ተብሎ ይታመናል።

ቅዱሳት መጻሕፍት ዋና ዓላማቸው ታሪክን መመዘገብ ሳይሆን የእግዚአብሔርን የማዳን ሥራ መግለጥ ነው። በርግጥ እግረ ማንገጻቸውን የየዘመኑን ታሪክ መዝገቡልናል። ይህ ማለት ግን ሁሉም የቅዱሳት መጻሕፍት ታሪኮች በታሪክ መዝገብ ወይም በአርኬዎሎጂ ቁፋሮ በሚገኝ መረጃዎች መረጋገጥ አለባቸው ማለት አይደለም። የዚህም ምክንያቱ በቅዱሳት መጻሕፍት ታላቅ ቦታ የተሰጣቸው የሰው ልጅ የድኅነት ታሪኮች በታሪክ ዘጋቢዎች ዘንድ ቦታ ላይሰጣቸው ስለሚችል ነው። ከዚህም በተጨማሪ እግዚአብሔር ድንቅ ሥራውን የገለጠ ባቸው አንዳንድ ሰዎችና ቦታዎች በዚህ ዓለም ዘንድ እንደ ምናምንቴ የሚቆጠሩ በመሆናቸውም ይሆናል።

ለምሳሌ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ ታሪኮችን ሁሉ ከታሪክ መዝገብ ግብት ጋር በማመሳከር ብቻ የመቀበል አካሄድን ብንከተል ብዙዎቹን የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮችን ወዳ ለ መቀበል ይወስደናል። ሌላው ቀርቶ የአይሁድን ታሪክ ከአዳም እስከ ኢየሱሳሌም ጥፋት በ20 ቅጽ መጽሐፍ የጻፈው የሴፍ ወልደ ኩርዮን በሰው ልጅ የመዳን ታሪክ ውስጥ የማይተካ? ቦታ ያለውን የጌታችንን ልደት፣ ዕድገት፣ ሞት፣ ትንሣኤና ዕርገት አልጠቀሰውም። ይህ ማለት ግን ጌታችን አልተወለደም፣ አላሰተ ማረም፣ አልሞተም፣ አልተነሣም፣ አላረገም ማለት አይደለም።

ወደ ኋላም ተመልሰን ከዓለም ታሪክ ጋር ትንቢቱ በቀጥታ የሚገናኝ ነቢይ የተባለለት ነቢይ ዳንኤል የገለጠውን ዳርዮስ ዘሚዶን በታሪክ መዝግብትም ሆነ በባቢሎን በተደረጉ የአርኬዎሎጂ ምርምሮች በተገኙ መረጃዎች ህልውናውን ማረጋገጥ አልተቻለም። ይህ ማለት ግን በመንፈስ ቅዱስ የተመራው ነቢይ ዳንኤልን የተሳሳተ ታሪክ መዝገብ አያሰኘውም። የኋላ ዘመን ሰዎች ዕውቀት ያልደረሰበት ምሥጢር አለ ያሰኛል።

በሌላም በኩል ደግሞ ቅዱሳት መጻሕፍት አንድን እውነተኛ ታሪክ የሚገልጹት መንገድ የዓለም ታሪክ ጸሐፊዎች ወይም መዝጋቢዎች ከሚገለጹበት መንገድ የሚለይበት ጊዜም አለ። የቅዱሳት መጻሕፍት ጸሐፍት መንገድ ፈላጊው ነገር ላይ በማተኮር ሌላውን ነገር ሲተውት የዓለም የታሪክ መዝጋቢት ግን ድርጊቱ ላይ በማተኮር መንገድ ፈላጊውን እሴት ሊተውት ይችላሉ።

የዓለም ታሪክ አባት የተባለው ሄሮዶቲስ በታሪክ መጽሐፍ ስለ ባቢሎንና ስለ ፋርስ የጻፈው የነገሥታቱን ሕይወት፣ ሞያና ውሎ፣ የሀገሪቱን ሥልጣኔና ሀብት ሲሆን ነቢዩ ዳንኤል በትንቢት መጽሐፉ የጻፈው ግን እግዚአብሔር በነዚህ መንግሥታት ዘመን የፈጸመውን አምላካዊ ሥራና ከዚህ ጋር የሚገናኙ ታሪኮችን ብቻ ነው። በመሆኑም በሄሮዶቲስ ትልቅ ቦታ የተሰጠውን ነቢዩ ዳንኤል ሲተውው በነቢዩ ዳንኤል ትልቅ ቦታ የተሰጠውን ደግሞ ታሪክ ጸሐፊው ሄሮዶቲስ ትቶታል።

አሁን ወደ ተአምረ ማርያም እንመለስ።

በተአምረ ማርያም የሚገኙ ታሪኮች ሁለት ዓይነት ናቸው። የመጀመሪያዎቹ በሌሎች የቤተ ክርስቲያን መጻሕፍትም ሆነ በሌሎች የታሪክ መዛግብት ተጨማሪ ማረጋገጫ የሚገኝላቸው ሲሆኑ ሁለተኛዎቹ ደግሞ በተአምረ ማርያም ላይ ተመዝግበው የሚገኙ ናቸው።

በደብረ ምጥማቅና በደብረ ቀስ ቋም የተደረጉ ተአምራት፣ በአባ አብርሃም ሶርያዊ ዘመን ስለተደረገው ተአምር፣ ስለ ገብረ ክርስቶስ የተጻፈው፣ ስለ እመቤታችን ፍልሰተ ሥጋ የተገለጠው/ክሊስ 16 ስንክሳር/፣ ስለ ጌታችን ልደት የተጻፈው፣ ወዘተ በሌሎች መዛግብትም በተመሳሳይነት ታሪኮቹ የሚገኙ ሲሆን በምድረ ዳዎት ወድቃ ስለ ተነሣችው ዕጽ፣ ስለ አንዲት ዘማዊት፣ ስለ በለጻ ሰብእ፣ ስለ አንድ ነጋዴ ወዘተ የተገለጡት ግን በተአምረ ማርያም ተገልጠው የተገኙ ናቸው።

በተአምረ ማርያም መጽሐፍ ላይ የተመዘገቡት ታሪኮች ከኢትዮጵያ ውጭ የተፈጸሙት ተተርጉመው የገቡ ሲሆኑ ኢትዮጵያ ውስጥ የተፈጸሙት ደግሞ ከሀገር ውስጥ ምንጮች ወደ ተአምረ ማርያም የገቡ ናቸው። ከሀገር ውጭ የተፈጸሙትን ታሪኮች በሁለት መክፈል ይቻላል። እነዚህም በጥንታዊው ደንብ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ በመደበኛነት የሚታወቁ እና በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ብቻ የሚታወቁ ናቸው።

ስለ እመቤታችን መጻኅብና መወለድ፣ ስለ ቤተ መቅደስ መግባቷና ስለ ጌታችን ስለ መውለዱ ስለ ዕረፍቷ ወዘተ የተገለጡት ታሪኮች በሁሉም ጥንታዊው ደንብ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ

የታወቁና የተመዘገቡ ሲሆኑ በግብፅና በሶርያ ገዳማትና በቀስጥንጥንያና በርም የተፈጸሙ ተአምራት ደግሞ በየሀገራቸው የታወቁ ሆነው በዚያው ሀገር ከሚገኙ ምንጮች የተቀዱ ናቸው።

በኢየሱሳሌም በበዓለ ትንሣኤ ጊዜ ስለ ወረደው ብርሃን፣ በጻዋት ሀገር ወድቃ ስለ ተነሣችው ዕዕ፣ ለመስቀልና ለእግዚአብሔር ማርያም ሰግደት እንዲገባ፣ በተከዘ ወንዝ ማዶ ስለ ነበረች ቤተ ክርስቲያን፣ ስለ ኢትዮጵያ ሰዎች የተናገረችው ሥዕል፣ እንዲሁም እመቤታችን በስደትዋ ወቅት በኢትዮጵያ ያደረገችውን ጉዞ የተመለከቱት ታሪኮች ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ምንጮች የተወሰዱ ናቸው።

በተአምረ ማርያምም ሆነ በሌሎች የቤተ ክርስቲያን መጻሕፍት የእመቤታችንን መልክ፣ ጠባይና ደግነት በተመለከተ የተገለጡት ሁለት ሊቃውንትን መሠረት ያደረጉ ናቸው። የመጀመሪያው በዚህ ምድር በዐጾ ሥጋ በነበረችበት ጊዜ አባቱ ቅዱስ ዮሐንስ ወልደ ነጉድጓድን ተከትሎ እርሷን ለማየት ዕድል ይገጠመውና ከመንፈስ አባቱ ከዮሐንስ ወልደ ነጉድጓድ ጋር ባደረገው የደብዳቤ ልውውጥ ስለ እመቤታችን ብዙ መረጃ ያገኘው አግኝተዋል ምጥው ለአንበሳ የጻፈው የመጀመሪያ ምንጫ ችው ሲሆን፣ ከኋለኞቹ ሊቃውንት መካከል ደግሞ ከቀድሞ አባቶቹ ያገኘውን ትውፊት በመጽሐፉ ያሠፈረው የቅዱስ ኢጲጳጳዮስ ዘሀገረ ቆጵሮስ የጻፈው ደግሞ ሁለተኛው ምንጫ ነው።

የኢጲጳጳዮስ ገለጻ /320-404 ዓ.ም/

በሥራዋ ሁሉ ቁጥብና ልዕልት ናት፤ የምትናገረው እጅግ በጣም ጥቂት ሲሆን ያም አስፈላጊ ሲሆን ብቻ ነው። ለማጻመጥ ሁልጊዜ ዝግጁ ና ትኩረት የምትሰጥ ናት። ለሁሉም ሰው ክብርና ልዩ ቦታ ትሰጣለች። ቁመናዋ መካከለኛ ነው። እንዳንዶች ግን ከዚያም ዘለግ ያለች ናት ይላሉ። ለሁሉም ሰው ስትናገር በትሕትና ያለ ሳቅና ያለፊዝ ቁም ነገር በተሞላበት አካላት ነው። ለቁጣ እጅግ የዘገየች በሁሉም ነገርም ግልጽና ቅርብ ናት። መልክዋ የብስል ገብስ፣ ጸጌርዋ ትንሽ ቀላ ያለ፣ ዐይኖቿ ብሩገና ቀላላ ቡና ማ ናቸው። ቅንድቧ ማግሽ ክብ ሆና በጣም ጥቁር ነው። አፍንጫዋ ረኝምና ከናፍርዋ የፈካአበባ የመሳሰሉ ሲሆን ከውስጡም እጅግ ጣፋጭ የሆኑ ቃላት ይወጣሉ። ገጽዋ ወደ ክብ ሲ ያደላ እጅዋ ረኝም ነው። ከኩራት ፍጹም ነጻ የሆነች፣ ቀና፣ ትሕትና ፍጹም ደግ ናት። የምትለብላቸው መጎናጸፊያዎች የተፈጥሮ ቀለም ያላቸው

ናቸው /ያም ማለት ከተሠሩ በኋላ ሌላ ቀለም ያልገባቸው ማለት ነው። ይህም እስከ ዛሬ በሚገኘው የጸጌርዋ መጎናጸፊያ ማረጋገጫ ይቻላል /በኤጲጳጳዮስ ዘመን በነበረው። ከዚህ ሁሉ በተጨማሪ ሁለተኛው በመለ ኩታዊ ጸጋ የተሞላ ነው። /ትርጉም በአዘጋጅ/

Nice phorus cauisuts, Eccles. Hist. xx III /ed. migne/ patrologiae, serics Graeca, tome 145, col 815/

ቀጥሎ የተገለጠው ደግሞ አግኝተዋል ምጥው ለአንበሳ የጻፈው ነው /35-107 ዓ.ም /-

በስቃይና በመከራ መካከል እንኳን ሁልጊዜ ደስተኛ ናት። አስቸጋሪ ሁኔታዎች በተፈጠሩ ጊዜ ሁሉ ሐሴት ታደርጋለች። የእነርሱን ጉዳት ትከፈል ዘንድ ከምስኪኖችና ከተጉዳ ሁሉ ጋር ታዘናለች። እነርሱንም ለመርዳት ከቶ አትዘገይም። ከተዛቡ እምነቶችና ጠባዮች ጋር የሚደረገውን የእምነት ተጋድሎ በጽናት እንደምትቋቋም ዐውቀናልና የአዲሱ እምነታችንና የሥርዓታችን እናት ናት። የቅድስና ፍሬዎች ከሆኑት አማንያን ሁሉ ልቃ ተፈጥራለች። ትሕትና ገንዘቧ ነው። ከሁሉ በላይ ራስዋን በትሕትና ያስገዛች ናት። ምንም እንኳን በፈሪሳውያንና በጻፎች ክብሯን ለመቀነስ ጥረት ቢደረግም በሚያስደንቅ ሁኔታ በሁሉም ዘንድ ከፍ ብላ ትታያለች። ከዚህ ሁሉ በላይ ብዙ ሰዎች ስለ እርሷ አያሌ ነገሮችን ነገረውናል ሊታመኑ ከሚችሉ ሰዎች የጌታችን እናት ማርያም መልአካዊ ገጽሐናን ከሰብአዊ ጠባይ ጋር ያስተባባረች መሆን ዋን ዐውቀናል። እነዚህ ነገሮች መንፈሳችንን እያነሣሁት፣ ይህችን ሰማያዊ ስጦታና ድንቅ ቅድስት እናት ለ ማየት ያለን ጉጉትም በጣም ጨመረ።

/Ante- Niane Fathers, vol.1,

I gnatius/ የእመቤታችንን እናትና አባት፣ የዘር ሐረግምንና የልደቷን ነገር የሚመለከተው የተአምረ ማርያም ክፍል የተወሰደው የታናሽ ያዕቆብ መጽሐፍ/ Protevan gelion/ ከተሰኘው ከሐዋርያት አንዱ የሆነው የኢየሱሳሌም የመጀመሪያው ኢጲስ ቆጵስ ሐዋርያው ያዕቆብ ከጻፈው መጽሐፍ ነው። በዚህ መጽሐፍ የሐናና የኢያቄም ታሪክ፣ እመቤታችን እንዴት እንደ ተጸነሰች፣ ወደ ሊባኖስ ተራራ ሐና ይዘት መሸሐን፣ የዘካርያስን መገደል እናገኛለን። ይህ መጽሐፍ መጀመሪያ በዕብራይስጥ ተጽፎ የነበረ ሲሆን በኋላ ግን በሶርያ፣ በግብጽና በኢትዮጵያ ቋንቋዎች ተተርጉሟል።

እመቤታችን ከቤተ ልሔም ወደ ግብጽ በተሰደደችበት ጊዜ ያጋጠማትን መከራና ስቃይ በተመለከተ በተአምረ ማርያም የተገለጡት

ታሪኩች ሐዋርያው ማቴዎስ በዕብራይስጥ ቋንቋ በጻፈውና በኋላ ዘመን አባረርኤሎስ /ጆርጎም/ Liber de Ortu Beatae Mariae et Infantia Salvatoris በሚል ርእስ ወደ ላቲን ከተረጎመው መጽሐፍ የተወሰዱ ናቸው። ይህን መጽሐፍ ከቀደምት የቤተ ክርስቲያን አባው መካከል አውሳብዮስ፣ አትናቴዎስ፣ ዮሐንስ አፈ ወርቅ ርግጠኝነቱንና የታሪኩን ትክክለኛነት ተቀብለውታል። /Legends of the Virgin Mary, xxviii /

የሁለቱ ሽፍቶች የጥጠስና ጳጳርነት ታሪክ /በጌታችን ስደት ጊዜ መገናኘታቸው/፣ አራዊት በመጡባት ጊዜ ጌታችን እንዴት እንደገሠጸቸው፣ ሄል ዮፖሊስ በተባለው የጣዖት ከተማ የተደረገው ተአምራት፣ በዚህ መጽሐፍ ቀድመው የተመዘገቡ ናቸው።

እመቤታችን በቤተ መቅደስ የነበረችበትን ኑሮ በተመለከተ ቅዱስ ቄርሎስ ዘአየሳሌም ሲገልጠው «መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል በሚያ ስደስት ቃሉ ሳያነጋግራት በፊት በቤተ መቅደስ ብቻዋን ነበረች። ለው በታ መጠን የለውም፤ በመልካሙ መግዛዋ የተነሣ ቤተ መቀደሱ በቅዱሳን መላእክት ይመላ ነበር ከርሷ ጋር በመነጋገርም መላክት ዘወትር ይጉብኟት ነበር።» ብሏል። /E.A. Wallis Budge, Miscellaneous coptic Texts in The dialect of upper Egypt, London, 1915/.

የአንጻሪያ ሊቀ ጳጳስ የነበረው ድሚጥሮስ በታኅሣሥ 29 ድርሰቱ። « እመቤታችን ሦስት ዓመት በሆናት ጊዜ እናትና አባቷ ወደ ቤተ መቅደስ ወሰዷት። በቤተ መቅደሱ በረንዳ ባቆመችት ጊዜ ራስዋ ወደ ቤተ መቅደስ ገባች። ከዚያ በኋላ አልተመለሰችም። ካህናቱ ክርስቶስ ጋር ለመገናኘት ይፈሩ ነበር። ሰውነቱ ቅዱስ ልቡናዎም በእግዚአብሔር የጸና ነበር። በውስጥም በውጭም ንጹሕ ነበረች፤ ፊቷንም ከቤተ መቅደስ ወደ ውጭ ተመልክታለች አታውቅም ነበር። በትሕትናና በትሕርምት እግዚአብሔርንም በማገልገል ኖረች።» በማለት ገልጦታል። /ዘኒ ከማህ/።

ይኸው ቅዱስ ቄርሎስ በ12 ዓመታዋ ወደ ዮሴፍ ቤት ከገባች በኋላ በትሕትና ከማገልገል፣ ሐርና ወርቅ አስማምታ ከመፍተል በስተቀር ለመገናኘትና ለማረፊያ ጊዜ እንዳልነበራት ገልጦታል።

ዓምደ ሃይማኖት የተባለ ቄርሎስ ዘእስክንድርያ ደግሞ «ለዚህ ዓለም ደስታና ምሹት ትኩረት አልነበራትም፤ በሕዝብ መታጠቢያም ታጥባ አታውቅም፤ ለገጽዋ ጌጥ፣ ለዐይኗም ሽልማት አልፈለገችም፤ በሚያብረቀርቅ ልብስ ለማጌጥም ልቡናዋ አልተነሣም፤ ውኃን አልቀመሰችም፤ የምትቀመጠው ዘወትር ወደ ምሥራቅ በመዞር ነበር።

ይህም የዓለምን ፈጣሪ መምጣት ለመጠበቅ ነው። ረብ ካለውና ሰውን ከሚያንጸው በቀር ከማንም ጋር አውርታ አታውቅም ከአባቷ፣ ከአናቷና ከወንድሞቿ በቀር» ብሏል /ዘኒ ከማህ/

በተአምረ ማርያም መጨረሻ ላይ የምናገኛቸው የእመቤታችን የስደትዋን ነገር የሚገልጡት ታሪኮች ደግሞ ለእስክንድርያ ፓትርያርኩች ለአቡነ ቴዎፍሎስ እና ለአባ ጢሞቴዎስ ተገልጧል የነገረቻቸው ነው። ይህም በግብጽ /ቅብጥ/ እና ለርሶያ /ሱርስት/ ቋንቋዎች የሚገኝ ሲሆን ወደ ተአምረ ማርያም የገባው ከሁለት ምንጮች ሊሆን ይችላል። የመጀመሪያው ተአምረ ማርያም ወደ ግእዝ ሲተረጎም አብሮ የተተረጎመ ወይም ደግሞ በግእዝ ተጽፎ ከሚገኘው የአቡነ ቴዎፍሎስና የአቡነ ጢሞቴዎስ መጽሐፍ የተወሰደም ሊሆን ይችላል።

በመቅደሙ ተአምረ ማርያም የሚገኘው የእመቤታችን ሰላምታ /ዘከመ ይደሉ ሰጊድ ለማርያም ብሎ የሚጀምረው/ የቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ምስጋና ሲሆን የተወሰነው ከታላቁ የሃይማኖት መጽሐፍ ከሃይማኖተ አበው ነው። /ሃይማኖተ አበው ዘዮሐንስ አፈወርቅ፣ ምዕ. 68፣ ክፍል 26/። የጻድቁ ገብረ ክርስቶስ ታሪክ ገድሉን መሠረት አድርጎ የተጻፈ ሲሆን የሶርያዊው ሊቀ ጳጳስ የአቡነ አብርሃምና የጫማ ሰፊው የስምዖን ታሪክ ደግሞ ግብጽ በእስላሞች እጅ በወደቀችበት ጊዜ የተፈጸመ በስንክሳርም በተጨማሪነት የሚገኝ በዓለም ታሪክም የተመዘገበ ታሪክ ነው/ The Book of coptic saints.vol.1/

በአጠቃላይ በተአምረ ማርያም ከሚገኙት ታሪኩች ከፊሎቹ ቀደምት የቤተ ክርስቲያን አባው መዝገብው ያስቀመጡአቸውና በኋላ ለተለየ አገልግሎት በተአምረ ማርያም መጽሐፍ ውስጥ የተጠቃለሉ ናቸው ማለት ነው። ይህ ደግሞ በፊሎች መጻሕፍት ብቻ ሳይሆን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥም የሚገኝ አሠራር ነው። /2ዜና 9፡29-30፤ 12፡15-16፤ 16፡11-12/።

ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መጻሕፍት የተወሰዱትንና ሌሎች ታሪኩችን በተመለከተ ደግሞ በቀጣዩ አትም የምንመለስበት ይህ ናል።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

አርነት

/ከገጽ ፲፭ የዞረ/

እራት ከበሉ በኋላ ወደ ጓዳ ሊገባ ሲል «ልዑሌ ና ዛሬ ከኔ ጋር ነው የምታድር» አለችው።

«ወንዶች አይመጡም?» ሊላት ፈልጎ ፈራና ምላሱ ላይ ቃሉን ያዘው። ዝም ብሎ አልጋዋ ላይ ወጣ። መብራት አጥፍተው ከመተኛታቸው በርተን ኪኪ። «ማነው ያለ የለም። ድምፃቸውን አጠፉ።

«አይ ሴት፣ እመጣሁ አላልኩሽ ምን? ከምኔው አንዱን ጠልፈሽ ገባሽ?» «በሰካራምኛ» ቃላቱን እየለጠጠ አንዱ ደንበኛዋ ተራገመ። ከቤቱ ውስጥ ምላሽ የለም። ሜሪ የሰማችው አት መስልም። ለወትሮዋ ቢሆን እንኳን ፈልገው የሚመጡ ወንዶች ሲለፈልፉ ልዑል በመስማቱ ትላቀቅ ነበር። አሁን ግን ማንም ስለ እርሷ ምንም ቢል ግድ የላትም። ራሷን በጸጸትና በዝሙት ከምትኖርበት የጋጠአት ግዞት በእግዚአብሔር ፍጹም ፈቃድና በልብናዋ መሻት አርነት አውጥታለች። ዛሬ ብሩህ ሕይወቷን በቆራጥነት አሐዱ ሰላሳ ለወደፊት ሰላሚ ማለም ጀምራለች። ለአንዲና ለመጨረሻ ጊዜ ስላለፈው ሕይወቷ ንስሐ ትገባለች።

«አንቺ ማትረቢ! ለመሆኑ የስንት ብር ጭማሪ አግኝተሽ ነው?» ሰካራው ሰው አልሄደም። የእርሱን ድምፅ ለማጥፋት የቴፑን ድምፅ ጨመረችው።

«ስሜ ተለውጦ ዘማዊ ብባልም፣ ራራልኝ ጌታ ነውሬን አልቆጠረም። ፈሪሳውያኑ አካልበው ሲወስዱኝ፣ ኢየሱስ ግን ያኔ በፍቅር ፊት አየኝ፣ ኢየሱስ ግን ያኔ በርገራኔ ፊት አየኝ.....»።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ከቡራን አንባብያን፣ በዚህ እትም በቤተ ክርስቲያን ስዕል ላይ ማርያም የነበረባቸውን የ«ክርስትና ስም፣ ክርስትና አባትና እናት» እና «የሥርዓት መፈጸሚያ መጻሕፍት በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን» ቀጣይ ጽሑፎች በቦታ ጥበት ምክንያት ማቅረብ ባለመቻላችን ይቅርታ እየጠየቅን በሚቀጥለው እትም የምናቀርብ መሆናችንን እናሳውቃለን።

«ፒያሳ አውቶብሰ ተራ... አውቶ ብሰ ተራ ፒያሳ...» የወያላዎች ድምፅ በተለመደ ዘዬአቸው ይሰማል። ሜሪ አንድ ዐይኗን በትንሹ ከፈት ስታደርግ በጣሪያው ቀዳዳዎች፣ በመስኮቱና በበሩ የገቡ የብርሃን ጨረሮች ቤቱን ድፍን ካለ ጨለማ ነጻ እንዳወጡት ዐየች። ቀስ ብላ ሁለቱንም ገለጠቻቸውና ከእርሷ ትራስ ጉን ያለውን ትራስ ተመለከተች። ባዶ ነው። እንባ በዐይኖቿ ዙሪያ ግጥም አለ። ትንሽ ቆይታ ድምፅ አውጥታ ፊቷን በትራሱ ሰውራ ተንሰቀሰቀች። አውራ ዐይታ እንደ ደነበረች ደካማ እንሰላ ከመቅጽበት ተነሥታ መስተዋቱ ፊት ተገተረች። ከንፈሯ ላይ ምልክት ብቻ ትቶ የጠፋው ቀለም ቆዳዎን እንደ ማድረቅ አድርጎታል። ዐይኗን የተኳለ ችው ኩል በለቅሶዋ ምክንያት ጉንጮቿ ላይ ጥቁር ሽንተረር ሠርተዋል። የፊቷ ቅላትም ድምቀታቸውን ያጋነነው ይመ ስላል። ራሷን በደንብ አስተዋለችው። ረጅም ናት። ሰውነቷ ቁመቷን ይመጥ ነዋል። ሜሪ «አስቀያሚ» በማለት የም ታዮውን ምስል ገላመጠችው። ውበቷን መካድ አትችልም። በሰው ሰውኛ «ቆንጆ» የምትባል ዓይነት ቤት ናት። ከውበቷ በስተጀርባ መሽቶ በነጋ ቁጥር በእንባ ግዕዝ የሚያንገላታትና በበደለ ንጎት ውስጧን ቀስፎ ይዞ የሚያጣ ድኑት ራሷን እስክትጠላ የሚያንገፈ ግፋትን ምግባሯን እንጂ... የም ቢሆን በፍላጎቷ የሆነ አንዳት ነገር የለም። ከምትጠላው ሕይወት መሸሽ ሳትችል ለዓመታት ኖራለች። ለረጅም ጊዜ ከ ማይነጥፋት ዐይኖቿ እንባዎቿ ታልበ ዋል። መስተዋቱ ፊት ተገትራ የሚታ ያትን የረከሰ ነገር ሁሉ አውግዛለች። ከእንቅልፍ እንደ ነቃች የመጀመሪያ ሥ ራዋ ከጉኗ ያለውን ትራስ መመልከት ነው። አብሯት ያደረገው ሰው እንደ ሄደ ካረጋገጠች በኋላ እንባዋ ይተናነቃታል። ዛሬም የተለመደውን ነው ያደረገችው።

ለሰዓታት ባለችበት ፈዛ የሆነ ውን፣ የሚሆነውንና እንዲሆን የምትፈ ልገውን ስታወጣና ስታወርድ ቆይታ ከእውን እንቅልፅ በቤተ ክርስቲያን ደወል ነቃች። በቅርብ ያገኘችውን ለባብላ እንባዋን እየዘራች ሮጠች። ቆሻሻ ውኃ ለመድፋት የወጡ ሴቶች ያልወጡትን እየጠሩ እንደ ሁሌው በዝሙት ጆሮ ውስጥ ተሰንቅሮ በሚቀር ሳቅ አጅበው ሸጁት።

ቤቷ ከተራሰት ሆኖ ጀርባ ነው። መንበረ ጋትርያርክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም ቤተ ክርስቲያን ቅጥር ለመድ ረስ ዐሥራ ሰባት ቁጥር የምታልፍበት መንገድ ይቀናታል። ቀጥ ያለውን አሰፋ ልት በፍጥነት ስለ ተያያዘችው ማለህ ለህ ግድ ሆነ። እንደ ደረሰች ግቢውን በዐይኖቿ ቃኝች። ነጠ ላ ለባሾች ሞልተ ወታል። ሁሉም ከጉልበታቸው ሽብረ ክ... ሽብረክ ብለው

ሰግደዋል። የክርስቶስ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ተዘጋጅተው ለቀረቡት እየተሰጠ መሆኑ ገባት። ዛሬም በእግሯ የረገጠችው መሬት የተወደቀች መሰላትና ተሸግቀቀች። አልደፈረችም። ዙሪያዋን በፍርሃት አማተረች። እንደ እሷ ቀጥ ብሎ የቆመ ይቅርና ከአንገቱ ቀና ያለ ምእመን አይታይም። ሰዎች በ ማንኛውም ሰዓት እየሰገዱ የሚያመሰ ግንብትና የሚጸልዩበት የምስለ ፍቁር ወልዳ ሥዕል እንደ ቤት መጠለያ ተ ሠርቶለት ይታያል። ሜሪ ለአምስት ኪ ሎ የሚቀርበውን በር የምትመርጠውም በቅርብ ርቀትም ቢሆን ከእመቤታችን ሥዕል ጋር መነጋገሩ ስለ ሚያስደስታት ነው። አሁንም ዐይኖቿን ወደ ሥዕሊቱ ላከች። እዛው ልታረጋቸው ግን አልቻለችም። ዐይኖቿ አፈሩ። አንገቷን ደፋች። እንደ ገና ቀና አለች። አላስቻ ላትም። «አይዘሽ የኔ ልጅ፣ ይህ እየታደለ ያለው የልጅ ሥጋና ደም እኮ አንቺንም ለማዳን የተከፈለ መሥዋዕት ነው። በይ ራስሽን እንደ ሌሎቹ ዝቅ አድርገና አመስግኝ» ያለቻት መሰላት።

«እኔ እኮ እንደ ነሱ ንጹሕ አይደለሁም!» እጅግ በተሰበረ ድምፅ ለራሷ ብቻ ተናገረች። አሁን ከእመቤ ታችን ሥዕል መልስ አልጠበቀችም። ከተቀደሰው ቅጥር የመግባቷ ድፍረት እያስጨነቃት የተባረከው ምድር ላይ በበደል የረከሰ ገላዋን ማነካካቱ እንዳያስ ቀስፋት እየሰጋች በርክክ አለች።

ካህናቱ ድርገት ወርደው ሲመለሱ ሁሉም ቀና ቀና ማለት ጀመረ። ሜሪ ሰዎቹ እንዳደረጉት አደረገች። «አንቺ ደፋር አስመሳይ፣ እዚህ ምን ት ሠራያለሽ?» በዕድሜ ጠና ያሉ ሴትዮ እንደ መገሥጽ እየቃጣቸው ጠየቋት። ሲሰርቅ እንደ ተያዘ ሰው ውስጧ ሲሸ ማቀቅ ይታወቃታል። «ሰሚ፣ እንደ ንደኞችሽ ቆሪጥ ቤት ብትሄጅ ይሻል ሻል። ለእንዳንቺ ዓይነቱ ዓላማ ቤተ ክርስቲያን መላ የላትም።» በቀድሞው ድምፃቸው ተናገሩ። በፍርሃት ቀስ አድ ርጋ ዐየት አደረገቻቸው። ታውቃቸ ዋለች። ከእርሷ ቤት ትንሽ ራቅ ብለው የሚኖሩ ጠጅ ኮማሪት ናቸው። ሁሉም ሲያይዩት ደማቸው ይንተክተካል።

«የዛሬ ልጆች ደፋር ናችሁ።» አሉ ዝምታዋ አሸናፊነቷን ያጉላው እየመሰላቸው። የሜሪ ዐይን ሴትዮዋ ላይ አልቆየም። ሳታስበው በእመቤ ታችን ሥዕል ላይ ዐይኗ ተወርወሮ ተሰካ።

«አይዘሽ የኔ ልጅ...» ርገራጌ በየጠው ቃና በምናብ መሰለችላት። ኮ

ማሪዋ ከአጠገቧ ሲሄዱ ፊቷን በነጠላዋ ሸፍና ድምፅዋን ቀንሳ ብሰቷን በ ጸሎት መልክ መተንፈስ ጀመረች።

«እቤቱ አምሳኪ፣ ስምህን ለመጥ ራት ፈራሁ። አንደበቴ በሐሰት ረከሷ ልና፣ ቀና ብዬ ላይህ ዐይን የለ ንም። ዐይኖቼ ከመልካም ነገር ርቀዋ ልና የማደሪያህን የቤተ መቅደስህን ምድር ለመርገጥ ተሸግቀኝ። በዝ ሙት አካሌ ቆሽሻልና...» ሳግ ያቋር ጣታል።

«... ምንም እንኳን እጅግ ብቆሽሽም ጽድቅን የምሻ ባሪያህን ችል አትበለኝ። ከኔ የሆነ አንዳች መልካም ነገር እንደሌለ ከኔ ይልቅ አንተ ታውቃለህ። አባት ሆይ፣ መልካ ምነትህን በውስጤ ሙላ። ስለ እናትህ ስለ ድንግል ማርያም ብለህ የምሕረት ፊትህን መልሰልኝ። ሐዘኔ ይብቃ...» ሳግ ንግግሯን ሲይዝባት ለ ማልቀስ ፋታ ይሰጣታል።

«እምዬ መጽናኛዬ፣ ስለ እኔ እንባሽ ከግርፍ እንደ ሚልቅ ዐውቃ ለሁ። ምን ላርግ ... ምን ለሁን? አሁ ንስ የኑርዬን ነገር አንድ መላ በይኝ?! እንደ ሰው አትጸየፈኝ... አትናቂኝ እምዬ... ዝም አትበይ ድንግል... እርኩሰቴን በተቀደሱ እጆችሽ ደባብ ሰሽ ቀድሽኝ።...»

ጸሎቷን በእንባዋ እየጀበች ታደር ስና መረጋጋት ስትጀምር ግቢ ውን ያጨናነቀውን ሕዝብ ቀና ብላ ስታይ መዘግየቷ ይገባታል። ያ ሁሉ ምእ መን የለም። እንባዋን እየጠረገች በመ ጣችበት ሁኔታ እየሮጠች ሳይሆን እንገቷን በሐዘን ደፍታ ወደ ቤቷ የሚወስዳትን ቁልቁለት በዝግታ ትው ርዳለች።

የቤቷ በር እርሷ እንደ ተወችው መለስ ብሎ አገኘችው። ገፋ አድርጋ ከመግባቷ በፊት «ገበያ ቤተ ክርስቲያን በተመሳሰለ መስሏታል።» አንዲ ቤት ቡና ከሚጠጡ ሴቶች ተሰ ማት። ሌሎችም ተናጋሪዎን በላቅ ደገፏት። ንዳ ውስጥ ልዑል ያንኮራ ፋል። ሣር ፍራሹ ላይ ያረፈው ጭንቅላቱ ብቻ ነው። ሌላው አካሉ ወለሉ ላይ ተዘር ግቷል። «ታድለህ፣ የኔ ምስኪን በሰላም ታንቀላፋለህ።» አለችና ወደ ብር ማስቀመጫ ሙዳዩዋ ሄደች። ከፈተ ቻት። በቀይ ብሮች ታጭቃለች። ብሮቹን በጥላቻ ገረመመቻቸውና በረጅሙ ተነፈሰች። በረጅሙም አየር ላበች። የአየር ለውጥ ግን የፈራረሰ ባትን እርሷነቷን ሊገነባው አልቻለም። ያልተነጠፈ አልጋዋን ላለማየት ጥረት እያደረገች ባለችበት ለዚህ አስከፊ ሕይወት የዳረጋትን ክስተት ወደ ኋላ መለስ ብላ መቃኘት ጀመረች።

ከዐሥር ዓመት በፊት በብቸና ዙሪያ ከገበሬዎቹ ቤተሰቦቿ ጋር ትናር ነበር። በትምህርቷ ስድስተኛ ክፍል እንደ ደረሰች በዝና እንጂ

በውል የማታውቃት የብዙ ጊዜ ታላቅ እገዳ ከሃያ ዓመት በኋላ ቤተሰባቸውን ለማየት ከአዲስ አበባ ብቸኛ ገባች። እሳቱ ስንቅንሽ ጠፍታ ከሄደች በኋላ ቤተሰቦቿ ጋር አልፎ አልፎ በደብዳቤ ትገናኝ ስለነበር ለእያንዳንዳቸው በቀጥታ ልክ ልብስና ሽራ ጫማ አመጣችላቸው። ልጆች ሁሉ ከእኛ ታቸው መምጣት ይልቅ በተበረከተላቸው አልባሳት ፈንደቁ። የትላገቷ «ላንቺ ስል» የዛሬ ሚሪም እንዲሁ። «ላንቺ ስል» ብለው እናቷ ያወጡላት ከባለቤታቸው ዘመዶች ጋር እሷ በተረዘባችበት ወቅት አለመስማማት ከር ነበር። ስትወለድ «ላንቺ ስል እኖራለሁ» ለማለት ፈልገው ይኼንን ስም እንዳወጡላት ለጉረቤቶቻቸው ሲያውጡ ሰምታለች። ሚሪ ያለቻት ግን እገዳ ናት። «አስተምራታለሁ» ብላ ከቀዳሚያ ከቤተሰቦቿ ነጥላ ከ10 ዓመት በፊት እንዳመጣቸች መደበኛው የቀለም ትምህርት ቀርቶ እንዴት ወብቷን እንደ ምትጠብቅና ኋላ ቀር የሚያስኛትን ስሟን ትታ «ሚሪ»ን እንድትለምድ የተሰጠቻት ኮስተር ያለ ትእዛዝ ነበር። ከዚያም በአንድ ክፉ ምሽት እገዳ ላንድ ሽማግሌ አሳልፋ ሰጠቻት። ከክብር አነሳች። በየዕለቱ ገላጭን በገንዘብ መለወጥና ገንዘቡን ለእገዳ መገበር ሥራ ሆነ። ምንም ማምለጫ አልነበራትም። ቢሆንም ግን ከቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ገበሬ አባቷ ጋር በሰንበት ቀን ወደ ሰፈራቸው ደብር ስትሄድ «ዘመት» የሚለውን ቃል ሲጠፍት ደጋግማ ሰምታለች። ግወቋ የበለጠ አስቃያይ። ቀን ቀን ባለቻት ደቂቃና ሲኮንድ ሁሉ ጽድቁንና መንግሥቱን ከመሻት አልባዘነችም።

እገዳ የጸጸትና የኃጢአት አሻራን ትታላት ከረጅም ጊዜ የአልጋ ቀራኝነቷ በሞት ስትለያት የሦስት ዓመት ልጇንም ትታላት አለፈች። ይኼ ከአምስት ዓመት በፊት መሆኑ ነው። ለዑል አሁን ስምንተኛ ዓመቱን ይሟል። እገዳ አልጋ ላይ ስትውል እሱ የተባሉ የቤት ዕቃዎቿና ጌጣጌ ጠቻ ለሕክምና ወጪ ስለ ተሸጡ ሚሪ ሳትወድ የገባችበትን ሕይወት ለእገዳ ልጅ ለሌላው እና እስትንፋሷን ለ ግቆየት ስትል ዕለት ዕለት ትኖረዋለች። ይኼ ምሆኖ ደንበኞቿን ሥራ እንዲፈልጉ ላት ከመጠየቅ ወደ ኋላ አላለችም። አብዛኞቹ «ይኼን የመሰለ ሰውነት ይዘሽ እንዴት ሌላ ሥራ ትፈልገዋለሽ?» እያሉ ሲቀልዱበት ሌሎቹ ደግሞ ለወዲው «እሽ» እየሏት ይጠፋሉ። በቅርብ የተዋወቀችው ደንበኛዋ ግን «እሽታውን» ከልቡ ይመልሳል። እንደውም ዛሬ ከሰዓት በኋላ እንደ ሚፈልጋት ደውሎ ነግሯታል።

«ሚሪ» ለዑል ከሐሳቧ አናጠባት። የዐይኑን ቆሻሻ በእጆቹ በመሞ

ሽቅ «ዛሬ አታነበም እንዴ?» ብሎ ጠየቃት። ሙሉ ለሙሉ ሐሳቧን ወደ እሱ ለመመለስ እየሞከረች «አነባለሁ፤ ልዑል አንተ ግን ይሰለችሃል አይደለም?»

«አይ፤ እንደውም ደስ ይለኛል። ከበላህ በኋላ አትነካካ ሰላሸኝ ነው እንጂ የቤት ሥራዬን ከጨረሰኩ በኋላ ባነበው ደስ ይለኝ ነበር።» ወዲያው ፊቱን ታጥቦ መጽሐፍ ቅዱስንና ውዳሴ ማርያምን ጭኑ ላይ በአክብሮት ይዞ የእርሷን ንባብ መጀመር ሲጠባበቅ አፍታም አልቆየ።

ሚሪ በንጽሕናና በቅድስና አግዚአብሔርን አታገልግል እንጂ መንግሥቱን ዘወትር ትሻለች። ቃሉ መጽናኛዋ ነው። በተለይ በሐዲስ ኪዳን ያለውን ዘማዊ የነበረችዋን ሴት ኢየሱስ ክርስቶስ እንዴት ከመወገር ነጻ እንዳወጣት የሚተርከውን ክፍል ደጋግማ ታነበዋለች። አንድ ቀን ከዚህ ሕይወት ወጥታ በፍላጎቷ የምትኖርበትን ጊዜ በናፍቆት ታልማለች።

እገዳ አልጋ ላይ በነበረችበት ጊዜ ሚሪ መጽሐፍ ቅዱስና ገድላትን እንዳሁኑ በልዑል እጅ ላይ እንዳለ ታነብላት ነበር። ስንቅንሽም ለወትሮው ግድ የማይሰጣት የእግዚአብሔር ሕያው ቃል ተስፋ በቆረጠችበት ጊዜ ተስፋ ይሆናት ነበር። ከእገዳ ገልፈት በኋላም ሚሪ ጸሎት ማድረግን አላቋረጠችም። መጽሐፍን በልዑል የምታስይዘውም ሌሊት በዝሙት የረከሰ አካላ እንዳይነካው በማሰብና በማክበር ነው። ጸሎቷን በተሰበረ መንፈስ አድርጋ ስትጨርስ ለዑል እጅ እንዳመጣለት ይገልጻል። እርሷ ታነባለች። ታድያ ቅድሚያ የምትሰጠው ለመዝሙር ዳዊት ነው። ዛሬም መዝ.12/13/1-6 ያለውን ቃል ከሕይወቷ ጋር እያዛመደች ደጋግማ አነበበችው።

«አቤቱ እስከ መቼ ፈጽመህ ትረላኛለህ? እስከ መቼስ ፊትህን ከእኔ ትሰውራለህ? እስከ መቼ በነፍሴ እመካከራለሁ? ትካዜስ እስከ መቼ ይሆናል? አቤቱ አምላኬ እየኝ ስማኝም፤ ጠላቴ አሸነፍኩት እንዳይል የሚያስጨንቀኝም እኔ ብናወጥ ደስ እንዳይላቸው ለሞትም እንዳልተኛ ዐይኖቼን አብራ፤ እኔ ግን በቸርነትህ ታመንሁ፤ ልቤም በመድኃኒትህ ደስ ይለዋል። የረዳኝን አግዚአብሔርን አመሰግናለሁ፤ ለልዑል አግዚአብሔር ስምም እዘምራለሁ። «ሚሪ መዝሙር ለዘምርልሽ?» ማንበብ ማቆሟን ዐይቶ መጽሐፍ ቅዱሱን እየሰተካከለ ጠየቃት።

«እሺ፤ የኔ አባት መጽሐፍቼን ከቦታቸው አስቀምጥና መዝሙር ደብተርህን አምጣ።» ከማለቷ በደስታ የተባለውን አደረገ። እናቱ ከሞተች ጀምሮ አሁን እሱድ የሕፃናት ሰንበት ት/ቤቱ የሕፃናት ክፍል እንዲማር ስለ ምትልከው በጥፋ ሥነ ምግባር እየታነጻ ጸ ማደጉ ያስደስ ታታል።

«ሚሪ ለምኝ ድንግል ለምኝ... የሚለውን ልዘምር ወይስ በኃጢአት ያደፈ የሚለውን?» ትወዳቸዋለች ብሎ ያሰበውን በድምፁ እየሞከረ አስታወሳት።

«እሱንም ትዘምርልኛለህ፤ መጀመሪያ ግን ያን በጣም የምወደውን መዝሙር እንዘምር። ታውቀዋለህ አይደለም?» «ዐይንህ እንዳይ ን...?» አላት በእርግጠኝነት።

«ዓይንህ እንዳይ ያልፈረድክብን ጆርህ እንደሰማ ያለበንክብን ከጥፋቴ ሁሉ የራራህላኝ አምላክ ተመስገን ተመስገንልኝ ዝቅ ካልከብት ክፍ ያደረክኝ።...» የሚለውን መዝሙር እርሷ በለቅሶዋ አጅባ ስትዘምር ልዑል በመገረም አቋርጦ ይመለከታታል።

በየሰዓቱ ለመልስ የሚከብዳት ጥያቄዎች ይጠይቃታል። «መጽሐፍ ቅዱስ እርሷ ለምን እንደማትነካ፤ ብዙ ጊዜ ለምን እንደምትተከዝና አሁን አሁን ቢተውም ማታ ማታ የሚመጡት ሰዎች ምናችን ናቸው?» ብሎ ሲጠይቃት የምትገባበት ይጠፋታል። አሁን አሁን ገብቶት ይሁን መልሷ አላረካው እያለ ይሁን ባታውቀውም ጥያቄዎቹ ዕድሜው ሲጨምር እየቀነሱ ሄዱላት።

«በቃ፤ ሁሉንም በታቸው አስቀምጣቸው እኔ ቤቱን እስካፀዳ ጋዝ ለኩ ስና ሻይ ጣድ» አለችው። ውስጧን ከሚንጣት ስሜት ቀስ በቀስ ስትላቀቅ። ከሰዓት በኋላ ልዑልን ወደ ሰንበት ት/ቤቱ ሽኝታ ወደ ቀጠርዋ አመራች። ከቀጠሯቸው አምስት ደቂቃ ቀድሞ ብትደርስም አሰግድን መቅደም አልቻለችም። ፒያሳ ሄርሞን ካፈ በር ላይ ቀጭ ብሎ ሲጠብቃት አገኘችው። ከሰዓትም ቀን በኋላ ያዘዙትን እየወሰዱ ብዙ አወፉ። ስለ ሕይወት፤ ስለ ዘመኑ በሽታ አስከፊነት፤ ስለ ኃጢአትና ጽድቅ... አለ መግባባት በመሐላቸው አልነበረም። ሚሪ በርግጥ በሙሉ ለቧ አታውራም ነበር። «በቃ የቀጠረኝ ለጨዋታ ብቻ ነው?» የሚለው ሐሳቧ ይጠልፋታል። አሰግድም ነገሩ ዘግይቶ የገባው ይመስል በመጨረሻ የአገሱ ድርጅት ውስጥ በተላላኪነት ከነገ ሰኞ ጀምሮ መግባት እንደ ምትኛል አበሠራት። እርሱ እንደ ጠበቀው ዘላ አልተጠመጠመችበትም። ፊቷም ጥርስ ብቻ አልሆነም። በምትኩ ዐይኖቿ ደፈረሱ። ወዲያው ደግሞ ጉንጮቹ በእንባ ራሱ። ጠረጴዛው ላይ ተደፍሮ ተንሰቀሰቀሰች። አሰግድ ቀና አድርጎ ሊያባብላት

/ወደ ገጽ ፲፭ ዞሯል/

መካነ ሱባኤ ወተመስጦ ÷ ጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም

የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም

መምህር ኃ/ማርያም ላቀውና ምትኩ ዘለቀ

ወርኅ ጥር ምርት የሚሰበሰብበት በመሆኑ የአካባቢው አርሶ አደር ክረምት ሲለፋበት የቆየውን አዝመራ ሰብስቦ አልፎ አልፎ መንሽ ይዞ ምርትና ገለባውን ሲለይ እዚህም እዚያም ይታያል። ምርቱንም ወደ ጎተራ ገለባውን ደግሞ ለመኖ ያዘጋጅ ነበር። «መንሹም በእጁ ነው አውድማውንም ፈጽሞ ያጠራል። ስንዴውንም በጎተራ ይከታል። ገለባውን ግን በማይጠፋ እሳት ያቃጥለዋል» ማቴ.3÷12። የሚለው ቃል ትዝ አለን። በአውቶብስ ውስጥ ምን ያህል ፍሬያማ? ምን ያህሎቻችን ደግሞ ገለባ እንሆን ይሆን? የአዝመራው ባለቤት እግዚአብሔር ምርቱን ከገለባው ለመለየት ሲመጣ ከየትኛው እንሆን ይሆን? የሚል ሀሳብም በአእምሮአችን ተመሳለሰ።

በዚህ ዓይነት በሕዝብ ማመላለሻ አውቶብሱ ያደረግነው ጉዞ ለሚ ከተማ ከመድረሳችን አምስት ኪሎ ሜትር ሲቀረን ወረድን። ጊዜው ከረፋዱ አራት ሰዓት ተኩል ሆኗል። አባ «ተመስገን ፣ ኑ በሉ ደርሰናልና እንወረድ» ብለው ይዘውን ወረዱ። አባ እንደወረዱ ወጣት የአብነት ትምህርት ተማሪዎች ለአባታቸው የሚገባቸውን ሰላምታ ሰጥተው፣ መስቀላቸውንም ተላልመው እኛንም በክርስቲያናዊ ሰላምታ ሰላም አሉን። ለካ እኛኑ ይጠብቁ የነበሩ የምንሄድበት ገዳም የአብነት ተማሪዎች ናቸው። ዕቃዎቻችንን ተቀብለውን የሦስት ሰዓት የእግር ጉዞአችንን ጀመርን። ወደ ጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም። ዕቃዎቻችን የያዙ ሁለቱ ተማሪዎች መንገዱን በመላ መዳቸው ምክንያት በፍጥነት መንዝ ጀመሩ። አባም ቀላል አልሆኑም። እኛን አይዘክቱሁ እንግዲህ እያሉ ከልጆቹ እኩል ይራመዱ ጀመር። በተቻለን መጠን እኛም ባለ በሌላ ኃይላችን እንራ መድ ጀመር።

ከአንድ ሰዓት የእግር ጉዞ በኋላ ገዳሙን በርቀት አመለከቱን። ዙሪያውን ሆን ተብሎ በተቀረጸ በሚመስል ተራራ ተከቦ መኻል ላይ በመቀመጠ በጎሳ ድስት ውስጥ የተቀመጠ ወገ ይመስላል ገዳሙ። በስተሰሜን የዳሊቲ፣ በስተ ደቡብ የደብረ ሊባኖስ ተራሮች ከሩቅ ዙሪያውን ከበውታል። ጥቅጣባ ባለ ደን ከተከበበው ጋራ ስር ጥንታዊና ታሪካዊ የጀር ሥላሴ ገዳም ጥጉን ይገልጻል። እያሉ በሩቅ የሚፈነገር ጥቀሞ

ከጠዋቱ 12:30። አዲስ አበባ፣ አውቶብሱ መኖኸሪያ እንደ ደረሰን አውቶብሶች ሁሉ ሞተራቸውን አሟሙቀዋል። ረጅም ዘመናት ያገለገሉትም ሆኑ አዳዲሶቹ በጠዋቱ የተነፋፋቸው ጠሶች ተባብረው ሰውን ከሰው እንዳይተያይ ጋርደ ውታል። በየአፍንጫውም እየገቡ ትንፋሽ እንዲያጥረው አድርገውታል። ይሁን እንጂ በዚህ መኻል ሁሉም የሚሄድበትን አውቶብስ ፍለጋ ይራወጣል። እኔና ምትኩም በሩ ላይ ሲጠብቁን የነበሩትንና የጉዞአችን ጋባኝና ምክንያት የሆኑትን የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም አበምኔት አባ ብርሃን ሥላሴን ይዘን ጥቂት ከተራወጥን በኋላ ወደ ፈለግንበት ቦታ የሚያደርሰንን አውቶብስ አገኘነው። ጥቂት ዘግይተናል። የሕዝብ ማመላለሻ አውቶብሱ ያገኘውን ሰው ተሸክሞ ጉዞውን ሊጀምር የመጨረሻውን ትንፋሽ ሲተነፍስ ደረሰን። ፈጠን ብለን ተላፈርን። ጉዞ ወደ ጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም።

ከአዲስ አበባ 80 ኪሎ ሜትር ወደ ሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ። ሙከከ ጠራ ከተማ። መኪናው እዚያች አነስተኛ ከተማ ብንደርስም ሾፊሩ ብዙም ዕረፍት እንድናገኝ የፈለገ አይመስለንም። ጉዞ ቀጠለ። አውቶብሱ አስፋልቱን መንገድ ትቶ ወደ ሰሜን ምስራቅ ከታጠፈ በኋላ የጠጠሩን

መንገድ ይዞ ቀልቀል ወደ ለሚ ነገደ። ለሚ ሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት እንሳርና ዋዩ ወረዳ የምትገኝ አነስተኛ ከተማ ነች። አውቶብሱ መንገዱ የተመቸው አይመስልም። ይንገጫገጫ። ነገር ግን ይህ ሳያስፈራው እንዲያውም ሌሎች ሰዎችን ጨምሮ እያሳፈረ መንገዱን ተያ ያዘው። ከአዲስ አበባ እስከ ሙከ ጠራ በተዘናና ሁኔታ የየራሳችንን ወንበር ይዘን፣ መኪናው ባሉት ከፍተኞች ሁሉ ሽው የሚለውን ንፁሕ አየር እየሳ ብን፣ ከአባ ጋር እየተወያየን ጉዞአችን የተመቸ ነበር። ያ የጠጠር መንገድ በገፍ የሚጠቀሙት ሕዝብ ከፈጠረው መጨናነቅ ጋር ተባብሮ ጭንቅ ጭንቅ ይለን ጀምሯል። አባ ከመከ ጠራ ቦታች የተለመደ ጉዞ እንደሆነና እንደ ንበረታ በፍቅር ዓይን እያዩን ይመክሩናል። እኛም ብንሆን አግራጭ የለምና ምክራቸውን የመቀበል ዓይነት ግዳችንን ፈገግ እንላለን። መኪናው ይንገጫ ገጫል። ቁጥር አይሰጠው እንጂ እንደ ከተማ አውቶብስ የራሱን ፈርማታ አዘጋጅቶ በየመንገዱ አዳዲስ ተጓዦችን ይጭናል። የደረሱትን ደግሞ ያወርዳል። ከሚወርደው ግን የሚሳፈረው ይበልጣል። ድልድይ አልባ የሆኑ የዱበርና የአሌልቱ ወንዞችን እንደ ጀልባ እየቀዘፈ በማቋረጥ ፍጥነቱን ጨምሮ ጉዞውን ቀጥሏል።

አመር- መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም

ብርሃን ይጣራል። ጥሪው ያን ንል። ጉጉቱ ደግሞ ጉልበት ሆነንና ከአግራ ችን ነጠቅ ነጠቅ እያልን ጉዟችን ተፋጠነ። ቶሎ የመድረስ ጉጉትና ስፋ ጉልበት ሆኖን ተጓዝንና አጠገቡ ደረሰን። ከላይ ያልነው ቅርጽ የበለጠ እውን ሆነልን። ገዳሙ ለመድረስ ቀጥ ያለውን ቁልቁለት። በተማሪዎቹ መሪ ነት እየተንደረደርን መውረድ ጀመርን።

የአሁኑ ጉዞአችን ማንም ሳይነካን ቁልቁል መንደርደር ነው። ፍጥነታችን እየጨመረ መጣ። አባና ተማሪዎቹ በሚያውቁት መንገድ ሳይቸገሩ ቁልቁል ይራመዳሉ። እኛ ግን እንደነሱ አል ሆነልንም። አልፎ አልፎም ልንወድቅ እንደርሳለን። ይህንን ያዩት አባና ተማሪዎች የእነሱን ምርኩዝ ሰጡን። ከተራራው አናት ወደ ታች ወደ ገደሉ ዝቅ እያልን ስንሄድ ሙቀቱ የበለጠ እየጨመረ መጣ። በሰውነታችን ያለው ፈሳሽ ከሙቀቱ የተነሳ በላቦት መልክ ጥርግ ብሎ ይወጣ ጀመር። ጉሮሮአችንም መደራረቅ ጀመረ። በአካባቢው ውኃ የለም። ከመጠነኛ ፈታኝ የቁልቁለት ጉዞ በኋላ ወደ ገዳሙ ቀጥታ የሚያወርደን መሰላላ ተጠርቦ በተዘጋጀ በሚመስለው ገደል ቁልቁል ተጋድሞ አገኘን። ይህ መሰላላ በ1988 ዓ.ም ሁለት የሐመር መጽሔት ባልደረቦች ወደ ሰሜን ወሎ ተገዘው ያስቃኙንን የአባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫ ገዳምን መውጫ መሰላላ አስታወሰን። መሰላላ በግምት ርዝመቱ ወደ 15 ሜትር የሚደርስ ሲሆን መናንያኑ አበው መነኮሳትና ባሕታው ያን ከገዳሙ ውጭ ለሚሰማሩበት አገልግሎት በመውጫና በመውረጃነት ለዘመናት ተገልግለውበታል።

ከአዲስ አበባ ጀምሮ በአባታዊ የፍቅር ዓይን እየተመለከቱ ሲያበረታቱን የነበሩት አባ ብርሃነ ሥላሴ አሁን የበለጠ ሳሱልን። እግሩን ከታች ተክሎ በአየር ላይ ተዘርግቶ አፋፋ ላይ ከሚደርሰው መሰላላ እንዳንወድቅ። በመሰላላ ወደታች ስንወርድ አዙሮን ከታች እንዳንከሰከስ በጥንቃቄ በምንራመድበት ጊዜ ዓይናችን ቁልቁል ወደ ገደሉ እንዳያይ አጥብቀው መከሩን። ፍርሃት ቢያደርብንም የገዳሙ ሰዎች ሲገኙ ስናይ ልቡናችን ተጽናንቶ የመጀመሪያውን ዙር መሰላላ ጨርሰን ቁልቁለቱን ተያያዝነው።

ሰው የገፈተረን ያህል ስንደረደር ለተመለከተን የ10 ሺ ሜትር ሯሙች እንመስል ነበር። እጅግ ግዙፍ የሆኑ ድንጋዎች በእንደ አካባቢ ቁጭ ብለው ለተመለከታቸው ስብሰባ የያዙ ይመስላሉ። በአካባቢው ያሉ ዝንጀሮዎች መተናኮል ሲያምራቸው የድንጋይናዳ ከላይ ሆነው ይለቃሉ ይባላል።

ወደ ገዳሙ የሚያስወርደው መሰላላ

ስለዚህ ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለብን እየተነገርን ባለበት ሁኔታ በማለፍ ላይ እንዳለን በአጋጣሚ የዝንጀሮ መንጋ ተያይዞ ሲመጣ ተመልክተን፤ ናዳ እንዳይለቁብን በመፍራት ፍጥነታችንን የበለጠ ጨመርን።

የገዳሙ መሬት አቀማመጥ ለአፈር መሸርሸር የተጋለጠ ነው። አብዛኛው የገዳሙ የእርሻ መሬት በጉርፍ ተሸርሸሮ ያለቀ ሲሆን ወደ ቤተ ክርስቲያኑ የሚያደርሰው መንገድም በጎርፍ ከመሸርሸሩ የተነሣ እንደ ክር የቀጠነ በመሆኑ መንገዱን ለማለፍ አስቸጋሪ አድርጎታል።

መድረስ አይቀርም ሁሉንም አልፈን ከሦስት ሰዓት ለላይ አስጨራሽ ጉዞ በኋላ ከመምህር አባ ብርሃነ ሥላሴ ባዕት ገባን። እግሮቻችን ተሳስረዋል። ሁሉም የሰውነታችን ክፍል በዱላ የተመታ ያህል ቆስሏል። በድካም መነሳትም መቀመጥም አልቻልንም። መምህር አባ ብርሃነ ሥላሴ ግን ድካም ሳይሰማቸው እኛን ለማስተናገድ ወዲያ ወዲያ ሲሉ ስናያቸው ሰውነታቸውን ተጠራጠር ነው።

የቀረበልንን ማዕድ ጨርሰን ጀርባችንን መሬት ለማስነካት ሁላችንም ተቻኮልን። በማግስቱ ምንም እንኳን እግሮቻችን ለመራመድ ቢተሳሰሩም እንደ ምንም ብለን እንደ ሕፃን ልጅ እየተውተረተርን የገዳሙን አጠቃላይ ገጽታና ሁኔታ ለመቃኘት ከገዳሙ አበምኔት ከመምህር አባ ብርሃነ ሥላሴ እና ከአቶ መሸሻ ጋር በመሆን መዘዋወር ጀመርን።

ጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም በአማራ ክልል በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በእንሳር ወረዳ ለሚገኘው ተብላ ከምትጠራ ከተማ ደቡብ ምዕራብ አቅጣጫ ዙሪያ

ውን በተራራ በተከበበ ገደል ውስጥ ይገኛል።

ገዳሙ በ15ኛው መቶ ክፍለ ዘመን በአፄ ዘርዳ ያዕቆብ ዘመን መንግሥት እንደ ተመሠረተ ይነገራል። ገዳሙን ያቀኑትና የመሠረቱት ጻድቁ አቡነ ኢየሱ ናቸው። አቡነ ኢየሱ ትውልዳቸው አማራ ሳይንት ነው።

የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳምን የተለያዩ ነገሥታትና መኳንንት ኅብኝተውታል። ዓፄ ምኒልክ በዘመናቸው ገዳሙን እንደ ኅብኝት ይነገራል። ለዚህም ደነባ በተባለ ቦታ አራት ጋሻ መሬት እንዲሁም አፈንጉሥ እስጢፋኖስ ሰባት ጋሻ መሬት ለገዳሙ መስጠታቸው ይታወቃል።

ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱም ለገዳሙ የሚሆን የእርሻ መሬት መርሐ ቤቱ የሚገኘውን የእናትና የአባታቸውን ርስት ጠቅልለው ለገዳሙ ሰጥተዋል። እንዲሁም በዘላቂነት ለመተዳደሪያነት የሚያገለግሉ ቤቶች አዲስ አበባ አምስት ኪሎ አካባቢ ሰጥተዋል። ገዳሙ እስከ አጼ ኃይለ ሥላሴ ዘመን ድረስ በቤቶች ኪራይ ሲጠቀም መቆየቱን የገዳሙ አበምኔት መምህር አባ ብርሃነ ሥላሴ ታደሰ ገልጸው ልናል።

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከግሪካዊ መሐንዲስ ሙሴ መንድሴ ጋር በመሆን በክቡር አባቱ ሐና መሪነት ጀር ቅድስት ሥላሴን ኅብኝተዋል። በጉብኝቱ ወቅት ገዳሙ ያለበትን የቦታ አቀማመጥ ለአፈር መሸርሸር የተጋለጠና ተራራው እየተናደ ስለአስቸገረ ሌላ አማራጭ ቦታዎች በወቅቱ በመሐንዲሱ ቀርበው

ነበር። ከነዚህም ውስጥ ይፈጭ አቦ፣ ስቃይ ወረንጨፌ እና ሳይጀር ቦታዎች ነበሩ። ከነዚህ ከተጠቀሙት ሦስቱ ቦታዎች ውስጥ ከሁሉም የተሻለ ሆኖ የተመረጠው ስቃይ ወረንጨፌ የተባለ አካባቢ ሲሆን በወቅቱ በንጉሡ ትዕዛዝ ሦስት ጋሻ መሬት ተጨምሮለት የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም ዋና ገዳም /አበምኔቱ የሚቀ መጡበት/ እንዲሆን ተወሰነ። የገዳሙ መምህር /አበምኔቱ/ በዚህ ቦታ ሆነው ጀር ቅድስት ሥላሴን እንዲያስተዳድሩ ተወሰነ። ውሳኔውም በግርማዊ ቀደማዊ ኃይለ ሥላሴ ቀርቦ ጸደቀ። ግርማዊት አቴጌ መነንም በሰቃይ ወረንጨፌ በተባለ ቦታ የመድኃኔዓለምን ቤተ ክርስቲያን በዚያው ወቅት በዘመ ናዊ ሁኔታ ማ ሠራታቸው ይታወቃል።

የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም ከስቃይ ወረንጨፌ ይዞታ ጋር በአንድ ላይ በአንድ አበምኔት ሲተዳደር ከቆየ በኋላ ከቅርብ ጊዜ በኋላ ስቃይ ወረንጨፌ መድኃኔዓለም ራሳችን እንቻል ብለው ከጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም አስተዳደር ተለይተው በአሁኑ ሰዓት በሰበካ ጉባኤ በመተዳደር ላይ ይገኛሉ። ጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም ግን በቀድሞው የገዳሙ ሥርዓት አሁን ድረስ በመተዳደር ላይ ይገኛል።

በ1928 ዓ.ም ፋሺስት ጣሊያን አገራችን በማን አለብኝነት በወረረ ችበት ጊዜ ስቃይ ወረንጨፌ የነበሩት መምህራና መነኮሳት ለቅርስ ጥበቃ አመቺ ወደ ሆነው ወደ ጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም ተመልሰዋል። በወቅቱም የስቃይ ወረንጨፌ ገዳም በምክትል መምህር እንዲተዳደር ተደርጓል። በአ ምስት ዓመቱ የጣሊያን ወረራ ዘመን ባንዶች በሩቅ ሆነው የጀር ቅድስት ሥላሴን ገዳም በመድፍ ደብደቦ ውታል። በዚህም በገዳሙ የነበሩ የመነ ኮሳት ቤቶችና የገዳሙ ንዋየተ ቅድ ሳት ተቃጥለዋል። ብዙ መነኮሳትም ተገድለዋል። 22 የሚሆኑ መነኮሳት ተይዘው ፍቺ ድረስ ሄደው ታስረዋል። ከብዙ ወራት በኋላ መነኮሳቱም ከአስ ራት ተፈተዋል። በዚህ ወቅት የደብረ ሊባኖስ ገዳም መነኮሳት በግፈኛው የኢጣሊያን ፋሺስት መጨፍጨፋቸው ይታወቃል።

የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም ብዙ ቅዱሳን ጸድቃን እንደነበሩበትና አሁንም እንዳለብት ይታወቃል። እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ በገዳሙ የተሠወሩ አባቶች ለብዙ አገልጋዮች በልዩ ልዩ ጊዜ እየተገለጡ እንደሚያነጋግሯቸው ይታወቃል። በአንድ ወቅት አንድ የተሰወሩ አባት አንድ የገዳሙ አገል ጋይ ውኃ ሊቀዳ ሲሄድ አገኙትና «ውኃውን አድርስና ለማንም ሳትናገር ተመልሰህ ና» ሲሉት አገልጋዩም

ቸኩሎ ለሰዎች «ና ተብያለሁና» ብሎ ተናግሮ ሲመለስ ሳያገኛቸው ቀርቷል። ከዚህ በተጨማሪ በገዳሙ በተለያዩ አቅጣጫዎች አንዳንድ ጊዜ የሰዓታትና የማኅሌት ድምፅ እንደሚሰማ የገዳሙ አበምኔት አጫውተውናል።

ከጋራው ስር እንደ ኤደን ገነት ውኃ የሚመነጭ ጠበል ሰብዙ ምእመናን ድኅነተ ሥጋ ድኅነተ ነፍስ ሆል። ለአብነት አንድ ዓይነ ስውር በአንድ ወቅት በገዳሙ ጠበል ተጠምቀው ዓ ይናቸው እንደበራሳቸው መምህር አባ ብርሃነ ሥላሴ ነግረውናል። እንዲሁም ከውጭ ሀገር የመጣ አንድ ኢትዮጵ ያዊ ሐኪሞች «አልቆልገል፣ አትተር ፍም» ብለውት ተስፋ ቆርጦ ሞቱን ሲጠባበቅ በዚህ ገዳም ጠበል ተጠምቆ ከሕመሙ ሙሉ በሙሉ እንደተፈወሰ ገልጸውልናል።

ለላው በዚህ ገዳም የተደረገ ተአምር ነሐሴ 15 ቀን ከሌሊቱ ስድስት ሰዓት መነኮሳቱ በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ ሰዓታት እንደቆሙ በኅርፍ ምክንያት የተሸረሸሩ እጅግ ትልልቅ ድንጋዮች ባልተጠበቀ ድንገተኛ ሁኔታ ተንክባለው ቤተ ክርስቲያኑን በእግዚአብሔር ፈቃድ ሳይነኩ ከቤተ ክርስቲያኑ ጎን ወደታች ሰምጠው ተቀምጠዋል። በዚህም እጅግ ሲፈራ የነበረው የድንጋይ ናዳ በጸደቁ በአቡነ ኢዮሱ ክብረ በዓል ዋዜማ ጉዳት ሳያደርስ መቅረቱ አሁን ድረስ በመነ ኮሳቱ ገሊና ሲዘከር የሚኖር ተአምር እንደሆነ አበምኔቱ ነግረውናል።

ከ1966 ዓ.ም. ጀምሮ የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም በወቅቱ በነበረው የመንግሥት ለውጥ በገዳማትና አድባራ ት መስፋፋት በጉ አመለካከት ከነበራ ቸው ነገሥታትና መኳንንት በተለያዩ ሥፍራዎች የተሰጠውን ጋሻ መሬቶች በ1967 ዓ.ም የመሬት ላራሹ አዋጅ ሙሉ በሙሉ ተነጠቀ። በዚህ የተነሣ የበርካታ ገዳማዊያንና መነኮሳት መጠጊ ያ የነበረው ገዳም በመተዳደሪያ እጦት መድከም ጀመረ።

መነኮሳቱ ከጸሎትና ከምኅላ ባሻገር ያርሱት የነበረው መሬት በመወ ሰዱ ለዕለት ጉርስ የሚሆን እህል በ ማጣታቸው ወደ ተለያዩ ገዳማት ሲ ሰደዱ የተወሰኑት ግን አጽንኦ በአታ ቸውን በመያዝ ገዳሙን አሁን ድረስ በ ማገልገል ላይ ይገኛሉ።

በጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም የሚገኙ ገዳማዊያን የነገህና የሠርክ ጸሎት የማገበር ማዕድ ያከናወናሉ። ገዳሙ በርካታ ሊቃውንትን አፍር ቷል። ለአብነት ብዕዕ አቡነ ኤርምያ ስን አስገኝቷል። ከዚህ በተጨማሪም የመጀመሪያ ኢትዮጵያዊ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ በጀር ሥላሴ ገዳም ሱባኤ ገብተው እንደ ነበረ ይታወቃል።

ገዳሙ እንደ ድሮው በተጠ ናከረ ሁኔታ ባይሆንም አሁንም የአብ ነት ትምህርት እየተሰጠበት ይገ ኛል። ከተለያዩ አካባቢዎች የመጡ የቆሎ ተማሪዎች የንባብ፣ የቅዳሴና የዜማ ትምህርት በመከታተል ላይ ይገኛሉ። የገዳሙ የንባብ፣ የዜማና የቅዳሴ መምህራን ከሚያገኙት መቁ ኑን በስተቀር ምንም ሳይከፈላቸው ለቤተ ክርስቲያን ተተኪ የሚሆኑ ደቀመዛሙርትን በንቃትና በትጋት በ ማስተማር ላይ ይገኛሉ።

የጀር ቅድስት ሥላሴ ገዳም አገር በቀል የሆኑ በርካታ የብራና መጻሕፍት ይገኙበታል። ከነዚህም የተ ለያዩ ከብራና የተዘጋጁ የሕግ መጻሕ ፍት፣ አክሲማርስ፣ መጻሕፍተ መነኮ ሳት፣ የቅዱስ ዮሐንስ አፈመርገ ድር ሳን፣ የተለያዩ የትርጓሜ መጻሕፍት ይጠቀሳሉ። ገዳሙ በነዚህ መጻሕፍት ላይ የተቀመረውን አገር በቀል ዕው ቀት ለደቀ ሕዛሙርቱ የሚያደርሱ የቅኔና የትርጓሜ መጻሕፍት መምህራ ን ይሻል። ለወደፊት ወደ ገዳሙ የሚ ሄዱ ምእመናን በቦታው ላይ የአብነት መምህራን ዕውቀታ ቸውን የሚያካ ፍሉበትን መንገድ በያመቻቹ ገዳሙ እንደ ጥንቱ የበርካታ ምሁራን መነኮሳ ትና ሊቃውንት ማፍ ሪያ ከመሆን የሚያግደው ነገር የለም።

ጥንት ከአምስት መቶ በላይ የነበሩት መነኮሳት አሁን ግን ያሉት መነኮሳት ከሃምሳ የሚበልጡ አይደ ሉም። ድር በገዳሙ ኪዳን፣ቅዳሴና ሰዓ ታት የሚደርሰው በተረኛ ነበር። አሁን ግን ያ ሁሉ ነገር ቀርቶ በዓ መት ሦስት ጊዜ ብቻ ነው የሚቀደ ሰው። አሁን ገዳሙ የሚተዳደርበት ቋሚ ነገር የለውም። የእርሻ ቦታውም በኅርፍ ተሸርሽሮ ድንጋዩ ብቻ የቀረ ትንሽ መሬት ነው ያለው። በገዳሙ ያሉ መነኮሳት ኑርአቸውን የሚገፉት አዲስ አበባ ያሉ አንዳንድ በጉ አድራ ጊ ምእመናን ከሚለገሳቸው ጊዜያዊ ርዳታ በቀር በቋሚነት የሚያገኙት ነገር የለም። በመሆኑም በአገር ውስ ጥና በውጭ ያላችሁ ምእመናን ጥንታ ዊውን የጀር ቅድስት ሥላሴን ገዳም መነኮሳቱ ሳይበተኑ ገዳሙም ሳይፈታ ባለበት እንዲቀጥል ለማድረግ ያቅ ማችንን እንድንወጣ በዚሁ አጋጣሚ ጥሪያችንን እናስተላልፋለን። በቦታው ጥቅምት 16 ቀን የጸድቁ የአቡነ ኢ ያሱ ዕለተ ዕረፍት፣ ሐምሌ ሰባት ቀን ደግሞ የአጋኔዝተ ዓለም ሥላሴ ዓ መታዊ በዓላት ይከበራሉ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ለንገሥት ሰማዕት

በጊደቱን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በማመናቸውና አምላክነቱን በመ መስከራቸው በአሕዛብ ፊት መከራ የደረሰባቸው አያሌ ቅዱሳንና ቅዱሳት ሰማዕታት መኖራቸው ይታወቃል። ለ ጽድቅ ተጠርተው ለክብር ከበቁት ሰ ማዕታት መካከል አንዳንዶቹ ታሪካ ቸው ተዘግዎ ሥራቸው ለየተነገረ ምሳ ሌኒታቸው ለሌላው ሲገልጥ ሌሎች ደግሞ ታሪካቸው ተጻፍኖ ይኖራል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ታሪካቸውን ዘግባ ክብራቸውን ከምትነገርላቸው ሰማዕ ታት መካከል አንዱ አንድ ዓይኖው ለንገሥት ነው።

ለንገሥት ትውልዱ ከዮናው ያን ወገን ሲሆን ሥራው የሮማ ወታደር ሁኖ ከጳጳሳዊ ጭፍሮች ወስጥ አንዱ ነበር። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በአይሁድ ክፍት ምን ም ወንጀል ሳይኖርበት የሰውን ልጅ ለማጸን ሲል በፈቃዱ በስቅላት እንዲ ቀጣ ሲፈረድበት ስቅላቱን እንዲፈ ጽሙ ሊላጡት ትእዛዝ ከሰጣቸው ወታደሮች መካከል የነበረ ነው።

የሰው ልጆችን ለማጸን ከሰማየ ሰማያት በመውረድ ከእመቤታችን ከቅ ድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዎ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነስቶ ሰው የሆነው ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስ ቶስ ታላላቅ ተአምራትን እያደረገ፣ የተጨነቁትን በማጽናጥ፣ የተተገኙ ትን በመርጻት ሽክም የከበደባቸውን ሁሉ እያቀለለላቸው በአየሩሳሌም ከተሞች ሲመላለስ የእጁን ተአምራት የቃሉን ትምህርት አይተው ብዙ ሰዎ ች እንደ ተከተሉትና እንዳመኑበት የተመለከቱ አይሁድ በቅናት መንፈስ ተነስተው ሊገድሉት ፈለጉ።

ለሞት የሚያደርስ ቀርቶ አንዳች ጥፋት ባያገኙበትም በፍርድ አደባባይ አቆሙት። በጳጳሳዊ ፊትም ቀርቦ ጳጳሳዊ ወንጀል እንደ ሌለበት ሲያረጋግጥ ሲፈታው ቢፈልግም «አሳ ልፊህ ካለሰጠኝን የቆሰር ወዳጅ አይደ ለህም» ሰላላት እጅን በሕዝብ ፊት በመታጠብ «ከዚህ ሰው ደም ንጹሕ ነን» በማለት አሳልፎ ሰጣቸው ።

አይሁድ ገን ደሙ በእኛና በልጅ ልጆቻችን ላይ ይሁን ብለው ክርስቶስን ለመስቀል ወደ ቀራንዮ ተጣደፉ። ያኔ ነው ለንገሥት ከሌሎች ጓደኞቹ ጋር ክርስቶስን እንዲሰቅል መመሪያ የተሰጠው። ክርስቶስ መላ ካም ነገር ከማድረግ በስተቀር አንዳች በደል እንደሌለበት የተረዳው ለንገሥት ክርስቶስን ለመስቀል ልቡ አልፏቸው

ደለትም። የአይሁድ ክፋትና ምቀኝነት የሞህ ደግና ሩጎሩጎ የሆነውን ክርስቶስ እንዲሰቅሉ መንግሥታቸውን ሊቀበለው ስላልቻለ ማጸንም እንዳማይችል ስለ ሚያውቅ ከጓደኞቹ በመለየት አካባቢ ውን በመልቀቅ ሸሽቶ ቆይቷል።

ለበደላቸው ወሰን የሌለውና የሚ ያደርጉትን የማያውቁት አይሁድ ሥራ ቸው ሁሉ በተንኮል የተሞላ ነውና በክርስቶስ ላይ የፈጸሙት ጥፋት ሳይበ ቃቸው ማንኛውም ሰው ከእነርሱ ጋር ተባባሪ እንዲሆንላቸው እነርሱ ብቻ ወንጀለኞች እንዳይሆኑ በማሰብ «በክር ስቶስ ሞት ያልተባበረ እንደ ንጉ ሥ ጠላት ይቆጠራል ከምስራብም ይባ ረራል» በማለት እጅግ በጣም የሚያስ ገርም ዐዋጅ ተናገሩ። በአንድ በኩል የክርስቶስን ንጹሕነት የተረዳው በሌላ በኩል ከምስራብ መባረሩ ያሳሰበው ለንገሥት የአይሁድ ቅጣት እንዳይደ ርስበት በመኖራት ከሸሸበት ተመልሶ ወደ ቀራንዮ በመውጣት ክርስቶስ በመጨረሻም ሰዓት «ተፈጸመ» ካለ በኋላ ሮማውያን የሁለቱን ሽፍቶች አጥንት ሲሰብሩ እርሱ ደግሞ ከሞተ መቸም አልጉዳውም ብሎ የጌታን ንጉን ወጋው። ያኔ ነበር ከጌታ ግራ ነን ውጋና ደም ወጥቶ በሸተኛ ዐይኑን ስለ ነካው ዐይኑ የበራለት።

ክርስቶስ በአይሁድ ዘመኑ ያከና ውናቸው የነበሩት ተግባራት ያስገ ርሙት የነበረው ለንገሥት የክርስቶስ ነፍስ ከሥጋው ተለይታ ባለችበት ሰዓ ት አይሁድን ለማስደሰት ንጉን ሲ ወጋው የወጣው ውሃና ደም በጨለማ ተውጣ የነበረች ዐይኑን ሲያበራለት እጅግ ተደነቀ።

ለእርሱ የተደረገለት ድንቅ ተአ ምር ብቻ ሳይሆን ክርስቶስ በተሰቀለ ጊዜ ግዕዝን ፍጥረታት የሆኑት ፀሐ ይና ጨረቃ የክርስቶስን ዕርቃን ለመ ሸፈን ፀሐይ ስትጨልም ጨረቃ ደም ስትለብስ ተመለስተ። ዐለቶች ሲሰነ ጣጠቁ ሙታን ከመቃብር ሲነሡ አየ። ክርስቶስም በሞተኛው ቀን ከሙታን ተለይቶ በተነሣ ጊዜ የሆነውን ሁሉ

ሰምቶ እግዚአብሔር ምስጢሩን ይገል ጽለት ዘንድ በጸሎት ጠየቀ። በዚህ ጊዜ ነው በእግዚአብሔር ፈቃድ ቅዱስ ጴጥሮስ እንዲያስተምረው የተላከለት።

ሊቀ ሐዋርያት ቅዱስ ጴጥሮ ስም ነቢያት ስለ ጌታችን፣ ስለ መከራ መስቀሉ፣ ስለ ሞቱ ስለ መነሣቱ ስለ ዕ ርገቱም ትንቢት እንደ ተናገሩ እርሱም ከቅድስት ድንግል በሥጋ ተወልዶ ዓ ለምን ለማጸን የመጣ የሕያው እግዚ አብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስ ቶስ እንደ ሆነ አስረዳው። ለንገሥትም በቅዱስ ጴጥሮስ ቃል አመኑ።

አስቀድሞ በተአምራትና በልዩ ልዩ ድንቅ ምልክቶች ልቡ የተነካው ለንገሥት ሊቀ ሐዋርያት ቅዱስ ጴጥ ሮስ እንደ አባት ሁኖ የክርስቶስን የመወለድና የመሞቱን ብሎም የማን ሣቱን ደግሞ እንደ ሚመጣ የነገረውን ቃል በማሰብ የክርስቶስ ሐዋርያ ለመ ሆን ወስኖ የወታደርነት አገልግሎቱን በመተው ወደ ቀጻይቅያ ሄደ በዚያም ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም ሄደ ሐዋርያ ሰበክ። ብዙ ወገኖችንም ወደ ክርስትና መልሷል።

ልቡናቸውን በማደንደን በሚደ ረገው ተአምራት በሚፈጸሙ ማንኛቸ ውም በነ ነገር ሁሉ ከጥፋታቸው ለመ መለስ ያልፈለጉት ሮማውያንና አይ ሁድ ለንገሥት በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ በማስተማሩ ስለተባላጩ አሳደዱት።

በክርስቶስ ላይ የፈጸሙት ግፍ ሳይበቃቸው ስለ ክርስቶስ የሚመሰክሩ ትን ሁሉ እያሳደዱ ማሰር መግደል ጀመሩ። የጽድቅ አርበኛ እንዲሆን የተመ ረጠውን ለንገሥትም ለመግደል በመ ወሰን ለንጉሥ ጢባርያስ ቄሳር አመል ከተው በቀጻይቅያ ከተማ ተይዞ ሐምሌ 23 ቀን አንገቱን ተሰይፎ በሰማዕትነት እንዲያርፍ አደረጉት።

ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን። እኛንም በቅዱሳን ጸሎት ይማረን፣ ለዘ ለዓለሙ አሜን።

ምንጭ:- ስንከሳር ሐምሌ 23
-ቤተ-ክርስቲያንን ሰወቅ
ገጽ 146

«ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የረጅምና አድካሚ ፍለጋችንና ጥያቄያችን መልስ ሆነው ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጡን ወላጆቻችን ናቸው»

ቀሲስ ኃ/ጊዮርጊስ /በኪንግስተን የጻድቀ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ ይባላሉ። በጃማይካ ከሚገኙት ዘጠኝ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት /ቅድስት ሥላሴ፣ መድኃኔ ዓለም፣ ቅድስት ድንግል ማርያም፣ ቅዱስ ሚካኤል፣ ቅዱስ ገብርኤል፣ ቅዱስ ሩፋኤል፣ ቅዱስ ማርቆስና ጻድቀ አቡነ ተክለ ሃይማኖት/ መካከል የጻድቀ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ናቸው። እ.ኤ.አ በ1980 በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት በጃማይካ በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ተጠምቀዋል። በዚያው ቤተ ክርስቲያን በአናጉንስጢ ስነት እያገለገሉ በኪንግስተን መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ተገቢውን ትምህርት በመውሰድ በ1983 እ.ኤ.አ ወደ ተባበሩት የዌስት ኢንዲያን የነገረ መለኮት ኮሌጅ በመግባት ከሦስት ዓመት በኋላ በነገረ መለኮት የመጀመሪያ ዲግሪያቸውን አግኝተዋል። በ1990 እ.ኤ.አ የቅስና መጻግ ተሾመዋል። የ44 ዓመት ኅልማት ባለትዳርና የአራት ልጆች አባት፣ ጃማይካዊ ካህን፡- ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ በአገራችን ከጥር 24 ቀን 1997 ዓ.ም. ጀምሮ ለአንድ ወር በዘለቀው የሮበርት ኔስታ (ቦብ) ማርሌይ 60ኛ ዓመት የልደት በዓል አክባቢ ላይ መንፈሳዊ አገልግሎት እንዲሰጡ በተላለፈላቸው ጥሪ መሠረት በመጡበት ወቅት አግኝተን ሰፊ ቃለ ምልላስ አድርገናል። ባለፈው እትማችን የክፍለ አህጉሩ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ከሆኑት ብዕዕ አቡነ ታዴዎስ ጋር ያደረገነውን ቃለ ምልላስ ማቅረባችን ይታወሳል። በዚህ እትም ደግሞ የቤተ ክርስቲያናችን እንቅስቃሴና አጠቃላይ ገጽታ በዚያው አገር ተወላጅ አንደበት ምን እንደሚመስል እንረዳ ዘንድ፣ ባለፈው ወር በአዲስ አበባ ተዘጋጅቶ በነበረው የሮበርት ኔስታ ቦብ ማርሌይ 60ኛ ዓመት የልደት በዓል አክባቢ ኮንሰርት ላይ በመገኘት ቡራኪ የሰጡ ከመሆናቸው ጋር ተያይዞ በርከት ያሉ ጥያቄዎች ለዝግጅት ክፍላችን ስለደረሱን፣ ካህኑ የሚያገለግሉት በአስተዳደር ከእናት ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ በተለይ አብያተ ክርስቲያናት በአንዱ በመሆኑና ዕርቅና ሰላም ከመፈለግ አንጻር ከጃማይካዊው ካህን ቄስ ኃ/ጊዮርጊስ ጋር ያደረገነውን ቃለ ምልላስ አቅርባናል። መልካም ንባብ።

ጽ በመሆኑ፡- የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንን መረጡ። አረንጓዴው ቀለም እነርሱ «የተስፋይቱ ምድር» ብለው የሚጠሯት የኢትዮጵያን ወበትና ልምላሚ ይወክላል፤ የትውልድ ሀገራቸውን ሀብት (ወርቅ) ለማመጣ ከት ቢጫ ቀለም ይጠቀማሉ፤ ቀይ ቀለም አንድም፡- የቤተ ክርስቲያንን ድል አድራጊነት በሌላም በኩል በጥ ቁሮች የነጻነት ትግል የፈሰሰውን የሰማይ ታሪክ ደም ይወክላል። የአፍሪካ ውያንን ቀለም ለመወከል ጥቁር ቀለም ያስገባሉ።

«የራስ ተፈሪያውያን» እንቅስቃሴ በ1930ዎቹ እ.ኤ.አ መጀመሪያ ላይ የተከሰተ ሃይማኖታዊ ትርጉም ያለው የትግል ምዕራፍ ነው። ፋሽስት ኢጣልያ በኢትዮጵያ ላይ ያካሄደችውን ወረራ በመቃወም በስደት ላይ በነበሩት ቀዳማዊ ዐጼ ኃይለ ሥላሴ መመሪያ «የኢትዮጵያ ዓለም አቀፋዊ ፌዴሬሽን እንቅስቃሴ» ተመሠረተ። ዓላማውም የኢትዮጵያን ሉዓላዊነት ዳግም ለማስመለስ የሚደረገውን ትግል ለማስተባበር ነበር። እርሳቸውም በወቅቱ የተቋቋመውን «የኢትዮጵያ ዓለም አቀፋዊ ፌዴሬሽን እንቅስቃሴ» (Ethiopian World Federation Movement) ወደ አሜሪካ (USA) ላኩ። ፋሽስት ጣልያን ከተሸነፈና ጦርነቱ ካበቃ በኋላ፣ ንጉሠ ነገሥቱ ወደ አገራቸው መመለስ ለሚፈልጉ የምዕራቡ ዓለም ጥቁሮች በሽሽመኔ

ሐመር፡- በጃማይካ ያለውን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የአገልግሎት ርምጃ ቢገልጹልን?
 ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- በጃማይካ ያለው የቤተ ክርስቲያናችን የመን ፈላጊ አገልግሎት ርምጃ ዘገምተኛ ነው ለማለት ነው የሚቻለው። ለዚህም ምክንያት የሽነው አገልግሎቱ ከጥንቱም የተጀመረበት አካሄድ ነው። እንደ ሚታወቀው በጃማይካ ያሉት «ራስ ተፈሪያውያን» በ1950ዎቹ እና 60ዎቹ ባሉት 0

ሥርት ዓመታት ውስጥ በማዕከል ለሚገኘው መንበረ ፕትርክና ያለ ማቋረጥ ደብዳቤ ይጻፍ ነበር። ይኸውም የአውሮፓውያንን የካቶሊክና የፕሮቴስታንታት እምነት ድርጅቶች አጥብቀው በመጥላት ለእነርሱ የአነሃወር ልምድና ዘይቤ አምሳያ የሆነ «ቤተ ክርስቲያን» እንዲኖራቸው በመሻት ነበር። ከልብሰቻቸው ጀምሮ ሌሎች ገጽታዎቻቸው ሁሉ ልክ እንደ ኢትዮጵያ ባንዲራ በአረንጓዴ፣ ቢጫና ቀይ ቀለሞች የሚገለ

2500 ሜትር ካሬ (500 ጋሻ) ያህል መሬት ሰጡ። ዳሩ ግን በጊዜው በምዕራቡ ዓለም ጥቁር ሕዝቦች ዘንድ የተለያዩ ማህበረሰቦች እየተቋቋሙ ነበር። እንዲሁም ስለሆነ ከ«የኢትዮጵያ የዓለም ፌዴሬሽን እንቅስቃሴ» ልዑካን መካከል ጃማይካዊ የኾነው ሰው ቻር ተር አዘጋጅቶ ወደ ጃማይካ በመሄድ በዚያ ላሉ አፍሮ-አሜሪካውያን ጥቁሮች፡- «ወደ አፍሪካ ስለ መመለስ (Repatriation) እና ቀዳማዊ ዐፄ ኃይለ ሥላሴ አምላክ ስለ መሆናቸው» ማስተማር ጀመረ። ከዚህ ጋር በተያያዘ ቀደም ሲል እንደ ተገለጸው የ«ራስ ተፈሪያውያን» እንቅስቃሴ ተነሣሣቶ፡- «ከእኛ አመለካከት፣ የኑሮ ልማድና ዘይቤ ጋር አይጣጣሙም» ያሏቸውን የካቶሊክና የፕሮቴስታንት የእምነት ተቋማትን በመተው የራሳቸውን «ቤተ ክርስቲያን» ለማቋቋም ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንበረ ፓትርያርክ ይጽፉ ነበር።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ቀዳማዊ ዐፄ ኃይለ ሥላሴ በ1966 እ.ኤ.አ ጃማይካን ጎበኙ። በጉብኝታቸው ሂደት እርሳቸውን እንደ አምላክ የሚያመልኩ የተለያዩ «ራስ ተፈሪያውያን» ቡድኖችን (ንያቢንጊ፣ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ኮንግረስ፣ ቦብ ድሬድስ፣ የእስራኤል ዐሥራ ሁለት ነገዶች ወዘተ) አገኙ። ወዲያውኑም እርሳቸው አምላክ አለመኾናቸውን፣ ይህም እምነታቸው ከባድ በደልና መተላለፍ መኾኑን በግልጽ በማሳወቅ አማካኝነት አምላክና ትክክለኛውን ትምህርተ ክርስትና ለማሳወቅ የሚያስችል ሐዋርያዊ አገልግሎት እንደ ሚያስፈልጋቸው ተመለከቱ። እንደ አምላክ መቆጠራቸው ስላሳደረባቸው ስሜት ቀርበው ለጠየቋቸው መገናኛ ብዙኃንም ሁኔታው አሳፋሪ፣ አስቸጋሪና አስጨናቂ መኾኑን አስረዱ። ጉብኝታቸውን አጠናቀው ወደ ኢትዮጵያ ሲመለሱም በወቅቱ በዐቃቤ ነት በፕትርክናው መንበር ከነበሩት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎድሎስ ጋር በመነጋገር የቀድሞው «ብፁዕ አቡነ ይስሐቅ» በ1970 እ.ኤ.አ እንዲላኩ ተደረገ። እርሳቸውም በዚያው ዓመት 750 ያህል ምእመናንን አስተምረውና አሳምነው አጠመቁ። የሮበርት ኔስታ (ቦብ) ማርሌይ ሕጋዊ ባለቤት የኾነ ችው ሪታ አንደርሰን ማርሌይ በዚያ ዓመት ከተጠመቁት 750 ምእመናን መካከል አንዱ ነበረች። በጊዜው እርሷን ጨምሮ «የራስ ተፈሪያውያን» እንቅስቃሴ ተሳታፊ የነበሩት ቤተሰቦች በቅድስት ሥላሴ (በአብ ፣ በወልድ ፣ በመንፈስ ቅዱስ) ስም መጠመቅን ተቃውመው ነበር። መጠመቅ ሸተው የነበረው በ«ራስ ተፈሪ ስም» ነበር። በዚህ ሳቢያ የማጥመቅ ሥነ ሥርዓትና ሂደት ተስተጓጉሎ የነበረ ቢ

ሆንም ከተወሰነ ጊዜ በኋላ ሊቀጥል ቻለ። ይሁንና በሁኔታው፡- «ራስ ተፈሪያውያን» ቀድሞ እንዳሰቡት የአርቶ ዶክላዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና አስተምህሮ ከእነርሱ እምነትና አስተምህሮ ጋር አንድና ያውኾኖ ስላላገኙት በቤተ ክርስቲያናችንና በ«ራስ ተፈሪያውያን» መካከል ሌላ የግጭት ምዕራፍን ከፈተ። «ራስ ተፈሪያውያን» ክርስቶስን [ክብር ምስጋና ለእርሱ ይሁንና] በጨቋኝነት ከሚጠሏቸው ነጮች ጋር በማመሳሰል፡- የዐይኑ ብሌን ሰማያዊ፣ ፀጉሩ ለጫ፣ በሰማይ የሚኖር፣ እንደ ግዕዝ ዕቃ በባርነት ይሸጡና ይለወጡ የነበሩ የጥቁር ባሪያዎች አለቃ (Slave Master) አድርገው ይመለከቱታል። ቤተ ክርስቲያናችን ደግሞ ክብር ምስጋና ይገባውና እነርሱ እንዲህ የሚሉትን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኝና የባሕርይ አምላክ እንደኾነ በግልጽ የምታስተምር ናት።

በመሆኑም «የራስ ተፈሪያውያን» እንቅስቃሴ አባል የኾነውና ተጽዕኖው ያደረገበት ጃማይካዊ ኅብረተሰብ ከቤተ ክርስቲያን ተገለለ፣ ተለየ። ቤተ ክርስቲያናችን ደግሞ ይህን ችግር በመጋፈጥ ወደ ኅብረተሰቡ ገብታ ብዙዎችን ወደ በረትዋ መጥራትና ማስገባት ነበረባት። በመካከሉም «ራስ ተፈሪያውያን» በክርስትና እምነት የተጠመቁትንና ወደ ቤተ ክርስቲያን በሚመጡ ምእመናን ላይ እስከ ግድያ ሙከራ ድረስ ግልጽ ጥቃቶችን በመሰንዘር ቤተ ክርስቲያናችንን ያጥላሉ ነበር። እኛም የቅድስት ቤተ ክርስቲያን አባልና ቤተሰብ ሊኾኑ የሚችሉት በአግባቡ ተጠምቀው ክርስቲያን ሲኾኑ ብቻ እንደ ኾነ በማስተማር ይኸንኑ በበጎ ፈቃዳቸው እንዲያደርጉት መክረናቸዋል። ምክራችንን ተቀብለው በቤተ ክርስቲያን የጸኑ አሉ፣ ከቤተ ክርስቲያን ወጥተው በመሐል ሰፋሪነት ያሉ አሉ፣ ወደ «ራስታ» እምነታቸው የተመለሱ አሉ። በጃማይካ ባላቸው የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የቆየብን ጉልህ ችግር ይህ ነው። ከዚህ ሁሉ ጋር ግን እስከ አሁን ድረስ ከ40,000 በላይ ምእመናንን አስተምረን፣ ልናሳምንና ልናጠምቅ ችለናል። እኒህ ሁሉ ደግሞ በዐባይት በዓላት ካልሆነ በቀር መደበኛ ሱታፌ የላቸውም። እንደ ልደት፣ ጥምቀትና ትንሣኤ በዓላት ወቅት ግን ብዙዎቹ መጥተው ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያንን ይሳተፋሉ። የሥርዓቱ አፈጻጸም ተካፋይ ይሆናሉ።

ሐመር፡- ጃማይካውያን ሕዝቦች ማንነታቸውንና ተምኔታዎ ግባቸውን እንደ አጠቃላይ ከአገራችን ኢትዮጵያ በተለይም ደግሞ ከኢትዮ

ጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ጋር በማድረጋቸው ደስተኞች ነን። ይሁንና ራሳቸውን ከኢትዮጵያና ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጋር ያቆራኙበትን የዚህን እምነትና ተስፋ ሁነኛ መንገድ ሊያስረዱን ይችላሉ?

ቄሰ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- የኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የረጅምና አድካሚ ፍለጋችንና ጥያቄያችን መልስ ሆልሰ ሆነው ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጡን ወላጆቻችን ናቸው። መንገዱን ለማስረዳት የጃማይካውያን ብሔራዊ ጀግናና የጥቁሮች ነጻነት ታጋይ ከኾነው ማርከስ ጋርቪይ መጀመር ይኖርብናል። ማርከስ ጋርቪይ ጥቁሮች ስለ ማንነታቸውና የጋራ እሴታቸው እንዲያውቁና እንዲጠነቅቁ በማንቃት ረገድ የመጀመሪያው ጥቁር ሰው ነው። በ1930 እ.ኤ.አ. «ጥቁሩ ሰው» (THE BLACK MAN) የሚል ጋዜጣ ማሳተም ጀምሯል። በዚህ ጋዜጣው ላይ «ከኢትዮጵያ ንጉሥ ሲመጣ በምታየቡት በዚያ ቀን ድንገታችሁ (ነጻነታችሁ) ይፈጸማል። ይደረጋል። ወደ ብሪታንያው ንጉሥ ጆርጅ፣ ወደ ንግሥቲቷ ኤልሳቤጥ አትመልከቱ። ራስታዎች ሆይ ፊታችሁን ወደ ኢትዮጵያ መልሱ። ወደ ጥንተ ርስታችሁ አፍሪካ ተመለሱ። በዚያ ተደላ ደስታ ይሆን ላችኋል።» [When you see a king come from Ethiopia, that day salvation will be up on you.] ብሎ ጽፎ ነበር።

የጃማይካውያን የቀድሞ ትውልዶች አፍሪካውያን መሆናቸው ይታወቃል። ከአፍሪካ ወደ ጃማይካ የሄዱት ከ400 ዓመት በፊት ነበር። ለ400 ዓመታት ያህል ያለ አንዳት ክፍያ በአውሮፓውያን ሰፋፊ እርሻዎች ላይ በነጻ የጉልበት ብዝሃነት በባርነት ሥር ቆይተዋል። ስለዚህ ዛሬ በባሪያ አሳዳሪነት ከገዢቸውና ከጨቋቸው የእንግሊዞች - አንግሊካን ወይም የሮማውያን-ካቶሊክ ወይም የጀርመናውያን -ፕሮቴስታንት የእምነት ተቋማት ዘንድ መሄድን ፈጽሞ አይመርጡም። የአንግሊካኖቹና የካቶሊኮቹ የእምነት ተቋማት ለሊቃና ገባርያን (Slave Masters) ዓላማ የቆሙና የእነርሱ ጥቅም ተጋሪዎች ነበሩ። ይሁንና «መጥምቃውያን» /Baptist/ከሚባሉት መካከል ፓርት ቦገር የተባለ ሰው የአቋምና አመለካከት ለውጥ በማድረግ፣ ጥቁሮችን በማስተማር ጨቋኝ በነበሩት ላይ ተነሣሣ። ስለ ባሪያ ጭቆና አስከፊነት ተናገረ። አብያተ መንግሥታትን አቃጠለ፣ በውጤቱም እ.ኤ.አ በ1838 የባሮች ጭቆና ተወግዶ ጥቁሮች ነጻ ኾነው የራሳቸውን የኑሮ መንገድና እምነት እንዲከተሉ እርነት ወጡ። ወደ እናት ምድር አፍሪካ ብሎም ወደ ኢትዮጵያ የመመለስ ስሜት /Senti-

ment of Coming Back to Africa - Ethiopia) የተቀጣጠለው ከዚያ በኋላ ነው። ማርከስ ጋርቪይ በ1930 እ.ኤ.አ ያስተዋለው ይህን ስሜት ነው።

የቀዳማዊ ዐፄ ኃይለ ሥላሴ የ1966 እ.ኤ.አ የጃማይካ ጉብኝት ወደ አፍሪካ የመመለስን ስሜትና እንቅስቃሴ ወደ ላቀ ደረጃ አሸጋግሮታል። ንጉሡ የጃማይካውያን ጥንተ ርስትና እናት ምድር ከሽን ችው አፍሪካ መጥተዋልና ሁኔታው ማርከስ ጋርቪይ በ1930 እ.ኤ.አ የጻፈው ንግር ፍጻሜ (Fulfillment of the Prophecy) እንደ ሽን ታመነበት። በይበልጥም ደግሞ ኢትዮጵያዊቷ ንግሥት ሳባ ለጉብኝት ወደ እሥራኤል ንጉሥ ሰሎሞን በሄደች ጊዜ ቀዳማዊ ምኒልክን እንደ ጸነሰችና እንደ እሥራኤል ሰሎሞናዊ ሥርወ መንግሥት (The same kind of kingship) በኢትዮጵያ እንደ ተመሠረተ፤ ቀዳማዊ ዐፄ ኃይለ ሥላሴም ሰሎሞናዊ ዘር እንዳላቸው ጃማይካውያን ከክብረ ነገሥትና ከቅዱስ መጽሐፍ አንበበዋል። በኢትዮጵያም እንደ እሥራኤል ያለ፣ እግዚአብሔር ራሱ የመሠረተው መንግሥት /መንግሥተ እግዚአብሔር/ እንደ ቆመ፣ «መለኮ ታዊው ተዋረድ» የጻዊት ዘር በሽ ነው የኢትዮጵያ ዘውዳዊ ሥርዓት በኩል እንደ ቀጠለ አመኑ። ከሥርዓ ተ መንግሥት ጋርም ታቦተ ጽዮን፣ ሥርዓተ ክህነተ ኦሪት የእሥራኤላውያን ሊቀ ካህናት በነበረው በሳዶቅ ልጅ በአዛርያስ ሊቀ ካህንነት እንደ መጡና የአይሁድ እምነት እንደ ተጠናከረ ያምናሉ።

የሰሎሞናዊው ሥርወ መንግሥት፣ የቃል ኪዳኑ ታቦት፣ የሌዊውያን ክህነትና ሥርዓተ መቅደስ ኦሪት ወደ ኢትዮጵያ በመምጣቱ አገሪቱ ገነት እንደ ሽነች ያምናሉ። ጽዮን እያሉም ይጠሯታል። በ«ራስ-ታዎች» እምነት ጥቁር ገነት ከሆነችው ከዚህች ምድር በባርነት ወደ ምዕራቡ ዓለም የመጡት አያት ቅድመ አያቶቻቸው ሁሉን የሚያውቀውንና ሁሉን የሚወደውን «ጃህን» /እንደ እነርሱ አነጋገር «ጃህ» ይሆን የሚለው ስመ አምላክ ነው/ የሚያስቀይም በደልና ኃጢአት በመፈጸማቸው ነው። ለእነርሱ ሌላ ገነት የለችም። ስለ ሌላዋ ገነትም አልሰሙም። በዙ የሰሙላትና የበለጠ ሊያውቁት የሚፈልጓት ገነት ኢትዮጵያ ናት። ለኢትዮጵያ ያላቸው ከፍተኛ ፍቅርም ከዚህ የመነጨ ነው። በተጨማሪም የመጀመሪያው ሰው አባታችን አዳም ከእግዚአብሔር ጋር ይነጋገርበት የነበረው ቋንቋ ግእዝ እንደ ሽነ ይናገራሉ። ግእዝ ደግሞ በኢትዮጵያ የሥርዓተ አምልኮ ቋንቋ ነው። ኢትዮጵያውያንም ይህን

ቋንቋ ጠብቀው አቆይተውታል። ታላቁ መጽሐፈ ሔኖክ በኢትዮጵያ እንዳለ፣ ሕዝብ እሥራኤልን ከግብፃውያን የባርነት ቀንበር ነጻ ያወጣውን ሊቀ ካህናት ሙሴን አስተዳደር ያስተማረው ኢትዮጵያዊው ካህን ዮቶር እንደ ሽነ ያውቃሉ። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተ ልሔም በተወለደ ጊዜ ከሰብአ ሰገል መካከል ወርቅ ይዞ የመጣው በጊዜው የነበረው የኢትዮጵያ ንጉሥ ባዜን እንደ ሽነ ይናገራሉ። ይህም «ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች» የሚለው ቃል ፍጻሜ ነው። ይላሉ። በሐዋርያት ሥራ ላይ እንደ ተገለጸው ኢትዮጵያ በንግሥቲቱ ሕንድኬ ጃንደረባ አማካይነት ጥምቀተ ክርስትናን በመቀበል የመጀመሪያ እንደ ሽነችው ያምናሉ። ንጉሥ ኢዛናም በላኛው መ.ክ.ዘ አርቶዶክሳዊ ክርስትናን ብሔራዊ የመንግሥት ሃይማኖት እንዲሾን ዐውጇል። በመሆኑም ዕጣ ክፍላቸው ከነገረ እግዚአብሔር ጋር ከተያያዘው ከዚህ ሁሉ የኢትዮጵያውያን የታሪክ ሰንሰለትና የበረከት ሀብት ጋር እንዲሾን ይሻሉ፤ ይታገላሉም። የጃማይካ መንግሥት ግን ይህን እንቅስቃሴ አይደግፍም። ወደ አፍሪካ እንመለስ የሚሉትን ወገኖችም ያስራል + ይቀጣል።

ሐመር፡- የመጀመሪያው ሰው አዳም ከእግዚአብሔር ጋር ይነጋገርበት የነበረው ቋንቋ ግእዝ እንደ ነበረ ነግረውናል። ለዚህ እውነታ በአርሰዎ በኩል የሚያቀርቡት ማስረጃ ምንድን ነው?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- የጻድቁ አባታችን ኖሳ ትውልድ ከአዳም ነው። እርሱ ግዙፍ መርከብን ሠራ። ሁሉም ፍጥረት በጥፋት ውኃ ሲደመስስ ከእርሱ ጋር ስምንት ቤተሰቦቹ ጻፉ። ከጥፋት ውኃ በኋላ ከኖሳ ሦስት ልጆች አንዱ የነበረው ካም /ሐም/ ወደ አፍሪካ ምድር ሲመጣ የገባው ወደ ኢትዮጵያ ነው። ካም ኩሽን ወለደ። ኩሽም እንደ ካም ሁሉ በአምልኮተ እግዚአብሔር የጻፍ ነበር። ኩሽ + ኩሻዊ መንግሥትን (Cushitic Kingdom)

መሠረተ። ይህም ኑቢያን፣ ግብፅን ይጨምር ነበር። በሥልጣኔ ገናና የነበረው አክሱማዊ ሥርወ መንግሥት በኩሾች የተገነባ ነበር። አኩሱም ደግሞ ከገናና የሥልጣኔ መገለጫዎቹ ጋር የሃይማኖት ማዕከል፣ የካህናት መዲና ነበረች። ሥነ ጥበብና ኪነ ጥበብ ከጥንቱም ይራቁት የነበረው የቤተ መንግሥትና የሥርዓተ አምልኮ ቋንቋ በሽነው በግእዝ ቋንቋ ነበር። ኩሾች በአባታቸው በካም በኩል ከኖሩ የተቀበሉትን የግእዝ ቋንቋ ጠብቀው መቆየት ስለ ችሉ ግእዝ የሥርዓተ አም

ልኮ ቋንቋ ሆኑ። ማስረጃው ይህ ነው።

ሐመር፡- መልካም። «ራስ ተፈሪያኒዝም» አንድ የእምነት ክፍል ነውን?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- «ራስ ተፈሪያኒዝም» አንድ የእምነት ክፍል ነው። ነገር ግን ክርስቲያናዊ ቡድን /ወገን/ አይደለም። ይሁንና በራሱ የቆመ ሳይሆን የክርስቲያናትን ቅዱስ መጽሐፍ የሚጠቀም ነው። በርግጥ «የጥቁሮች መጽሐፍ ቅዱስ» የሚሉትን «ቅዱስ ፒቢ» እንደሚጠቀሙ በት የታወቀ ነው። ከዚህ ሌላ ግን እምነቱን የሚያስፈጽሙበት ክርስቲያናዊ ሥርዓት የላቸውም።

ሐመር፡- የእምነቱ ተከታዮች «ቄሶች» የሚሏቸው ሽማግሌዎቻቸው እንዳሉ ያየኹ መሰለኝ...

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- መቼም በ«ራስ ተፈሪያኒዝም» እንቅስቃሴ የተለያዩ ቡድኖች ነው ያሉት። «ራስ-ታዎች» ቅስናቸውን በፀጉር አሠራራቸው ይወክላሉ። ራሳቸውን «እኛ ቄሶች ነን» ብለው ይጠራሉ እንጂ በሹመት (Ordination) ያገኙት (የተቀበሉት) አይደለም። በ«ቅስናቸው» እናጥምቅ ቢሉ እንኳ ጥምቀታቸው ሥልጣንና ተቀባይነት (Authenticity) የለውም። አይጻጻም። ስለዚህ ወደ እኛ ቢመጡ ዳግመኛ አስተምረን የምናጠምቃቸው ይሆናሉ። በነገራችን ላይ ጸጉራቸውን የሚያስረዝሙበት ተጨማሪ ምክንያት የይሁዳ አንበሳ ላይ ያለውን አንበሳ ምልክት ለመወከል ነው ይላሉ። ነገር ግን በዚህ ስም የተጠፋት ነገሥታት ዐፄ ምኒልክና ዐፄ ኃ/ሥላሴ እንደ ነሱ ጸጉራቸውን አያስረዝሙም ነበር።

ሐመር፡- ቀይም ሲል እንደ ገለጹልን «በራስ ተፈሪያውያን» እንቅስቃሴና በቤተ ክርስቲያናትን መካከል አለመግባባት አለ። ይህ ሁኔታ በአሁኑ ወቅት የደረሰበትን ደረጃና ቤተ ክርስቲያናትን ችግሮቹን ተቋቁሞ አገልግሎቷን ለማጠናከር የምታደርገውን ጥረት ቢገልጹልን?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- እንደ ተናገርኩት «ራስ ተፈሪያውያን» ክርስቲያናዊ ክፍሎች አይደሉም። በርግጥ ለቤተ ክርስቲያናትን እንቅስቃሴ ፈተናን ይደቅኑባናል። ይሁንና ያህልም ደግሞ የማንቋቋማቸው አይደሉም። የበላይነትን ለመቆናጠጥ በመካከላቸው በሚያካሄዱት ውስጣዊ ትግል የተጻከሙ ናቸው።

ሐመር፡- «ራስ ተፈሪያውያን» ወደ ቤተ ክርስቲያን ለማቅረብ ምን ጥረት እያደረጋችሁ ነው?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ፡- በጃማይካ ይህን ለማድረግ በእጅጉ ያስቸግረናል። ምክንያቱም ክርስቲያን

ሐመር፡- መጋቢት/ሚያዝያ 1987፤ 9.ም. 1

ለመሆን፡- ክርስቲያን ለመባል «ንጉሥ ኃይለ ሥላሴ»ን ማምለክ ትተው በእውነትና በእምነት ክርስቲስን ማመንና መቀበል ይኖርባቸዋል። ይህን ለማድረግ በትሑት ሰብእና እስከ መጡ ድረስ እንቀበላቸዋለን ፤ ከዚህ በተጻራሪ ይህን እውነት የሚጋፉ ከሆነ ግን ከእነርሱ ጋር ኅብረት /አንድነት/ አይኖረንም። እንዲያ ሳናደርግ ከተቀበልናቸው ስሕተት ነው፤ ጥፋት ነው።

ሐመር- ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ- ወደ ኢትዮጵያ ለምን መጡ?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ- እኔ ወደ ኢትዮጵያ በዋናነት የመጣኩት ለቦብ ማርሌይ 60ኛ ዓመት የልደት በዓል አከባበር ነው። ተልእኮም በመታሰቢያው በዓል ላይ ጸሎትና ቡራኬ በመስጠት ማገልገል ነው።

ሐመር- በርግጥ ጥር 29 ቀን 1997 ዓ.ም ለቦብ ማርሌይ 60ኛ ዓመት የልደት በዓል መታሰቢያ በጸሎትና ትምህርት ዝግጅትን ሲከፍቱ እኛም ሆነን ሌሎች ኢትዮጵያውያን በቴሌቪዥን ተመልክተናል። ይህን በማታዘጋጀት ግራ ተጋብተናል። የዓለም ጭፈራ የሚውልበትን ሥጋዊ ዝግጅት መጻር መስቀል ይዘው መባረክዎ ...

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ- ለፈጠን በማለት/ አይደለም። በጃማይካ በዓመቱ ውስጥ በተለያዩ ጊዜያት የሙዚቃ ኮንሰርቶች ይዘጋጃሉ። በሁሉም ዝግጅቶች ላይ መንፈሳውያን አባቶችን ጋብዞ ማስባረክ በጃማይካውያን ዘንድ ልማድ ነው። ይህን በማድረግ የዝግጅታቸው ተልእኮና ግብ እንደሚሳካ ያምናሉ። ቤተ ክርስቲያንም ለምታካ ሂደቶቹ የአገልግሎትና የግንባታ እንቅስቃሴዎች /የካቴድራል ሥራ/ የገንዘብ ድጋፎችን ታገኝበታለች። ከዚህም በላይ ለሙዚቃ ኮንሰርቱ ብሎ የመጣውን ሕዝብ ለማስተማር ከእነርሱም ጋር ለመወያየት የምትጠቀምበት አጋጣሚ ነው።

ሐመር- ነገር ግን ጸሎቱና ቡራኬው መንፈሳዊ ፡- እርስዎም ካህን እንደ መሆንዎ መጠን ዘፈንና ዳንስ በሚካሄድበት ዝግጅት ላይ ከመገኘትዎ ጋር ሁኔታው አይቃረንም ይላሉ?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ- መቼም በማንኛውም ቦታ ልትጸልይ ትችላላሁ። እኔ በዚህ ቦታ ላይ ስገኝ ለመጸልይ፤ ለማስተማር ነው። በዚያም ከተሰባሰቢው መካከል አንዱት ነፍስም ብትሆን ልትለውጥ፤ ልታድን ትችላላሁ። «ራስ ተፈሪያውያን» የሚያመልካቸው ቀዳማዊ ዐጼ ኃይለ ሥላሴ ሰው እንጂ አምላክ አለመሆናቸውን በፈለጉ ማስተማር ትልቅ ተግባር ነው።

ወደ ኢትዮጵያ እንደ መጣሁ ከብዕራ ወቅቶች ጉታርያርክ አቡነ ጳውሎስ ጋር ተገናኝቼ ነበር። እንደ ተገናኝንም «ከኮንሰርቱ ላይ ጸሎትና

ቡራኬ ልታደርግ ነው። ይህ ሥርዓትና ልማድ የማን ነው?» ብለው ጠየቁን። «የጃማይካውያን ልማድ ነው» ብዬ መለስኩት ነው። በርግጥም ይህ የኢትዮጵያውያን ሥርዓትና ልማድ እንዳልነነ የታወቀ ነው። በእኛም ዘንድ ቢሆን መደበኛው ሃይማኖታዊ ሥርዓት ይህን አይፈቅድም። ወደ ቤተ ክርስቲያን ሊመጡ የማይችሉትን ብዙዎችን ለማግኘትና ለማስተማር ግን እንዲህ ዓይነቱ አደባባይ አመቺ ነው ብለን እናምናለን። በካሪቢያን አገሮች ያሉ ጳጳሳትና ቀሳውስት እንዲህ ባለው የጃማይካውያን ዝግጅት ላይ እየተገኙ ጸሎትና ቡራኬ ያደርጋሉ። ዓላማው ግልጽ ነው። ትችት ሊያጋጥም እንደሚችል የታወቀ ቢሆንም ትችቱ ግን አንዲት ነፍስን ከግዳን ተግባር አይበጽጥብንም።

እንዲህ ዓይነት አጋጣሚዎችን ሕዝብን ለማስተማር መጠቀም እንዳለብን በገላ አምናለሁ፤ ቢያንስ ለ15 እና በ30 ደቂቃ ቢሆን ነው። ጌታችንም፡- «ሂዱ፡- አሕዛብን ሁለት ደብዳቤዎችህ በአብ በወልድ ወመን ፊስ ቅዱስ ስም አጥምቋቸው» ነው ያለው። «ሂዱ» ማለት የተወሰነ ቦታ ረገታችሁ ተቀመጡ ማለት አይደለም። ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡትን ደጋጎች ብቻ ሳይሆን ርቀው ያሉትን ግፉዓን ወገኖች ሁሉ መነሳነትን፤ ማስታወስ ይገባል። በዚያ ኮንሰርት ላይ ተገኝቼም ከቡራኬ በፊት ስለ ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የባሕርይ አምላክነት ሰፊ ያለ ትምህርት ሰጥቼአለሁ። ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነት ማስተማሪያም በዚያ ቦታ አንድን ሰው /ገርማዊ ቀዳማዊ ዓጼ ኃ/ሥላሴን/ አምላክ ብለው የሚያምኑ ጃማይካውያን በብዛት ስለነበሩ ነው። እንደ ሰማሁት የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ፕሮግራሙን በቀጥታ ማስተላለፍ የጀመረው ቡራኬ ሳደርግ ጀምሮ ነው። የሰጡት ትምህርት አልተሳለፈም። ምናልባት በዚያ የተነሣ ወገኖቼ «እንዴት ዘፈን ይባርካል?» ብለው ቅር ሳይላቸው የቀረ አይመስለኝም። /በእርግጥ ከ«ቡራኬ» በፊት ሰፊ ትምህርት እንደሰጡ እኛም አረጋግጠናለሁ።

ሐመር- አንዳንድ ክፍሎች በመስቀል አደባባይ የተካሄደው የሙዚቃ ኮንሰርት «ኢትዮጵያውያን ላይ የሚካሄድ ድብቅ የባሕል ወረራ ሽፋን ነው» ይላሉ። በዚህ ላይ የሚሰጡት አስተያየት ምንድን ነው?

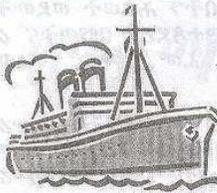
ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ- ኮንሰርቱ የተዘጋጀው በጃማይካውያን ልማድና ሥርዓት መሆኑን መረዳት ያስፈልጋል። ለኢትዮጵያውያን ያልተለመደ ሊሆን ይችላል። በጃማይካውያን ዘንድ ለምዕተ ዓመት የኖረ ነው። በመሆኑም ኢትዮጵያውያን ይህ ዝግጅት ከእነሱ ውጭ በሆነ ባሕልና ትውፊት

የተዘጋጀ መሆኑን ተረድተው የራሳቸውን ድንቅ ባሕል መጠበቅና ማስጠበቅ አለባቸው። እንደኔ እንደኔ አንድ ሰሞን እዚህም እዚያም ከታየው ጃማይካዊ ባሕል የበለጠ ልትጠነቀቁ በትና ሁሉም በየግለሰብ ሆነ በቤተሰብ ደረጃ ርምጃ ልትወስዱበት የሚገባ የባሕል ወረራ አለ በዚህ አገር። የአጠውሮቻውያን ሚስጥራዊያን እምነት የሚመስል የባሕል ወረራ። ልንገራችሁ /ረጅም ትካዜ/። እነዚህ ሰዎች እኛን /ጃማይካውያንን/ በእምነት ስም ማንነታችንን ሲረገጡ፤ ባሕላችንን ሲያጠፉ፤ ጉልበታችንንና ገንዘባችንን ሲበዘብዙ ኖረዋል። ይህን የሚያደርጉት በእምነት ስም መጥተው ነው። ነገር ግን በመጨረሻ እግዚአብሔርም ረዳንና ከትከሻችን አውርደን ጣልናቸው። ዛሬ እነዚህ መሰሪ ድርጅቶች በእኛ አገር የሉም። ቢኖሩም በስም እንጂ የሚቀበላቸው የለም። ስለዚህ ኢትዮጵያውያንም ራሳቸውን ከእነዚህ በዝግጥም ስውር ሴራ ራሳቸውን ይጠብቁ። እናገራለሁ ፡ የሃይማኖት ሰዎች አይደሉም። እንደዚህ ስል የጃማይካ ባሕልም ቢሆን የእናንተ አይደለምና ቦታ አትሰጡት።

ሐመር- በማዕከል ያለችው እናት ቤተ ክርስቲያን በክፍለ አህጉሩ ላሉት ምእመናንዎ እየሰጠች ያለችውን አገልግሎት እንዴት ይመዘኑታል፤ በቂ ነው ይላሉ?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊስ- የሚሰጠው አገልግሎት በራሱ ጥሩ ቢሆንም ከዚያ የበለጠ ሊሠራ ግን ይቻላል። መልክክ ምድራዊ ገጽታው አለያይቶናል። ለምሳሌ በጃማይካ ብዕራ ወቅቶች አቡነ ቴዎፍሎስ ከ1973/74 እ.ኤ.አ መሠረቱ ጋን የጣሉትን ካቴድራል እስከ አሁን ድረስ ሠርተን ለማጠናቀቅ አልቻልንም። እርሱን ሠርተን ለማጠናቀቅ ብንችል ዐቅማችንን ያሳድጋልናል። መጽሐፍ ቅዱስን ጨምሮ ቅዱሳት መጻሕፍትን በቋንቋችን ለመተርጎም እንችላለን። በተለይ ከግእዙና ከአማርኛው ቋንቋ ወደ ራሳችን ቋንቋ ቅዱሳት መጻሕፍትን ለመተርጎም በእጅጉ እንሻለን። ከግእዙና ከአማርኛ ወደ እንግሊዘኛ በብቃት የሚመልሱ ተርጓሚዎችም ያስፈልጉናል። እስከ አሁን የምንጠቀምባቸው ምዕራባውያን ጸሐፊዎችና ተርጓሚዎች ያዘጋጁትን የኪንግ ጀምስ ትርጉም [version] ፡- እንዲሁም በእርሱ ላይ ተመሥርተው የሚጻፉትን ድርሳናት ነው። በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የአተረጓጎም ስልትና ዘይቤ የተዘጋጁ የገባኤ መጻሕፍት፤ የሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ወደ እንግሊዘኛ ተተርጉመው ለማንበብ እንጓጓልን። ካህናት እንደ መሆናችን መጠን ከእነርሱ ከምናገኘው የጥበብ ጸጋና ሀብት በቀር ሌላ ኃይል የለንም።

/ወደ ገጽ ፴፯ ዞሯል/

ይህ ግምድ በሥርዓቱ ፍጥነትና በጥቃቱ በጥቅ አሳሳቢ ደረጃ የደረሰውን ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በመከላከልና በመቆጣጠር ረገድ ማገበረ ቅዱሳን ከአክሽን ኤይድ ኢትዮጵያ ጋር በመተባበር የጀመረው ሰፊ ሥራ አካል ሆኖ ከዚህ አትም ጀምሮ የተከፈተ ነው። ማገበረችን ይህንን ሥራ ሲጀምር ከብዕዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃና ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወእጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ባገኘው መልካም ፈቃድና መመሪያ መሠረት ሲሆን፣ አጠቃላይ የሥራ ሂደቱም በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የልማትና ክርስቲያናዊ ተራድኦ ኮሚሽን የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ መምሪያ ከትትል እንዲደረግበት ሆኖ ነው።

የጠባይ ለውጥ እንዴት?

ዲ/ን ፋሲል አሰሪስ

ባለፉት ዓመታት ውስጥ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በተመለከተ በአገራችን በተለያዩ የመገናኛ ብዙኃን አስከፊነቱንና መፍትሔ ሊገኝለት አንዳልቻለ ተነግሯል። ተከራካሪ። ቫይረሱ በደማቸው ውስጥ ያለባቸውን ጨምሮ የመንግሥት ባለሥልጣናት ምሁራን የሃይማኖት አባቶች ድምጻቸውን ከፍ አድርገው የበሽታውን አስከፊነት ለሕብረተሰቡ ለማስገንዘብ ከፍተኛ ጥረት አድርገዋል።

በሀገር ደረጃ ርዕሰ መንግሥት በሆነው በጠቅላይ ሚኒስቴር መሥሪያ ቤት ሥር የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መቆጣጠሪያ ተከፍቷል። መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችም ዐቢይ ተግባር አድርገው በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዙሪያ እየሰሩ ይገኛሉ። በሃይማኖት ተቋማትም ከፍተኛ ትኩረት ተሰጥቶታል።

ዓለምን ያሸበረውና ከቁጥጥር ውጭ የሆነው፣ ያለማቋረጥ የሰዎችን ሕይወት አየቀጠፈ በአስደንጋጭ ሁኔታ በየጊዜው እየከፋ የመጣው ቫይረስ አንዴት መጣ? መጨረሻውስ ምን ይሆን? ለሚሉት ጥያቄዎች መልስ በሌላ ጽሑፍ የምንመለስበት ሲሆን ለዛሬው ባለፈው አትማችን ከዚህ ጨካኝ በሰው ዘንድ መፍትሔ ከጠፋለት በሽታ ለመዳን የጠባይ ለውጥ ማምጣት ትልቁ መፍትሔ በመሆኑ፣ የጠባይ ለውጥ ሊመጣ ያልቻለበትን ምክንያት ዘርዘረን የጠባይ ለውጥ ሊመጣ የሚችልበትን መንገድ እናያለን። መልካም ንባብ።

ጠባይ ወይም አመል በተለያዩ መንገዶች ይወረሳል። የመጀመሪያው ከቤት ውስጥ ሲሆን በመቀጠልም በየደረጃው ከአካባቢ፣ ከትምህርት ቤት፣ ከመሥሪያ ቤት በጠቅላላው ከምንውል በት በታ የምንለምደው ዐመል ነው። የተለመደን ጠባይ ደግሞ በጉም ይሁን መጥፎ በቀላሉ ከራስ ለማላቀቅ አስቸጋሪ ሊሆን ይችላል።

በሥነ ምግባር ታንጾ የደገ አንድ ሰው የሥነ ምግባር መርሆዎች ከሚጣስበት ቦታ ቢገኝ አስከሊማመ ደው ድረስ ይቸገራል። ከለመደው በኋላ

ግን ጠባይ የደርገውና አዲስ ጠባይ ይሆናል። በተቃራኒው እኩይ ምግባር ለምድ የኖረን ሰው በአንድ ካለበት ዐመል አንዲላቀቅ ቢሞክር ምንም እንኳ እየተጓዘበት ያለው ሕይወት አንድ ማይጠቅመው ቢረዳም ጠባይን ለመለወጥ ይከብደዋል።

ማንኛውም ሰው በሥነ ምግባር የተመሰከረለት ዐመሉ የታረመ መሆኑ አስከፊ ከሆነው በሽታ ማምለጥ መቻሉ ብቻ ሳይሆን በሕብረተሰቡ ዘንድ ከበራታን፣ ውስጣዊ ሰላምን ብሎም ከእግዚአብሔር ዘንድ ዋጋን ያገኛል።

የጠባይ ለውጥ አምጥቶ የቫይረሱን ሥርዓት ለመቀነስ መፍትሔ የሚሆኑ የተለያዩ ሁኔታዎች ቢኖሩም ለዚህ አትም ግለሰብ፣ ማገበረሰብ፣ መንግሥትና የሃይማኖት አባቶች ሊያደርጉ ይገባል ብለን ያመንበትን አቅርባለን።

1 ትምህርት

ሰለ ትምህርት ሲነሣ ከላይ በመግቢያው ላይ እንደተገለጸው ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በተመለከተ በተለያዩ አካላት ትምህርት ይሰጣል። የጠባይ ለውጥ ግን አልታየም። ሕብረተሰቡ ትምህርቱን ለማ እንጂ አልተለወጠም። ለምን? ለማንኛውም ለውጥ ትምህርት ወሳኝነት አለው። የሚሰጠው ትምህርት ደግሞ ፍሬአማ መሆን አለበት። ትምህርት ሰጪ ትክክለኛውን መረጃ ለትምህርት ተቀባይ ማስተላለፍ ከቻለ ውጤታማ ይሆናል።

የጠባይ ለውጥ እንዲመጣ የኮንዶም የመከላከል ብቃት ማስተማር ሳይሆን እስከ ጋብቻ ድረስ እንዴት መታቀብ እንደ ሚቻል ማስረዳትና ተሞክሮዎችን ማሳየት ብሎም ጠቀሜታውን አገልጥ መንገር ያስፈልጋል። ለሕይወት ዋጋ መስጠት ማለት ጊዜያዊ ርካታን ሳይሆን ቋሚ ሕይወትን መጠበቅ እንደሆነ ማወቅ ነው።

ይህ የመኖርና ያለመኖር ጥያቄ የሆነው ጉዳይ ዛሬ በትምህርት ካልተስተካከለ ነገ ምን ሊያመጣ አንደ

ሚችል ይታወቃል። የመገናኛ ብዙኃን ትውልዱ ራሱን እንዲጠበቅ በሚያስታጥቁት «የመከላከያ ቦንብ» /ኮንዶም/ ራሱን አንዲያጠፋበት መጠንቀቅ ግድ ይላቸዋል።

ቫይረሱ በደማቸው ውስጥ ያለባቸውም ሰዎች ተገቢ የሆነ ትምህርት ማግኘት አለባቸው። ስለ በሽታው ሙሉ ዕውቀት ኑሯቸው በራሳቸው ፍጥነት ወጥተው የሚያስተምሩ በት ሁኔታ ቢመቻቻ የሚጠበቀው የጠባይ ለውጥ ሊመጣ ይችላል።

ውጤቱም በትምህርት ቤት በሥራ ቦታ በሽታውን በተመለከተ መረጃ እንዲያገኙ ማድረግ አንዱ መፍትሔ ሲሆን በጽሑፍና በመጻሕፍት ማስተማሪያዎች ሙሉ እውቀት እንዲኖረው ማድረግም ተገቢ ነው።

2 ምክክርና ውይይት

ክርስቲያን አንዱ መለያው የንስሐ አባት መያዙ ነው። የንስሐ አባት ደግሞ ከንስሐ ልጆቹ ጋር በየጊዜው አየተገናኘ በመንፈሳዊና ማገበራዊ ጉዳዮች ዙሪያ ውይይት ማድረግ ይጠበቅበታል። በዚህ ሂደት ንስሐ አባት ከንስሐ ልጅ ጋር መነጋገር ከቻለ የሚጠበቀው የጠባይ ለውጥ ሊመጣ ይችላል።

በተለይ ተሸፋፍኖና የጓዳ ምስጢር ሆኖ የሚገኘው የኤች.አይ.ቪ ጉዳይ ግልጽ ብሎ ንስሐ አባት ከልጆች ጋር፣ ማገበረሰቡ ከማገበረ ሰቡ ጋር፣ ቤተሰብ ከቤተሰብ ጋር ባገኘው አጋጣሚ ሁሉ መነጋገር ከቻሉ የጠባይ ለውጥ ማምጣት ይቻላል። በኤድስ ሥርዓት ግንባር ቀደም ሆኖ ትጠቀስ የነበረችው ኡጋንዳ አስደንጋጭ በሆነ መንገድ ስትጓዝ የቆዩት ቢሆንም በሚያስገርም ሁኔታ የሥርዓት ጅምር ማሰን የገታችው ከገሬዚዳንቲ ጀምሮ እስከታች ድረስ መነጋገርና መወያየት በመጀመሩ ነው።

ወላጆች ከልጆቻቸው ጋር መወያየትና ልጆቻቸውን አግባብ ያለው ክትትል በማድረግ ማሳደግ ከቻሉ የጠባይ ለውጥ ሊመጣ ይችላል። ከፋና ደጉን ያልለዩ ሕጻናት የግድ የወላጆቻቸው ክትትል ያስፈልጋቸዋል። እየጠፋና እየተዘነጋ የመጣው የልጆች አስተዳደግ ሥርዓት አሁንም ሊተገበር ይገባዋል። ልጆች እንዳላቸው ተብሎ የሚለቀቁ ከሆነና መወያየት ካልተቻለ

የሚጠበቀው የጠባይ ለውጥ ሊመጣ አይችልም።

3. ቅዱስ ጋብቻን ማበረታታት

ስለ ጋብቻ ሲነሣ ተያይዘው መነገር ያለባቸው ብዙ ጉዳዮች አሉ። በትልቅ ጉጉት ይጠበቅ የነበረው የጋብቻ ቀን መርዶ እንደ ሚሰማበት ዕለት ተደርጎ መቆጠር ከጀመረ ውሎ አድሯል። ከፍተኛ ድግስ ካልተደገበ ጋብቻ መመሥረት አይቻልም የተባለ እስኪመስል ድረስ ከዐቅም በላይ መደገስ ጋብቻን ለመመሥረት እንደ ዐቢይ ነገር ተደርጎ ተቆጥሯል።

የኑሮ ውድነት ከጊዜ ወደ ጊዜ እያሻቀበ የሔደበት ወቅት ነው። በአሁኑ ሰዓት የሠርግ ወጭ ማውጣት የማይችል ሰው ጋብቻን በመሸሽ ለረዥም ጊዜ በብቸኝነት መኖርን ይመርጣል። በመሐል ዕድሜን ጠብቆ የሚመጣውን ፍትወት መቆጣጠር ሲያቅተው ራሱ ሰውየውም ቢሆን የማይፈልገውን ተግባር ለመፈጸም ይገደዳል።

ሁሉንም ዜጋ እያሳሰበ ካለው ብዙ ስም ከተሰጠውና ቀላል ከሆነው ኢች.አይ.ቪ/ኤድስ ለማምለጥም ሆነ የጠባይ ለውጥ ለማምጣት የተቀደሰ ጋብቻን ማበረታታት ይገባል። የጠባይ ለውጥ ለማምጣት የተቀደሰ ጋብቻን በማበረታታት ዕድሜው ለዐቅም አዳ ምና ሔዋን የደረሰን ሰው በአንድ እንዲወሰን ማድረግ አማራጭ የሌለው መፍትሔ ነው።

በተለይ ይህን ፈታኝ የሆነ ዓለም ለማሸነፍ እስከ ጋብቻ ዕለት ድረስ ራሳቸውን ጠብቀው በድንግልና ለሚቆዩ ሰዎች የማበረታቻ ሽልማት በመስጠት ትውልዱ ድንግልናውን ጠብቆ እስከ ጋብቻው ዕለት ቢቆይ የሚያገኘውን ዋጋ ከትዳር አጋሩም ጋር የሚኖረውን መተማመንና ፍቅር በጊዜአዊ ስሜት ዘላቂ ሕይወትን ማበላሸት ተገቢ አለመሆኑን ማስረዳት ከሁሉም የኅብረተሰብ ክፍል የሚጠበቅ ኃላፊነት ነው።

4. ፖርኖግራፊ ፊልሞችን መቆጣጠር

ሰው አንድን ነገር ደጋግሞና አተኩሮ ሲመለከት በሚያየው ነገር ሊማረክ ይችላል። አዳምና ሔዋን ከእፀ በለስ ጋር አብረው ቆይተው ነበር። ነገር ግን አልተመኝትም። የሰይጣንን ድምጽ ከሰሙ በኋላ ነው ደጋግመው በማየት ቀጥፈው ለመመገብ የሞከሩትና ከፈጣሪ ራሳቸው ጋር የተጣሉት። ዘፍ.3፡6።

በሀገራችን ከታላላቅ ከተሞች ጀምሮ የመብራት አቅርቦት የሚገኝ ባቸውን ትንንሽ ከተሞች ጨምሮ የተለያዩ የውጭ ሀገር ሕገ ወጥ ፊልም ይታይ ባቸዋል። የፊልሞቹ ወደ ሀገራችን መምጣት በራሱ ከሃይማኖትና ከባሕላችን አንጻር ተቀባይነት የላቸውም።

መንግሥትና የሚመለከታቸው አካላት ይህን ተከታትለው ማስወገድ ካልቻሉ የጠባይ ለውጥ ማምጣት ቀርቶ ሀገራችንም ምድረ በዳና የምግባረ ብልሹዎች መኖሪያ እንዳያደርጋት ያስጋል።

ሕገ ወጥ ፊልም ቤቶች ገንዘብ ተከፍሎ ዕብደት የሚግሩባቸው ቦታዎች ሁነው እያሉ በዝምታ መመልከት የኢች.አይ.ቪን እሳት ለማጥፋት በአንድ በኩል ውኃ በሌላኛው ነዳጅ እንደመርጨት ይቆጠራል።

በዚህ ሥራ ተሰማርተው የሚገኙ ግለሰቦችም የጉዳዩን አሳሳቢነት በመረዳት የሥራ መስካቸውን በሌላ ተከተው ኢች.አይ.ቪን ለመከላከል እየተወሰደ ላለው የጠባይ ለውጥ እንቅስቃሴ ተባባሪ መሆን ይጠበቅባቸዋል።

5. የምሽት ጭፈራ ቤቶችን መዝጋት

ለአንድ በሽታ ምክንያት ሊሆኑ የሚችሉ ነገሮች ከታወቁ ከመታመም በፊት እነርሱን ማስወገድ ማንም ጤናማ አዕምሮ ያለው ሰው ሊያደርገው የሚችለው ነገር ነው። ኤድስ የአንድ ሰው ችግር ሳይሆን የሁሉም የኅብረተሰብ ክፍል ብሎም የዓለም ኅብረተሰብ ችግር ነው። ይህን ችግር ለማስወገድ ምክንያት የሚሆኑ ነገሮች ደግሞ መወገድ እንደሚገባቸው ይታወቃል።

አበው ሲተርቱ «አመድ ላይ የወደቀ ሥጋ» ይላሉ። ጭፈራ ቤት ገብቶ ራሱን ጠብቄ እወጣለሁ ማለት ወፍጮ ቤት ገብቶ የዱቄት ብናኝ ሳይነካኝ እወጣለሁ እንደማለት ነው። የምሽት ጭፈራ ቤቶችም የሥራ መስካቸውን ለውጠው ትውልዱን አምራች ማድረግ የሚችሉ ሲሆን ይህ ሳይሆን የጠባይ ለውጥ ማምጣት ግን የማይቻል ነው።

በአገራችን አንዳንድ ክልሎች በክልላቸው ጫትና የመሳሰሉትን ኢሥነ ምግባራዊ የሆኑ ድርጊቶችን ከልክለዋል። ይህ የሚበረታታ ሲሆን ትውልዱን ለመታደግና የጠባይ ለውጥ እንዲመጣ በሁሉም የአገራችን ክፍሎች ተጠናክሮ መቀጠል ይኖርበታል።

6. ድህነትን መቀነስ

ኢች.አይ.ቪ ኤድስ በየትኛውም ቦታ የሚገኙ ሰዎችን የሚያጠቃ ቢሆንም በአሁኑ ሰዓት በከፍተኛ ሁኔታ እያጠቃ ያለው ከሰሐራ በታች ያሉ ድሃ አገራትን ነው።

የድህነት መገለጫው ብዙ ቢሆንም ለኢች.አይ.ቪ መባባስ ዋነኛ ተደርጎ የሚወሰደው ግን የዝሙት ተዳዳሪዎች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ እንዲመጣ በማድረግ ነው። በዝሙት የሚተዳደሩ እንቶቻችን

ብዙዎች ያሉ በትን ሕይወት ወደውት ሳይሆን በቂ መተዳደሪያ በማጣትና ሪሳቸውን አሸንፎ ፈው ለመኖር ብለው የገቡበት ነው።

ለእነዚህ እንቶቻችን ሥራ አድርገው የገቡበትን ሕይወት በመቀየር መንግሥት አማራጭ ሥራ በመፈለግ ኅብረተሰቡም የተለያዩ የሥራ ዕድሎችን በማፈለግ ካሉበት ሕይወት ማውጣት ግድ ይላል።

ድኅነት ሊወገድ የሚችለው በሥራ እንደ መሆኑ ሁሉም ሥራን ባለመኖቅ ቢሠራ ራሱን አሸንፎ ለሀገር ከመጥቀሙ በላይ ሥራ ፈትቶ ከሚያሰባቸው የተለያዩ እኩይ ምግባራት ይጠበቃል። «ሥራ የፈታ አእምሮ የሰይጣን ቤተ መክራ ይሆናል» እንደተባለ፣ ሰው ያለምንም ተግባር ሲቀመጥ ተገቢ ወይልሆነ አቅጣጫ ስለሚያመራ የጠባይ ለውጥ ማምጣት አይችልም።

7. ለወጣቱ አማራጭ የመወያየት መፍጠር

ወጣቱ እየተዘናና የሚማር ባቸው የተለያዩ ቦታዎች ሊዘጋጁለት ይገባል። ወንበር ሳያዘጋጁ ለምን መሬት ላይ ተቀመጥከ ማለት አይቻልም። ይህን አታድርግ ሲባል ማድረግ የሚገባውንም መንገር ያስፈልጋል።

አስተማሪ የሆኑ የመዋያ ቦታ ከተዘጋጁለት ወደ ማይፈለጉ ነገሮች ከማዘንበል ይቆጠባል። ይህን ለማዘጋጀት ደግሞ የግድ ከመንግሥት ብቻ የሚጠበቅ አይደለም። ቀበሌዎች፣ ከኅብረተሰቡ ጋር ካላቸው ቅርብነት እንዳር እየተወያዩ መሥራት ቢችሉም ዕድሮች፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና ባለሀብት ግለሰቦች በዚህ ዙሪያ ከፍተኛ ድርሻ አላቸው።

ነገ ሀገር ተረክቦ የሚያስተዳድር ትውልድ የሚገኘው ዛሬ በሥነ ምግባር ታንጾ ጤናማና ብቁ ሆኖ ያደገ ወጣት ሲኖር ነው። በዚህ ትውልድን በመቅረጽ ዘመቻ ላይ መረባረብ ከትክክለኛ ዜጋ የሚጠበቅ ነው።

ወጣት አምራች ኃይል ነው። በሁሉም በሰለጠነበት የሥራ መስክ ተሰማርቶ ቢሠራ ውጤታማ ይሆናል። ይህ ሊሆን የሚችለው ግን በቅድሚያ መኖር ሲቻል ነው። ለመኖር ደግሞ ራሱን ከኢች.አይ.ቪ ኤድስ መጠበቅ አለበት። ለዚህ ደግሞ በሥነ ምግባር የታነጻጸፍ ጠባይ የማረ ሲሆን ነው።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

በሃይማኖት ከማይመስሉን ጋር እንዴት እንኑር?

ዲያቶን ያረጋል ገላው

ይህ ዓለም ብዙ ነገሮች ተደባላቀው የሚገኙበት የውጥንቅጥ ስብስብ ነው። ስንዴና እንክርዳድ ጥጋብና ረጋብ፣ ባለጸግነትና ድኅነት፣ ኃዘንና ደስታ፣ ጽድቅና ኃጢአት የመሳሰሉት ተቃራኒ የሆኑ ነገሮች በዚች ዓለም ጉን ለጉን ይኖራሉ። ይህም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ የሚቀጥል ሂደት መሆኑን ጌታችን ደቀ መዛሙርቱ «እንክርዳዱን እንቀላውን?» ባሉት ጊዜ «ተውት እስከ መከር ድረስ አብረው ይኑሩ» በማለቱ ይታወቃል።

ክርስቲያኖችም በዚህ ዓለም ሲኖሩ በሃይማኖት ከማይመስሏቸው ሰዎች ጋር በተለያዩ ማንበራዊና አካባቢያዊ ሁኔታዎች ያገናኛሉ። ጌታችንና መድኃኒቱን ኢየሱስ ክርስቶስ ከረዳው መዛሙርቱን የላካቸው በተከላቸው መካከል ነው። ተከላ የተባሉ በተፈጥሮአቸው ሰዎች ሲሆኑ በምግባራቸውና በእምነታቸው ከእውነተኛው መንገድ ወጥተው በጥፋት ጉዳይ የሚጓዙ ሌሎችንም እየነጠቁ ወደ ጥፋት ጎዳናቸው የሚወስዱ ሰዎች ናቸው። «ከከፋ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አልለምንም» ማለቱም ጌታችን ክርስቲያኖች ከከፋም ነገር እንዲጠበቁ እንጂ ዓለም ከተባሉ በሕይወታቸው ከማይመስሏቸው ሰዎች ሁሉ ተለይተው በሌላ የተለየ ዓለም እንዲኖሩ አለማድረጉን ነው።

እግዚአብሔር ጻድቃንንና ኃጢአንን፣ ክርስቲያኖችንና ከዚያ ውጭ ያሉትን ሁሉ በአንድ ዓለም እንዲኖሩ፣ በአንድ ሕግ እንዲመሩ መስጠቱ ለብዙ ምክንያት ነው። ከእነዚህም

1. ክርስቲያኖች እምነታቸው ተፈትሮ የሚወጣውና የሚጋለጠው የሚያዳክሙን የሚያሰናክሉ የተለያዩ ፈተናዎችና በእምነት የማይመስሉ አማኝን ባሉበት ዓለም ሆነው ይህንን ሁሉ ታግሰው ሲያልፉና ሲያሸንፉ ስለሆነ ነው። ደጋጎቹና ድል አድራጊዎቹ ተለይተው ይበራሉ። ደምቀው ይታያሉ። ያለ ውድድር ማሸነፍ ያለ ተጋድሎ ድል ማድረግ የለምና። ለምሳሌ ኖጎም ጻድቅ ስለሆነ ብቻ ሳይሆን ከዚያ ከፋ ትውልድ መካከል ጻድቅ ሆኖ ስለተገኘ ነው። «ኖጎም በትውልዱ ጻድቅ ፍጹም ሰው ነበረ።» እንዲል ዘፍ.8። ፈተናና መሰናክል በሌለበት ጊዜና ሁኔታ ጻድቅ መሆንና ኖጎ በነበረበት ዘመን ከነበሩት ሰዎች ጋር እየኖሩ ያን ሁሉ አልፎ ጻድቅ መሆን አንድ አይደለምና።

2. ለእኛም እንደሆነ ለኃጢአንም ከክርስቲያኖችና ከጻድቃን ጋር በአንድ ላይ መኖራቸው ጥቅም አለው። ጻድቃን ሰዎችን ሲያዩ ወደ ጽድቅ አማኝን ሲያዩ ወደ ሃይማኖት ይሳባሉና እግዚአብሔርን በሚያዩ ደቀቸው በሚያውቁቸው በሰዎች ሊያዩትና ሊያውቁት በዚህም ወደ እርሱ ሊቀርቡ ይችላሉ።

ጌታችን ክርስቲያኖችን እና ንተ የዓለም ብርሃን የምድር ጨውናችሁ ብሏል። ይኸውም በጨለማ ክህደት ያሉ ብርሃን ክርስቶስን ከክርስቲያኖች ከቃላቸው ለምተው ከሕይወታቸው ተመልክተው ከክህደት ወደ ሃይማኖት እንዲመለሱ ያደርጋቸዋል። በኃጢአት አልጫ በሆነ ሕይወት ያሉትም የክርስቲያኖችን የተቀደሰ ሕይወት በማየት ወደ መልካምነትና ጣፋጭነት የመለወጥ ዕድል ያገኛሉና ነው። እንዲሁም በእርሻ ተመስለዋል። መንግሥተ ሰማያት ሁሉ እስኪበካ ድረስ ሴት ወስዶ በሦስት መስፈሪያ ዱቄት የሸሸገችውን እርሻ የተባለ ሐዋርያት ጻድቃን በአጠቃላይ የክርስትናን ሕይወት የሚኖሩ ሲሆን ዱቄት የተባሉ ደግሞ ከዚህ ውጭ ያሉ ናቸው። እርሾውና ዱቄቱ በአንድ ላይ መለወሱ ሁለቱም በዚህ ዓለም በአንድ ላይ ተደባልቀው የሚኖሩ መሆኑን የሚያመለክት ነው። እርሾው ከዱቄት ጋር የሚለወጠው ዱቄቱን እንዲያሰካው እንደሆነ ሁሉ ጻድቃንም በዚህ ዓለም ከኃጢአን ጋር መኖራቸው እነዚህን በእነርሱ ባደረገ መንፈስ ቅዱስ ኃይል ወደ ሃይማኖትና መልካም ምግባር እንዲያሸጋግሯቸው እንዲለወጧቸው ነው። እርሾውና ዱቄቱ በተፈጥሮአዊ ይዘት ተመሳሳይ ናቸው ። ግን አንዱ ሌላውን ይቀይራል ። እንዲሁም ኃጢአንና ጻድቃንም ሁሉም በተፈጥሮ አንድ እንደሆኑ ሁሉ በሕይወታቸውና በዓላማቸውም አንድ ይሆኑ ዘንድ ሁለቱንም በአንድ ዓለም አኖራቸው።

እግዚአብሔር ለኃጢአንም ሆነ ለጻድቃን ፣ ለክርስቲያኖችም ሆነ ከዚህ ውጭ ላሉት ለኢጥራት ሁሉ አንድ ሕግ ሠርቶ አንድ ዓለምን ሰጥቶ ለሁሉም እኩል የቸርነቱንና የማዳኑን ጸጋ በማቅረብ የዚህ ጸጋ ተጠቃሚዎች ያልሆኑ፣ እግዚአብሔርን የሚወቅ ሰብትና ጥፋታቸውን በእርሱ የሚያመ

ካኙበት ምክንያት እንዲያጡ ያደርጋቸዋል። ለዚህ ነው በፍርድ ቀን የነጭ ሰዎችና ንግሥተ አዜብ በአይሁድ ላይ ፈራጆች ሆነው እንደሚነሡ ጌታችን የተናገረው።

እንዲህ በዚህ ዓለም ሁሉም ተደባልቆ የሚኖር ስለሆነ ዋናው መሠረታዊ ነገር ክርስቲያኖች በእምነትና በሕይወት ከማይመስሏቸው ጋር ሲኖሩ ሊኖራቸው የሚገባው ግንኙነት ምን መምሰል አለበት? የሚለው ነው። በዚህ ጽሑፍ በመጀመሪያ ከማይመስሏቸው ጋር የማይገባ አካሄድ የሄዱና በዚህም የተለያዩ ችግርና ጉዳይ የደረሰባቸውን ሰዎች እናያለን። ቀጥሎም ከማይመስሏቸው ጋር በጥበብና በአግባብ ተመላልሰው ራሳቸውን ጠብቀው ለሌላውም እስከ መትረፍ የደረሱትን እንመለከታለን። በመጨረሻም ከሁለቱም አንጻር ሊስተዋሉ የሚገባቸውን መሠረታዊ ነገሮች ጠቅለል አድርገን ለማየት፣ ለመጻሰስ እንሞክራለን።

ሀ. በማይገባ አካሄድ ምክንያት የተጉዱ

1. ሕዝበ እስራኤል

እስራኤላውያን ለ430 ዓመት ያህል በግብፅ ሲኖሩ ብዙ የግብጻውያንና የባዕድ አምልኮ ልማዶችን ሥርዓቶች ተለምደው ነበር። እግዚአብሔር ይህ የጣየት አምልኮ ልማድ በኋላ እንደሆነባቸውና ዕንቅፋት እንዳይሆንባቸው የእርሱን እውነተኛ አምላክነትና ኃያልነት በዚያው በግብፅ ሳሉ የግብፅን ጠንቋዮች በሙሴ ፊት እንዲቆሙና በእግዚአብሔር ኃይል የሚሠራውን በሙሴ አማካይነት የሚገለጠውን የእርሱን ድንቅና የአምላክነት ሥራ አሳያቸው። መጀመሪያ በትራቸውን በምትጎት እባብ ማስመሰል ቢችሉም የሙሴ በትር የእርሱን በትር ሁሉ ዋጠች ፣ በኋላም በሰውና በእንስሳ ላይ የቁስል መቅሰፍት በታየ ጊዜ ጠንቋዮችም በቁስል ስለተመቱ ከነጭራሹ የሙሴ ፊት መቆም አልቻሉም። ዘጸ.9፥11። የግብጻውያንና የአማልክቶቻቸው ኃይልም እስከምን ድረስ እንደሆነ ግብጻውያንን በባሕር በማስጠም? የእርሱን ኃይል ደግሞ ባሕር ከፍሎ በማሻገር መና በማውረድ ከዓለት ውኃ በማፍለቅና በመሳሰሉ ተአምራዊ ሥራው ማንነቱን ገለጠላቸው።

እንዲሁም ለወደፊቱ ደግሞ የሚወርሷት ከነዓን ሲኖሩ ከአሕዛብ ጋር እንዳይደባለቁና አምልኮ ጣየታቸውን ግብረ ኃጢአታቸውን እንዳይለምዱ ደጋግሞ አዘዛቸው። «አምላካህ እግዚአብሔር ልትወርሳት ወደ ምትገባበት ምድር ባመጣህ ጊዜ ከፊትህም ብዙ አሕዛብን ባወጣ ጊዜ

ፈጽመህ አጥፋቸው፤ ከእነርሱም ጋር ቃል ኪዳን አታድርግ ፥ አትማራቸው፤ ከእነርሱም ጋር አትጋባ፤ ሴት ልጅህን ለወንድ ልጅ አትሰጥ፤ ሴት ልጅህም ለወንድ ልጅህ አትውሰድ» በማለት አዘዛቸው። የዚህም ዋናው ምክንያት ምን እንደሆነ ራሱ እግዚአብሔር ሲናገር «እንዳይከተለኝ ሌሎችንም አማልክት እንዲያመልክ ልጅህን ያስታልና» ሲል ተናገረ። ይህንን የበለጠ ጽኑ ሲያደርግ እንዲህ አለ። «ነገር ግን እንዲህ አድርጉባቸው፤ መሠዊያቸውን አፍርሱ፥ ሐውልቶቻቸውንም ሰባብሩ ፥ የማምለኪያ ዐፀዶቻቸውንም ቁረጡ ፥ የተቀረጸውን ምስላቸውም በእሳት አቃጥሉ።» ዘፍ. 7፥1-5።

ኢያሱም በመጨረሻ ሊሞት ሲል በተናገራቸው ጊዜ «አሁን እንግዲህ በመካከላችሁ ያሉትን እንግዶች አማልክት አርቁ ፥ ልባችሁንም ወደ እስራኤል አምላክ ወደ እግዚአብሔር አዘንብሉ አላቸው።» ኢያ.24፥23።

ነገር ግን እግዚአብሔር እንዲህ አስቀድሞ ቢያስጠነቅቃቸውምና አስፈላጊውን ሁሉ ነገር ቢያደርግ ላቸውም እነርሱ ግን በግብፅ ሳሉ የለመዱት ልማድ እና ከዚያም በኋላ በመንገድና በከነዓን ካሉ አሕዛብ የተማሩት የጣዖት ማምለክ ጉዳይ ብዙ ጊዜ ሲሰባቸውና በዚህም እግዚአብሔር በተገለጠበት ሲቀስፋቸው ይታያል። ገና ከግብፅ እንደወጡ በሰና ተራራ ስር እያሉ ከመከራ ያወጣቸውን እግዚአብሔርን ረስተው በዚያን ወላታ ከእግዚአብሔር አውጥተው ለሙሴ ሰጥተው «ከግብፅ ምድር ያወጣን ሙሴ» አሉ እንጂ «ከግብፅ ምድር ያወጣን እግዚአብሔር» አላሉም።

ልክ በግብፅ ይደረግ እንደነበረው የጥጃ ምስል ሠርተው ለዚያ መስዋዕት በማቅረብና መስገድ ጀመሩ ፥ አመለኩትም። በግብፅ የበሬና የላም አምልኮ በተለይም ሚምሬስና ሂሊዮፓ ሊስ በሚባሉት ቦታዎች በጣም የተለመደ ነበር። በዚህም ምክንያት በመቅሠፍት ሦስት ሺህ ሰዎች ሞቱ። «ከእናንተ እያንዳንዱ የዓይኑን ርኩሰት ይጣል ፥ በግብፅም ጣዖታት አትርከሱ» ያለው ለዚህ ነበር። ሕዝ.20፥7። ሌላ ጊዜም በበለጸገው ረቂቅ ምክር ተረፈ መሥዋዕተ ጣዖት ይዘው ከመጡት ከሞላባቸው ሴቶች ጋር በመገናኘታቸው በዝሙት ከመውደቅ ጀምሮ ሞጻባቸውን ጣዖት ብዷል ፈገርን እስከ ማምለክ ደረሱ። በዚህም ምክንያት ሃያ አራት ሺህ ሰዎች ተገደሉ። ዘጉ. 25።

በአጠቃላይ ሰዙውን ጊዜ የአይሁድ ጥፋትና ቅጣት ከአሕዛብ ጋር ሲደባለቅና ሲላመዱ የሚወር

ሲቸውና በሚማሯቸው መጥፎ አሕዛባዊ ልማዶች ምክንያት የሚደርስ ባቸው ነበር።

2. ዲና

ዲና ያዕቆብ ከልያ የወለዳት ሴት ልጅ ናት። ያዕቆብ ከሶርያ በተመለሰ ጊዜ በከዓን ምድር በሴኪም ሰፈረ። ዲናም የሴኪማውያን ሴቶች ልጆችን በማየት ከቤቷ ወጣች። በዚያን ጊዜ የአገሩ አለቃ የኤሞር ልጅ ሴኪምን አያት። ወስዷትም ከእርሰምም ጋር ተኛ። እስከወራትም። ስምዖንና ሌዊ በተንኩል እንዲገረዙ ካዘዙአቸው በኋላ በ3ኛው ቀን ሂደው እገታችንን አርክሰዋል በማለት በሴኪም ያሉትን ወንዶች ሁሉ ገደሉ። ኤሞርንና ሴኪምንም በሰይፍ ገደሉ ፥ ሀገራቸውንም ዘረፉ። በዚህም ያዕቆብ እጅግ ተጨነቀ። «በዚች ሀገር በሚኖሩ ሕዝቦች ዘንድ የተጠላሁ ታደርጉኝ ዘንድ እኔን አስጨነቃችሁኝ ፥ እኔ በቁጥር ጥቂት ነኝ። እነርሱ በእኔ ላይ ይሰበሰቡና ይመቱኛል። እኔም ከወገኔ ጋር አጠፋለሁ» አለ። ዘፍ.34።

እንዲህም ስላደረጉ ያዕቆብ ሊሞት ሲል ልጆቹን ሰብሰቦ የሚያገኛቸውን ሲናገር ስምዖንንና ሌዊን እንዲህ አላቸው። «ስምዖንና ሌዊ ወንድማማች ናችው፤ ሰይፍቻቸው የዓመፃ መሣሪያ ናቸው። በምክራቸው ነፍሴ አትግባ፤ ከጉባኤያቸውም ጋር ከብሬ አትተባበር፤ በቁጣቸው ሰውን ገድለዋልና በገዛ ፈቃዳቸውም በሬን አስነክሰዋልና። ቁጣቸው ርጉም ይሁን ፥ ጽኑ ነበርና ኩርፋታቸውም ብርቱ ነበርና።

በያዕቆብ እከፋፍላቸዋለሁ ፥ በእስራኤልም እበታትናቸዋለሁ። ዘፍ.49፥5-7።

ይህ ሁሉ ነገር የደረሰው ዲና ከአሕዛብ ሴቶች ጋር በመደባለቋ ነው። ራሷ ዲና ከክብር የተዋረደችው፥ በዚህ ስምዖንና ሌዊ ደም ወደማፍሰስ የሄዱት፥ ያዕቆብም እስከመጨነቅ የደረሰው፥በኋላም ያዕቆብ በስምዖንና ሌዊ ላይ እንዲህ ያለ ርግማን የተናገረው ዲና ከማይመስሏት ጋር በመደመሯ ነው።

3. ሰሎሞን

በአባቱ በዳዊት እግር የተተካው ሰሎሞን እግዚአብሔር ጥበብንና ሀብትን አግኝቶ የሰጠው ነበር። ሰሎሞን የፊቱን ወደ ኋላ እንዲሉ በመጀመሪያ ጥበብን በመለመኑ በእግዚአብሔር ዘንድ የተመሰገነ ፥ ቤተ መቅደሱን ግሩምና ውብ አድርጎ ሠራ ፥ በዚህ በቤተ መቅደሱ ምርቃት ዕለትም ባደረገው ጸሎት እግዚአብሔር ተገለጠለት ፥ በቤተ መቅደሱና ለአሕዛብ ቃል ኪዳን ተቀበለ። ሆኖም ግን ወደ ኋላ ከአሕዛብ ሴቶች ጋር የማይገባ ግንኙነት በመጀመሩና ይህንንም እየገፋበት በመሄድ በዚሁ ምክንያት ለጣዖት እስከ መሠዋትና እስከ መስገድ

ደርሷል። ቅዱስ መጽሐፍ የሰሎሞንን የኋላ ሁኔታ እንዲህ ይገልጻል። 1ነገ. 11፥1-8።

ሰሎሞን እንዲህ ሁለት ጊዜ ከተገለጠለትና ቸርነቱን ሁሉ ካደረገለት ከእግዚአብሔር ልቡን ስላራ ቀ ከአምልኮቱ ስለወጣ እግዚአብሔር ሰሎሞንን ተቈጣ «እግዚአብሔርም ሰሎሞንን አለው ይህን ምርተሃልና ፥ ያዘገቡህንም ቃል ኪዳኔንና ሥርዓቴን አልጠበቅህምና መንግሥትህን ከአንተ ቀድሯ ለባሪያህ እሰጣለሁ።

በሰሎሞን ኃጢአት ምክንያት የእሥራኤል መንግሥት ከሁለት ተከፈለ ፥ አሥሩ ነገድ በሰሜን ሰማርያን ከተማቸው ሊያደርጉ ሁለቱ ነገድ ደግሞ በደቡብ በአየሩሳሌም ቀሩ። ወዲያውም እግዚአብሔር ከኤደምያስ ነገሥታት ዘር የሆነውን ሃድን በሰሎሞን ላይ ጠላት አድርጎ አስነሣው። ባሪያው የነበረው ኢየሩሳሌምም ዐ መፀበት። በዘመኑ ሁሉ ከመርነት አሳርፎ በሰላም የጠበቀውን አምላኩን በእሕዛብ ሴቶች ምክንያት በማሳዘኑ በውስጥ በአፍአ ጭንቀትና መከራ ከበሰው። ሽምግልናው በሐዘን ተደመደመ። የዚህ ሁሉ ምክንያት ከማይመስሉት ጋር በማይመች አካሄድ መሄዱ ነው።

4. የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች

ቅዱስ ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች የመጀመሪያውን መልእክት እንዲጽፍ ያደረጉት ከእነርሱ ዘንድ የተከሠቱ ብዙ ችግሮች ነበሩ ፥ ከእነዚህም አንድ ስለትንሣኤ ሥጋ የነበራቸው እምነት የደክመና ከዚያም አልፎ ወደ ስህተት ያዘነበለ መሆኑ ነበር። ከዚህም ጋር በተሰጣቸው ጸጋ በመታበይና እርስ በርስ በመቀናናት እኔ የጳውሎስ ነኝ ፥ እኔ የአጽሎስ ነኝ... ወዘተ እያሉ አንጂ ፈጥረው በቡድን ተከፋፍለው ነበር።

ቆሮንቶስ በግሪክ የምትገኝ ከተማ ስትሆን ግሪክ ደግሞ የተለያዩ የፈላስፎችና የፍልስፍና ሃሳቦች መነሃ ሪያ ነበረች። ቅዱስ ጳውሎስ የአቴና አርዮስፋጎስ በተባለው ቦታ ተገኝቶ ስለ ትንሣኤ በተናገረ ጊዜ በዚያ የነበሩ ፈላስፎች ይህንን የምታንን ትንሣኤ በሰሙ ጊዜ እኩሌቶች አፈዙበት ፥ እኩሌቶች ግን «ስለዚህ ነገር ሁለተኛ እንሰማሃለን» አሉት። እንዲሁም ጳውሎስ ከመካከላቸው ወጣ። የሐዋ.1፥17-32። የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች እንዲህ በምታን ትንሣኤ ትምህርትና እምነት ከማምኑና ከሚያፈዙ የአቴና ፈላስፎች ጋር በመደመራቸው እነርሱም የክርስትና መሠረት የሆነውን ትንሣኤ ምታንን እስከ መጠራጠር ደርሰዋል። ቅዱስ ጳውሎስ «እንደ ሰው በኤፌሶን ከአውሬ ጋር

ከታገላሁ ሙታንስ የማይነሡ ከሆነ ምን ይጠቅመኛል? ነገ እንጥታለንና እንበላና እንጠጣ» ሲል የገለጸው ይህንን ነው። 1ቆ.15÷32።

ኢፒኩራያንስ (Epicureans) የተባሉት የፍልስፍና አስተሳሰብ አራ ማጀች የሰው ሕይወት ዓላማና ተግባር በዚህ ዓለም ማግኘት የሚገባውን ርካታና ደስታ (pleasure) ማግኘት ነው ብለው ያስተምሩ ነበርና። ይህ ሃሳብም አንዳንድ ምእመናን ዘንድ ሥርዋጽ ገብቶ የሚመጣውን ሕይወት ተስፋ ማድረግን ሳይሆን በዚህ ዓለም መብላትንና መጠጣትን ኃጢአት ማድረግን እንደቁም ነገር ወደመቆጠር እያመሩ ስለነበር ነው።

እርስበርስ መለያየታቸውም የእነዚህ ፈላጎቶች እርሾ ውጤት ነበር። እነርሱ ውዳሴ ከንቱን በመውደድና የራሳቸውን ቡድን (sect) ለይተው በዚያ ላይ መሥራችና መምህር ተብሎ ለመጠራት እርስ በርሳቸው አይስማሙ ነበር። የአንዱን ሃሳብ ሌላው ይቃወመዋል ። አንዱ የገነባውን ሌላው ያፈርሰዋል ። ሁሉን ዜ አዲስ ነገር መጨመርና መናገር ይወዱ ነበር። «የአቴና ሰዎች ሁሉና በዚያ የኖሩ እንግዶች አዲስ ነገርን ከመናገርና ከመስማት በቀር በሌላ ጉዳይ አይውሉም ነበርና» የሐ ቸ.17÷21። የፍልስፍናው ጉራ ተከታዮችና ተማሪዎችም በየመምሪቻቸውና መሥራቻቸው ይመኩ ነበር ። በእነርሱም ስም ይጠሩ ነበሩ።

የቆርንቶስ ምእመናንም ይህንን መጥፎ ለማድና አስተሳሰብ ወደራሳቸው አስገብተው አዳዲስ ሃሳቦችን ቅዱስ ጳውሎስ ባስተማራቸው ላይ ጨመሩ ። በዚህ የተነሳሳም ከመስመር ወጡ ። በዚያውም ላይ በፈላጎቶችና በትምህርታቸው አንዲሁም በተከታዮቻቸው እንዳይት ራሳቸውን በተለያዩ መምህራን ሥር በመከፋፈል እኔ የጳውሎስ ነኝ ። የአጽሎስ ነኝ ። እኔ የኪፋ ነኝ እያሉ ተከፋፈሉ። 1ቆ.1÷11-12። ለዚህ ነው «አትላቱ፤ ክፋ ባልንጀርነት መልካሙን አመል ያጠፋል» ሲል የገሠጸቸው። 1ቆ.15÷33። ይህንንና ሌሎቹን ስህተታቸውን ለ ማስተካከል ቅዱስ ጳውሎስ መልእክቱን ጻፈላቸው።

5. ያዕቆብ

የዐሥራ ሁለቱ ነገድ አባት የሆነ ያዕቆብ በሴኬም ሳለ እግዚአብሔር «ተነሥተህ ወደ ቤቴል ውጣ ። በዚያም ኑር ። ከወንድምህ ከዲሳው ፊት በሽሽህ ጊዜ ለተገለጠልህ ለእግዚአብሔርም መሠዊያን አድርግ።» ባለው ጊዜ እርሱ ደግሞ ለቤተሰቡና ከእርሱ ጋር ላሉት ሁሉ እንዲህ አለ። «እንግዶቹን

አማልክት ከመካከላችሁ አስወግዱ። ን ጽሑግም ሁኑ ። ልብላችሁንም ለውጡ ።...» ከዚያም «በእጃቸው ያሉትን እንግዶች አማልክት ሁሉ በጀርአ ቸውም ያሉትን ኃትቶች ለያዕቆብ ሰጡት፤ ያዕቆብም በሴኬም አጠገብ ካላቸው የአድባር ዛፍ በታች ቀበራቸው።

ይህ የሚያሳየው የያዕቆብ ቤተሰቦች በሴኬም ሲኖሩ የዚያን ሀገር ጣታታትና የተለያዩ የአለባበስና የጌጥ ልማዶች ተምረውና ወደዚያው ልማድ ገብተው የነበረ መሆኑን ነው። «እንግዶች አማልክት» ያላቸው ለዚህ ነው። ሰው ከአሕዛብ ጋር እየኖረና እየተደባለቀ የእርሱ አስተሳሰብ ። ባህልና ልማድ አያሰቡኝም አይማርኩኝም ማለት እንዲያው በከንቱ መኩራራት ወይም ራስን አለማወቅ ካልሆነ በስተቀር ቀላል ነገር አይደለም። እሳት ውስጥ ገብቶ አልቃጠልም ። ውኃ ውስጥ ገብቶ አልርስም እንደማለት ያለ ነው። ይህ ሊባል አይቻልም ለማለት ሳይሆን ከባድና አስቸጋሪ መሆኑን ለመግለጽ ነው።

6. ታላቁ ቅዱስ ጴጥሮስ

እንዲያ ሁሉም ቢክድህ እኔ አልክድህም እያለ ሲናገር እንዳልነበረ ሦስት ጊዜ ወደ መካድ ያደረሰው ከሰቃይነት ከርስቶስ ጋር እሳት እየሞቀ አብሮ ስለነበር ነው። ይሁዳ ምንም እንኳ በልቡ ክዳትና ተንኩሉ የነበረ ቢሆንም ይህንን ወደ ተግባር ለውጥ ክፋ ሃሳቡን ወደመፈጸም ያደረሰው ከጌታችን ጋር እየዋለ በድብቅ ጻግሞ ከጸሐፍትና ከፈራሳውያን ጋር እየሄደ ይገናኝ ስለነበር ነው። በዚህም በውስጡ የነበረውን ሃሳብ እንዲገሩበት እንዲፈጽመው በገንዘብ ገፋፋት።

በአጠቃላይ ከማይመስሉ ጋር በማይመችና በማይገባ አካሄድ መጠመድ በሂደት በመሸርሸር የራስን እያጡ የሌላውን ገንዘብ ማድረግን ። ከዚያም ሳያውቁት በገላና መማሪክንና መነሳትን ያስከትላል። ሌሎችን ከመምሰል አልፎ ወደ መሆን ያደርሳል። ሽክላና ብረት ድስት ቢጋጩ የሚጉዳው ሽክላው ነው። የከበረ ነገርን የያዘ ሰውም ብዙ ጥንቃቄ የሚያስፈልገው እርሱ ነው። ስለሆነም ከማይመስሉን ጋር የሚኖር ተገቢ ያልሆነ ግንኙነት እንዳንሰናከል ጥንቃቄ ያስፈልጋል።

በሚቀጥለው እትም ደግሞ ከማይመስላቸው ጋር በተባበሩ በአግባብ የኖሩትን እናያለን።

ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ...

ሰኔ 30 የዛሬ/

ሐመር፡- በአሁኑ ወቅት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መለያየት በተመለከተ በግዕዝ ያለችው እናት ቤተ ክርስቲያንና በአሁኑ የሚኖሩ ምእመናን ምን ማድረግ ይኖርባቸዋል?

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊሱ በጃማይካ ከሚኖሩ ማኅበረ ካህናት /ቀላውስትና ዲያቆናት/ ጋር በጉዳዩ ላይ ጉባኤ አድርገን ነበር። በጉባኤው ላይ እኔ በግሌ የሰላም፤ ዕርጅና ስምምነት ጉባኤ እንደ ሚያሰፈልገን ተናግራለሁ። ዛሬም እናገራለሁ። ሁሉም አባቶች በመካከላቸው ያለውን ልዩነት ለማስወገድ ተቀምጠው በመወያየት ቤተ ክርስቲያንን በአንድነት ማገልገል ይኖርባቸዋል። በወቅቱ የነበሩ የባላይ አካላትም በጉዳዩ ላይ አምነውበት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር እንደ ሚነጋገሩበት አሳብ ስተተዋል። በርግጥ ጉዳዩ አሁን በምን ሁኔታ ላይ እንደሚገኝ አላውቅም። ለቤተ ክርስቲያናችን ወቅታዊ ችግር ሁኔታ መፍትሔ ለማምጣት በቸኛው መንገድ ተቀምጦ መወያየት ነው። መለያየት ለቤተ ክርስቲያን የሚጠግማ ቋንቋ አይደለም። ያ አሳስፈላጊ ጉዳይ በምእመናን መካከል እንዳይከሰት አባቶች ማስተማርና መጸለይ ይገባቸዋል እንጂ ራሳቸው የልዩነቱ መንገድ ጠራጊ መሆን የለባቸውም። ስለ እውነት ይህች ቤተ ክርስቲያን እኛን በዝርወት ያለንንና በጭንቀት ላይ የነበርን ሕዝቦችን እየሰበሰበች ባለችበት ወቅት እንደዚህ ያለው ችግር በአባቶቻችን መካከል ሲከሰት ስናይ የበለጠ እንጨነቃለን። ስለዚህ ስለ አንድነታችን መጸለይ ይኖርብናል።

ሐመር፡- ቄስ ኃይለ ጊዮርጊሱ ስለ ሰጡት ቃል ምልልስ በአገባብህ ስም ክልብ እናመሰግናለን።

ቄስ ኃይለ ጊዮርጊሱ እኔም አመሰግናለሁ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ይቆየን

ሐመር- መጋቢት/ሚያዝያ 1997 9.9

አርባ ቁጥር እና ምሥጢሩ

→ ለምን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ጸመ?

ጌታችው በቀለ/

በቅዱስ መጽሐፍ ዓይነታዊና መጠናዊ፣ ለማራያዊና ፍካሬያዊ፣ ምሳ ሊያዊና ምሥጢራዊ ትርጉምና ትንታኔ ካላቸው ጭብጦች መካከል ቁጥሮች ይገኛሉ። ይህ ጽሑፍ ቁጥሮች በቅዱስ መጽሐፍ ካላቸው በርካታ መግለጫዎች በመነሣት ለአብነት ያህል የተወሰኑትን ያብራራል። በነኛ ትኩረቱንም በአርባ ቁጥር ላይ በማድረግ ከተለያዩ ማዕከላት ይዳስሳል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የራሷ የሆነ ክሊሳው ዓለም የተለየ የቁጥር አቆጣጠር አላት። አሐዱ 1/፩፣ ክልኤቱ 1/፪፣ ሠለስቱ 1/፫፣ አርባዕቱ 1/፬፣... እያለች ትቆጥራለች። «ዘር» ለምንለው ቁጥርም «አልቦ» የሚል አገላለጽ አላት።

በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ እንደ ምንመለከተው ቁጥሮች የሰውን፣ የዘመንን፣ የብዛትን፣ የመጠንና የነገሮችን ሁኔታ ይገልጻሉ። ይህም በተለይ በየሐንሰ የራእይ መጽሐፍ ላይ ይታያል። በዕብራውያን ዘንድ ብዛት ሲገለጽ ቁጥር በፊደል እንጂ በአገዛ ምልክት ብዙ ጊዜ አልተጻፈም። ለአብነት ያህል የተወሰኑ ቁጥሮችን አገላለጽ በቅዱሳት መጻሕፍት እንመለከታለን።

አንድ፡- የአንድነትና የብቸኝነት መግለጫ ነው። «እስራኤል ሆይ፡ ስማ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ እግዚአብሔር ነው...» ዘጸ.6፡4።

ሰባት፡- ሱባኤ፣ በእስራኤል ዘንድ በሥራም በቃልም የሚገለጥ ፍጹም ቁጥር ነው። «ሰባተኛው ቀን ግን ለእግዚአብሔር አምላክህ ሰንበት ነው።» ዘጸ.20፡10።

አርባ፡- ወደ አዲስ ሁኔታ የመግቢያ ምልክት ቁጥር ነው። የጥፋት ውኃ አርባ ቀን ዘንብ፣ ሙሴ በደብረ ሲና አርባ ቀን ቆየ፣ እስራኤል በምድረ በዳ አርባ ዓመት ፍሩ፣ ነቢያት አርባ + አርባ ቀን ጸሙ፣ ጌታችን ለአርባ ቀን ጸመ፣ ጌታችን ከትንሣኤው በኋላ እስከ ዕርገቱ ድረስ ለአርባ ቀን ቆየ።

ለመግቢያ ይሆነን ዘንድ የተወሰኑ ቁጥሮችን መግለጫ በአጭሩ ከተመለከትን በዋናነት ወደ ተነሣን በት ወደ ህ ቁጥር እንመለሳለን፤ ለመሆኑ ህ ቁጥር በመጽሐፍ ቅዱስና በቤተ ክርስቲያናችን ትምህርት መሠረት በምን በምን ሁኔታ ተጠቅሶ እንደ ሚገኝ ለመረዳት በአራት ሁኔታዎች ከፍለገን ለመመልከት እንችላለን። ይኸውም አርባ ቁጥር በተለያዩ አገላለጽ አገዛዥ ብቻ ሳይሆን ሥርዓትን፣ የእግዚአብሔርን ፍትሕ፣ አዲስ ምዕራፍን/የሽግግር ክስተትን/ እና ፍጹምነትን ያሳያል።

ሥርዓት

- በዕብራውያን ሥርዓት ብዙዎቹ የጸምና የንስሐ ቀናት በአርባ የተወሰኑ ናቸው። ብዙ ሰዎችም ለአርባ ቀንና ሌሊት ጸመዋል። ዘጸ.24፡18፣ 1ኛነገ.19፡8።
- በዕብራውያን ዘንድ አንድ ሰው ወንጀለኛ ሆኖ ሲገኝ አርባ ጊዜ በጅራፍ እንዲገራፍ የሙሴ ሕግ ያዝዛል። ከአርባ በላይ በግርፋት መቅጣት ግን ክልከል ነው። ዘጸ.25፡2-3። በዚህ ሕግ መሠረት ቅዱስ ጳውሎስ አርባ ጊዜ ተገርፏል። 2ኛቆሮ.11፡24።
- ከመስከረም 26 እስከ ኅዳር 5 ያለው አንድ ወር ከዐሥር ቀን ወይም ህ ቀን ወርን ጽጌ፣ ዘመን ጽጌ ተብሎ ይጠራል። በዚህ ወቅት በፈቃድ የሚጸመው ለአርባ ቀን ነው።

ፍትሐ እግዚአብሔር

- በኖን ዘመን የነበሩ ሰዎች ለእግዚአብሔር ባለ መታዘዛቸው በንፍር ውኃ ተቀጥተዋል። አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ዘንቧል። ዘፍ. 7፡1።
- እስራኤላውያን በምድረ ግብፅ በባርነት ቀንበር ለ400 ዓመታት ተጨቁነዋል፣ ተገዝተዋል። 400 ዓመት /10x40 = 400/ ይሆናል። ዘፍ.15፡13።
- እስራኤላውያን ከምድረ ግብፅ ወደ ከነዓን ሲጓዙ አርባ ቀን መጓዝ የሚገባቸውን ከኃጢአታቸው የተነሣ አርባ ዓመት ተገዙዋል።
- እግዚአብሔር በመግቱ አንዱን ቀን አንድ ዓመት እንደሚያደርግ፣ በምሕረቱም ደግሞ አንዱን ዓመት እንደ አንድ ቀን በመቁጠር አርባ ውን ዓመት እንደ አርባ ቀን ያደርጋል። ሕዝ.4፡6።
- አይሁድ ጌታችንን በሐሰት ወንጀለው በግፍ ቢገድሉትም ለዚህ ኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡ የአርባ ዓመት ዕድሜ ተሰጥቷቸው ነበር። /ድርሳነ ማየዊ ዘዓርብ/።
- የእስራኤል ልጆች ጣዖት በግምላ ካቸውና ከአሕዛብ ጋር ኃጢአትን በመሥራታቸው ንስሐ የሚገቡበት የአርባ ዓመት ዕድሜ ተሰጥቷቸው ነበር። መሳ.3፡7-11።

ምዕራፍ /ሽግግር/

- ታላቁ የቤተ ክርስቲያን አባት ቅዱስ አትናቴዎስ በመጽሐፈ ቅዱሴው «አቤቱ ሕፃንን ከአባቱ አብራክ

ከፍለህ፣ በእናቱ ማገፊን የምታ ሳድረው አንተ ነህ፣ በረቂቅ ሰፋ ድል/ የእንግዶ ልጅ/ የምትጠቀልለው አንተ ነህ፣ የሕይወት እስትንፋስ የምትሰጠው አንተ ነህ፣ ከማገፊን ታወጣለህ፣ ዐይኑንም ትከፍታለህ» በማለት በአርባ ቀኑ አካል አግኝቶ ነፍስን ዘርቶ ፍጹም ሰው እንደሚሆን ገልጿል። /አትናቴዎስ ቁ.12-13/።

• ሊቀ ነቢያት ሙሴ በደብረ ሲና አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት ከጸመ በኋላ ዐሥርቱ ቃላትን /ሕገ ኦሪትን/ ከእግዚአብሔር ተቀብሏል። ሙሴ አርባው ዕለት እስኪፈጸም ድረስ እህል አልበላም፤ ውኃም አልጠጣም። ዘጸ.34፡28-31። ዘጸ.9፡9-10። ሙሴ ከተራራው ሲወርድ ሕዝቡ የፊቱን ቁርበት ለማየት እስኪሳናቸው ድረስ ገጹ እንደ ፀሐይ ያበራ ነበር። በመጸሙም ይህን አገኘ።

• በዘመነ ኦሪት ወንድ ልጅ በተወለደ በአርባ ቀኑ በወላጆቹ አማካይነት ወደ ቤተ መቅደስ ተወስዶ መሥዋዕት ይሠዋሉት ነበር። ዘሌ.12፡1-8።

• ሊቀ ነቢያት ሙሴ አርባ ዓመት በፈረኦን ቤት ኖሯል። አርባ ዓመት ደግሞ በግን ኦሪትን ለላ አርባ ዓመትም ሕዝብ ጸስራኤልን መርቷል።

• አዳም በልጅነት ከብሮ በመላእክት ታጅቦ በእስያ ከፍለ ዓለም ከምትገኘው ከምድረ ኤልጻ ወደ ገነት የገባው በተፈጠረ በአርባ ቀኑ ነው። ኩፋሌ 4፡9።

• መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የአራቱን ሕግ መሠረት በማድረግ በተወለደ በአርባ ቀኑ ወደ ቤተ መቅደስ ተወስዶ መሥዋዕት ተሠውቶለታል።

• እንደ ቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት ወንድ ልጅ በተወለደ በአርባ ቀኑ ወደ ቤተ ክርስቲያን ወስደን አስጠምቀን ምሥጢረ ቁርባንን ተቀብሎ ወደ ቤቱ እንዲመለስ እናደርጋለን። አዳም በእግዚአብሔር የጸጋ ልጅነት ከብሮ በቅዱሳን መላእክት ታጅቦ በተፈጠረ በአርባ ቀኑ ወደ ገነት እንደ ገባም ወንዶች ሕፃናትም ወደ ቤተ ክርስቲያን በወላጆቻቸው እቅፍ ሄደው ተጠምቀው ከቅድስት ሥላሴ ልጅ ነትን፤ ጸጋ መንፈስ ቅዱስን ይቀበላሉ።

• ጌታችን ሞትን ድል አድርጎ በተነሣ በአርባ ቀኑ ዐረገ። እስከ ዐረገ በትም ቀን ድረስ ለደቀ መዛሙርቱ ለአርባ ቀናት ታይቷቸዋል። ሙስና መቃብርን አጥፍቶ ከተነሣ በኋላ ባሉት አርባ ቀናት ስለ እግዚአብሔር መገገም ሥት ምሥጢር ነገራቸው። የሐዋ.1፡1-3። ጳግመኛም እኒህ ቀናት ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተባቸው ናቸው። /መጽሐፈ ኪዳን/።

• ክርስቲያን በሞተበት በአርባኛው ቀኑ ቁርባን ይቆረብለታል። እህል ውኃ ለከህናትና ችግሮች ይሰጣል፤ ይኸውም ነፍሱ በቅድመ እግዚአብሔር ቀርባ ፍርድን የምትቀበልበት በመሆኑ ነው።

ጸናት/ፍጹምነት/

• ነቢዩ ኤልያስ ንጉሥ አክሱብና ንግሥተቱ ኤልሳቤጥ እግዚአብሔርን በመተውጣት ሲያመልኩ በመመልከቱ በመንፈሳዊ ቅንፋት ተነሣሣ። በጣምት አገልጋዮችና በእርሱ መካከል እግዚአብሔር እንዲፈርድ ከአክሱብ ተነጋግሮ በቅድሚያ የጣምቱ አገልጋዮች መሥዋዕት አቅርበው የጣምትን ስም ጠርተው ለመና አቀረቡ፤ ጩኸታቸው ከንቱ ሆነ። በተራው ነቢዩ ኤልያስ መሥዋዕት አቀረቡ። እግዚአብሔርም ወደ ኤልያስና መሥዋዕቱ ተመለከተ። እሳት ከሰማይ ወርዶ መሥዋዕቱን በላ። የጣምት አገልጋዮችንም ከወንዝ አስወርዶ አስፈጅቷቸዋል። በዚህም ምክንያት ንግሥት ኤልሳቤጥ ነቢዩ ኤልያስን አሳደደችው፤ በመንገድም ሲጓዝ ደክመው። ከክትክታ ዛፍ ጥሳ ዐረፈ፤ አንቀላፍቶት ተኛ። በዚያም መልአክ እግዚአብሔር መጥቶ ቀሰቀሰው። ቢነቃ ከራሱ ስጊው እንጉቻ በአገልግል፤ ውኃ በመንቀል ተዘጋጅቶ አገኘ። ያን ተመግቦ ተመልሶ ተኛ። ዳግመኛም ቀሰቅሶ የምትሄድበት መንገድ ሩቅ ነውና ብላ ጠግ አለው። ያን ተመግቦ አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት ያለ ድካም እስከ እግዚአብሔር ተራራ እስከ ኮሬብ ሄደ። 1ኛነገ.19÷6-10።

ጸመ አርባ

ጌታችን ለምን አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት ጸመ? ምሥጢሩ ምንድን ነው?

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከተጠመቀ በኋላ ግን መዓልትና ሌሊት ከቆመ ሳያርፍ ከዘረጋ ሳያጥፍ የጸመው ጸም በመሆኑ ዐቢይ ጸም ተብሏል። ማቴ.4፡1-10። እኛም ጌታችን የጸመውን በማስታወስ በረከቱን ለማግኘት፤ በግብር እርሱን ለመምሰል ፈቃድ ሥጋችንን ለፈቃድ ነፍሳችንን በማስገዛት እንጸመዋለን። ጌታችን የጸመው አንድም በመብል የወደቀ አዳምን በጸም ሊክሥለት ዳግመኛም አቀደሰ፤ እክብር ወይም እንጻ ብሎ ሳይሆን ለእኛ አርአያ ሊሆንን ነው።

ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጸሙን አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ያደረገበትንም ምክንያት ሊቃውንቱ እንደሚከተለው ያትቱታል፡-

- 1. ቀድሞ ነቢያት አርባ፣ አርባ ጸመዋል። ከዚህ ቢያተርፍ አተረፈ፡ ቢያጉድል አጉደል ብለው አይሁድ ድርጊቱን ማለትም ሕገ ወንጌልን

ከመቀበል እንዲይከለከሉ፤ አርባ መዓልት አርባ ሌሊት ጸመ።

- 2. ነቢዩ ሙሴ በአርባ ዘመኑ ለዕብራዊው ረድቶ ግብፃውያን ገድሎ አሸዋውሰጥ ቀብሮታል። ሙሴ የጌታችንን ዕብራዊው የአጻም፣ ግብፃውያን የዲያብሎስ፣ አሸዋ የመስቀል የሦስቱ አርእስተ ኃግውእ ምሳሌ ነውና። ጌታችንም በወንጌሉ «እኔ ሕግንና ነቢያትን ለመሻር የመጣሁ አይምሰላችሁ ልፈጽም እንጂ» እንዳለ / ማቴ.5፡17/ ምሳሌውን ለመፈጸም አርባ መዓልት አርባ ሌሊት ጸመ።
- 3. ሊቀ ነቢያት ሙሴ አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት ጸሞ ሕገ ኦሪትን ሠርቷል። ጌታችንም ግን መዓልት ግን ሌሊት ጸሞ ሕገ ወንጌልን የሚሠራ ነውና። አንድም ሙሴ አርባ ዘመን በምድያም ኑሮ እስራኤልን ከግብፅ ባርነት መርቶ አውጥቷቸዋል። ጌታም አርባ መዓልት አርባ ሌሊት ጸሞ ነፍሳትን ከሲኦል የሚያውቅ ነውና አርባ መዓልት አርባ ሌሊት ጸመ።
- 4. ሕዝብ እስራኤል አርባ ዘመን በበረካ /ገጻም/ ኖረው ምድረ ርስት ገብተዋል፤ ነቢዩ ኤልያስም አርባ ቀንና ሌሊት ጸሞ ዐርገዋል። እናንተም አርባ መዓልትና ሌሊት ብትጸሙ ገነት፤ መንግሥተ ሰማያት ትገባላችሁ ለማለት አርባ ቀን አርባ ሌሊት ጸመ።
- 5. ነቢዩ ሕዝቅኤል በዐጋማይ ጌታ አርባ ቀን ተንቶ ስድስት መቶ ሙታንን አሥነሰቷል። እናንተም አርባ ቀንና ሌሊት ብትጸሙ ትንሣኤ ዘለክብር ትነሣላችሁ ለማለት አርባ ቀንና ሌሊት ጸመ።
- 6. ዕገራ አርባ መዓልትና ሌሊት ከምግብ ተከልክሎ መጻሕፍትን አጽፏል። እነዚያ ቀን ሲጽፉ እየዋሉ ማታ ይመገባሉ። እርሱ ግን ቀን ሲያጽፈው የሚውለውን ሌሊት ሲያሰበው ያድር ነበር፤ እናንተም አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት ብትጸሙ ምሥጢር ይገለጥላችኋል ሲል ዓርባ መዓልትና ሌሊት ጸመ።
- 7. እባብ አካሉ የደገገበት እንደ ሆነ አርባ ቀን ከምግብ ተከልክሎ ይሰነብታል። በስቁረተ ዕዕ /በእንጨት ቀዳዳ/፤ በስቁረተ እብንም ቢሉ አልፎ ሲሄድ ተገፍፎ ይወድ ቅለታል፤ ይታደሳል። እናንተም አርባ ቀንና ሌሊት ብትጸሙ «ተሐድሶተ ነፍስ» ታገኛላችሁ ሲል ምሳሌውን አውቆ አስመስሏል። ምሳሌው ይህ ይሁን፤ ፍጻሜው እንደምን ነው ቢሉ። «አዳም በአርባ ቀን ያገኘውን ልጅነት አስወስዶ ነበርና ለእርሱ እንደ ካህ ለማጠየቅ፤ በአርባ ቀን ተስእሎተ መልክክ ለተፈጸመለት ሰው ሁሉ ሊክስ እንደ መጣ ለማጠየቅ፤ ለአራቱ ባሕርያት ዐሥር ዐሥሩን ለመከሥ አምስተኛ ባሕርያ

ነፍስን የጨመሩ እንደ ሆነ ስምንት ስምንቱን ሊክስ እንደ መጣ ለማጠየቅ» ነው። /ትርጓሜ ወንጌል ዘማቴዎስ/።

ጸመ አርባ በተለያዩ ስያሜዎች ይጠራል፡- ጸመ ሁዳዲ፣ የድል ጸም፣ የመሸጋገሪያ ጸም፣ ጸመ አስተምህሮ በመባል ይታወቃል።

በዐቢይ ጸም ተድላ ደስታ ማድረግ አይገባም። ይህ ወቅት ክርስቶስ ስለ ሰው ልጆች ሁሉ በተቀበለው መክራ የምናዝገበት፤ ከሰይጣንና ከፈቃድ ሥጋ ጋር የምንጋደልበት እኛ በበደልን እርሱ ከሶ እንዳዳነን በማዘከር ወደ ኃጢአት ላለመመለስ ቃል የምንገባበት፤ ለሌሎች ጊዜ ያት የነፍስንና የመንፈስን ስንቅ የምንይዝበትና ከተከላ የምንጠነቀቅበት በመሆኑ በዓመቱ ውስጥ ከሚኖሩት ቀናት ሁሉ ልዩ ነው። ስለዚህ ስንጸም በረከት፣ ሞጋ እንድናገኝ አሰበን፣ ተስፋ አድርገን መሆን አለበት።

አርባ ቀኖችን መሠረት አድርገን ጸመ ዓርባን ተመልክተናል። በአርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት መሠረት ክርስቲያን የሆነ ሁሉ እንዲጸግቸው ጊዜና ወቅት ተወስኖላቸው የተደነገጉ ሰባት የዐዋጅ አጽዋማት አሉ። ከእነዚህ ዋናው ጸመ አርባ ነው። ሐዋርያት የጸግቸው፣ ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን በቀኖና ያጸኗቸው፣ ዲድስቅልያ እና ሌሎች የቀኖና መጻሕፍት ሥርዓት የሠሩላቸው ናቸው።

አጽዋማት ከመጀመራቸው በፊት የሚደረገው ዝግጅት «ቅበላ» ይባላል። ጸዋሚዎቹ ለረጅም ቀናት ከጥላላት መባልዕት የሚታቀቡ ስለሆነ ረጅሙን ጸም ለመቀበል እንደ የአቅማቸው የጥላላት ምግቦችን ከተመገቡ በኋላ፣ ጸሙ በሚጀመርበት ዕለት «ጸሙን ለመጀመር ያበቃኸን ፈጣሪ ያችን ለመፈጸም አብቃን፤ ኃይልና ብርታትን ስጠን» በማለት ይጀምሩታል። ጸሙ ለመግደፍ እንዲያበቃቸው ራሳቸውን ለፈጣሪያቸው አሳልፈው ይሰጣሉ።

ወርጋ ጸሙ ሲፈጸም ደግሞ ጸሙ ተፈሰከ፣ «ተገደፈ» ይባላል። ምእመናን እንደ የዐቅማቸው ጸሙን በጥላላት መባልዕት ይፈሰካሉ። የተቸገሩ ጌራቤቶቻቸውን፣ ነጻያንን... ያገድሩሉ። በርግጥም የትንሣኤን በዓል ስናከብር ከመቃብር ባልተሻለ ኑሮ የሚኖሩትን፣ በኃጢአት ዓለም የታሰሩትን፣ በደዌ ዳኛ በአጋ ቀራኛ ተይዘው የሚግቅቁትን ወገኖቻችንን ልናስባቸው ይገባል። የትንሣኤን ቁርሳችንንና ምላችንን ከእነርሱ ጋር ብንመገብ ሞትን ድል አድርጎ የተነሣው ክርስቶስ ማዕዳችንን ይባርካልናል። በትንሣኤውም በረከት እንባረካለን።

አምላካችን መዋዕል ጸሙን አስፈጽሞ ለብርሃን ትንሣኤው በሰላም ያድርሰን።

ክህነት ÷ ካህናተ ኢትዮጵያና ተልእኮአቸው በሰሜን አሜሪካ "This is America ... It's Member's Right"

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ዓለም ዐቀፋዊት ናት ሲባል በሐዋርያዊው እግረ ገሥግሣ ያልደረሰችበት፤ ደርሳም «ሐሩ ወሰብኩ ውስተ ኩሉ ዓለም ወሰብኩ ወንጌል ለኩሉ ፍጥረት ÷ ወደ ዓለም ሐዱ ወንጌልንም ለሰው ሁሉ አስተምሩ» /ማር. 16 ÷ 15/ የሚለውን አምላካዊ ትእዛዝ በማክበር ቃለ እግዚአብሔርን ሰብካለች። ቀደም ሲል በነበሩት የቤተ ክርስቲያናችን አባቶች ደገኛ አመራር ቤተ ክርስቲያናችን ከደረሰችባቸው ክፍላተ አህጉራት አንዱ ሰሜን አሜሪካ ነው። በዚህ ክፍለ አህጉር ቤተ ክርስቲያናችን ከደረሰችበት ጊዜ ጀምሮ አስተዳደራዊ መዋቅሮቿን ዘርግታ፤ ልዑካን አሰማርታ መንጋዋን ስትሰበስብና ስትጠብቅ ቆይታለች። አሁንም በመጠበቅ ላይ ትገኛለች። ይሁንና ይህ በወርቃማ ቀለም ሲጻፍ የነበረው በአካባቢው የቤተ ክርስቲያናችን እንቅስቃሴ ዛሬ ሆን ተብሎም ሆነ ባለ ማወቅ በሚፈጠሩ ስከተቶች ሊወይብ ሲጻጻው ይታያል። ለዚህ ከሚጠቀሱት ምክንያቶች ውስጥ ደግሞ አንዱ ይህ ዛሬ በርዕሰነት ያነሳነው ጉዳይ ነው። የካህናናት የክህነት አገልግሎት ችግሮች።

ዲያቆን ዳንኤል ክብረት በማገበር ቅዱሳን የገትመት ማስተባበሪያ ክፍል ሐገሬ ለአገልግሎት ወደ ሰሜን አሜሪካ ተመላልሰዋል። በአገልግሎት ጉዞአቸውም ከካህናትና ምእመናን ጋር ባደረገችው ወይይቶችና ከተመለከቷቸው አንዳንድ ክስተቶች በመነሣት ለዛሬ ባነሳነው ርዕሰ ጉዳይ ዙሪያ ሐ ሳብ እንዲያካፍሉን አድርገናል። ዲያቆን ዳንኤልን ላካፈሉን ሁሉ እያመ ሰገንን አንባቢያን ጽሑፉን አንብባችሁ ለችግሩ መቀረፍ የየግላችሁን አስተዋ ጽኦ እንድታደርጉ አደራ እንላለን።

አስተዳደራዊ መዋቅር

በሰሜን አሜሪካ ያለው የኢትዮ ጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስ ቲያን የአገልግሎትና የአስተዳደር መዋ ቅር ሁለት መልኮች ያሉት ነው። በአንድ በኩል በማዕከል በምትገኘው እናት ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ሥር የሚገኙ አሉ። ይሁን እንጂ እነዚህ ራ ሳቸው ሦስት ገጽታዎች አሏቸው። እንደ አንድ ሀገረ ስብከት በሊቀ ጳጳሱ ትእዛዝ ሥር ያሉ አሉ፤ በሊቀ ጳጳሱ የ ማይታዘዙ ነገር ግን በማዕከል ከምትገ ኘው እናት ቤተ ክርስቲያን ሥር ነን የሚሉ አሉ፤ በሊቀ ጳጳሱ ትእዛዝ ሥር ነን እያሉ ነገር ግን ራሳቸውን በቦርድ የሚያስተዳድሩ አሉ። ብዙዎቹ ከኢ ትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስ ቲያን ሀገረ ስብከት ጋር ያላቸው ግን ኙነት የብጮ ወቅዱስ ፖትርያርኩ ንና የሀገረ ስብከቱን ሊቀ ጳጳስ ስም በቅዳሴ ላይ ከመጥራት የማያልፍ ነው።

ሁለተኛው ደግሞ በማዕከል ከም ትገኘው እናት ቤተ ክርስቲያን አስተዳ ደር የተለዩት ናቸው። እነዚህ በራ ሳቸው በመካከላቸው ክፍፍል አለ። በሰሜን አሜሪካ በተቋቋመው ሐሰተኛ «ሲኖዶስ» ሥር ነን የሚሉ አሉ፤ ይሁንና በዚያ የሚገኙትን 4ኛውን ፓት ርያርክ ስም ከመጥራት የማያልፉ አሉ፤ በቀጥታ እዚያ የሚገኙት ሊቃና ጳጳሳት የሚታዘዙ አሉ፤ እኛ ከግንም አይደ ለንም ብለው በገለልተኝነት የሚገኙ አሉ። በገለልተኝነት ያለን ነን ቢሉም በአንድም ይሁን በሌላ መንገድ በሰሜን

አሜሪካ ተቋቋሟል ከሚባለው «ሲ ኖዶስ» ጋር የሚወግ ኑም አሉ።

ያም ኸነ ይህ የተዘረዘሩት የአስተዳደርና የአገልግሎት መዋቅ ሮች ሁሉ የሚጋሩት ነገር አላቸው። በመጀመሪያ ደረጃ የአብያተ ክርስ ቲያናት ምሥረታና አወቃቀር ለት ርፍ ያልቆሙ ድርጅቶች እንደ ሚባሉት ዓይነት ነው። ለትርፍ ያል ቆሙ ድርጅቶች ሲመሠረቱ ሊኖራ ቸው የሚገባው እንደ ጠቅላላ ጉባኤ፣ የዳይሬክተሮች ቦርድ፣ ሥራ አስፈ ጻሚ ቦርድ፣ ተቀጣሪ ሠራተኞች የሚሏቸውን አስተዳደራዊ መዋቅሮች የያዙ ናቸው። ሌላው በጣም አስደናቂ ነገር በብዙዎቹ ደንብ ላይ «ይህ ቤተ ክርስቲያን ቢፈርስ ገንዘብ ለአሜሪካን መንግሥት ወይም ለበጎ አድራጊዎች ይከፋፈላል» ነው የሚለው። ለወደ ፊቱ እንኳን ከእናት ቤተ ክርስቲያን ጋር አንድ ለመኸን በማያመች መንገድ ነው ብዙዎቹ መመሪያዎች የወጡ ት። ከጠቅላላ ጉባኤው በላይ ሥልጣን ያለው ሌላ የበላይ አካል የለም።

የካህናቱ ቦታ በመዋቅር

የካህናቱ ደረጃ «ተቀጣሪዎች» ከሚባሉት ጋር ነው። ለትርፍ ባል ቆሙ ድርጅቶች መመሪያ መሠረት ተቀጣሪ ሰው የዳይሬክተሮች ቦርድ አባል መኸን አይችልም። ከዚህ እኳያ ካህናቱ ከላይ ተወስኖ የሚመጣላቸ ውን መመሪያ ከመፈፀም ያለፈ ምንም ዓይነት ሥልጣን የላቸውም።

በአንዳንድ ቦታዎች ካህናቱ የአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት አስተ ዳዳሪዎች ናቸው ቢባልም የክህነት ጉዳዮችን ብቻ ካልሆነ አስተዳደራዊ ጉዳዮች አይመለከታቸውም። በእርግጥ በካህናቱ ጥንካሬ አማካይነት ካህናት የሚያስተዳድሯቸው ጥቂት አብያተ ክርስቲያናት የሉም ለማለት ባይቻ ልም በብዛት ከላይ በተጠቀሰው አስተ ዳደራዊ መዋቅር መሠረት ነው የሚከ ናውነው።

በሁለተኛ ደረጃ ብዙዎች አብያተ ክርስቲያናት የሚጋሩት ካህ ናቱ ድምፅ የሌላቸው መኸናቸው ነው። ምንም ዓይነት ድምፅ የላቸ ውም። በእርግጥ መመሪያው አንዳንድ ቦታ «ካህናቱ በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ሥልጣን አላቸው» ይላል። ይሁንና መንፈሳዊ እና አስተዳደራዊ በሚሉት ነገሮች መካከል ያለው ድንበር አይታ ወቅም። በአንድ ወቅት አንዲት ምእ መን ልጅዋን ክርስትና ለማስነሣት ትፈልጋለች። ካህናቱ ግን ወላጇቱ /ሴትዮ/ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይ ማኖት ምእመን እንዳልኾነች ያው ቃሉ። ሌላውም ምእመን ይህን ያው ቃል። ሴትዮዋ የልጅዋን የጥምቀት ክርስትና የምስክር ወረቀት የፈለገች በት ምክንያት አላት ነው የሚባለው። ካህናቱ ስለ አርጋ ካላቸው መረጃ በመነሣት። «በሃይማኖት አትመስይ ንም፤ ንስሐ አባትም የለሽም» አሏት። ሴትዮዋ በቀጥታ ለቦርድ ክስዋን አቀረበች። ቦርዱም «የቤተ ክርስቲያኑ አባል ሁኒ፤ ከዚያ በኋላ መብትሽ ነው፤ ይፈቀድልሻል» አላት። እርስ ዋም አባል ኾነች፤ ተመዘገበች። ከዚ ያን ጊዜ ወዲህ ግን የነበረችበትን ሃይ ማኖት ባትቀይርም ባለ መብት ናት። የአባልነት ደብተር ተሰጥቷታል፤ በአባ ልነት መብቷ (Membership Right) መ ሠረት ክርስትና የማስነሣት፤ ፍትሐት የማግኘት ወዘተ. መብት አላት። ይህ የአባልነት መብቱ ተነፈገኝ ብላ ፍርድ ቤት ብትከስ የቤተ ክርስቲያኑን የአገልግሎት ፈቃድ (Service License) ታስከጥቃለች። ስለዚህም ልጅዋን በማ ስጠመቅ የጥምቀት ክርስትና ካርድ ወስዳለች። ይህ እንግዲህ መንፈሳዊ ወይስ ሃይማኖታዊ ውሳኔን ነው የሚጠይቀው? እዚህ ላይ ከባዱ ነገር የምእመኑ መብት መከበር ላይሆን የምእመኑ መብት ጻርቻ የሌለውና የካህናቱንም መብት የሚጋፋ መሆኑ ነው። ከካህናቱ ደገኛ መንፈሳዊ ሥልጣን የጠቅላላ ጉባኤው፣ /አባላቱ ና ሕዝቡ/ ቦርዱ፣ የሥራ አስፈጻሚው እንደ ሚበልጥ ይህ ዓይነተኛ ማሳያ ነው። ካህናቱ ከቅዳሴና ከውዳሴ

ሐመር- መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

በቀር ሌላ ተግባር ውስጥ አይገቡም። ይህ ቤተ ክርስቲያን፣ መንፈሳዊ አቅጣጫ ያለውን ተከትሎ እንዳትሄድ ያደርጋል። ሕዝቡም ከህኑ የሚለውን ከመሰማት ይልቅ ራሱን የበላይ አድርጎ የማየት ሁኔታ አለ። በፍትህ ነገሥት ያለው ቀናና ቤተ ክርስቲያን «እንዲህ አይልም» ስትላቸው «የለም የእኛ ሕገ ማገበርና መተዳደሪያ ደንብ እንዲህ አይልም» ይሉሃል። ለእነርሱ ገዢው ሕግ የቤተ ክርስቲያን መመሥረቻ ሕግ ነው። በቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ትልቁን ችግር እየፈጠረ ያለውም ይኸ ነው።

የክህነት አገልግሎትና የካህናት ፈተናዎች

አሜሪካ ፍጹም ጠንካራ የሆኑ ካህናት ያሉባት ሀገር ናት። ፈተናውን ታግሠው፣ ያሩን ተቋቁመው፣ የክህነቱን አገልግሎት አክብረው የሚኖሩ አሉ። አንዳንድ ካህናት በእውነት ከልባቸው እግዚአብሔርን ለማገልገል የሚተጉ ናቸው። በዐቅማቸው ሰዓታቱን ቆመው፣ ሌሎችን አስተባብረው ማገሉትን አድምቀው፣ የቅዳሴ ሥርዓቱን ሳያዛገፉ ጠብቀው የሚኖሩ ለሕዝቡ የሃይማኖት ተስፋ የሚሆኑ አሉ። በዚያ ድብልቅልቅ ዓለም ሱባኤ የሚይዙት ጻፍትን የሚያስተምሩ፣ ወጣቶች በእምነት እንዲተጉ የሚመክሩ ጽኑዎች ካህናት አሉ በአሜሪካ። እዚያ ያለው ሕዝብ ተስፋ ሳይቆርጥ ማንነቱንም ጠብቆ እንዲኖር ያደረጉት የነርሱ መኖር ነው።

በአሜሪካ የሚፈጸመው ነገር ከልብ የሚሰጠው ነው። ጸሎታቸው ለኢትዮጵያም ለአሜሪካም የሚተርፍ ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያንን ጠብቀው፣ ከህጎቻቸውን አክብረው የሚያገለግሉ ጠንካራና ብቁ ካህናትም አሉ በአሜሪካ። እግዚአብሔር ይጠብቃቸው ብቻ።

በሌላ በኩል ደግሞ ፈተናም አለ።

ችግሩ የሚጀምረው ካህናቱ ከዚህ ወደ አሜሪካ ሲሄዱ እዚያ ስላለው አጠቃላይ ሁኔታ ትክክለኛው መረጃ ባለመያዛቸው ነው። በዙ ጊዜ የሚሄዱት በጠቅላይ ቤተ ክህነት መዋቅር አይደለም። በሚያውቋቸውና በሚቀርቧቸው ዘመዶቻቸው የግብዣ ጥሪ (Invitation) አማካይነት ነው የሚሄዱት። በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንም ካህናት በሚፈለጉበት ወቅት ቦርዱ «ካህናትን መቅጠር እንፈልጋለንና የምታውቋቸውን ካህናት ጠቁሙን» ይልና ለሁሉም ቅጾችን ያድላል። በቅጹ ላይ በሰፈረው የካህናቱ መረጃ ላይ በመመርኮዝ ውድድር ይደረጋል። አሸናፊ ሾነው የተመረጡት ካህን ጥሪ (Invitation) ይደርሳቸዋል። እንግዲህ እኚህ ካህን ከቀድሞውኑም አስበውትም

ይሁን ሳያስቡት እዚያ ሲሄዱ ከኢትዮጵያና ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ቋንቋ፣ ባሕል፣ ሥርዓትና ትምህርት አኳያ በአሜሪካ የቋንቋ አለመቻልና ባሕል ልዩነት ችግር ይገጥማቸዋል።

በአሜሪካ ባለው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ከቀሳውስት ካህናት ይልቅ መነኮሳት ካህናት ናቸው የሚባሉት። ምክንያቱም ቀሳውስቱን ከነ ቤተሰባቸው ማስተናጋት ልጆቻቸው/ ጋር ለማምጣት ሂደቱም ሾነ የኑሮው ወጪ ስለ ሚከብድ ነው። በአንጻሩ ደግሞ መነኮሳቱ ብቸኞች ናቸው። እነዚህ መነኮሳት በብዛት የሚመጡት ከገጻማት ነው። ስላለው አጠቃላይ የቋንቋና የኑሮ ይተሰሃል ሂደት ግንዛቤ ሳያገኙ ይሄ ዳሉ። በዚህ ዓይነት ከሄዱም በኋላ የሚቀበላቸው ሰዎች መነኮሳቱ ከሌሎች ሰዎች ጋር በመተዋወቅ ስለ መብትና ግዴታቸው ዐውቀው ይህ ቀረብኝ፣ ይህ ጎደለብኝ እንዳይሉ «እነ እገሌን ብቻ ቅረቡ፣ እነ እገሌን አትቅረቡ» እያሉ የተሳሳተ ምክርና መመሪያ ስለሚሰጧቸው በቅንነት ሊረዱቸው የሚችሏቸውን ሰዎች ሁሉ እንዳይቀበሉ ያደርጋቸዋል። በጣም በሚያሳዝን ሁኔታ በቀደመ ሥርዓታቸውና እምነታቸው ጸንተው፣ ኦርቶዶክሳዊ ሕይወታቸውን ጠብቀው ለመኖር የሚተጉትን ካህናት የአሜሪካ የተሐድሶ መንፈስ የነካቸው ሰዎች «ጸም ኢትዮጵያ ቀረ፣ እዚህ አገር የጸም ምግብ በቀላሉ አያገኙም፣ ስለዚህ አርፈው ያገኙትን ይበሉ» እያሉ ከጸም ሊያዘናገታቸው የሚሞክሩ አሉ። በዋናነት የተፈለጉበት የቅዳሴ፣ የውዳሴ አገልግሎት የሚከናወነው በእሑድ ሰንበት ብቻ ነው። ከሰኞ እስከ ቅዳሜ አገልግሎት የለም። ከጠዋት እስከ ግታ፣ ከሰኞ እስከ ሰኞ ያለ ዕረፍት ማገልገል የለመደ ሕይወት እንዴት እንደሚፈተን አስቡ። እንዲህ እንዲህ እያሉ ኑሯቸውን ሲገፉ፣ ትርጉም አልባው ምቹት እየጨመረ ፈተናውም በዚያው ልክ እያየለ ይመጣል። አንድ አጥቢያ ይዘው በአት አጽንተው፣ እውነተኛ አገልግሎታቸውን የሚያከናውኑት ካህናት የሕዝቡን መንፈሳዊ ሕይወት መማሪያ ሲጀምሩና ሕዝቡም አጥቶት የነበረውን የሀገር ቤት ዓይነት አገልግሎት ማግኘት ሲጀምር በሁኔታው የተናደዱ የተሐድሶ መንፈስ የተጠናቃታቸው ቢጽሑባቸውን «እኔ እኮ ይህን ያህል ዶላር ነው የሚከፈለኝ፣ አንተ ስንት ነው የሚከፈልህ? ጨቁ ነውኻል ማለት ነው፣ ለምን ወደ እኛ አካባቢ አትመጣም? እኛ እኮ የካህን እጥረት አለብን» እያሉ ለእነርሱ ያዘኑ መስለው ያሰናክሏቸዋል። ይህም ካህናቱ ስሜታቸው መንፈሳዊ መኾኑ ይቀርና ስለ ሚከፈላቸው ደመወዝ ብቻ እንዲያስቡ ለማድረግ ነው።

ሌላው ካህናቱን የሚያዳክመው ነገር «እዚህ ከመጣችሁ ላይቀር ቋንቋ አጥኑ» የሚባለው ምክር ነው። በመ

ሠረቱ ምክሩ በራሱ ጥሩ ነው። የዐ ከፈላቸው ደመወዝ ግን ወደ ጥት/ቤት ለመግባት አያስችላቸውም ስለዚህ በዝቅተኛ ክፍያ ወደሚገኙ ቤት ገብተው ለማህበረ ቤት ይገባሉ። እያ የሚያገኛቸው ደግሞ ከአካባቢያቸው የአነዋወር ሕግጋት ወጣ ያሉ፣ በተተው ጠጥተው ሥጋቸውን ብቻ ማስሰት የሚወዱ፣ ያስደስተናል ያሉት ነገር ሁሉ ለማድረግ ወደ ኋላ የማይረኩ ናቸው። ግብረ ገብነት /ጥራት/ የላውም፣ ግድ የለሽ ስንት ናቸው። እንኳን መኩሴ ጥሩ ካህን አይተው አያውቁም።

አስተን ያሉ አንድ አባት የነገሩንን አስታውሳለሁ። «በጋንግሎ ሮች ት/ቤት ስማር» አሉ፣ «ሴቶች ይመጡና የሴት ጓደኛ (Girl friend) የለሽም ወይ?» ይሉኛል። «እኔ መኩሴ ስለሆንኩ በእኛ ዘንድ እንዲያሚገባል ነገር የለም እላቸዋለሁ። ቀጥለው ደግሞ «ለምን አንደንስም?» ይሉኛል።» ነበር ያሉኝ። እንግዲያ የእኛ አባቶች ዋጋውም አነስተኛ በመሆኑ ከእኒህ ዓይነቶቹ ጋር ነው የቋንቋ ትምህርቱን የሚማሩት። ይህንም በቀን ለስድስትና ለሰባት ሰታታት ያህል ይማራሉ። የነዚያን ሰማሪዎች ፈተና ተቋቁመው መማር ያለባቸውን ብቻ ተምረው ፣ ለቤተ ክርስቲያንም ለሀገርም የሚበቃ ዕውቀት ያተረፉና ዛሬም ወደ ሀገር ቤት ተመልሰው እያገለገሉ ያሉ ጠንካራ አበው አሉ። በሌላ በኩል ደግሞ በቆይታቸው መጠን የሰዎቹ አገራዊ አኳኝን ተጽዕኖ ያሳደረባቸውና። እኛ ቆይ በሄዱ መጠን ለነገሮች ትኩረት ፣ ማይሰጡ፣ ንዝህላል፣ ግድ የለሽ ያደረጉቸውም አሉ።

ምንም እንኳን ሁሉንም ይወክላል ባይባልም አልፎ አልፎ ቅድም ካልኩት የወር ገቢ በተጨማሪ በራሳቸው በመነኮሳቱ መካከል የሚፈጠሩ ችግሮች አሉ። ይኸውም ቤተ ክርስቲያንን በሃይማኖት እናድሳለን ብለው የተነሡት ሰዎች ሥልጣኔ ማለት ፕሮቴስታንቲዝም ስለሚመስላቸው እነዚህን ጠንካራ አባቶች ሀገሩ አሜሪካ እንደ መሆኑ ችግራት ሥልጣኔ እንደ ሚገባ በተደጋጋሚ ይመክሯቸዋል። «እንቺ እኮ ገና ጥሬ ነኝ፣ የዋልድባና የደብረ ሊባሳስ አባዜ ገና አልለቀቀኝም፣ እዚያው እንዳለሽ ነኝ» የሚል ዓይነት ሾኔ ይናገሯቸዋል። ይህ ዓይነቱ ምክር አባቶች መሠረታቸውን እየለቀቁ፣ ሀገር ቤት በጠባቂነትና አስጠባቂነት ይታገሉለት የነበረውን ሥርዓት እንዲራሱት ለማድረግ ነው።

ከዋልድባ ሂደት ካለፈርኒያ የሚኖሩ አንድ አባት ሲያጫወቱኝ፡ - «ድሮ ዋልድባ እያለን በስምንተኛው ሺ በአንድ ካህን ይቀደላል እየተባለ ይነገር ነበር። እኛም ስንጸልይ ከዚያ

ዘመን አታድርሰን እንል ነበር፤ አሁን ግን ሁሉ ቀርቶ ራሳችን እያደረግን አየን» አሉኝ።

ቀደም ስለ በገለጹኩት የቅድሚያ መረጃ ማጣት፣ የትምህርትና የሥልጠና ማጣት የተነሣ ካህናቱ ለብዙ ነገር አዲስ ናቸው። እንዲያውም ሥልጣኔ ማለት ፕሮቴስታንቲዝም የሚመስላቸው ሰዎች ምንም እንኳን ሽናችሁ ሲባሉ «This is America!» አትዮጵያ ብንሾን እንዲህ አናደርግም፤ አንሆንም» ነው መልሳቸው። ከዚህ ሲሄዱ የሚቀበሏቸው ሰዎች «ይህ አሜሪካ ነው፤ ሕዝቡ ይደክሙና ቅዱሳን እንዲያስረዝሙ፤ ሕዝቡ አይቀበሉም» ይላቸዋል። ከቅዱሳን በኋላ ሠርህተ ሕዝብ ሲደረግ ቀድሶ ያቆረበውን ካህን እጅ ልትሳለም የምትችሉው በጥቂት አብያተ ክርስቲያናት ነው። ብዙዎቹ መስቀል ነው የሚያሳልሙት። ለምንድን ነው? ሲባል ሕዝቡ አይፈልጉም ይሉሃል። ግን እዚህ ሳለ የከተማውንም ሽኑ የገጠሩን ካህን እጅ ሲሰጡ ሲሳለም የኖረ ሕዝብ ነው እዚያም ያለው። የጠበቀ መጠጫ ዕቃ፣ ደሙን የምንቀበልበት ዕርፈ መስቀል ለምን ለእያንዳንዳችን አይዘጋጅም የሚሉ ቅምጥሎች አሉ፤ ለምንድን ነው? ስትሏቸው። «አትዮጵያ ውስጥ ትግር ስለሆነ ነው፤ «This is America!» ይሉሃል። ይህ የሁሉ ነገር ማሳበቢያቸው ነው።»

«ቀናና ሊሻሻል ይችላል» በሚል ስም ቤተ ክርስቲያን ላይ የተዘመተው አሁን ነው፤ በፊት የነበረው ፊሊጥ ግን «ይህ አሜሪካ ነው፤ አይቻልም» የሚለው ነበር። ያለ ቁርባን ተክሊል ማድረግ የተለመደ ነው፤ ሙሽሮቹ ቅዱሳን ሲያልቅ ወይም አምስት፣ ስድስት፣ ሰባት ሰዓት መጥተው ተክሊል አድርገው ይሄዳሉ። ለምን? ሲባል «ይህ የአባላት መብት ነው፤ እንዳለው ባንፈጽምለት ሕዝቡ ይርቃል፤ ይልቁንስ ማቅረብ ያስፈልጋል ይባላል።»

እዚያው የሚሾሙ ካህናትና ፈተናቸው

በመሠረቱ በአሜሪካ ወጣቱ ትውልድ ተምሮ ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል ፍላጎት አለው። ነገር ግን ፈተናዎች አሉበት። በእዚያው አገር ከህነት የሚቀበሉ ሰዎችን በተመለከተ ሁለት ሞኝ ፈተናዎች አያለሁ። የመጀመሪያው ብዙዎቹ ወደ እዚህ መጥተው ወይም ገና ሳይሄዱ መሠረታዊ ትምህርት ተምረው ካልሄዱ በቀር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲዘምሩ፣ ጠበቃ ሲቀዱ፣ ጥላ ሲይዙ ታይተው በዚያው ዲያቆን እንዲሆኑ ይደረጋል። አንድ ጊዜ አትላንታ ውስጥ ቆሜ ሳብቀድስ የአገሩ ተወላጅ ነው የተባለ አጅ ደጅ «አሐዱ» ሲባል ጀምሮ ጥላ ይዞ ፊቱን ወደ ቤተ መቅደሱ መልሶ እንደ ቆመ ቅዳሴው አለቀ። በዚህ ዓይነት ሁኔታ እን

ግዲህ ስንቱን ነገር ይለምደዋል። ጊዜ ወስዶ መሠረታዊውን ትምህርት የሚያስተምረው ሰው አያገኝም። በቂ ዕውቀት አይኖረውም። የብዙዎቹ ልጆች ፈተና ይኸው ነው። በሌላ በኩል ለልጆቹ አርአያ የሚሾናቸው ሰው አያገኝም። በአገር ቤትም ቢሆን ወደ ገዳም ስትሄድ፣ ወደ ታላላቅ አድባራት ስትጓዝ፣ ደገኛ አባቶችን ስታገኝ ነባሩን ትምህርትና ሥርዓት እያሆነ ትማራለህ። በአሜሪካ ላሉት ልጆች ግን ትክክለኛ ውን ነገር እዚያው የሚያደቡት አጋጣሚ ጥቂት ነው። በአገር ቤት ያላቸውን እናት ቤተ ክርስቲያን የሚያውቁበት የሚያመዛኙበት ብዙ እድል አይኖራቸውም።

በአንዳንድ ቦታዎች ከግብፃውያን ጋር እየዋሉ፣ እያደሩ ተምረው በአኗኗሩ የተሾሙ ዲያቆናት ካህናት አሉ። ምንም ትምህርታችንና ሥርዓታችንን አንድ ክህነቱም ትክክለኛ ቢሆን ሕይወቱ ግን ከአትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የተለየ ስለሚሾን ቤተ ክርስቲያናችንን ሳያውቁ ማገልገል ምንኛ ይከብዳል።

ክህነት አልባ ካህናት

በአሜሪካ ሌላው የክህነት አገልግሎት አደጋ ክህነት ሳይኖራቸው ካህናት ነን የሚሉ ሰዎች ናቸው። አሁን አንተ ብትሄድ በአገር ቤት አብረሃቸው ሳለህ መቼ ክህነት እንደ ተቀበሉ የማታውቃቸው ሰዎች «ክህነት አለን» ብቻ አይደለም «መነኩሴ ነን» ሲሉ ታገኛቸዋለህ። መታወቂያውን ከየት እንዳሠሩት አይታወቅም። ካህን በአሜሪካን አገር ክቡር እና ውድ ነው። በተለይ የአሜሪካ መንግሥት እ.ኤ.አ. መስከረም 11 2001 በኒውዮርክ የግንደ ማዕከል ሕንፃዎች ላይ ከደረሰው አደጋ ወዲህ የነዋሪዎቹን ሥነ ልቦና ይጠብቁለት ዘንድ ለሃይማኖት ተቋማትና አባቶች በገንዘብ ርዳታም ሆነ ልዩ ልዩ ጥቅም ጥቅሞችን በመስጠት ትኩረት ሰጥቷል። ከእነዚህ ጥቅማ ጥቅሞች ውስጥ RI የተባለ በየዓመት ስት ዓመቱ የሚታደስ ቪዛ ለካህናት መስጠት ነው። ይህንን ቪዛ ያገኘ ካህን ለሁለት ጊዜ እያሳደሰ ከተጠቀመ በኋላ በሃሰተኛው የመኖሪያ ፈቃድ /Green Card/ ጠይቆ ማግኘት ይችላል። ይህንን ጥቅም ለማግኘት ሲባል ይመስላል ራስን ካህን አድርጎ የማቅረቡ ችግር በአሜሪካ ይስተዋላል። እነዚህ ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን ሆነ ዕውቀቷን አያውቁም። ነገር ግን እዚህም እዚያም የካህናት እጥረት ስላለ እነዚህ ሰዎች ምንም ዓይነት ጥያቄ ሳይቀርብላቸው ተቀባይ ነትን ያገኛሉ። ይህ እንግዲህ በማዕከል ያለ መሥሪት ያመጣው ችግር ይመስለኛል። ስለዚህ ለማጠቃለል ለጥቅም ሲሉ ካህን ነን ብለው በሚቀርቡ፣ እዚህ ሀገር ቤት በኑፋቄ ጭምር በልዩ ልዩ ችግሮች ክህነትን በማፍረስ ክህነታቸውን ያጡ፣ የተወገዙ መናፍቃንና ሌሎች

ሰዎች የሚያደርጉት እንቅስቃሴ በአሜሪካ ላለው የቤተ ክርስቲያናችን እንቅስቃሴ እንቅፋት ሆኖ።

የምእመኑ ፍላጎት

ሕዝቡ በትክክል የሚያስተምሩትን በአግባቡ የሚያገለግሉትን እውነተኛ አባቶችን ይፈልጋል። ከጸሎትም፣ ከጸሎቱም በአጠቃላይ ከሥርዓቱ አፈጻጸም ሁሉ «አትቀንሱብን» ብሎ እንጂ «በዛብን» ብሎ የሚከራከር ምእመን አታገኙም። እርሱ በአውቶቡስና በባቡር እየሄደ ለእውነተኛቹ ካህናት መኪና የሚገዛ ምእመን ነው ያለው። ቤት ገዝቶ ከ የሚሰጥ ሕዝብ ነው። ለአንድ ቀን መጥተው አገልግለውት ቢሄዱ ገንዘብ ሰጥቶ የሚሾን ሕዝብ ነው። በአሜሪካ ምድር ለጸመ ነጭ፣ ለቦቢይ ጸም፣ ለጸመ ፍልሰታ ለማርያም ሱባኢ የሚይዝ ሕዝብ ነው። መልካም እርኅ ቢያገኝ ልዩ ሕይወት የሚኖረው ሕዝብ ነው።

በምእመናን ላይ ያመጣው ፈተና

በእውነት በዚህ ሁሉ ችግር መካከል ያሉት ምእመናን በእጅጉ ያሳዘናሉ። ምእመናኑ በክህነቱ ከፍተኛ ደረጃ ከደረሱት አንዳንድ አባቶች የሚያዩት ለዘብተኛነትን ነው። አንዲት ካለፎርኒያ ያላች ልጅ በየጊዜው ስለ አርጋን፣ የአሳማ ሥጋ ስለ መብላት፣ ከነ ጫማ ወደ ቤተ መቅደስ ስለ መግባት፣ የአትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የማይሆኑ መጻሕፍትን ተቀብላ እንደ ኖረች የሚያስተምሯትን ይዛ የሥማማች ከወንድሟ ጋር ትጨቃጨቃለች። ወንድምዋ ደግሞ በቅርቡ ነው የዲቪ ሎተሪ ዕድልኛ ሆኖ ወደዚያ የሄደው። ታዲያ የምታውራለት ሁሉ አይሰማማውም። በቤተ ክርስቲያኑ የሚደረገው ሁሉ ሥርዓት የጣሰ መሾኑን እየተቃወመ ይከራከራል። ታዲያ አንድ ቀን እንቱ በረቡዕ ዕለት ጠዋት ወተት ስትጠጣ ያገኛታል። «አንዲት ያ ሁሉ ትምህርትሽ ለካ በረቡዕ ዕለት ጠዋት ወተት ለመጠጣት ነበር» ሲላት። «አይ፣ እኛ በረቡዕ ዕለት ጠዋት ወተት አትጠጡ የሚል ትምህርት አላስተማሩንም።» ብላው ዐረፈች።

እንግዲህ ከዚህ የምንረዳው ለዘብተኞቹ ካህናት «ጽሙ፣ጸልዩ፣ ሰገዱ» የሚለውን ትምህርት ራሳቸውን እንደ መጨቆን ወስደውት ሲያበቁ ሕዝቡም በተመሳሳይ መንገድ እንዲያዩው እያደረጉ መሾናቸውን ነው። ራሳቸውን «ነፃ አውጪዎች» አድርገው የሚገምቱ ሰዎች አሉ። እንዲያውም አባ ወልደ ትንሣኤ «ውላጤ ዘእንበለ ውላጤ» የሚሉት ትምህርት አላቸው። «ሳይለወጡ መለወጡ» ነው የሚሉት ትርጉሙን። በሀገረ አሜሪካ የእርቶ ይክስን ሃይማኖት ለዘብተኛ ማድረግ

ሐሙስ - መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

ነው የትምህርታቸው ዓላማ። አልፎ አልፎ አገልግሎቱን እንደ ንግድ /Business/ የያዙትም አሉ፤ በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ስድስት፣ ሰባት ታቦት በአንድ ላይ ይጠራል። «ሚካኤል ወገብርኤል፣ ማርያም ወሩፋኤል ወአቡነ አረጋዊ ወገብረ ክርስቶስ» እየተባሉ የሚጠሩ አብያተ ክርስቲያናት አሉ። ይህ ሁሉ ታቦት መጠራቱ ክብረ በዓል እንዲ በዛና ሕዝቡ በየበዓሉ ገንዘብ እንዲሰጥ ነው እንጂ በእኒህ ሁሉ በዓላት ስብሐተ ነግህ፣ ሰዓታት፣ ማኅሌት ቁመው አይደለም።

መፍትሔ

በመፍትሔነት ከማዕከላዊው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር፣ እዚያ ካሉ ካህናትና ምእመናን የሚጠበቁ ሐሳቦችን ማቅረብ ይቻላል። የመጀመሪያው ከማዕከላዊው የቤተ ክርስቲያናት አስተዳደር የሚጠበቀው ነው። ቤተ ክርስቲያናትን ማዕከላዊነቱን የጠበቀ «የባሕር ማዶ የሥምራት ማዕከል» ሊኖራት ይገባል እላለሁ። ልክ አንድ ዲፕሎማት ሀገሩን ወክሎ ወደ ውጭ ሲሄድ ስለዚያ ሀገር አጠቃላይ ሁኔታ ማወቅ ያለበትን ሁሉ በሚመለከተው አካል እንደሚያውቅ፣ ለአገልግሎት ወደ ውጭ የሚሄዱ ካህናትም በዚህ ማዕከል አማካይነት በዚያ ስላለው የቤተ ክርስቲያን እንቅስቃሴ፣ ስለሀገሩ ቋንቋ፣ ታሪክና የኑሮ ሁኔታ እንዲያውቁ ማድረግ ይቻላል። ነገር ግን ምናልባት ይህ ባይቻል እንኳን

ካህናቱ ከዚህ ሲሄዱ ስለ ቦታው ዕውቀት ካላቸው ሰዎች በቂ ግንዛቤ ጨብጠው መሄድ አለባቸው።

ሌላው ስለ ውጭው ዓለም ያለን ርእዮች መስተካከል አለበት እላለሁ። በእርግጥ።

የሺንግጥን ዲ.ሲ. ወድቆ ብነሣ የሠራ አካላቱ ወርቅ ይዞ ተነሣ የሚል አባባል በስፋት ከሚነገርበት ሀገር ይህንን ማድረግ ይቻላል ይህ ናል። ነገር ግን ከዚህ ወደ እዚያ ለመሄድ ሐሳቡም ሆነ ፍላጎቱ ያላቸው ሰዎች ሊገነዘቡት የሚገባ አንድ ነገር ሊኖር ይገባል። የሰው ሀገር የሰው መሆኑን፣ የተባለው ወርቅም እንዲሁ ወድቆ በመነሣት ብቻ አለመገኘቱን፣ ለማግኘት ቢቻል እንኳን በብዙ ጸግ መሆኑን ነው። የመውደቅና የመነሣት ፍላጎቱና ችሎታው ካለን እዚህ ሀገራችንም ወድቀን /ተረፍጠን ሠርተን/ ወርቅ ይዘን የማንነሣበት ምክንያት የለም። ወደ ተጠየቅሁት ጉዳይ ስገባ ግን ካህናት ለማገልገል ሲሄዱ ማንነታቸውን ሊለውጡ አይገባም። ምዕራባውያን አንተን የሚወዱና የሚያከብሩህ አዲስ ነገር፣ የራስህ የሆነ ነገር ይዘህ ስትቀርባቸው ብቻ ነው። የራስህን ጥላህ የእነሱን ስታንጠላት ይንቁሃል። ቻይናዎች፣ ኮሪያዎች፣ ሜክሲካኖች ወ.ዘ.ተ. በአሜሪካ ኖረዋል፣ እየኖሩም ነው። ታዲያ እምስት ቻይናዎች በአንድ ቦታ መኖር ከጀመሩ «የቻይና ከተማ»ን /China Town/ ይመሠርታሉ። በአሜሪካ የሚገኝ ማንኛውም የቻይና ዕቃ ከላይ በቻይናጅ ከታች በእንግሊዝኛ ነው ስሙ የሚጻፈው። በዚህ የተነሣ በዚያ ሀገር እነዚህ

ተባብረው የሚኖሩ የሌላ ሀገር ሕዝቦች ተከብረው ሲኖሩ አይቻሉም። የእኛዎቹ ካህናትም የራሳቸውን ማንነት እያጠፉ። "This is America ... It's Member's Right" /ይህ አሜሪካ ነው፣ ... የአባላት /ምእመናን/ መብት ነው/ በሚል የሞኝነት አነጋገር ኢትዮጵያዊ መልካቸውን እነርሱ ለውጠው ሌሎች የቆብ ወንድሞቻቸውና ምእመናን እንዲለውጡ ማድረግ የለባቸውም።

በዚያ የሚኖሩ ምእመናንም ያላቸውን እምነትን፣ ሥርዓትን፣ ትውፊትንና ባሕልን የመጠበቅ የሚደነቅ ችሎታ አሁንም አጠንክረው በቤተ ክርስቲያናቸውና በማንነታቸው ላይ አንዳንድ ከፋዎችና መናፍቃን የሚያደርጉትን ዘመቻና መልክ የመቀየር እንቅስቃሴ መታገል አለባቸው። ከካህናቱ የበለጠ ለሀገሩ አጠቃላይ አነሃወር ካላቸው ቅርበት የተነሣም ባለማወቅና በመደናገር የሚላቱትን አባቶች ልጅ አባቱን እንደሚመክር ሊመክር ከሯቸውና ወደ ቀደም የተንነታቸው ሊመልሷቸው ይገባል። ሆኖ ብለው በዓላማ ቤተ ክርስቲያንና ልጆቹን ለመውጋት የተነሡትን ደግሞ ባላቸው ድምፅ ከተቀመጡበት ወንበር ሊያነሥዋቸውና ድምፅ አልባ ሊያደርጓቸው ይገባል።

በተረፈ ሕዝብ እስራኤልን በስደታቸው ሁሉ ያልተለየ እግዚአብሔር በስደት ያሉትን ልጆቹን ሁሉ በአባትነት መጠበቅ ይጠበቅልን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ

- ኢትዮጵያ፣ አክሱም፣ ኦርቶዶክስና ተዋሕዶ የሚሉትን ስሞች የት መጣና ዝርዝር ትርጓሜ ያውቃሉን?
- አምልኮ ጣዖት በዓለም በተንሰራፋበት ዘመን የኦሪት እምነት እንዴት ወደ ኢትዮጵያ ገባ?
- ክርስትና ኢትዮጵያ ውስጥ በእነማን ተሰበከ?
- የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ምን ይመስላል? ቤተ ክርስቲያን ምን ችግር አጋጥሟት ነበር? እንዴት ሰፊ ተፈቀደ?
- በውጭ ሀገር /በኢየሩሳሌምና በሌሎች ሀገሮች/ ያሉ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት እነማን ናቸው? ታሪካቸውስ?
- የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ትምህርታቸውን የምትቀበላቸው ከሦስተኛው እስከ ስድስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን የተነሡ የኦርቶዶክስ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት እነማን ናቸው? ታሪካቸውስ?

አላይ የተነሡትን ጥያቄዎች ምላሾች መጽሐፉን በማንበብ ያገኛሉ።

ስዘገድ እና ስላታማ- መምህር ሱሴ መዕሰኮ

ስክፋፋይ- በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤተኛ ማደራጃ መምሪያ ማኅበረ ቅዳሳን

በሁሉም የሐውሮ መጽሐፍትና የሰዎች ጽደቅ ጋዜጣ ማክረፊያዎች ውስጥ ያገኙታል !!

ስልክ:- 22-86-01/23-45-29/13-81-30
E-mail:mk_distribution@yahoo.com

ወዴት ጣልሽው

በዚህ ጊዜ በግንኙነት የሚገኙ ጉዳዮች

የሥነ ምግባር ጽሑፍን፣ የአፍላጎት ስጦታን፣ የዓመታት ሽኩቻን፣ የት ኢረጋጫ ጉብኝትን፣ ወዴት ጣልሽው መለያንን?

ከየት ተሰጠኝ ማግኘት፣ እኔ ታላ ነኝ ግለቱ። ከወዴት መጣ ባለላቸኝ፣ ማረኝ ራሳችን ግለቸኝ።

እንቺ የ18 ዓመት ድወድ የሊያሪክ ገመገሞተኛ፣ ሰማኝ ምን ያህን ስሜት ከመሮ አልባ ገለልተኛ፣ ወዴት ሄደኝ ከየት ገባ የጻፉን ከግር ሽኩቻ ለንደ ሻግ ነው የቀለሙ? ወይስ

...እንደ ጥራት ነው የጣለሁ? ንገራኝ እባክሽ ለረዳው፣ ጫካ አለምግርን ለይዳኝተው።

ለየተነሳ እንደ ትነት በሰማይ ነው የተረጨ፣ ወይስ በደም ስርቅ እየገባ በሰውነትሽ

...ተሰራጨ። ወዴት ገባላቸው የተቃኙበት? የ ትብብርት የጠፋልሽ? ከረገጥሻት መሬት ውጪ ሰማይ

...ለግጥት ያልታደልሽ፣ ለጅ ሊያርፍሽ ምን ተሰማሽ።

...ፋፍ ስትይ ከተሰጠኝሽ። አልገራሽም ወይ ድንቅ ሥራው ከምናን ለበትነው ድካምሽን ሲፈታው ንገራኝ ባክሽ ለረዳው ጫካ አለምግርን ለይዳኝተው።

ግንኙነቷ- ለ.ቃ.13፣10

አንድ ዓለም በድሉ ገፍ ቅዱስ ገብርኤል በንባት ትቤት ለዲስ ለባ

ዐቢይ አንቀጽ /Main Verbs/

/ዲ.ን ደግለኝ ቀለብ/

1. ቀዳማይ /ኃላፊ/ Past tense
 2. ካልአይ /የአሁን እና የመጻኢ/ Present and Future
 3. ዘንድ
 4. ትዕዛዝ
- ዘንድ እና ትዕዛዝ አንድ ናቸው።
- ሀ. ቀተለ - ገደለ - ኃላፊ -Past
- ለ. ይቀትል - ይገድላል - ካልአይ -Present and Future
- ሐ. ይቅትል - ይግደል - ትዕዛዝ Command
- መ. ይቅትል - ይገድል ዘንድ - ዘንድ /... to verbs/

❖ ግሰን ለማርባት /ወደ ካልአይ ዘንድ እና ትዕዛዝ/ ለመለወጥ ቤቱን ማወቅ ያስፈልጋል። ይህም ቤቱ ማን ነው? ይባላል። በማን ቤት ይረባል? ማንንን ይመስላል? በአገባቡ በቀለሙ ቅርጽ ወዘተ።

ወደሰ ቤቱ ቀደሰ ነው። ወይም የቀደሰ ቤት ነው።
 ነጸረቤቱ ቀደሰ ነው። » »
 ነገረ ቤቱ ቀተለ ነው። » የቀተለ ቤት ነው
 ወደሰ የቀደሰ ቤት የሆነው ስለጠበቀ ነው።

የግእዝ ግሶችን ወደ ካልአይ፣ ዘንድ፣ ትዕዛዝና ገዕዥ አንቀጽ ለመለወጥ ያለው ደንብ

የግእዝ ግሶች ርባታ በቀዳማይ አንቀጽ ይጀምራል። ከዚያም በደንቡ መሠረት ወደ ተጠቀሱት አናቅጽ ይለጠ ወጣል። ይህም በግስ አርዕስቱ ይታወቃል።

የግስ አርእስት /Root verbs of Regular verbs/

የግስ አርእስት በምንላቸው የጊዜያትን ግብር የሚመሩ እና በእነርሱ የአረባብ ዘዴ ሌሎች እነርሱን መሰል ግሶች የሚሄዱ መሆናቸውን የሚያሳዩ ግሶች ናቸው። እነዚህ ግስ አርእስትም ሕጋዊያን ግሶች /Regular verbs/ ናቸው።

የግስ አርእስት «ሰግት» ወይም «ሰባት» ሲሆኑ እነዚህም የየራሳቸው መለያ የፊደል ደረጃ አላቸው። እነዚህም በተናጠል ቤት ይባላሉ። ይሁንና እነዚህን የአርዕስት ክፍል ለግንዛቤ ይረዳን ዘንድ በአሥራ አንድ ክፍለን እንመለከታቸዋለን። እነዚህም፡-

የፊደል ደረጃ	አነባበብ /Pronunciation/				
1. ቀተለ	ግእዝ	ግእዝ	ግእዝ	ሆኖ	የለለ
2. ቀደሰ	ግእዝ	ግእዝ	ግእዝ	ሆኖ	የ ጠ በ ቀ
«ደ» ይጠብቃል።					
3. ባረከ	ራብዕ	ግእዝ	ግእዝ	የለላ	
4. ደንገፀ	ግእዝ	ሳድስ	ግእዝ	ግእዝ	የላላ
5. ማህረበ	ራብዕ	ሳድስ	ግእዝ	ግእዝ	የላላ
6. ዴገነ	ኃምስ	ግእዝ	ግእዝ		የላላ
7. ኖለው	ሰብዕ	ግእዝ	ግእዝ		የላላ
8. ቆመ	ሰብዕ	ግእዝ	ግእዝ		የላላ
9. ሢመ	ኃምስ	ግእዝ	ግእዝ		የላላ
10. ብሀለ	ሳድስ	ሳድስ	ግእዝ	ግእዝ	የላላ
11. ገብረ	ግእዝ	ሳድስ	ግእዝ	ግእዝ	የላላ

የግስ አርእስቱ የጊዜ ሄደት

- ❖ የግስ አርባታ በግእዝ ቋንቋ በቀዳማይ አንቀጽ ይጀምርና ወደ መጻኢው ይጓዛል።
- ❖ ርባታውም በተውላጠ ስም «ውእቱ» /እሱ/ ይጀምራል።
- ❖ የግስ አርዕስቱን በባምንት የሚከፈሉት ቀተለ፣ ቀደሰ፣ ባረከ፣ አእመረ /ማህረበ/፣ ቆመ፣ ሢመ፣ ብሀለ፣ገብረ በ ማለት ሲሆን አሁንም በአንዳንድ ቅኔ ቤቶች ተግባራዊ ነው።

ቀዳማይ አንቀጽ /ኃላፊ Past tens/ የመጻኢ/ ካልአይ /የአሁንና ገዕዥ አንቀጽ / Infinitive

1. ቀተለ - ገደለ	ይቀትል - ይገድላል
ይቅትል-ይግደል	ቀተል/ቀተሎት-መግደል
2. ቀደሰ - አመሰገነ	ይቆድሰ - ያመሰገናል
ይቀድሱ-ያመሰግን	ቀድሰ/ቀድሶት - ማመሰገን
3. ባረከ - ባረከ	ይባርከ - ይባርክ
ይባርከ-ይበርከ	ባርከ/በርከት-መባረክ
4. ደንገፀ - ደንገጠ	ይደንገፀ - ይደንገጠ
ይደንገፀ - ይደንገጠ	ደንገፀ/ደንገፀት-መማረክ
5. ማህረበ - ማረከ	ይማህርከ - ይማርካል
ይምህርከ-ይማርክ	ማርከ/ማርከት/መማረክ
6. ዴገነ - ተከተለ	ይዴገን ይከተላል
ይዴገን-ይከተል	ዴገኖ/ዴገነት
7. ኖለው ጠበቀ	ይኖሉ
ይኖሉ-ይጠብቅ	ኖልፀ/ኖልፀት
8. ቆመ - ቆመ	ይቀውም - ይቆማል
ይቆም-ይቆም	ቀዊም/ቀዊጥት
9. ሢመ-ሸመ	ይሠይም ይሸማል
ይሢም-ይሸም	ሠዩም/ወዲጥት
10. ብሀለ - አለ	ይብሀል - ይላል
ይብሃል-ይበል	ብሃል/ብሃሎት
11. ገብረ - ሠራ	ይገብር - ይሠራል
ይገበር-ይሠራ	ገበር/ገበሮት

ማሳሰቢያና ማስታወሻ፡-

እዚህ ላይ ግሶች ሁሉ እነዚህን የመሰሉ እንደዚህ ግሶች በምሉዕ መሰለው ላይረቡ ይችላሉ። ይህም ሕጋዊያን/Regular/ እና ሕጋዊያን ያልሆኑ Irregular verbs / ግሶች መኖራቸውን ያመለክታል።

ምሳሌ፡- Present	past
work	worked
go	went

ግሶች የመምሰል ደረጃ አላቸው /እንደ እንደራሴ፣ ራስ፣ ፊታውራሪ.../። ይህም ሠራዊት ይባላል። ይህ ማለት ግን ግስ ከግስ ይበልጣል ማለት አይደለም።

ይቀጥላል

መንገደኛው

ወዴት እየሄድን ነው?

አሁን ግራ እየገባኝ ነው። አየሩ ሁሉ ተገላብጦ ተቀያይሮ ኢትዮጵያን የማውቃት ኢትዮጵያ ሳይሆን ሌላይቱ «ኢትዮጵያ» እያደረጋት ነው። ምን አየሩ ብቻ እንዳትሉኝ አይራ፣ ሰውም መቀየር ጀምሯል ልቦል? ሰላምታውን አልረሳሁት መንገደኛው ልቤ ከድካሙ እስኪያገግም ነው። ሰላምታ ያላቀረብኩላችሁ፡ ሰላም ሰላም ሰላም...

አሁን አሁን መንገድ መሔድ አስጠልቶኛል። ለምን መሰላችሁ? አየሩ፣ መዘቃው፣ ወሬው በፋሽን ሰብስቦ እርቃናቸውን የሚሄዱ፣ በቀለም የተኸገረገሩ ሱሪያቸው ከመቀመጫቸው ሊወልቅ አንድ ደቂቃ የቀረ... ማየት ታከተኝ። እናንተ እንዳትስቀብኝና አንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ። በውኑ ኢትዮጵያ ውስጥ ያለን ኢትዮጵያውያን ነን ወይስ አገሪቷ ራሷ ኢትዮጵያ አይደለችም? ነቢዩ ኤርምያስ «በውኑ ኢትዮጵያ መልኩን ወይስ ነብር ኸንጉርጉርነቱን ይለውጥ ዘንድ ይችላል?» ያለው ቃል ከዘመን ብዛት የተነሣ ተሻረን ወይስ ኢትዮጵያዊነት ተሻረ?

መንገደኛው አንድ ነገር ያምናል። ነብር ኸንጉርጉርነትን አልለወጠም። ኢትዮጵያዊ ግን መልኩን ለውጧል። መልኩን። ውጫዊ መልኩን ውስጣዊ መልኩን። የሚከራከር ካለ መንገደኛው ደስተኛ ነው። የሚጠራጠር ካለም አራት ኪሎ ወይም ፒያሳ ወጣ ብሎ ማየት ይችላል። ለሕፃናት ማስፈራሪያ ተብሎ በሰው ሕሊና የተፈጠረውን «ጭራቅ» ከሚመስል ጎረቤት ጀምሮ በሜክ አፕ ራታ ገርጥቶ ጠጉሯ በቀለም ዜግነቱን ቀይሮ ... እስከ ሚገኙት አርቲፊሻል / Artificial/ ፈረንጆች የመንገደኛው መረጃዎች ናቸው። /White men in black skin/ ይላቸዋል አንድ የመንገደኛው ጓደኛ።

አየሩ ቢቀየር ምን ይገርማል? በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረው ሰው ከእግዚአብሔር በጸጋ የተሰጠውን መልክ ይቀይር የለ። ይኸውላችሁ ዘፋኝ ነው። መንገደኛው ዘፈን አይወድም። ኃጢአት ነዋ። ነገር ግን መንገደኛው በየታክሰው በየሻይ ቤቱ የግዱን ይሰማል፤ ይታዘባል። ሰውዬው ይዘፍናል ለራሱ። የመንገደኛው ግን አንድ ሦስት ዓመት ሕፃን ልቅሶ ባልተፈታ ምላስ የማላዘን ዓይነት ነው። ለምን እንዳትሉ። እንደ ውጫዎቹ ለመሆን ነዋ። ግን እኮ ዘፈኑን የሚዘፍነው ለኢትዮጵያ ሕዝብ ነው። አንዳንድ ደግሞ እንደ ጉራማይሌ ንቅሳት እንግሊዘኛ ጣልቃ ያስገባታል። ውጫ መሆኑ ነው። ደግሞም የመሠልጠን ምልክት ነው።

ድር ድር ነው አለ። በሀገር ድርቅ በሽታ ሲመጣ እውነተኛች ኢትዮጵያውያን ወደ ቤተ ክርስቲያን ሌላውም ሥርዓተ አምልኮውን ወደ ሚፈጽምበት ይሄድና ፈጣሪውን ይለምናል። ታቦት ወጥቶ መስቀል ቁም ወንጌል ተዘርግቶ ምእመናን ማቅ ለብሰው ትቢያ ነስጎሰው እግዚአብሔርን ይለምኑታል። እነርሱም ይለምናቸዋል። አሁን አሁን ግን ድርቅ ረሃብ በሽታ ሰላም ማጣት... ሲከሰት መፍትሄው ክብ ጠረጴዛ፣ ወረቀት... ሻይ ቡና፣ ኩኪስ... ነው። ሌላም አለ፣ ዘፈን።

መቼ ነበር ቀኑ... አዎ ባለፈው ቀን መስቀል አደባባይ የዘፈን አደባባይ ሆኗ ነበር። ለዚያውም እኮ ቅድስት አገር አትዮጵያን በጫማ አንረግጣትም ብለው በባይ እግር መሔዳቸው በሚነገርላቸው ሰዎች። እነርሱስ ይዘፈኑ፣ ወጋቸው ባሕላቸው ስለሆነ። ኢትዮጵያውያኑ አዳማቂዎች ግን ምን ሆኑ? ለአንድ ሰዓት ተኩል ቆሞ ቅዳሴ ማስቀደስ፣ አርባ ደቂቃ ቃለ እግዚአብሔር መስማት፣ አሥር ደቂቃ የታመመን መጠየቅ፣ ያዘነን ማጽናናት፣ የታሠረን መጎብኘት የ... ይህን እንተውና ከሚሰቱ ከባላ ከልጆቻቸው ጋር አንድ ሰዓት መነጋገር ወይም ስለ ሥራቸው ውጤታማነት ከሚመለከተው አካል ጋር ለትንሽ ጊዜ ለመነጋገር ጊዜ ያጣው ጉልበት ትዕግስት የሌለው ሕዝብ ከጠዋቱ ሦስት ሰዓት እስከ ምሽቱ አራት ሰዓት እንዴት ሆነለት? መንገደኛው የገረመው ነገር አለ። ሰውየው ጓደኛው ነው። ይሠራል፣ ይማራል፣ ባለትዳር ነው። ዕረፍት የለውም፣ ጊዜ የለውም። ለቅሶ ለመድረስ ጊዜ የለውም። ትምህርቱን ለማጥናት፣ ከባለቤቱ ጋር ለማውራት፣ ልጁን ለማጫወት፣ ምሳ ለመብላትም ጊዜ የለውም። የዚያን ቀን የዘፈኑ የዕብደቱ ዕለት መንገደኛው ስልክ ይደውልለታል ፈልጎት። ያ ጊዜ ያልነበረው ሰው ጊዜ ተርፎት መስቀል አደባባይ ሊዘፍን ይሁን ሲያይ ሄዷል ።

አይ መንገደኛው፣ የእርሱ መሄድ ምን ይገርማል? «ቁሱስ» ሄደው በመስቀላቸው ዘፈኑን ባርከውት የለ። የሰላም ዓርማውን፣ የፈጣሪ መታረቂያ ማስታረቂያውን፣ የአጋንንት ድል ማድረጊያውን መስቀል የአጋንንት ፈቃድ የዘፈን መባረኪያ አድርገውት ቁጭ። መንገደኛው ደግሞ በሞት ለተለየው ለቦብ ማርሌይ ጸሎተ ፍትሐት ሊያደርጉ በዘፈን እንደ ኖጎ ዘመን ዘመናቸውን ለሚጨርሱት ወንጌኖች ንስሐ ግቡ ለማለት የሄዱ መስሎት ነበር። ቁሱ ለካ... ለካ ጊዜው ብቻ አይ ደለም የተቀየረው፣ ቁሱም መስቀሉም ጭምር ነው። ፍትሐ ነገሥቱን እንዲያነቡት ማን ገዝቶ በሰጠልኝ?

መንገደኛው የለውጡ ጉዳይ አሳስቦታል። «ለውጥ ጥሩ ነው።» ይሉ ነበር አብዬ ቢሻው። ግን በአገራዊ ነገራዊ ሁኔታ ላይ ተመሥርቶ የራስን እክብር ክድህነት ወደ ብልጥጥና መሰውጥ ከድንቁርና ወደ ዕውቀት መሰውጥ ሸጋ ነው። አንድ ሰዎን በቴሌቪዥን መስኮት እየተመለከትን ተአምር ወይም በቃ ሌላ በሉት መስሎ የቀረበልን የጃፖንና የቻይና ዕድገት በዘፈን በፋሽን ወይም አገራዊ ባሕላቸውን ትተው አይደለም። ያላቸውን አጥብቀው ይዘው ተገተው በመሥራታቸው ብቻ ነው።

መንገድ ቢሄዱት አየር ቢተነፍሱት አያልቅ። የዛሬይቱ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያንም ነገር ቢታዘቡት አያልቅም። በሉ እስቲ እዚያ ዘፈን አደባባይ የቆምነውን ያህል ባይሆን ትንሽ ቆም ብለን እንወያይ። ወዴት እየሄድን ነው?

የማኅበረ ቅዱሳን ቁጥር ስድስት መዝሙር በሥርጭት ላይ ዋለ።

በቴፕ ካሶትና በሲዲ ተዘጋጅቶ ቀርቦልዎታል!!

መዝሙሮቹ በያሬዳዊ ዜማ ምልክት የተመለከቱ /ባለምልክት/ መሆናቸው ካሴቱን ልዩ ያደርገዋል።

አዘጋጅ፡- በኢ/ኦ/ተ/ቤ/ክ በሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መ/የማኅበረ ቅዱሳን መዝሙርና ሥነ-ጥበባት ክፍል

አከፋፋይ፡- ማኅበረ ቅዱሳን

የመዝሙሮቹ ዜማዎች በሙሉ በመሠረታዊ የያሬድ ዜማ ስልቶች /በግእዝ፣በእዝልና በአራራይ/ የተቃኙ ናቸው።

በሁማሉም የሐመር መጽሔትና የስምዕ ጽድቅ ጋዜጣ ማከፋፈያዎች ውስጥ ያገኙታል!!

ስልክ 23 45 29/22 86 01/ 13 81 30

E-mail MK_distribution@yahoo.com

አዳዲስ የቪዲዮ የሰብከት ካሴቶች በሥርጭት ላይ ዋለ

ተ.ቁ	ርእስ	መምህር	ይዘት
1.	የድፍረት ኃጢአት	ቀሲስ ሰንታየው አባት	የድፍረት ኃጢአት ምንነትና መንስኤውን እንዲሁም በሰው ልጆች ላይ የሚያስከትለውን ቅጣት ይተነትናል
2.	ስለ ስደተኞች እንማልዳለን	ዲ/ነ. ዳንኤል ክብረት	በስደት የሚኖሩ ወገኖችን መንፈሳዊ ኑሮና የሚያጋጥሟቸውን ፈተናና መፍትሄን የሚጠቁም

በሁሉም የሐመር መጽሔትና የስምዕ ጽድቅ ጋዜጣ ማከፋፈያዎች ውስጥ ያገኙታል!!

ስልክ 23-45 29/22 86 01/13 81 30

E-mail MK_distribution@yahoo.com

መስዋዕተ ወንጌል

/ትዱስ ቁርባን /

ስለ ምዕጢረ ቁርባን ስራ መንፈሳዊ ትምህርን የሚሰጥ ግልጽ በሆነ አተራረብ ማራኪ ቅደም ተከተል ባላቸው ስድስት ምዕራፎች የተዘጋጀ መጽሐፍ እነሆ በየዕቅድ ስንደቁ አዘጋጅነት

ለምእመናን ተረቢ፡-

- ዘወትር ለመቀረብ እየፈለጉ በብዙ ምክንያት ለሚዘገዩ
- ይህን መንፈሳዊ ሕይወት አስበው ለማየውቁ
- ጋብቻቸውን በትዱስ ቁርባን ለመፈጸም ለሚፈልጉ ውሉ ይህን መጽሐፍ ካነበቡ በኋላ ከትዱስ ቁርባን መተበሪ የሚያስገኘውን መንፈሳዊ ጸጋና በረከት በሚገባ ይረዳል። ለጥያቄዎ መልስ ለችግር መፍትሄ ይገኛል። ዋጋው 12.00 ብቻ።

መጽሐፍን ለማግኘት

- ☞ በማኅበረ ቅዱሳን ማከፈያዎች
- ☞ በግን መጽሐፍት መደብር መርካቶ ራጉሌል በክ ፊትለፊት

☎ 09-63-63-93 ☎ 20-04-38

ሁብታምና ደሀ

ሁብታምና ደሀ

ታላቅ የምሥራቅ ለምእመናን በሙሉ /

በሌሎች መቶ ክፍል ዘመን የአንጻራዊ ሊቶ ጸጸ በግብረው ታላቅ አባት ቅዱስ ዮሐንስ አደረገው ካዘጋጀው በርካታ መንፈሳዊ መጻሕፍት መካከል መሰለጸገትና ደህነት ላይ(On Wealth and Poverty) የተባለውን መጽሐፍን በተጣጣጥ የሐሳብ ርዕስ ለሁለቱም ደሀ በሚለው በአያሌው ዘአያሌው ተተርጉሞ ለምእመናን ተረቢ፡-

ይህ መጻፍ

- ባለጸጋው ነጭ ደሀው አልፍን በዚህኛው በወዲያኛው ግልም ስለነበረው ኑሮ አገልግቶ ያላያል።
- በሰለጸገና ሕይወት ውስጥ ምን የተሳሳተ ነገር እንገልጻለን በደህነት ኑሮ ውስጥ ምን በጎ ነገር እንገልጻለን ያሳያል።
- ሁብታምና ደሀው እንደሚይዘነት ደህንም በሙሉ እንደሚይደቁ ነገር ግን የባለጸጋው ክፍተኛው ስህተት ምጽዋት አለመስጠቱና ደህንን አለመርዳቱ መሆኑን ይተነትናል።
- ምዕመናን በብር 10.00 ብቻ ገዝተው በማንበብ ዘይቤ ታላቅ የሁተ ክርስቲያን እባት የሰበከት በረከት እንዲላተፉ መንፈሳዊ ጥራቶችን እንስተላልፋለን።

መጽሐፍ የሚገኘው ፡-

- በመኅበረ ቅዱሳን ማከፈያዎች

የስልክ ቁጥሮች ፡- ☎ 48-33-15 ☎ 09-61-59-15 ☎ 09-63-63-93

ዋጋ ብር 3.50

ሚጋ ማተሚያ ኢንተርፕራይዝ

©ማኅበረ ቅዱሳን

ይህን መጽሐፍት ያለ ማኅበረ ቅዱሳን ፈቃድ በከፊልም ሆነ በሙሉ ማሳተፍ ፣ እንዲሁም በማንኛውም መልኩ ለሽያጭ ማዋል በህግ የተከለከለ ነው።